2008 NOBEL EDEBİYAT ÖDÜLÜ

LE CLÉZIO

OKYANUS KOKUSU VE ANGOLI MALA

CAN

ROMAN

FRANSIZCA ASLINDAN ÇEVİREN
ZEYNEP KURAY

Can Yayınları: 1108
Çağdaş Dünya Edebiyatı: 475

Hasard suivi de Angoli Mala, J.M.G. Le Clezio

© Editions Gallimard, 1999
© Can Sanat Yayınları Ltd. Şti., 1999

1. basım: 2001
2. basım: Kasım 2008

Yayına Hazırlayan: Saadet Özen

Kapak Tasarımı: Erkal Yavi
Kapak Düzeni: Semih Özcan
Dizgi: Serap Bertay
Düzelti: Fulya Tükel

Kapak Baskı: Çetin Ofset
İç Baskı ve Cilt: Özal Matbaası

ISBN 978-975-07-0124-5

CAN SANAT YAYINLARI
YAPIM, DAĞITIM, TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.
Hayriye Caddesi No. 2, 34430 Galatasaray, İstanbul
Telefon: (0212) 252 56 75 - 252 59 88 - 252 59 89 Fax: 252 72 33
http://www.canyayinlari.com
e-posta: yayinevi@canyayinlari.com

J.M.G. Le Clézio
OKYANUS KOKUSU
ve
ANGOLI MALA

ROMAN

Fransızca aslından çeviren
ZEYNEP KURAY

CAN YAYINLARI

J.M.G. LE CLÉZIO'NUN
CAN YAYINLARI'NDAKİ
ÖTEKİ KİTAPLARI

GÖÇMEN YILDIZ / *roman*
ÇÖL / *roman*

Jean-Marie Gustave Le Clézio, 1940'ta Mauritiuslu doktor bir baba ile Fransız bir annenin çocuğu olarak Fransa'nın Nice kentinde doğdu. Çocukluk ve okul yılları Güney Fransa, Nijerya ve İngiltere'de geçti. 1963'te ilk romanı *Le proces-verbal* (Tutanak) ile Renaudot Ödülü'ne değer görüldüğünde henüz 23 yaşındaydı. O zamandan bu yana kısa öykü, roman ve deneme türlerinde kırka yakın kitap yayınladı, birçok çocuk kitabı yazdı. 1980'de, Fransız Akademisi'nce verilen Paul Morand Büyük Ödülü'nü *Desert* (Çöl) adlı romanıyla kazandı. *Etoile errante* (Göçmen Yıldız) adlı romanı 1992'de; iki kısa romanı, *Hasard* (Okyanus Kokusu) ve *Angoli Mala* (Angoli Mala) 1999'da bir arada yayınlandı. Türkçeye bu yapıtları dışında, *Poisson d'or* (Altın Balık) ve *Ourania* (Ourania) adlı kitapları da çevrildi. Le Clezio, yazarlık uğraşının ilk döneminde, yenilikçi ve deneysel bir edebiyata yöneldi, daha çok Yeni Roman akımı içinde yer aldı. Daha sonra büyük ve destansı bir dünya yerine, "küçük serüvenler"den oluşan bir dünyanın gerçeklerini küçük alegorik öykülerle aktaran özgün bir üslup geliştirdi. Yapıtlarında görünürdeki dinginliği aşarak insanın iç dünyasındaki karmaşayı ve dış dünyayla çatışmasını ortaya çıkardı. 1970'lerin sonlarından başlayarak, deneysel ürünler vermeyi bırakıp, daha geniş bir okur kitlesine ulaşan yapıtlara yöneldi. Fransa'da yayınlanan edebiyat dergisi *Lire*'in 1994'te yaptığı bir soruşturmada, okurların yüzde 13'ü Le Clezio'yu Fransız dilinde yazan yaşayan en büyük yazar olarak nitelendirdi. 1975'te Faslı Jemia ile evlenen Le Clezio, 1990'lardan bu yana karısı ve biri ilk evliliğinden olan iki kızıyla birlikte Albuquerque, Mexico kenti, Mauritius adası ve Nice'te yaşıyor. Le Clézio, son olarak, 2008 Nobel Edebiyat Ödülü'ne değer görüldü.

Pat, Amy, Anna için
Richard'ın (Hughes), John'un (Flanders) ve
Senovia'nın anısına

OKYANUS KOKUSU

Azzar

Azzar gemisi geri döndü.

Nesime onu ilk gördüğü ânı çok iyi hatırlıyor. 4 Temmuz'dan birkaç gün önceydi. Amerikan üssünün yıllardır kapalı olmasına karşın Villefranche sokakları beyaz üniformalı denizcilerle dolup taşıyordu. O gün hava çok güzeldi; alışılmadık bir soğuk vardı; gökyüzü parlak ve rüzgârla hafif hafif dalgalanan deniz lacivertti. Sabah, Nadia onunla beraber seyirdim yoluna kadar inmişti ve Nesime'nin elini acıtırcasına sıkarak denize bakıyordu.

Geminin gelişini gördü. Ufka ulaşmadan bile görünüyor, büyük üçgen yelkeni denizin sonlandığı çizginin üstünde yükseliyordu. Güneş onu beyaz bir meşale gibi tutuşturuyordu.

Sonra karaya doğru yaklaştı. Çok büyük yelkenleri iki yana açılmıştı, öte dünyadan gelen görkemli bir beyaz kaza benziyordu. Doğrudan limanın girişine yöneldi. Nadia kıpırdayamadan kaldı. Hâlâ Nesime'nin elini acıtırcasına sıkıyordu. Nihayet koşarak, nefes nefese limana indiler.

Gemi limanın ortasında orsa alabanda etmişti. Güvertede koşuşturan siluetler, yelkenleri toplayan insanlar görülüyor, koyun sessizliğinde durgun suyun üzerinde yankılanan sesler ve loçadan bırakılan demir zincirin şakırtısı duyuluyordu.

Nesime o büyülü sabahı unutmadı. Ona öyle geliyordu ki, o an bitemezdi, aylar, yıllar sürecek, hiç bitmeyecekti. Şeref rıhtımında düşünmeden, kıpırdamadan, nefesini tutmuş öyle duruyor, eliyse hâlâ Nadia'nın avucunun içinde eziliyordu. Büyük gemi kendini akıntıya bırakmış, palamarlarının etrafında yavaş yavaş dönüyordu. Deniz ürperiyor, rüzgâr sularda kıpırtılar oluşturuyordu. Geminin direkleri o kadar yüksekti ki etrafındaki her şey küçücük ve önemsiz kalıyordu.

Nesime bir şeyler olmasından korkuyor gibi gözlerini dikmiş bakıyordu; sanki bir filika tekneden çözülecek ya da yeniden yelkenlerini açan gemi burnunu ufka dönecek ve bir daha geri gelmemek üzere çekip gidecekti. Kalbi hızlı hızlı çarpıyor, yüzü soğuk yelden, güneşten, sabırsızlıktan yanıyordu. Aradan uzun süre geçtikten sonra bile, bu ânı düşündüğünde o yanmayı, o kalp çarpıntısını hissediyordu. Parmaklarının ucunda bir elektriklenme, bir sabırsızlık. Artık kendisine yabancılaşmış ve elini tutkuyla, kinle sıkan o öbür el. Bu bir imgeydi, sadece bir imge. *Azzar* gelmeden önce Nesime henüz bir çocuktu. Sonra, kendisinin de Kergas gibi bir daha geri dönmemek üzere gitmesi gerektiğini öğrendi. Tanıdığı, bildiği her şeyi terk etmek, bir başkası olmak...

Nesime

Nadia Richard, Kergas'la tanıştığında, hastanede hemşireydi. Ailedeki herkes onu uyarmıştı. Doktor da olsa, bir Antilliyle evlenilmez. Bir gün bıkar ve çekip gider. Ama Nadia kendi kafasına göre davranıp, annesi, babası ve kardeşleriyle görüşmeyi kesmişti. Gerçek ailesinin orada, Martinik'te olduğunu düşünüyordu. Elbette bunların hepsi çılgınlıktı.

Şimdi yeniden hemşirelik yapmak zorunda kalmıştı. Her sabah küçük çantasıyla yola düşüyor, eve ancak akşam olduğunda, bitkin ve keyifsiz dönüyordu. Bir de Nesime'yi koruması altına almış, Şerif adında bir delikanlı vardı. Kız daha on iki-on üç yaşındayken o on sekizindeydi ve daha o zamandan Nesime büyüyünce onunla evleneceğini söylüyordu. Uzun boylu, ciddi, biraz kambur ve zayıftı; saçları kısa kesilmişti ve teni siyahtı. Bu yüzden herkes onların kardeş olduğunu sanıyordu.

Pennedepie, mavi pancurlu beyaz ev, bahçe, köpek, kırmızı balıklar ve gri tavşanlar, hepsi bitmişti. Kergas arkasında bir sürü de borç bırakmıştı. Her şeyi hızla satmak, parayı almak ve trene atlayıp ülkenin öbür ucuna, başka bir denize doğru gitmek gerekmişti. Her şeyi, arabayı, mobilyaları, plakları, kitapları, hatta saksıdaki çiçekleri bile sat-

mak gerekmişti. Köpek çok yaşlı ve neredeyse kör olduğu için Nadia ona iğne yapmıştı. Sanal bir durumdu bu. Hayal bile edilemezdi. Anılar ölü derilerdir, anılar insanı boğar.

Birlikte yaşadığı o adam, Nesime'nin babası artık yoktu. Dünya turuna çıkan ve herhalde bir doktora da ihtiyacı olan büyük bir yelkenliye atlayıp gitmişti. Nadia her şeyi kaybedeceğini ve açgözlü alacaklıların elinden hiçbir şeyi kurtaramayacağını anlayınca, gitmeye karar verdi. Pennedepie'yi silmesi gerekiyordu.

Bir gün Nesime okuldan döndüğünde her şey bitmişti. Nadia tavşanları ve kulübelerini vermiş, balıkları da zaman zaman çalıştığı yaşlılar evinin bahçesindeki havuza dökmüştü. Köpeğin atardamarına da bir hava kabarcığı yollayıvermişti; zaten iğne yapmakta ustaydı. Boşalan ev bir hangara dönmüştü ve duvarlarda yankılanan ayak sesleri Nesime'yi korkutuyordu. Bir hayaletin yürüdüğünü duyar gibi oluyordu. Pencerelerde perde bile kalmamıştı.

Nadia odasında yere iki döşek serdi. Bir kendisi, bir de Nesime için... Elektrik kesildiğinde bir bardağın içine mum koyup yaktı. Hâlâ süren kış soğuğunu kırmak için geceleri yatmadan önce salondaki şöminede gazeteleri, kafesleri, ne bulursa onu yakıyordu. Nesime sanki bir serüven yaşıyor gibiydi. O da bütün eşyalarını, bebeklerini, resimli dergilerini, hatta Kergas'ın Güney Afrika'ya, Hindistan'a, Trinidad-Tobago'ya yaptığı yolculuklarından getirdiği pul koleksiyonunu bile ateşe atmıştı.

Bir sabah hırsız gibi kaçıp gittiler. Önce otobüse, sonra trene bindiler ve günler, günler sonra buraya, Villefranche'a geldiler. Çünkü daha uzağa gidemiyorlardı. Nadia'nın elindeki para ancak üç ay geçinmeye yeterdi. Amerikan hastanesine bağlı bir

hemşirelik ofisinde iş buldu. Nesime artık başka biri oldu. Neredeyse her şeyi unuttu.

Nesime tüm bu yılları beklemekle geçirmişti. Neyi beklediğini bilmiyordu ama, tam bedeninin ortasında bir boşluk vardı. Okul, lise. Can sıkıntısı. Kalenin seyirdim yolunda denize bakarak gezintiler. Nadia her sabah gidiyor ve akşamları söyleyerek dönüyordu: "Bana her şeye kırk yaşımdan sonra yeniden başlayacağımı söyleseydiler..." Emirler vermek ve şikâyet etmek dışında fazla konuşmuyordu. Yüzü sertleşmiş, içine kapanmıştı; gözlükleri (parasını Sosyal Sigorta'nın ödediği kahverengi, plastik çerçeve) onu daha da çekilmez hale getirmişti. Bu gözlükleri ya bir şeyler okumak ya da karşısındakinin kalbini kırmak için takıyordu. Eskiden bakımlı, dalgalı, çok güzel sarı saçları vardı. Nesime eğlenmek ya da bir kalp yarasını tamir etmek için bu güzel saçların içine saklanmayı, onlarla örtünmeyi, koklamayı severdi. Buraya gelişlerinden bir süre sonra, Nadia saçlarına makası vurmuştu. Nesime okuldan döndüğünde onu mutfak taburesi üzerine oturmuş, hemen hemen kel olmuş halde bulmuştu. Annesi birdenbire küçülüvermişti, zayıf ve yorgun görünüyordu, yüzü saydamlaşmıştı sanki ve bu da mavi gözlerini daha da soluklaştırıyordu. Nesime gülsün mü, yoksa ağlasın mı bilemiyordu, ama Nadia'nın bakışlarındaki ifade onu uyarmıştı: Olan olmuştu.

Bu onun savaş kılığıydı. Nadia her türlü mutluluk olanağını ortadan kaldırmıştı. Saçlarının dalgalı güzelliğiyle birlikte geçmişi de silmişti; Nesime'nin Pennedepie'deki çocukluğunu, sinemayı, sofraları, büyük tepsilerdeki hindistancevizli pilavları ve Kergas'ın çok sevdiği egzotik salataları yok et-

mişti. Nesime'nin onun adını bile anmasını yasaklamıştı, sadece K. diyordu.

Babasının adı. Nesime maceraya yelken açmış o adamı düşünüyordu; onun iriyarı yapısını, kara yüzünde parıldayan açık renk gözlerini görüyordu. Gecenin karanlığında bile görebilen o köpek gözlerini... Adı Nesim'den geliyordu; Nesim, babasını alıp götüren rüzgârın adıydı. Onlarla yaşayamayacak kadar hafifti babası. O kadar hafifti ki rüzgâra da dayanamamış, bu yüzden rüzgâr onu tıpkı kuşlar gibi sürükleyip götürmüştü.

Denizin üstünde bir dağ yamacına asılmış duran bu eski şehir onun için dünyaya savaş ilan etmenin en uygun yeriydi. Pire gibi çoğalan güvercinlerden ve ara sıra çığlık çığlığa çöplüklerin dökümünü çıkaran martılardan başka kuşun bulunmadığı, bahçesiz, izbe, madeni bir kent ve akşamüstü saat dörtte gecenin indiği o nemli sokakçıklar. Sokakların altında ise dünyanın son Amerikalılarının ucuz kızlarla müzik kutularına yapıştığı karanlık barlarıyla liman.

Buradaki tek güzellik denizdi. K.'nin onu kimi zaman Touquet Plajı'na seyretmeye götürdüğü, uzun dalgalarla köpüren o yeşil deniz gibi değildi buradaki; Le Havre'daki gibi büyük yağlı su havuzlarıyla bir endüstri limanı da değildi; daha çok kimi zaman sert ve erişilmez, kimi zaman da duygulandırıcı siyah, parlak bir göldü.

Nadia Richard deniz kenarına asla gitmiyordu. Özellikle yaz geldiğinde plajlara hiç yaklaşmıyordu. Sonunda Nesime onun denizden nefret ettiğini anlamıştı; belki de bunun nedeni K.'nin denizi ona tercih etmesiydi. Tatil günlerinde Nadia kepenkleri kapalı evinde, yatağının üstüne oturup, gözünde o meşhur gözlükleriyle ya dikiş dikiyor ya da hesap yapıyordu. Kışın ekose bir battaniyeye sarınıyor,

katalitik sobanın kızarmış ızgarasına dalıp gitmiş bakışlarıyla zehirli bir kürk gibi dalgalanan alevleri seyrediyordu. Apartmanın duvarlarından su sızıyor, camlardan oluk gibi su akıyordu. Nadia, Nesime için satın aldığı o eski televizyonu küçümsüyordu. Bakışları sobanın ızgarasından ayrılmıyor, "Benim televizyonum bu," diyordu.

Bazen kızının gezici kütüphaneden ödünç aldığı bir kitabı, bir roman, okumaya başlıyor, sonra şu yorumdan başka bir şey söylemeden elinden fırlatıp atıyordu: "Bu hikâyenin ne anlattığını anlamıyorum." Onun için hayat artık saçmalık ve yalandan ibaretti. İnandığı tek şey fiziksel acıydı.

Nesime, Şerif'le çıkıyordu. Bir gün sokakta yürürlerken Şerif elini tutmuştu. Önce elini çekmek istedi, ama çok sıkı tuttuğundan bunun onun için önemli olduğunu düşündü ve sesini çıkarmadı. Bu bir oyundu; Şerif sanki her şey çok doğalmış gibi davranıyordu. Nesime biraz utanıyordu, ama o günden sonra yürürken ona elini vermeyi alışkanlık edindi. Yalnızca May Sokağı'ndan biraz uzaklaşmayı bekliyordu. Komşu kadının annesine bir şey yetiştirmesini istemiyordu.

Nesime'nin asla sahip olmadığı bütün o aileye sahipti Şerif. Gerçek bir babası, bir annesi, filmlerdeki gibi kınalı saçlı bir büyükannesi vardı; üst sofada oturup bir kadınlar ve torunlar ordusuna emirler yağdırırken, bir imparatoriçe gibiydi. Adı Fatma'ydı. Müslüman olmamasına rağmen Nesime'ye hemen yakınlık göstermişti. Ona Arapça sözcüklerle hitap ediyordu: *ya kbidti*, ciğerim, *benti laaziza*, benim sevgili kızım... Ona, çok zayıf ve siyah olduğu için, *sarsara*, cırcırböceğim de diyordu. Ona büyük bir bakır sinide çay ve Tunus pastaları ikram ediyorlardı. Kadınlar ve çocuklar yere oturup sırtlarını yastıklara dayayarak Nadia'nın çok kızdığı pembe

dizileri izliyorlardı ya da Fatma teybe bir kaset takıyor, Mısır, Suriye, Tunus müziği dinliyordu. Teypten kadın sesleri ve inleyen keman nağmeleri yükselirken, Şerif'in iki küçük kız kardeşi darbuka ritmine uyarak oynuyorlardı. Küçük apartmandaki gürültü ve koku girdabı Nesime'nin başını döndürüyordu. Her şeyi unutuyor, keyifle gülüp alkışlıyordu. Şerif'in annesi onunla Arapça konuşuyor ve söylediklerini Şerif tercüme ediyordu. Nesime de kırık dökük birkaç Arapça cümle öğrenmişti: *La, choukar allah wajib* ya da bir oğlan berberden döndüğünde, *saha*. Hatta Şerif'in küçük erkek kardeşlerinden birkaç küfür de öğrenmişti, ama bunlar Şerif'i çok kızdırıyordu.

Şerif'in babası Saremito'nun tersanesinde çalışıyordu, bu yüzden Şerif de orada çıraktı. Annesiyse, Corne d'or'daki, denizin üstüne tünemiş asma bahçeli, havuzlu villalardaki zenginlere temizliğe gidiyordu. Ablası nişanlıydı ve düğün gününü beklerken bir yandan da Monaco'daki bir blucin fabrikasında çalışıyordu. Nesime en çok Şerif'in en küçük erkek kardeşi olan Murat'ı seviyordu. Kıvır kıvır saçlı, parlak ve kapkara kömür gibi gözlü, sekiz yaşındaki bu çocuğa Nesime Mowgli adını takmıştı. Bu isim çocuğu güldürüyordu, çünkü onun tek tanıdığı Michael Jackson'dı. Televizyonun karşısına geçip onu çok güzel taklit ediyordu. Şerif'le beraber çıktıklarında onu da alıyorlar, Nesime sol elini tutuyor, sağ eli ise Şerif'in avucunun içinde oluyordu. Komik bir takım oluşturuyorlardı. Bir gün seyirdim yolunda kasklı ve zincirli serserilerin saldırısına uğradılar. Ama Şerif iriyarı ve güçlüydü, eline geçirdiği koca bir taşla serserileri uzak tutmayı bildi: "Yaklaşanın kafasını kırarım!" Bu arada Nesime Murat'la birlikte yüreği ağzında iç limana doğru hızla koştu. Bu olaydan sonra Murat büyük bir cid-

diyetle ona sustalı bıçağını verdi ve nasıl kullanılacağını gösterdi. O gün Nesime kendisini farklı hissetti. Sanki içinde iki kişi varmış ve bir gün birini seçmesi gerekecekmiş gibi... Önceden hiç böyle bir şey düşünmemişti. Bu içini acıtıyordu ve Kergas'ı, onun Nadia'yı ve kendisini dünyada yapayalnız bırakarak çekip gidişini de düşünüyordu. Ondan gerçekten nefret etmeye başladı. Sanki giderken Nesime'nin içinde bir şeyleri kırmış, belki de ölülerle yaşayanları ayıran sınırı çizmişti. Bıçağı ilk kez kendi üzerinde denedi. Gece yatağına uzanıyor, kalp atışlarının bıçağa tırmanışını hissetmek için ucunu göğsüne, memelerinin arasına bastırıyordu. Her gece biraz daha kuvvetle bastırıyordu, ta ki siyah bir kan damlası cildinin üzerinde belirene kadar...

Azzar oradaydı, koyun ortasında, sanki bir şeyi ya da birisini geri almaya gelmiş gibi, tek başına duruyordu.

Nesime her sabah, uyanır uyanmaz, kalbi çarparak bir randevuya gider gibi kaleye kadar koşuyordu. Gemi hep oradaydı ama, sanki aynı gemi değildi. Kimi zaman gitmeye hazırlanmış gibi burnunu açığa dönmüş oluyordu. Kimi zaman da yan dönmüş oluyor, her halatı, güvertesindeki her siluet açıkça seçiliyordu. İskota yakası, her halat, her payanda ayırt ediliyordu. Bazı sabahlar büyük yelken tam gerilmeden direğe çekilmiş oluyor, hafifçe şişiyor ve Nesime saydamlaşan bezin arkasından büyük bir yaprağın nervürlerine benzeyen, çok ince ahşap kirişleri seçebiliyordu. Nesime onu görmeye alışmıştı. Artık bu tanıdık ve dostane görüntü onu korkutmuyordu. Ovada uzanmış dinlenen büyük bir hayvan gibi, Nesime'ye sessiz bir davetiye gönderiyordu. Nesime ona yaklaşmayı, ona dokunmak, bedeninin gölgesine sığınmak için bir sandalın içinde o büyük, beyaz teknenin yanına kadar kayıvermeyi ilk kez o an düşündü. Ama bütün konuşmalarına karşın, Şerif hiçbir şey dinlemek istemiyordu. "Deli misin? Patronum beni öldürür!" Limanın yağlı sularında, Saremito'nun sandalı ipinin ucunda sallanıp duruyordu. Alacakaranlıkta bir düşte gibi yavaş ya-

vaş kürek çekerek gemiye kadar gidip pruvanın altına bodoslamak...

Bir sabah halatların arasına çadır bezi gibi gerilmiş beyaz bir branda vardı ve Nesime kaptanın hamağa uzanıp, ufuktaki bulutlara bakarak düş gördüğünü hayal etti. Kulak verdi ve denizin yüzeyinde koşuşturan tiz ve hafif bir gürültü duydu. Şerif hiçbir şey duymuyordu. "Haydi dinlesene, ciiv yapıyor, duymuyor musun?" Başını sallıyordu. "Eminim birisi güvertede keman çalıyordur, sence bu Moguer mi?" Moguer, Juan Moguer, dünyanın en zengin adamlarından biri, hamağında keman çalıyor. Herkes Juan Moguer'den, çevirdiği filmlerden, harcadığı paradan, fantezilerinden söz ediyordu. Nesime bu müziği duyduğunda, sanki bu keşif *Azzar*'a duyduğu ilgiyi doğruluyormuş gibi, ondan keyif duydu.

Şerif ise onun saçmalıklarıyla ilgilenmiyordu. Nesime seyirdim yoluna oturup gözlerini *Azzar*'a diktiğinde, biraz bekliyor, sonra, "Senin aktörün ve onun sinema gemisi umurumda değil!" diye homurdanarak çekip gidiyordu.

Nesime onun kıskançlığını biraz komik buluyordu. "Bir kere o aktör değil, filmleri çeken o, anladın mı?" Şerif ise omuz silkiyordu. Belki de filmlerin birisi tarafından üretildiğini hiç düşünmemişti. Ama Şerif'in onu kıskanması, Moguer'nin onunla gerçekten ilgilenebileceği, onun artık May Sokağı'ndaki apartmana kapanmış, saydam bir küçük kız olmadığı anlamına geliyordu.

Moguer zaman zaman karaya çıkıyordu. Ama ne zaman çıkacağı belli değildi. Sandal gemiden ayrılıyor, suyu geçip şeref rıhtımına kadar geliyordu. Acelesi yoktu; Madagaskarlı tayfa arkada, ayağı gaz kolunun üstünde duruyor, Moguer ise, bezden

komik balıkçı şapkası başında, önde, kenarda oturuyordu. Nesime limana onlardan önce ulaşamıyordu. Moguer'nin iş randevuları vardı, bir taksi gelip onu alıyor ve hızla Monaco'ya doğru götürüyordu. Nesime, Mercedes'in renkli camlarının arkasından Moguer'yi görmenin kendisi için ne kadar bu kadar önemli olduğunu bilemiyordu. Belki de bunun nedeni sadece meraktı. Belki de belli belirsiz ona bakmasını, onunla konuşmasını, gemiye gitmeyi ve hayatının değişmesini umuyordu. Nesime mahkûmdu, oysa diğeri her şeyi yapabilirdi, istediği zaman gidip gelen, bir korsan gibi, avcı bir kuş gibi gemisine atlayıp uçan özgür bir adamdı.

Bir pazar günü –1 Aralıktı– hiç beklemediği bir anda, Nesime onunla karşılaştı. Sandalı fark etmemişti, belki de Moguer gemide uyumamıştı, çünkü onu almaya gelen bir taksi yoktu. Sadece limandaki kahvenin köşesinde bekleyen gri bir araba vardı ve taraçada, şemsiyelerin gölgesine sığınmış bir-iki balıkçı oturuyordu. Bir ara küçük bir insan grubu mendireğin üstünde yürüdü ve havuzun önüne geldiklerinde Nesime onların arasında Moguer'yi tanıdı. Başında balıkçı şapkası yoktu, açık renk bir takım elbise, cilalı siyah ayakkabılar giymişti. Grubun ortasındaydı ve Nesime'nin önünden geçerken yanındakilerin konuşmalarını hiç dinlemeden ya da öylesine kulak vererek Nesime'ye baktı; gözleri biraz kısıldı, neşeli, biraz alaycı bir ifade aldı. Dudaklarının kenarındaki küçük gülümseme sanki, "Seni gördüm!" diyordu.

Nesime o kadar şaşırmıştı ki ancak biraz gülümsemeye fırsat bulabildi; kanın yanaklarına ve boynuna çıktığını hissediyordu. Juan Moguer'nin bakışı gergin bir ip gibiydi ve kalbinin derinliklerine kadar titreşiyordu. Bir sonraki saniye gri araba-

nın kapısı açıldı ve Nesime onun cildi süt beyaz, kızıl saçlı, uzun boylu, güzel bir kadın olan karısını görebildi. Juan Moguer arabanın arkasına bindi, renkli camlı kapıyı kapattı ve masalarda oturan insanlar sanki önlerinde bir film sahnesi oynanmış gibi aptal aptal alkışladılar. Bu kadarı saçmalıktı ve Nesime utanıyordu; Şerif olsa ne derdi acaba diye düşündü.

Nesime, hem kendine hem Moguer'ye karşı acı ve öfke duyuyordu. Nadia'nın başına gelenler, yalnızlığı, her şeyi yitirmesi, May Sokağı'ndaki nemli ve karanlık apartmandaki sürgün yaşamı, hiçbiri Moguer'nin umurunda değildi. O da K. gibiydi, hiçbir şeyi bilmek istemiyordu ve Nesime bu yüzden ondan nefret etti. Demek ki hiçbir şey değişmeyecekti, o bir *sarsara*, şöminenin kenarındaki küçük, siyah bir böcek gibi mahkûm olarak kalacaktı. Her şeyi bırakıp gitmesi gerekiyordu.

Akşam havai fişek gösterisi vardı ve *Azzar* ışıltılı ipleriyle bir doğum günü pastası gibi parlıyordu; Nesime biraz gülünç, biraz fazla abartılı, tam bir sinema gemisi diye düşünmüştü. O zaman kararını verdi. Kimseyi sırrına ortak etmedi. Sadece bir defterden koparılmış bir sayfaya Nadia için bir not bıraktı ve ne zaman geri döneceğini bilmediğini yazdı. Limana kadar indi, bir kayığın palamarını çözdü ve koyun ortasına doğru sessizce kürek çekti. Hava soğuk, ay ise muhteşemdi. Titriyordu, sanki hiçbir şey gerçek değilmiş gibi geliyordu. Yanında sadece bir çanta ve yatağının üstünden aldığı battaniye vardı. Kayık geminin gövdesine süründü; iskele kapısı suya indirilmişti. Bir topuk vuruşuyla kayığı itti ve tahtaları gıcırdatmamak için çok yavaşça güvertenin üstüne süzüldü, pruvaya kadar sürüne sürüne gitti ve yelken kasasının dibine büzüldü. Orada göz-

leri açık, geceyi seyrederek geminin yola çıkmasını bekledi.

Moguer

Elli sekiz yaşındaki Juan Moguer, artık yaşlanmaya başlamıştı. O zamana dek, para, israf ve kadın girdabı içinde gamsız bir yaşam sürmüştü. Magazinlerin sürekli saldırdığı, hatta kendisine hayranlıklarını açık açık belirten ve servetine katkıda bulunanların bile sıkıştırmaktan zevk aldığı biriydi.

Moguer elli yaşını kutlamak için bir çılgınlık yapmıştı. Çocukluk düşlerini gerçekleştirmiş ve Finlandiya'daki Turku Tersanesi'nde planını da kendisinin çizdiği, seksen ayak boyunda bir yelkenli inşa ettirmişti. Esas olarak akajudan yapılmış, bir albatros kanadı gibi ince uzun bu yelkenliye, Barcelona'da ergenlik çağında Las Ramblas semtinde talihini denediği zarlardaki portakal çiçeği resminin anısına, *Azzar* adını vermişti. Teknenin yapımını en küçük ayrıntısına varıncaya dek denetlemiş, içerideki lambrilerin ahşabını, dekorasyonu ve *Azzar*'ı hem en sevdiği konutu hem de prodüksiyon bürosu haline getirmeye yardımcı olacak her şeyi kendi seçmişti.

Ön taraftaki kamaraya ise ayrı bir özen göstermiş –o kamaraya gösterişli bir isim takarak armatörün kamarası diyordu– ve pruvanın ucunu kaplayacak büyüklükte, üçgen, devasa bir yatak çizmişti.

Bu öyle bir yataktı ki, orada düşler siyah saten çarşaflar içinde uykunun ötesinde de sürebilirdi; burası kimi zaman aşk kaçamakları için lüks bir sal, kimi zaman da pruvaya çarpan dalgaların ipeksi beşiğinde, adalarla kara arasında bir yerlerde, dünyayı unutma köşesiydi. Kamaraya bitişik gri ahşaptan bir banyo yaptırmıştı; türkuvaz rengi çok büyük bir küvetten ufuk çizgisi görülebiliyordu. Son olarak da, kimseye bağımlı olmak istemediği için, teknenin yönetimini kolaylaştırabilecek her şeye kafa yormuş, bocurgatları ve halatları elektrikli bir panele bağlayarak, her şeyi tek başına kaptan kabininden yönetebileceği hale getirmişti. Büyük yelken ve kıç yelkeni bamba denilen serene ve flok yelkeni de halatına sarılıyordu.

Bunu hep istemişti. Özgür olmak. Tüm taşınamaz ve dünyevi mülklerinden, New York'taki, Barcelona'daki apartmanlarından, mobilyalarından, otomobillerinden, yirmi beş yıllık sinema yaşamında biriktirdiği biblolardan, ödüllerden ve nişanlardan, mektuplardan ve gazete kupürlerinden, hediyelerden, fotoğraflardan, anılardan kurtulmak. Sadece işine yarayacakları, çalışmaya devam etmek için gerek duyduklarını, bir teknenin içine sığabilecek olanları alıkoymuştu.

Kuşkusuz onu bu tercihe iten yalnızlığı olmuştu. Sarah'yla boşandıktan, bir sürü ünlüyle beraber olduktan, sayısız çapkınlıktan sonra, Juan Moguer kesinlikle yalnız olduğunu sonunda anlayabilmişti. Çevresinde hizmetçiler ve asalaklardan başka kimse yoktu. '*Yarımay Krallığı*'nın çekimleri yapıldığı sırada, Belize açıklarındaki adacıklar üzerinde geçen o muhteşem yıllar artık çekilen bir dalgaydı ve geriye sessizlik kalmıştı. Aslında onun her zaman beklediği de bu sessizlikti. Yüzer şatosuna, bakır aletlerin parıldadığı koyu ahşap kaptan köşküne sı-

ğınan Moguer, kışlarını geçirdiği Palma de Mayorka'nın limanında, bazen uzun günler boyunca yağmuru seyrediyordu sadece. Ya da tek başına şehre gidiyor, Paseo'daki bir kahvenin taraçasına oturuyor ve senaryoları, kendisine gönderip durdukları o hepsi aynı aptalca hikâyeleri, mide bulandırıcı bir duygusal çorba oluşturan o can sıkıcı aptallıkları okurmuş gibi yapıyordu. *Azzar*'da mektuplarını geçici bir sekretere yazdırıyor ya da bir destek, para, bir küçük rol peşindeki menfaatçi ziyaretçilerini kabul ediyordu. Zaman zaman da inatçı ve intikamcı bir sessizliğe gömülüyor, yavaş yavaş, bir uyuşturucu gibi beynini kaplayan bir tür zihinsel güçsüzlük içine giriyordu.

Dostu olmasa da, sürekli bir ilişkiyi koruduğu tek adam Andriamena adında bir Madagaskarlı olan kaptanıydı. Yeniyetmeler gibi uzun ve ince bir gövdesi, pürüzsüz bir yüzü ve simsiyah cildine rağmen Asyalı bir tarafı bulunan bu adamın yaşını tahmin etmeye olanak yoktu. *Azzar*'da hep sessiz, ketum ve hem harekete geçmeye hem de uyumaya hazır bir halde dolaşırdı. Fransızca, İngilizce ve Kreolce karışımı tuhaf bir dil konuşurdu; ama gerçekte konuştuğu pek nadirdi. Moguer de ona, sessiz olduğu için, bu kadar uzun süre katlanabilmişti. Bir de tabii Andriamena olağanüstü bir denizciydi; ne haritaya bakar ne aletlerle ilgilenir, denizde içgüdüsüyle ilerlerdi. Havayı bir gün önceden sadece koklayarak ya da bulutlara bakarak tahmin edebilir, mercan kayalıkları arasında gemiyi hiç hatasız idare edebilir, en büyük çılgınlıkları yapabildiği gibi, en büyük temkinliliği de gösterebilirdi. Moguer onunla, Atlantik'i geçmelerinden önceki yıl, Palma de Mayorka'da karşılaşmıştı. Andriamena, karanlık bir kavganın ardından, kimliksiz, bagajsız, üstünde

sadece beyaz bir pantolon ve bir Afrika gömleğiyle orada karaya çıkarılmıştı ve geçecek uygun bir gemiyi bekliyordu. *Azzar* karşısına çıkmasaydı, herhalde sonunda hapse düşecek ve yetkililer onu sınırdışı edebilecekleri bir ülke buluncaya kadar orada kalacaktı. Gemiye çok doğal bir şekilde, tıpkı bir kedinin yapacağı gibi yerleşmişti. Ve Moguer de onu işe almıştı, çünkü bu hiçbir şey dayatmadan, hiçbir şey sormadan yerini alma tarzını seviyordu. Andriamena önce tayfalık yapmış, sonra tüm ekibin yerini neredeyse tek başına almıştı. Moguer biraz uzun bir gemi yolculuğu tasarladığında, Andriamena işe iki tayfa, bir aşçı ve bir hizmetçi kadın alıyordu. Ama kışın geminin bir limana bağlı olduğu aylarda ya da Palma'da kalmaları uzayınca bu insanları gönderiyor ve bütün işi tek başına yapıyordu. Pazara gidiyor, acılı ve tatsız yemekler pişiriyor, kazan kazan üzerine kurumuş karidesler serpiştirilmiş safranlı pilavlar yapıyor, kova kova acılı yeşillikler hazırlıyordu. Bu durum Moguer'ye çocukluğunu, o doyum noktasına kadar varan acı ve inatçı yoksulluğu hatırlatıyordu.

Kimi zaman o da gidiyordu, hiç haber vermeden ayrılıyordu. Tek söylediği: "Kaptan, ben yarın gidiyorum," oluyordu. Nereye gidiyordu? Belki de bir kadınla buluşuyordu, Moguer'nin düşündüğü buydu. İlk başlarda Moguer onun gitmesini engellemeye çalışmış, ama hiçbir sonuç alamamıştı. Geri döneceği asla kesin değildi ve bu nedenle de Moguer onu takdir ediyordu. O öngörülemez biriydi. Gerçek bir deniz adamıydı.

Bütün bu yıllar boyunca Moguer, başkaları hakkında hiç tasalanmadan, ahlaka hiç önem vermeden, tedbir almadan, günü gününe yaşamıştı. Vatanı olmadığına göre kanunu da yoktu. Benim vata-

nım, diye düşünmüştü, *Azzar*'ın gövdesiyle sınırlı: kendi bedeni kadar tanıdık ve yakından hissettiği dar bir çember. Üçgen biçimi odası, pruvadaki siyah yatağı, banyosu, lüks otellerin lobileri kadar geniş yemek salonu... Tüm buluşmalarını, iş ve zevk randevularını, şölenlerini, ince partilerini, rejisörü Alban'ın onun için ve giderek gençleşen kızlarla hazırladığı 'danslı toplantıları' hep burada gerçekleştiriyordu.

Ama onun gerçek vatanı deniz olmuştu. Ne zaman dünyayı unutmasına yetecek ve çekip gidecek kadar parası olmuşsa, açık denizlerde maceraya atılmıştı. Hâlâ ilk seferdeki aynı sarhoşluk duygusunu hissediyordu: *Azzar*'ın dümeninde, devin gövdesinin köpüren, teknenin kaburgalarını çatırdatan dalgaların arasında kayışını, rüzgârın halatları vınlatarak titreştirmesini ve büyük yelkenle flok yelkenini şişiren rüzgârın yarattığı o ağırlık duygusunu hissetmişti. 1966 Haziran'ının ilk günlerindeki o ilk seferde, *Azzar* Finlandiya kıyılarından ayrılıp Ahvenanmaa ve adalardan geçip, Stockholm'e doğru yelken açmıştı. Şimdi o ânı sanki dünmüş gibi yeniden yaşıyor, güneşte parıldayan denizi, sahilleri dantel gibi beyaz kumlu plajlarla süslü gerçekdışı bir mavilikteki koyları yeniden görüyor, dümen suyunu izleyen martıların çığlıklarını işitiyordu. Bir ara pruvanın önünde dans eden neşeli bir gri yunus sürüsü onlara eşlik etmişti. Bu ilk seferde yanında kim vardı? Stephen ve Milena Kramer, bir de hiç kuşkusuz Alban. Ya Angelica? Belki de o Stockholm'de katılmıştı, deniz tepsi gibi dümdüz olduğunda bile gemilerde hep hastalanırdı. Sarah ise en başından itibaren gelmeyi reddetmişti. Dediğine göre, bir gün falında boğularak öleceği çıkmıştı. Sarah, Sarita ile birlikte, Londra'daki apartmanına

yerleşmişti. Boşanmak istemesinin nedeni *Azzar*'ın doğumuydu.

Doğduğu ülkenin denizlerine ulaşmak harikaydı; duyuların mutluluğu ve intikam almanın zevki vardı bunda. Yunanistan'a ve Sicilya'ya doğru ada ada dolaşarak ve etrafında bir efsane halesi oluşturarak gitmişti. Cote d'Azur'e yaklaşırken, uçak gemisi *Enterprise*'ın kaptanından kendisini 4 Temmuz kutlamaları için Villefranche'a davet eden bir telgraf almıştı.

Palma'da geçirdiği kış gecelerinde, Juan Moguer fotoğraflarını, '*Yarımay Krallığı*' zamanından kalma birkaç eski gazete sayfasını, '*Cennet*' için senaryo denemelerini sakladığı ayakkabı kutularını karıştırırdı. Kâğıtlar çürüyordu, fotoğraflar yeşilimtırak bir küf tabakasıyla kaplanmıştı. On yıl, yirmi yıl içinde bellek lif lif dökülür, lekelenir. Her şey suskunlaşmıştı. Ama kafasının içinde hayatın uğultusu, bütün gürültüsü, müziği ve nakaratlarıyla sürüyordu.

Juan Moguer okyanusu ilk kez geçerken, bunu kimseyle paylaşmak istememişti. Bu yaşamının en büyük sınavıydı ve onu başarmak için Andriamena ile baş başa kalmak istiyordu. Cap-Vert'de rüzgârın güçlü estiği bütün aralık ayı boyunca süren uzun bekleyişten sonra, sakinliği içinde muhteşem okyanusun üstünde güneşin battığı yöne, tam batıya doğru hareket etmişlerdi. *Azzar*'ın bordası dalgaları hiç zorlanmadan yarıyor, uçan balık bulutlarını dağıtıyordu. Hiç kuşku yok ki, Moguer tüm varlığı boyunca bundan daha yoğun bir an yaşamamıştı. Sarah onu anlayamazdı. Geri kalan her şey, şan, şöhret, para, filmler, hatta aşk, her şey siliniyordu. Onlar ayakkabı kutularına yerleştirdiği resimler, küflü fotoğraflar, yola çıkmadan önce kaldırıp attığı biblolar, anılar, ödüllerdi.

Azzar'ın gövdesi okyanusun ortasında ilerliyordu. Gelen her dalganın tepesinde rüzgârda uçuşan köpükten saçlar asılıydı. Gövde inlemiyor, hiçbir zorlanma belirtisi göstermiyordu. Sadece dalganın tepesinden aşmadan önce biraz yavaşlıyordu, hepsi o. Ve halatlar ve yay gibi gergin halatlar durmadan titreşiyordu.

Moguer geceleri uyuyamıyordu. Her gürültüyü, her gıcırdamayı, her kırılan dalgayı dinliyordu. Sonra Andriamena omzuna dokunuyor ve kaptan köşkündeki yatağından sıçrayıp kalkıyor, dümenin başında nöbeti devralıyordu. Büyük üçgen yatakta düşlere dalmak söz konusu bile değildi. Ne de banyoda güzel türkuvaz küvete gömülmek. Zaten Andriamena küveti su şişelerini koymak için kullanıyordu. Moguer artık tıraş olmuyordu. Yıkanmak için, yüzüne ve boynuna biraz içme suyu çarpmakla yetiniyordu. Her şey tuzlu, soğuk, yapış yapıştı. Geceleri, okyanus göze görünmez, kötülük yapabilen bir şeytan oluyordu. 22. kuzey enleminde, hemen hemen Yengeç Dönencesi'ndeydiler. Yılın ilk günü, deniz suyunda soğutulmuş bir şişe şampanya içmişlerdi.

Moguer, *Azzar*'dan ilk adayı gördüğü ânı hiç unutamayacaktı. Okyanusa açıldıklarının yirmi altıncı günü (seyir defterine her şeyi titizlikle kaydetmişti), şafak vakti, saat altıya doğru, güzel bir denizde, güney-güneybatı yönünde, ufuk çizgisinin üzerinde bir şey görmüşler, daha doğrusu hemen yakınlarında bir şeyin varlığını hissetmişlerdi. Şimdi gemiyi pupanın altında köpüren dalgalar taşıyordu. Birkaç dakika içinde etrafı kırılan dalgalarla çevrili, koyu yeşil, uzun bir toprak şeridi belirmişti. Efsanede olduğu gibi, onları önce neredeyse yüzlerine sürtünerek uçan ve bu davetsiz konuklara kötü kötü bakıp çığlık çığlığa kaçışan bir martı sürüsü kar-

şılamıştı. Sonra Pointe-à-Pitre Körfezi'ne görkemli bir giriş yapmışlardı.

Moguer daha sonraki yalnızlığı içinde işte hep bu sarhoşluk duygusunu korumuştu. Sonsuz bir güç duygusu, onu bir krala ya da bir kahramana yaklaştıran bir şey. Kendi kaderinin ve geleceğinin efendisi olmak. Başkaları gibi salonlardan lüks otellere uzanan alışılmış yolları izleyeceği, randevularına transatlantikler ya da özel jetlerle gideceği yerde, o okyanus sınavını tek başına, yanında bir tek sessiz denizciyle başarıyla geçmişti. O kimsenin kendisini beklemediği bir yere varmıştı. Dümeni kırabilir, Antigua'ya, Porto Riko'ya yönelebilir ya da güney rüzgârının önünde Santa Lucia'ya, Barbados'a, hatta daha da uzaklara, Trinidad-Tobago'ya kadar gidebilirdi. Sonra vahşi ve şiddet dolu kıtaya doğru yelken açabilir, nehirlerin taşıdığı çamurla lekelenmiş bir denizin üstünden Barranquilla ve Carthagena'ya doğru gidebilirdi. Özgürdü. Dalgaların gücü içine işlemişti. Rüzgâr, güneş ışığı, tuz, kirpiklerini ve yüzünü şafaktan günbatımına kadar yakmıştı. Daha otuz günlük yiyecekleri ve içme suları vardı, her şey mümkündü; güneydoğuya doğru dümen kırıp eskiden Brezilya'dan Afrika kıyılarına kadar korsanların takip ettikleri yolu tutmak bile mümkündü.

Geminin ön tarafında ayakta duran Andriamena, dalgaların kırıldığı karanlık toprak çizgisine bakıyordu. Hiçbir şey söylemiyordu. Hiçbir arzusunu, özel bir beklentisini dile getirmiyordu. Onun için orası ya da burası, her yer aynıydı. O bağlantısız, topraksız, ailesiz bir adamdı. Kendisine ait bir yerden, onu bekleyen bir kadından, çocuklardan hiç söz etmezdi. O da okyanusu ilk defa mı geçmişti, yoksa daha önce de gelmiş miydi? Her şeyi bilen, ama hiçbir şeyi hatırlamayan bir hali vardı. Bir akşam, var-

malarından birkaç saat önce, rüzgâr o kadar hafiflemişti ki yelkeni bile şişiremiyordu. Moguer onu masanın başında, haritayı incelerken yakalamıştı. Esnek parmaklarıyla ölçerek önlerinde ne kadar yol kaldığını hesaplıyordu. Tam varacakları yere, denizin içine bir parmak gibi uzanan meşhur Şatolar Burnu'na parmağını koymuştu.

Bütün bunlar çok zaman önceydi. Juan Moguer o güç hissini hatırlıyordu. O zamanlar tam bir Katalan gururuyla şöyle diyordu: "Ben istediğim her şeyi yapabilirim." Ve yapıyordu. Alban ve diğerleriyle, eğlence arkadaşlarıyla birlikte, gecelerce uykusuz kalabiliyor, barlarda içiyor, Guadalupelulların müziğini dinliyordu. Her şeye meydan okuduğu, en aptalca bahislere tutuştuğu bir dönemdi bu. Şubat ayındaki bir randevusu için gemiyi Antiller'e bırakıp New York'a gittiğinde, buz gibi Central Park'a ya da Staten Island'a işleyen gemiye çiçekli bir gömlekle binebiliyordu. Soğuğun bir yanılsamadan başka bir şey olmadığını iddia ediyordu. Belki de gerçekten kendisinin ölümsüz olduğuna inanıyordu.

Sarah bugün kaç yaşındaydı? Ve Sarita kime benziyordu? Boşandıktan bir süre sonra onun bir fotoğrafı eline geçmişti. Sarita çok esmerdi, parlak bir gülümsemesi, tıpkı babası gibi büyük dişleri vardı. Bakışlarında da aynı neşeli, biraz küstahça pırıltı göze çarpıyordu. Sarah her zaman, Sarita'nın onunla aynı gözlere, aynı ifadeye sahip olduğunu, uzun ve kıvrık kirpiklerinin, simsiyah yay gibi kaşlarının aynı ona benzediğini söylerdi. Fotoğrafın üzerine hiçbir şey yazılmamıştı, sadece matbu bir tarih vardı. Sanki bir işaret gibi, ama ne demek için? Ona anlamadan bakmış, fotoğrafı cüzdanına yerleştirmiş ve o zamandan beri, iş için *Azzar*'dan ayrıldığı zamanlarda bile, resmi hiç üzerinden ayırmamıştı.

Şimdi, bütün bu yıllardan ve hatalardan sonra, ne demek istediğini anlıyordu. Kin ile aşk arasında bir şeydi bu. Hep aynı şey, hep aynı kabına sığamayan, her yeri işgal eden duygular. Sizi kemiren duygular. Sarita henüz bir çocukken fotoğrafını kim göndermişti? Kuşkusuz Sarah. Tam onun tarzıydı. Aşağılamayı ve hıncı, gözyaşı sellerini, öfke nöbetlerini, intihar girişimini, ölüm içgüdüsünü özetleyen bir davranış, hiç sözsüz tek bir davranış.

Sarah'yı sevmiş miydi? Bu sözün bir anlamı var mıydı? Duygular bir gün böyledir, ertesi gün tam tersi. Bir gün senin için canımı veririm derler ve sonra nefret ederler, intikamdan başka bir şey düşünmez olurlar; daha da kötüsü, sizi iliklerinize kadar donduran aşağısama duygusu içinize işler. Sarah, Moguer'nin tam zıddıydı: öngörülü, hesapçı, dayatıcı. Tüllerle örtülü, fenerler ve şamdanlarla aydınlatılmış, anılar ve biblolarla dolu beyaz evleri severdi. Doğuştan zengindi, açlık, yarın korkusu, o ufuğun kararması izlenimi ne demektir bilmezdi. Yürekli bir kızdı. Moguer'yi anlamak için çaba sarf etmiş, çılgınlıklarını affetmişti. "Niye geçen her eteğin peşinden koşuyorsun?" Moguer bir sokak kedisiydi; dayak yemiş, aç, yaralarını tedavi etmek için geri geliyordu. Sonra daha sıkılmaya bile başlamadan yine gidiyordu. Ama Sarah onu affederken, bir dosyadaki hanelere çarpı çeken bir bankacıya benziyordu. Hiç kuşkusuz para, Moguer'nin hayatının en büyük hedefiydi, onun tek tutkusu, tek nefretiydi. Moguer, Sarah'nın babası olan John Danziger aracılığıyla prodüktörlerle tanışmış, Vidor'un, Capra'nın asistanı olarak iş bulmuştu. Sarah onu Sarita'nın hatırına affediyordu. Kızının hiçbir şeyden kuşkulanmasını istemiyor, Noel Baba'ya inandığı gibi babasına da inanmasını istiyordu. Yine de, bütün iyi niyetine rağmen her şey yavaş yavaş bozulup, çığ-

rından çıkıyordu. Ona, "Buraya geldiğinde Amerika'da kimseyi tanımıyordun, hiçbir şeydin," demekten kendini alamıyordu. Evet, zavallı bir göçmendi, Chaplin gibi.

Ve Medellin olayı patlak verdiğinde, artık katlanamamıştı. Bu, çapkınlıktan, Hollywood Bulvarı'ndan kaldırıp otele attığı ya da teknesiyle Bahamalar'a götürüp getirdiği bir yıldızdan başka şeydi. Bu artık tamir edilemez, iğrenç, kutsal değerlere saldıran bir davranıştı. Bu defaki fazla genç, savunmasız bir kızdı, Moguer'nin kendisine yaptıklarını hak etmemişti. Sanki Sarita'ya saldırmış gibiydi. Birkaç hafta içinde, Moguer'yi bir daha görmeye bile çalışmadan, boşanma kararını çıkarttırdı. Avukatlar her şeyi ayarlamıştı. Danziger adının skandala bulaşmaması için milyonlar dökmüşler ve duruşma karara bağlanmıştı.

Peki ama o, Fıstık, Medellinli kız, o bugün kaç yaşında olacaktı? Moguer onu daha sık düşünmediği için kendine şaştı. Esinleyici değilse bile hayatındaki tek kışkırtıcı varlık o olmamış mıydı? Onun yüzünden, onun sayesinde her şeyi değiştirmek, her şeyi sorgulamak, sıfırdan başlamak zorunda kalmıştı. Ve onu daha fazla düşünmemesinin nedeni umursamazlıktan ya da adını, gerçek adını unutmasından ötürü değildi. Düşünüyordu: Adı Fıstık, çünkü ondan geriye bu rengin duygusu kalmıştı. Mate. Maria Teresa Santangen, *'Jamaika'da Kasırga'* filmi için çok iyi bir sinema adı diye düşünmüştü, Matė, incecik ve zarif bir yeşil fare ismi. Hatları mükemmelliğe ermiş, uzun ve dalgalanan bir beden, yukarı kalkık bir popo, kalça çukurunda iki küçük gamze, iki gerçek arzu damgası, uzun, sonu gelmez bacaklar, incecik topuklar ve yere sağlam basan

uzun ayaklar, soluk menekşe renginde ayak tabanları.

Matė, Fıstık. Onu böyle çağırmayı seviyordu, onu gideceği her yere beraberinde götürmeye söz vermişti. Ona komedi oynamayı, iki kamera önünde, projektör ışıklarında gözlerini yere eğmeden rol yapmayı öğretecekti. *Kaptan* Jonsen'i baştan çıkarmak için o yumuşak, Kreolce'yle renklenen sesiyle metnini okumayı öğretecekti. Hâlâ yanında olduğunu, onun için Carthagena'da, eski kentin üst tarafında büyük beyaz bir ev kiraladığını zaman zaman hayal ediyordu. *'Kasırga'* filminin prömiyerini hayal ediyordu. Bu onun en iyi filmi, onun hayata, güzelliğe, aşka yükselttiği kuğu çığlığı olacaktı. Matė için, Hollywood'un en büyük aktrisi içinmiş gibi, büyük bir eğlence düzenlenecekti; gürültü, havai fişekleri, çılgınlık, asalaklar için göz yaşartıcı toz, Matė için yıldız tozları. Ardına kadar açılmış gözleriyle gençliğin, masumiyetin, çekiciliğin iksirini içecekti.

Evet, sadece gürültü, havai fişekleri, eğlence, yani züppelerin dünyanın yoksulluğundan zevk almalarına yarayan ziyafetler ve içki âlemleri. O, Moguer, Sarah'yı kızdırmak istediği zamanlarda anlattığı gibi, bir çöp kutusunda doğmuştu. Kafatası forsepsle açılmış bir halde öyle erkekçe doğmuştu ki, ebe, sütannesi ve babası –annesi ameliyatta masada kaldığı için fikrini belirtememişti– böyle bir çocuğu hayatta bırakmamanın daha iyi olacağına karar vermişlerdi. O Palma'nın eski sokaklarında, bir serseri gibi büyümüş, Barcelona'da her şeyi, hayatı, ölümü, yazıyı ve turayı, düşüşü, uyuşturucuyu ve alkolü, kerhaneyi ve hatta orduyu tanımıştı. Savaş biter bitmez, henüz on sekiz yaşına varmamışken

askere alınmış ve 1939'un işkenceyle katledilenlerini mezarlığa gömmek işinde kullanılmıştı.

Hepsi, çanak yalayıcılar, menfaatçiler, yalancılar, ikiyüzlüler o halleriyle yanlarında çalıştıkları insanları ve hepsinden de önce Broadway'de, Champs-Elysées'de ya da Leicester Square'de onların filmlerini görmek için kuyruğa girecek kalabalıkları aşağılıyorlardı. Paradan ve paranın gücünden başka bir şeye inanmıyorlardı. Amaca ulaşmak için ihbar etmeye, ihanete hazırdılar ve rakiplerini tuzağa düşürecek o sihirli düğme ellerinin altında olsaydı, parmakları durmadan düğmeye basmaktan kaskatı kesilirdi. O, Juan Moguer, *Azzar*'ın ruhuna layık bir tek, bir son film, '*Kasırga*'yı hayal etmişti; kendi için değil ama Sarita için, orada ona kim olduğunu anlatabileceği, dünyanın başlangıcında gerçekte nasıl olduğunu, ne menfaatçilerin ne de pezevenklerin, efendilerin ve kölelerin bulunmadığı, tek kibar adamların korsanlar olduğu, kötülüğün bir küçük Fıstık'ın basit ruhuyla yıkandığı zamanları gösterebileceği bir film. Bütün bunların bir hayal olduğunu, asla geri dönülemeyeceğini unutuyordu.

Tüm bunlar geçmişti. Şimdi tekerlek dönmüş ve baş aşağı gelmek Moguer'ye bir anlamda bir tamamlanmışlık duygusu veriyordu.

Yine de durmadan düşlerini bozan bir görüntü vardı; bir senaryodan kötü bir repliği siler gibi, insanlığın sözümona ebedi yaratımlarından çoğunu zamanın yıkıcılığına terk eder gibi, bu görüntüyü silmek isterdi. Medellin'de, otelin gaz lambalarının ışığıyla aydınlatılmış, o yapay görünümlü yeşil bitkilerle, *loteria*'larla kaplı avlusu. Kuzey Amerikalıyla evli bir Kızılderili kadın gibi kapının yanına büzülmüş yaşlı kadın. Ve avlunun yosunlu taşları

üstünde, yağmurun altında, başı olanaksız bir açıda kıvrılmış, çırılçıplak yatan, boynu kırılmış Matė.

Ve sonra da Nesime ortaya çıkmış, hayatına girmişti ve her şey değişebilirdi. Ah, bir bilebilmiş, bir anlayabilmiş olsaydı...

Nesime erkek çocuk kılığında Azzar'a *nasıl girdi ve sonra neler oldu?*

Gün ağarırken Juan Moguer nöbeti devraldığında gözü güvertenin kenarında, iskele tarafında duran bir kumaş yığınına takıldı. Deniz sakindi, doğudaki bir buluta belli belirsiz bir ışıltı vurmuştu. Kıyı artık epey uzakta kalmıştı, sadece yüksek dağların karlı tepeleri güneşin altında parlıyordu.

Moguer kaptan köşkünün kapısını açtı ve el fenerini ilk bakışta kumaş yığını olduğunu sandığı şeye doğrulttu. Alacakaranlıkta, bez yığını rüzgârda biraz açıldı ve çocuksu görünümlü, koyu renkli küçük bir yüzde iki büyük siyah göz pırıldadı. Gözlerde hiç korku yoktu, sadece büyük bir yorgunluk okunuyordu. Moguer önce bir küfür etti, sonra ilk şaşkınlığı geçince Andriamena'yı çağırdı ve güverteye doğru eğilip elbiseleri ve elbiselerin içindeki insanı kendine doğru çekmeye çalıştı. Ama o hiç kımıldamıyordu. Önce güvertenin kenarındaki tutamaklara asılarak kalkmamak için direndi, sonra elleri battaniyesinin üzerinde kasılmış bir halde kendini bırakıverdi. Sonunda Moguer onu kucaklayarak kaldırdı ve yemek salonuna götürdü.

Andriamena ranzasından çıkmış, bu sahneyi hiç konuşmadan izliyordu. Kamara lambasının ışığında Moguer, karşısında koyu tenli, zayıf ve titreyen bir

erkek çocuk buldu; bir mağaranın dibinden çekilip çıkarılan bir hayvana benziyordu.

– Sen kimsin? Gemimde ne arıyorsun?

Moguer el fenerinin ışığını hâlâ bu yolcunun gözlerinin içine tuttuğunu fark etti. Delikanlının dişleri öylesine takırdıyordu ki, cevap veremiyordu. Andriamena ona şekerli, siyah çay ısıttı. Susamıştı, çayı teneke maşrapadan küçük yudumlarla içiyordu. Ama bütün çabasına rağmen konuşamıyordu. Moguer'nin öfkesi giderek arttığı ve sorusunu yinelediği için, çocuk battaniyesinin altından plastik bir çanta çıkardı ve gözlerini karıştırıp bulduğu bir kâğıt parçasına bir şeyler karaladı. Moguer adını okudu: Nesim Kergas; yaşı: on beş. Beceriksizce yazılmış büyük harflerle şunu da eklemişti: AMERİKA.

Moguer ona şaşkınlıkla baktı: "Demek gemide kalabileceğini düşünüyorsun?"

Bu arada kendi haline bırakılan gemi yön değiştirmişti ve rüzgâr büyük yelkeni şaklatıyordu. "İyi, bunları biraz sonra konuşuruz," dedi Moguer. Dümene geri döndü. Andriamena yemek salonunun dip tarafında birkaç yastık ve kuru bir battaniyeyle bir yer yaptı. Çocuk hemen uykuya daldı. Andriamena biraz yanında kalıp uyuyuşunu seyretti. Sonra gecenin bir bölümünü nöbet tutarak geçirdiği için yorgun olduğundan, kamarasına gidip yattı.

Güneş yükseldiğinde, Andriamena kaptanın yanına geldi. Güneşin parlak ışınları lacivert denize vuruyordu. Kaçak yolcu, kafasını battaniyenin altına sokmuş, çantası yanında uyuyordu.

– Onu ne yapacağız, diye sordu Moguer.

Andriamena hiçbir şey söylemiyordu. Sakin sakin denize bakıyor, dümeni alacağı ânı bekliyordu.

– Belki de onu denize atmalıyız ha?

Andriamena cevap vermedi. Dudaklarında hiçbir şeyin bozamayacağı bir gülümseme vardı.

– Evet, belki de yapmamız gereken bu, kıyıya yaklaşırız, onu yeniden battaniyesine sararız, sonra çantasıyla beraber, güverteden aşağı!

Moguer, sanki doğru kararı almış olmanın verdiği mutlulukla, ellerini hoşnutlukla ovuşturuyordu.

Öğleye doğru Andriamena yine siyah çay ısıttı. Genç çocuk şişmiş gözleri ve darmadağınık saçlarıyla uyanmıştı. Düzgün, tatlı bir yüzü vardı. Bakır rengi teni yorgunluktan griye çalmaya başlamıştı. Üstelik açlık ve susuzluktan ölüyordu. Kaynar çayı açgözlülükle içti ve Andriamena'nın hazırladığı bir tabak bisküviyi de yedi. Moguer sorgulamaya yeniden başlayabilmek için *Azzar*'ı otomatiğe bağlamıştı.

– Eee Nesim Bey, gemimde ne arıyorsun? Ama çocuk onlara korkusuzca bakıyordu. Yastıklarla döşenmiş odayı, koyu tahtadan yapılmış harita masasını inceliyordu. Eli bir an, sanki bir cevap arıyormuşçasına, haritaların üzerindeki pirinç ağırlığı okşadı. Moguer kızdı: Peki şimdi ben seni ne yapacağım? Sırf seni kıyıya çıkarmak için yolumu mu değiştireceğim?

Yine de Moguer aslında pek kızamıyordu. Bu çocuk hayatındaki her şey kötüye giderken çıkıp gelmişti. Bir saniyeden daha kısa bir an, kendi kızının da aynı yaşta olması gerektiği düşüncesi geçti aklından. Sarita'nın bakışlarında da aynı güven, aynı meydan okuma ifadesi vardı. Ama Sarita annesinin tarafını tutmuştu. *Azzar*'a gelmeyi reddediyordu.

Gemi rüzgâra karşı, batıya doğru kayıyordu. Moguer iki gün içinde Palma'da olacağını hesapladı. Oradan da hiç durmadan Kanarya Adaları'na varacaklardı. Canı ne yön değiştirmek ne de sınır

polisine yapması gerekecek açıklamaları düşünmek istiyordu. Çocuk gemiye izin almadan binmişti, o da kendini sorumlu hissetmiyordu. Bunları daha sonra düşünecekti.

– Şimdilik seni bir yere kapatacağım. Bir öğretmenin yaramaz öğrencisine yapacağı gibi, Nesime'yi kolundan yakalayıp ön tarafa götürdü. Artık seni görmek istemiyorum.

Kapıyı açtı. Kamara erzaklar, kutular, aletlerle tıklım tıklım doluydu. Büyük üçgen yatağın üstü konserve kutularıyla kaplanmıştı, muhteşem türkuvaz küvet ise su şişeleriyle doluydu. "İşte," dedi Moguer, "burada istediğin gibi oyalan. Ama hiçbir şeyi dağıtma." Kamaranın haline bakınca bu oldukça yersiz bir uyarıydı, ama Nesime bir şey demedi. Moguer kapıyı kapar kapamaz, kapıyı yumruklamaya başladı. Moguer kapıyı yeniden açtı, çocuğun yüzünde şiddetli bir endişe okunuyordu. Mizah duygusunu tamamen yitirmemiş hafif bir sesle: "Lütfen kapıyı kilitlemeyin," dedi. "O niye acaba?" Nesime güzel bir bahane buldu: "Eğer suya düşerseniz ya da gemi batarsa, burada boğulurum." Sonra ekledi: "Kaçmaya çalışmayacağıma söz veriyorum."

Moguer ona sert sert baktı:

– Sana gemiye gel diyen herhalde ben değilim. Sen buraya gelmekle bazı tehlikeleri göze almış oldun. Seni pekâlâ denize de atabilirdim.

Kapıyı çarparak kapadı ve anahtarı kilitte iki kere döndürdü.

Bu ilk zor konuşmanın ardından Nesime, *Azzar*'ın içinde kendine bir yer edinmeyi başardı. Moguer tehditlerine rağmen kamara kapısının kilidini açmaya razı olmuştu; belki de bunun nedeni, Andriamena'nın kendisini onaylamayan tavrı ve ne za-

man erzak ya da su almak için içeri girse, kapıyı kilitlemeyi unutmasıydı.

Gemideki ilk günü Nesime'ye çok kısa gelmişti; vaktini, büyük yatağın üzerinde diz çökmüş olarak lombozdan dışarıyı seyretmekle geçirmişti. Dalgalar pruvaya çarptığında ve gemi, bu sıvı dağlarından birini her aştığında, geminin gövdesinden ve tüm aksamından boğuk sesler çıkıyordu. Bu garip bir müzikti ve Nesime onu dinlemekten hiç usanmıyordu.

Sonra, kimse onu dışarı davet etmediği için, sanki içeride haftalar ve aylar geçirecekmiş gibi, kamaraya çekidüzen vermeye başladı. Kutuları üst üste bir köşeye yığdı, en az yer tutan eşyaları büyük yatağın altındaki dolaplara yerleştirdi, diğerleriniyse ön taraftaki ambara doldurdu. Geriye branda gibi bir bez ve bir yelken çantası kalmıştı, onları da yuvarladı ve kutularla kamara duvarı arasına gizledi. Bu çalışma gemideki ikinci gününün hepsini almıştı. En çok sorun çıkartan yer de banyo oldu. Andriamena'nın su şişelerine önem verdiği açıktı. Ama Nesime'nin de, güvertede, deniz suyu serpintileri arasında geçen bir geceden sonra duş almaya ihtiyacı vardı. Şişelerden bir piramit yapıp, büyük türkuvaz banyoda küçük bir yer açtı, piramidini de dolapların birinden bulduğu bir iple sağlamlaştırdı. Su soğuktu, ama Nesime'ye çok iyi geldi, sanki aylardır yıkanmamıştı. Dolaplardan birindeki hindistancevizli sabunla saçlarını yıkadı. Temizlendikten sonra, deniz suyuyla sırılsıklam olmuş blucinini ve tişörtünü de yıkadı. Odadaki giysi dolabında üzerine geçirecek bir şeyler aradı ve Moguer'nin lüks içinde yüzdüğü zamanlara ait siyah, ipek bir pijama buldu. Pijama ona çok büyüktü, ama kollarını ve paçalarını kıvırınca idare ederdi. En azından banyo

kapısına asılı aynada kendini seyreden Nesime'nin fikri buydu.

Nesime banyonun lombozundan geminin vahşi bir kıyıya yaklaştığını ve küçük, ıssız bir koya girdiğini gördü. Bir an Moguer'nin tehditlerini uygulamaya başladığını ve onu kıyıya çıkaracağını düşünerek kaygılandı. Ama manzara Villefranche sahiline hiç benzemiyordu. Dağlar kızıl ve çorak, tepeleriyse bulutlarla kaplıydı. Dalları rüzgârda salınan, koyu renkli büyük bir çam ormanı gözüküyordu.

Moguer kapıyı açıp Nesime'yi üzerine çok büyük gelen kendi pijaması ve ıslak saçlarıyla görünce, az kalşın gülmekten katılacaktı. Nesime bir su birikintisinden çıkarılmış yaramaz bir çocuk gibiydi.

– Bu akşam burada kalacağız, şiddetli bir fırtına çıkacak gibi. Kibar davrandığı için pişman olmuş gibi ses tonunu değiştirdi: Ve yarın trene binip evine döneceksin.

– Neredeyiz, diye sordu Nesime.

– Port Alon'da, dedi Moguer. Birkaç kilometre ileride, Saint Cyr'de bir tren istasyonu var.

Nesime tartışmadı. Yüzünde hiçbir hoşnutsuzluk ifadesi yoktu. Moguer bu işin bu kadar kolay halledildiğine memnun, kapıyı kapattı. Bir süre sonra Nesime'ye akşam yemeğini tepside Andriamena getirdi: bir plastik kap dolusu pilav. Nesime yemeğini iştahla yedi. Bitirince, kabı lavaboda yıkadı ve her şeyi mutfağa geri götürdü. Kamaranın kapısının artık kilitli olmadığını görmüş ve sevinmişti.

Gecenin bir yarısında beklenen fırtına geldi. *Azzar* demir tarıyordu ve yelken direklerini tutan halatların gıcırtısından, geminin gövdesini döven dalgalardan Nesime uyuyamıyordu. Kendisini Villefranche'a geri götürdüklerinde neler olacağını düşünüyordu. Bütün o sorulara katlanmak, polise git-

mek, Nadia'nın bakışlarıyla karşılaşmak gerekecekti. Belki de yargıç onu Draguignan veya Digne'deki bir ıslahhaneye kapatmaya karar verecekti. O zaman kaçarım, başka bir yere, İtalya'ya ya da kuzeye, Belçika'ya giderim diye söyleniyordu. Eğer bir işe girmeyi ve biraz para biriktirmeyi başarırsa, bir uçağa ya da bir gemiye binip Martinik'e, babasını aramaya gidebilirdi.

Sabah her şeye hazırlıklıydı. Yemek salonunda bir kıpırtı duydu ve kapıyı açtı. Moguer denize açılmak için su geçirmez sarı muşambasını çoktan üstüne giymişti. Belki de böyle giyinik uyumuştu. Biraz yabanıl bir hali vardı, yaşlı bir boz ayıya benziyordu. Andriamena sanki fırtınayı hiç hissetmemişti. Siyah çay ve kurabiye hazırlamıştı.

Nesime bunun gemideki son yemeği olduğunu düşündü. Boğazı sıkışıyor, çayını yudumlayamıyordu. Başını önüne eğdi.

– Gitmek istemiyorum. Sesi bir tuhaf, çatlak çatlak çıkıyordu. Elindeki dumanı tüten çay fincanıyla gerçekten küçük bir kıza benzediğini hissetti. Sesini kalınlaştırmaya çalıştı: Sizinle kalmak istiyorum.

Moguer ona sert sert baktı.

– Beni adam kaçırmakla mı suçlasınlar istiyorsun?

Şimdi kızı Sarita'yı düşünüyordu. O da aynı yıkılmış ve inatçı tavırla aynı şeyi yapardı. Tıpkı annesinin yanında yaşamaya gitmeden önce, onu son gördüğünde olduğu gibi... Babasının gidişini hiçbir zaman kabullenememişti.

– Hiç kimse bir şey bilmez. Geminize kendi isteğimle bindiğimi söylerim, sizi kimse suçlayamaz.

Moguer önünde, ayakta duruyordu. Kıyı oradaydı, koyun dip tarafında bir mendirek vardı. Oradan başlayan yol kıvrıla büküle şehirlerarası yola

bağlanıyordu. Bu davetsiz konuk birkaç dakika içinde hayatından çıkıp gidebilirdi.

– Ya polis çağırırsam?

Nesime cevap vermedi. Kollarını kavuşturmuş, başını dolu fincanına eğmiş, içine kapanmış bir halde duruyordu. Başını salladı, sanki bu apaçık bir gerçekmiş gibi yineledi:

– Gemide sizinle kalmak istiyorum.

Moguer, Andriamena'ya döndü. Kılavuz kapının yanında ayakta duruyordu, söze hiç karışmamıştı, ama yüzünde sanki bir şeyden kaygı duyuyormuş gibi alışılmadık bir ifade vardı.

Nesime, "Azıcık olsun sizinle kalamaz mıyım, sadece bir-iki gün?" diye sordu. "Beni şimdi gemiden indirirseniz, her şey biter, artık bir daha hiçbir yere gidemem. Beni ömür boyu hapsederler."

Tabii, bütün bunları oynuyordu.

Moguer tereddüt ediyordu. Tabii ki mantığı bu delikanlıdan bir an önce kurtulmasını söylüyordu. *Azzar* kayıp bir çocuğun sığınacağı bir yer değildi, zaten o da kendini bir hayırsever olarak görmüyordu. Ama tıpkı ilk gün güvertenin bir köşesinde sırılsıklam bulduğu zamanki gibi, yemek salonunun bir köşesinde kabuğuna çekilmiş duruşuna baktığında, kendisinin de bir zamanlar onun gibi olduğunu, çıkışı olmayan, her şeyin önceden belli olduğu bir dünyadan kaçmak, kurtulmak için her şeyi yapmaya hazır olduğunu düşünmekten kendini alamıyordu. Bilinçli ve inatçı bir oğlan; onda kendisinin hep sevdiği her şey vardı, biraz çılgınlık, biraz kapris, şans ve belirsizlik... İçinde bir yenilik, yasak olanı yapma isteği duyuyordu. Belki de Sarita'nın anısına, Sarah'nın suçlayacağı bir oyun oynama isteği... Öfkeyi, can sıkıntısını oynadı.

– Hava durumunda körfezdeki rüzgârın bütün gün devam edeceğini bildirdiler. Bu da sana yarın

sabaha kadar hazırlanma, bir hikâye uydurma fırsatını verir. Zaten hikâye uydurma konusunda oldukça deneyimli görünüyorsun.

Nesime bütün gününü odadaki köşesini elinden geldiğince düzenlemekle geçirdi. Sağda solda dolaşan eşyaları toplamaya devam etti. Sonra banyoyu temizledi ve çantalarda bulduğu yelken beziyle bir banyo perdesi yaptı. Biraz da mutfağı topladıktan sonra, lavabonun altında bulduğu yeşillenmiş birkaç patates ve salça konservesiyle bir yahni pişirdi. Günbatımına doğru, Juan Moguer, Andriamena ile birlikte karada yaptığı gezintiden döndü. Yemek salonuna girince, mutfaktan gelen kokuyu duydu ve kaşlarını çattı.

– Andriamena güzel yemek yapmıyor mu?

Nesime ne cevap vereceğini bilemiyordu, başını salladı, alınmış bir havası vardı. Moguer ona alaycı bir şekilde bakıyordu:

– Yarından sonra annenle babana istediğin kadar yemek yaparsın.

Nesime, "Benim annem babam yok ki," dedi. Sonra lafı toparlamaya çalıştı: "Demek istediğim babam gitti ve annem de durmadan çalışıyor, ona yemek yapmama ihtiyacı yok."

Moguer'nin alaycı ve sert bir havası vardı, mavi gözleri soğuk soğuk pırıldıyordu. Hiç konuşmuyordu, kimbilir belki de etkilenmişti. Nesime aceleyle yemeğini yedi ve tabağını lavaboda duruladıktan sonra kamarasına döndü. Kapıyı çekmeden önce, kısık bir sesle iyi geceler diledi. Kendisine yalnızca Andriamena cevap verdi.

Nesime suyun üstünde sallanma duygusuyla uyandı. Bu, ağır ve yumuşak bir sallantıydı. Bir an, sırtüstü dipsiz bir kuyuya düşüyormuş izlenimine

kapıldı, sonra uyandı ve hareket halindeki bir gemide olduğunu anladı.

Suyu yaran gövdenin hışırtısından ve ıskarmozların gıcırtılarından başka bir ses duyulmuyordu. Büyük yatağın iki yanındaki lombozlara koşup baktı. Evet, hiç kuşku yok ki *Azzar* denize açılmıştı.

Gökyüzü bulutluydu, sağanaklar ufku örtmüştü, ama gözünün erişebildiği her yerde sadece deniz ve dalgaların yumuşak sırtları görülüyordu.

Nesime aceleyle giysilerini sırtına geçirdi ve kamaradan çıktı. Yemek salonu boştu. Kaptan köşkünde Andriamena dümendeydi. Hiç konuşmadan, çiseleyen yağmurdan dolayı kısılmış gözleriyle Nesime'ye baktı. Saçlarına ve yün kazağına küçük su damlaları asılmıştı. Nesime güverteye çıkmak için onun arkasından geçmek istedi, ama Andriamena onu kolundan yakaladı. Cankurtaran yeleklerinin durduğu dolabı gösterdi. "Kaptan bunlardan giymen gerektiğini söyledi." Nesime'nin turuncu yeleği bağlamasına yardım etti.

Nesime başını dışarı çıkardığında kendini tutamayıp bir çığlık attı. Tepelerinde, geminin pruvasına kadar beyaz, kocaman yelkenler açılmış ve rüzgârla şişmişti. Bu güçle *Azzar* yan yatmıştı ve küpeştenin kenarından kayan dalgalar şelale gibi gümbürdeyerek güvertenin ön kısmını yıkıyorlardı. Nesime, büyük direğin önüne oturmuş ve ayaklarını güverte köşkünün kenarlarına dayamış Juan Moguer'yi fark etti. Sarı muşambası üstündeydi, sırtını su serpintilerine dönmüştü.

Nesime yan yatmış bir güvertede hiç yürümemişti. Güverte köşkünün kaplamalarına ve halatlara tutunarak pruvaya doğru sürünmeye başladı. Ayağa kalkmaya cesaret edemiyordu. Denizin gürültüsü şiddetli ve ürkütücüydü. Her gelen dalga gövde boyunca kayıyor ve rüzgâr yelken ipleri ara-

sında ıslık çalıyor, gerilen yelkenleri şaklatıyordu. En büyük gürültü de kabarmış denizden geliyor, her yandan yükselen bu ses onu sarıyor ve başını döndürüyordu.

Moguer'ye ulaşamadı. Yorgunluk ve heyecan baskın çıktı. Orada, yarı yolda, güvertenin ortasında, bir mapaya yapışıp dörtayak üstünde kalakaldı; rüzgârdan sağırlaşmış, ona doğru yükselip gözlerinin içine damlacık bulutları serpen dalgaların hareketlerinden büyülenmişti. Güneş bulutları dağıtmış ve *Azzar*'ın önünü aydınlatmıştı. Birkaç dakika sonra Nesime, kendisini geriye doğru çeken ve canını acıtan bir eli hissetti. Bu Andriamena'ydı. Güvertenin üzerinde yalınayak ve can yeleksiz dikiliyordu. Yüzünde şiddet dolu, kızgın bir ifade vardı, ama Nesime'nin güverte köşkünün içine inmesine yardım ederken hiçbir şey demedi. Moguer de geldi. Yüzü deniz suyundan sırılsıklam olmuştu.

– Eğer bir daha benim iznim olmadan dışarı çıkarsan, seni kamarana kapatırım.

Nesime hiçbir şey anlamadan yastıkların üzerinde oturup kaldı. Kolları, bacakları titriyordu.

Moguer mutfak dolabından hasırlı, uzun bir şişe çıkardı ve Nesime'ye bir bardak cin uzattı. "İç, deniz tutmasına iyi gelir." Nesime alkolün boğazını yaktığını hissetti. Önce itiraz etmek, babası eskiden onu gemisiyle götürdüğünde hiç deniz tutmadığını söylemek istedi. Ama Moguer çoktan güverteye çıkmıştı. Andriamena ise her zamanki ulaşılmazlığında, kaptan köşkünün gerisinde dümeni tutuyordu. O kızgın havası kaybolmuştu, kısık gözlerinde alaycı bir ifade vardı ve Nesime onun hemen kendisinin bir kız olduğunu anladığını düşündü. Bu da can sıkıcı bir şeydi.

Akşama doğru deniz sakinleşti. Nesime utangaç bir tavırla başını yemek salonundan içeri uzatınca, Moguer ona eliyle gelmesi için işaret etti. Can yeleğini giydi ve güvertede kaptanı izledi. Moguer onu elinden tuttu ve pruvaya kadar götürdü. Rüzgâr dinmişti, yelkenler de o kadar gergin değildi. Sadece pruva bodoslamasının üstündeki flok yelkeni balon gibi şişmişti.

– Bak, dedi Moguer.

Neyi görmesi gerektiğini hemen anlayamadı. Gri deniz gökyüzüne karışmıştı. Hava yumuşamış, ağır ağır yuvarlanan dalgaların üzeri fırtınanın son ürpertileri olan kırışıklarla kaplanmıştı. Rüzgârı arkasından alan gemi, iskele tarafına biraz yatarak hiç zorlanmadan, gürültü çıkarmadan ilerliyordu. Birdenbire deniz yarıldı ve *Azzar*'ın burnunun hemen önünde, en fazla birkaç metre uzakta bir yunus sürüsü derinliklerden fırladı; o kadar yakındılar ki Nesime havaya sıçrarlarken soluklarının ıslığını duydu.

Donmuş kalmıştı; bütün gücüyle Moguer'nin elini sıkıyordu. Yunuslar çevikliklerini göstermek, hızlarını ölçmek ister gibi, teknenin gövdesi boyunca suyun üzerinde kayıyorlar, arkaya geçiyorlar, yeniden geliyorlardı. Sonra pruvanın altına dalıyorlar ve bir an sonra tek bir hareketle diğer taraftan suyun dışına sıçrıyorlardı.

Nesime önde, Moguer'nin yanında, güvertenin üzerine, kabarmış flok yelkeninin altına oturmuştu. Moguer'nin elini bırakmadan yunusları seyrediyordu. Bu, doğaüstü güzellikte, büyülü bir andı. Hayatında hiçbir zaman böyle bir şey düşlememişti. Sessizlik, düz ve gri deniz, alacakaranlıkta pembeleşmiş gökyüzü ve kocaman yelkenlerine yaslanarak kayan *Azzar*'ın ağır hareketi içinde, dünyada denizden ve yunuslardan, onların neşeli gücünden, özgür-

lüğünden, havaya sıçradıklarında görülen kadife gibi derilerinin griliğinden, sonra yeniden suya daldıklarında ve bir demet köpük içinde kaybolduklarında çıkan boğuk gürültüden başka bir şey kalmamış izlenimine kapıldı.

Yunuslar gece ininceye kadar gemiye eşlik ettiler. Moguer hareket etmiyor, konuşmuyordu; Nesime'nin elini canını acıtacak kadar sıkı tutmuştu. Onda, öne eğik siluetinde, bir gülümseme ya da buruşmayla açılan ağzında garip bir şeyler vardı. O artık acı acı gülen, sert sert bakan yaşlı adam değildi. Yeniden o harika çocuk, dünyayı fethetmeye hazır o küstah ve gülünç çocuk oluvermişti. Sanki Nesime onu hep tanıyordu, sanki May Sokağı'nda, Villefranche'ın loş labirentlerinde birlikte büyümüşlerdi. Kalbinin şükran ve hayranlıkla dolup taştığını hissetti. Bu olağanüstü bir andı, bundan daha güzel ve daha güçlü bir şey yaşayamayacağını düşünüyordu. Az daha ona gerçeği, kendisinin bir oğlan olmadığını söyleyecekti, ama her şeyi berbat etmekten çekindi.

Bir an içinde her şey sona erdi. Yunuslar son bir kez pruvanın altına daldılar ve güneye doğru gittiler. Deniz tekrar kapandı ve neredeyse aynı anda gece indi. Sanki yunuslar onu sırtlarında taşımışlardı.

Moguer ayağa kalktı ve elini bırakmadan Nesime'yi kaptan köşküne götürdü. Andriamena dümenin önünde, en sevdiği duruşta, yani ayakta ve bir ayağı diğer bacağının baldırına dayalı olarak geceyi geçirmeye hazırdı. Leylek gibi ya da yılan yiyen o Afrika kuşları gibi, diye düşündü Nesime. Pilavı Nesime ısıttı ve iki adam hiç itiraz etmeden buna izin verdiler. O akşamdan itibaren Nesime artık kendisinin de gemide bir yeri olduğunu, bir anlamda *Azzar*'ın miçosu olduğunu anladı. Alçak sesle,

sanki özel olarak kendisine yardım etmek için gelmişler gibi, yunuslara teşekkür etti.

Palma, Moguer'nin şehriydi. Yeni ufuklara doğru yelken açmadan önce orada mola vermeyi sever, Quint ile Paseo arasındaki eski mahalleleri ziyaret ederdi. Herkesi görmeyi ve herkesin de onu görmesini isterdi. Bu, anasız, babasız ve yoksulluk içinde büyümüş ve daha sonra başarıya ulaşıp Hollywoodlu bir sinemacı olmuş Moguer'nin kötü kaderinden aldığı intikamdı bir anlamda. Tabaklarda kalmış ekmek parçalarını ve şekerleri toplamak için Paseo kahvelerinin masaları arasında dolaşırken kendisini tokatlamış, itip kakmış bütün o insanlardan daha değerliydi şimdi o.

Limana girmeden önce kırmızı ve altın renkli Mayorka bayrağını göndere çekmiş, Andriamena da beyaz ampul dizilerini çıkarıp asmıştı.

Nesime eğlence hazırlıklarına katıldı; ampul dizisini asmak için gerçek bir miço gibi geminin kıç direğinin tepesine tırmandı. Palma'da genç kızın kamaraya kapatılmasına gerek yoktu. Moguer kendi evindeydi, kimin ne diyeceği de umurunda değildi. Hiç kimse *Azzar*'da yolculuk edenlerin kimliklerini sormayı aklına getirmezdi.

Bütün akşamüstü Moguer, Nesime'yle birlikte şehirde dolaştı. Palma dar ve karanlık sokaklarıyla, çok gürültülü ve düzensiz bir şehirdi. Şehrin palmiyeler dizili tek büyük caddesini kahvelerin taraçaları işgal etmişti. Cadde Alman ya da Amerikalı turistlerle, Barcelona ya da Melillalı kaçakçılarla, cüppeli din adamlarıyla, falcı kızlarla, tuhaf beyaz giysili ihtiyar adamlara eşlik eden alaycı bakışlı delikanlılarla dolup taşıyordu.

Moguer şehre inmek için açık renk takım elbisesini ve siyah ayakkabılarını giymiş, başına da Pa-

nama şapkasını takmıştı. Bu şık adamla yanında pıtı pıtı yürüyen, meraklı bakışlı, dağınık saçlı siyah çocuğu görenler, dönüp bu garip çifte bir daha bakıyorlardı.

Moguer Nesime'ye, Barcelona'ya gitmeden önce çocukken yaşadığı yeri, vaktiyle çırak olarak çalıştığı eski Centrico kahvesini, saklandığı gizli köşeleri ve bir kavgadan kaçarken atlaya zıplaya indiği merdivenleri gösterdi.

Paseo'da palmiyelerin gölgesine oturdular; Nesime bir Coca Cola, Moguer de çok koyu bir kahve içti. Zaman zaman masaya onu selamlamak için insanlar geliyordu, ama asıl amaçları göz ucuyla Nesime'yi süzmekti. Bunlar belli bir yaşa gelmiş, önemli ya da kendilerini önemli göstermeye çalışan adamlardı. Moguer de onlarla yaşıt olmalıydı, ama o sanki başka bir türe ait gibiydi. Nesime onun masaya gelen beylerle konuşmasını izliyordu. Güneş yanığı yüzünde ağzının ve gözkapaklarının kenarlarında çizgiler oluşmuştu ve ona gülümseyen bir hava veriyorlardı.

Masaların arasında sigara, çiklet ve *Carlos Quinto* çikolataları satan oğlanlar dolaşıyordu. İçlerinden Çingene'yi andıran çok koyu tenli, kıvırcık saçları neredeyse sarışın biri boyacı sandığıyla Moguer'nin ayaklarının dibine çöktü. Hiç gülmeden Nesime'ye bakıyor, siyah gözbebeklerinde acımasız bir kıvılcım parlıyordu. Hiçbir şey sormadan işe koyuldu.

Moguer koltuğunda biraz geriye kaykılmış, şapkasını çıkarmış, gözlerini kapatmış, mutlu bir havada purosunu tüttürüyordu. Nesime, onun da vaktiyle bir iş, bir fırsat ya da bir dümen peşinde tıpkı bu çocuk gibi sokakları arşınladığını düşündü. Bir zamanlar o da birkaç bozuk parayı dipten çıkarmak

için gezinti gemilerinin önünde limanın pis sularına dalan şu çocuklar gibiydi.

Nesime Alban'ı ilk kez burada gördü ve ondan ilk görüşte nefret etti. Alban, Moguer'nin işlerini yürüten adamdı; oyuncuların seçiminden ve işlerin idaresinden o sorumluydu. Kırk yaşlarındaydı, çok iriyarı değildi ama sinirli biriydi. Köşeli yüzünde kalın, kara kaşları vardı, saçları kısacık kesilmişti. Çok şıktı; kusursuz bir gri takım elbise giymişti. Uzun ve bakımlı elleri vardı. Yanında sarıya boyanmış saçları, boş bakışlarıyla Candie adında Amerikalı bir genç kız vardı. Kız masada kim var kim yok hiç aldırmadan oturdu, ama Alban Nesime'yi uzun uzun, araştırıcı ve düşmanca bir bakışla süzdü. Nesime'nin kalbi çarpmaya başladı. Korktuğunu göstermemeye çalıştı.

Moguer ve Alban bir an İspanyolca tartıştılar, sonra gidip Calamayor'da yemek yemeye karar verdiler. Bir taksi dar bir yoldan onları koya kadar götürdü. Lokanta, mavi güneş şemsiyelerinin sık sıralar halinde dizildiği, sarı kumlu bir plaja bakıyordu. Deniz parıldıyor, zaman zaman sıcak bir rüzgâr esiyordu. Nesime, filmin konusu hakkında tartışan Moguer ile Alban'ı yalnız bırakıp Candie'yle plaja indi. Nesime istinat duvarının kenarına oturdu. Genç kadın onunla hiç aksansız bir Fransızca'yla konuştu.

– Adın ne?

– Nesim, dedi Nesime.

– Yüzmeyecek misin?

– Mayom yok.

– İstersen, Alban sana bir tane ödünç verebilir.

Nesime tereddüt etti.

– Hayır, teşekkür ederim, elbiselerimle de denize girebilirim.

Candie gülmeye başladı. "Çok komiksin."

Deniz soğuktu, ama yolun sıcağından sonra iyi geliyordu. Nesime bir kayanın tepesinden berrak suya daldı ve bir erkek çocuğun yapacağı biçimde, gürültüyle yüzdü. Plajda Candie onunla hiç ilgilenmedi. Baştan ayağa güneş kremine bulanmış bir halde, kumun üzerine uzanmıştı. Bembeyaz ve uzun bir bedeni vardı, göğsünde güneş yanığı izleri görülüyordu. Nesime onu seyretmek için gelip yanına oturdu. Tenine yapışmış sırılsıklam giysileri yüzünden titreyip duruyordu.

"Acıktım," dedi Nesime. "Gidip yemek yiyelim mi?" Lokantaya kadar merdivenleri koşarak çıktılar.

İki adam yemeklerini bitirmiş, bir şemsiyenin gölgesinde oturmuş sigara içerek kahvelerini yudumluyorlardı. Amerikalı kız gözlerinin üzerine birer makyaj pamuğu yerleştirip, bir kenarda şezlonga uzandı.

Moguer konuşmasını yarıda kesti ve Nesime'yle ilgilendi. Karnı çok acıktığı için, ona büyük bir tabakta deniz ürünleri ve bir sepet portakal getirtti. Nesime kabukluları, karidesleri, ekmeği ve sonunda da portakalları silip süpürdü. Moguer neşeyle onu seyrediyor, artık idare müdürünün dediklerini dinlemiyordu. Gencecik, hayat dolu, içinden geldiği gibi hareket eden ve hiçbir şeyden kuşku duymayan bu delikanlıyı seyretmekten hoşlanıyordu. Bu bakışı Alban'ın gözünden kaçmadı. Kısık sesle:

– Yeni bir av mı, dedi.

Moguer ona öfkeyle baktı:

– Ne? Ne demek istiyorsunuz, delirdiniz mi?

Alban ısrarla Nesime'ye bakıyordu. Onu daha da narinleştiren ıslak giysileriyle, arkasından güneş vururken siluetine bakmış ve yanılmamıştı.

– Bence, dedi, bu sorunu en kısa sürede başınızdan defetmelisiniz, yoksa yine başınız belaya girebilir. Bu çocuk daha reşit değil.

Moguer rahatsız oldu:

– Ne yani, sizce ne yapmalıyım? Onu burada karaya çıkarıp, polise ya da gümrüğe mi teslim etmeliyim? Üzerime nereden geleceklerini bilmeme imkân var mı, pusuda bekleyen o kadar çok kişi var ki. Ya da belki kıçını tekmeleye tekmeleye onu gemiden atmalı ve dağ başında yalnız bırakmalıyım, ha?

Alban sigarasının dumanını üfledi.

– Sizin yerinizde olsam, tetikte dururdum, bu çocuk hakkınızda çok korkunç şeyler anlatabilir. Belki de kendisine biraz para verirseniz, hiçbir şey demeden sizi bırakıp gider. Ardından ekledi: Ama şurası kesin ki, sizin yerinizde olsam onu en başta asla gemime almazdım.

Saat altı buçuğa doğru, batan güneş denizi tutuşturuken, orkestra rıhtıma geldi. Bu bir gelenekti. Bütün olup bitene, Sarah'yla boşanmasına, mali sıkıntılara, filmini çekmek için para bulmanın zorluklarına rağmen, Moguer bundan vazgeçmek istememişti. Çocukluğunun adasına ne zaman dönse, bir eğlence düzenliyor, daha doğrusu eski dostları ona bu eğlenceyi hazırlıyordu.

Orkestra hepsi hepsi üç müzisyenden oluşuyordu. Kahve taraçalarında müzik yapan bu gençlerin biri gitarist, biri saksofoncu, biri de kontrbasçıydı ve istenen her parçayı çalabiliyorlardı. Alban, Moguer'nin sadece caz sevdiği konusunda onları uyarmış olmalıydı ki, '*Lady Be Good*'un serbest bir yorumunu icra etmeye uğraşıyorlardı.

Rıhtım kısa sürede doldu. Her türden insan vardı: siyahlar giyinmiş sözümona önemli şahsiyetler, kibar avukatlar, doktor olup olmadıkları kuşkulu doktorlar, paralı adamlar, satılık kadınlar, serüven meraklıları, çanak yalayıcılar, aylaklar, orada hiç-

bir işi olmayan meraklılar, kış turistleri ve hatta çift dolaştıkları için hemen tanınan sivil polisler. Moguer bu adamların çoğunu tanımadığını kabul etmek zorunda kaldı. Eskiden her şey yolunda giderken, para oluk oluk akarken ve filmleri dünyanın bütün ülkelerine satılırken, '*Yarımay Krallığı*', '*Erişilmez Ada*' zamanında herkesi tanırdı, en güçlü adamlar, en parlak gülüşlü kadınlar gelirdi. Şimdi bu asalak topluluğuyla yetinmek zorundaydı. Hava sıcaktı, müzisyenler baş ağrıtıcıydı, yanlış çalıyorlardı. Moguer gözleriyle Andriamena'yı aradı. Nesim nereye gizlenmiş olabilir, diye sordu kendi kendine. Alban'ın söylediklerini düşünüyordu. Belki de çocuk, kendisini daha da batırmak için düşmanlarının kurduğu yeni bir tuzaktı. Rahat rahat içki ve sigara içmek ve düşünmek için kamarasına kapandı.

Insanlar gelmeye başladığında Nesime kendini dışarı atmış, rıhtımdaki bir çimento torbası yığınının arkasına yerleşip *Azzar*'ın direklerinde sağa sola sallanıp duran ampulleri seyretmeye ve kötü müziği dinlemeye koyulmuştu. Eskiden 4 Temmuz bayramında Villefranche'ta gördüklerini, geminin direklerinin körfezin ortasında bir ışık yağmuru çizişini hatırlıyordu. Müziğe ve eğlencenin bütün şamatasına rağmen, *Azzar*'da terk edilmiş ve hüzünlü bir şeyler vardı. May Sokağı'nı, herhalde kendisini bekleyen Nadia'yı düşündü; karnını ağrıtan, boğazını düğümleyen bir boşluk duydu içinde. Belki de polis peşine düşmüş, onu bulmak için duvarlara fotoğraflı ilanlar asılmıştı. Telefon etmek, Şerif'le konuşmak, onlardan haber almak isterdi ama, parası yoktu ve Moguer'den de para istemeye cesaret edemiyordu. Kendisini eve geri göndermesinden korkuyordu.

Kendini yorgun hissediyordu. Sonunda sırtını bir çimento torbasına dayayıp yere oturdu. Oradan artık geminin direklerini göremiyor, sadece karan-

lık gökyüzündeki ışık halesini fark ediyordu. Zaman zaman serin meltem kontrbasın ritmini, saksofonun genizden gelen ani bir çıkışını, sesleri, keskin kahkahaları ona kadar taşıyordu.

Uyandığında çok üşümüştü. Rıhtımdaki lambalar tatsız, sarı bir leke oluşturuyordu. Nesime çimento torbalarının arasından çıktı. *Azzar*'ın bütün lambaları sönmüş, insanlarsa gitmişti. Limanda suyun çırpıntısından başka hiçbir ses yoktu. Denizden buz gibi, nemli bir rüzgâr esiyordu. Nesime gemiye doğru yürüdü. Eğlenceden önce o kadar aceleyle kendini dışarı atmıştı ki, ayağına sandaletlerini giyecek zamanı bile olmamıştı. Sivri çakıllar çıplak ayaklarına batıyordu ve öylesine üşümüştü ki, bacakları kramptan kasılmıştı.

Güverteye geldiğinde karşısına bir gölge dikildi ve Nesime korkudan bir çığlık attı. Bu, güverte köşkünün kapısı önünde uyuyan Andriamena'dan başkası değildi. Nesime'yi tanıdı ve geçmesine izin verdi.

Kaptan gemide değildi. Eğlencenin artıkları, boş şişeler, punç bardakları güverte köşkünün büyük salonuna saçılmıştı. Yastıklar bütün salonda sağa sola atılmış ve her tarafa dayanılmaz bir sönmüş puro kokusu sinmişti. Nesime kılavuzun umursamaz bakışları altında, bir makine gibi yastıkları toplamaya başladı. Ama o kadar yorulmuştu ki, sonunda ön kamarada, dağınıklığın ortasında yatıp kaldı. Orada da insanlar içki ve sigara içmişler ve yatakta kimbilir neler yapmışlardı ki, şiltede birtakım izler kalmıştı. Nesime örtüleri ve yastıkları öfkeyle yere attı ve tozlu blucinini çıkardıktan sonra yatağın üzerine yığıldı.

Moguer sabah geri döndü. Geceyi bir kızla beraber otelde geçirmişti, aksiliği üstündeydi. Yemek salonunun toplanmış, yastıkların bir köşeye yığıl-

mış, boş şişelerin de mutfağın yanına sıralanmış olduğunu görünce, huysuzluğunu Andriamena'dan çıkardı:

– Nedir bu komedi böyle? Teknem Allah'ın belası bir bebek evi mi oldu? Yastıkları tekmeliyor, insanlar giderken nasıl bıraktılarsa salonu tekrar o hale getiriyordu. İşte böyle olur, onun yerleşmesine asla izin vermemeliydim. Çekip gitmesi için bir şeyler ayarlamak gerek.

Öfkeyle kamaraya doğru yürüdü, ani bir hareketle kapıyı açtı. Nesime büyük yatakta derin bir uykuya dalmıştı. Ön lombozdan gelen güneş ışığı, içinde tozların parladığı sıcak bir koni halinde yansıyor, yüzünü ve bedeninin üst kısmını aydınlatıyordu. Uyurken kazağı yukarı doğru sıyrılmıştı ve bir oğlanınkine hiç benzemeyen çukur göbekli yuvarlak karnı görünüyordu. Kıvrılmış duran çıplak bacakları kurbağa bacaklarını andırıyordu. Moguer bu saf müstehcenlik görüntüsü karşısında öyle şaşırdı ki, kamaranın kapısını niye açtığını bile unutarak, bir adım daha atamadan eşikte dondu kaldı. Sonra, bütün öfkesi geçmiş bir halde, yavaşça kapıyı kapattı.

– Bundan kuşkulanmalıydım, bunu daha önce fark etmeliydim. Andriamena, sanki bir karar bekler gibi, güverte köşkünün kapısı önünde ayakta dikiliyordu. Moguer sanki ne dediğinin farkında değilmiş gibi, bir şeyler bulmak gerek, diye yineledi. Birdenbire durumun gülünçlüğünün etkisinde kaldı ve gülmeye başladı. Küçük orospu bizi iyi atlattı.

Mutfaktaki bezle alnını sildi ve yerdeki bardakları toplamaya koyuldu. "Burası çok sıcak, hemen yola çıkıyoruz."

Motor hafif bir gürültü çıkararak çalıştı. Moguer tüm halatları çözdü ve rıhtımı ayağıyla itti. Toprağı ve bütün sorunlarını unutmaktan, bir topuk

darbesiyle hepsini geride bırakmaktan daha iyi bir şey olamazdı.

Andriamena çoktan doğal duruşunu almış, bir eli dümen çarkında, tek bacağının üzerinde dengede duruyordu.

Geminin hareketi genç kızı uyandırmıştı. *Azzar* mendireği geçip açık denize çıkarken, o da güverteye geldi. Andriamena ve Moguer'nin bakışlarından artık yalan söyleyemeyeceğini anladı.

– Benim adım Nesime, dedi.

Okyanus

Denizde geçirdikleri her gün bir güneş gibi parlaktı. Nesime ilk kez yaşadığını hissediyordu. Her şey öyle olağanüstüydü ki, şimdiki zaman geçmişine kadar nüfuz ediyor ve ânında düşlerine karışıyordu. Bu sarhoş edici bir güzellikti, ama aslında içini acıtıyordu, çünkü yakında her şeyin sona ereceğini, geriye adına anı denen o korkunç şeylerden başka bir şey kalmayacağını düşünüyordu.

Azzar aralık başında, büyük yelkenin zarar gördüğü bir fırtınanın ardından Malaga'dan ayrıldı. Akşamüstü beşe doğru bir yunus sürüsünün eşliğinde Cebelitarık kayalıklarından geçti ve Tanger'de yağmur çiselerken gemiden çıkmadan iki gece kaldılar. Sonunda 10 Aralık sabahı *Azzar* neredeyse kıpırtısız, koyu lacivert bir deniz üzerinde yolculuğuna başlamak üzere güneybatıya doğru atıldı.

Okyanustaki ilk gecesinde Nesime uyuyamadı, her şey elektrik yüklüydü. Güvertede, kılavuzun yanında kaldı ve gemirin fosforlu dümen suyunu seyretti. Teknenin gövdesi boyunca bir samanyolu gibi milyonlarca yakamoz akıyordu. Andriamena iki büklüm, sırtını kapıya dayamış dinlenirken Moguer dümeni devraldı. Bu gece kimse uyuyamıyordu.

– Plankton, diye açıkladı Moguer. Kaptan köşkünde Nesime'nin yanında ayakta duruyor, ama kız

zifiri karanlık içinde onu göremiyordu. Akıp giden o ışık ırmağından ve ara sıra gökyüzünün yırtılan karanlığında kandil gibi dans eden yıldızlardan başka hiçbir şey görülmüyordu. Andriamena her zamanki gibi sessiz, yerinde kalmıştı. Nesime ara sıra Mogeur'nin onunla konuştuğunu duyuyor, sigaralarının ateşini görüyordu. Andriamena sadece geceleri 'uykusunu açmak' için sigara içiyordu, söylediği buydu.

Nesime kalbinin çarptığını duyuyor, kendini dalgalara neredeyse hiç dokunmadan geceyi yararak dünyanın öbür ucuna doğru giden büyük bir hayvanın, bir balığın, bir kuşun, güçlü bir yaratığın içindeymiş gibi hissediyordu. Kalbini çarptıran buydu; bu ânı o kadar uzun zamandır, Nadia ile birlikte kalenin taştan yolunda Kergas'ın kaybolduğu yöne bakmaya, bir şelaleye tırmanır gibi ufuk çizgisini aşmaya, onu geri getirecek geminin belirişini görmeye gittikleri günden beri beklemişti ki. Şimdi hayvanın bedeni içinde yoldaydı, her geçen saniyeyle o yere biraz daha yaklaşıyordu. Küpeşteye yüzükoyun yattı, suya o kadar yakındı ki sanki kulağının içinde akıyordu. Rüzgâr arkadan esiyordu, ama tatlı ve soluk gibi yumuşak bir rüzgârdı, yelkenlerde ancak belli belirsiz bir gürültü çıkarıyordu. O akşam her ihtimale karşı Moguer büyük yelkenin üçte ikisini katlamış ve pupa yelkenini tamamen sarmıştı. Ama *Azzar*'ı zahmetsizce, aynı yönde yuvarlanıp giden dalgalara dayanarak götürmesi için flok yelkenini bırakmıştı. Gerilmiş yelken ipleri boğuk bir ses çıkararak titreşiyor, bir yükselip bir alçalan bir uğultu çıkarıyorlardı. Küpeşteye uzanmış Nesime bütün gücüyle köprüye tutunuyordu; sanki uzayda çok yükseklere uçan bir hava taşıtındaydı; her gürültüyü dinliyor, her dalganın pruvadan pupaya kadar geçişini sanki kendi bedeninin üstünden aşıyor-

muş gibi hissediyordu. Zaman zaman rüzgâr öyle güçlü bastırıyordu ki gemi batacakmış gibi geliyor ve soğuk dalgalar onu ürperterek parmaklarının uçlarını yalıyordu. Sonra Moguer dümeni biraz çeviriyor, *Azzar* bir an duraksayıp yeniden yola koyuluyor, pruvası kısacık bir an dalgalara gömülüyor, görünmeyen denizde kıvılcımlardan bir üçgen açıyordu.

Bir ara Moguer geldi. Çok yumuşak bir şekilde kızın elinden tuttu ve onu kaptan köşküne, dümenin başına kadar götürdü ve ellerini büyük ahşap çarkın iki yanına koydurdu. Bir an, hareketlerine eşlik etmek üzere arkasında durdu; onun soluğunu saçlarında hisseden Nesime biraz ürperdi. Sonra uzaklaştı ve Nesime'yi dümende yalnız bıraktı. Güverte köşküne, Andriamena'nın yanına gitti, içki veya sigara içmek için oturdu. Çark hafifti, üzerinde dolaşmış ellerin ayaları tarafından cilalanmış gibiydi. Nesime dalgaların dümen yelpazesi üzerindeki hafif nabız atışlarını duyuyordu, sanki bir balık sürüsü hareket ediyor, itişip kakışıyordu. Gövdenin iki yanından açılan fosforlu su yolu dışında hiçbir şey görmüyordu. Gece, sadece gece, denizin kokusu ve gürültüsü. Nesime, bilmediği bir şehirde otobüs kullanan bir köre benzediğini düşündü. Geminin hareketlerini içgüdüsüyle düzeltiyordu. Gemi hem güçlü hem hafif, sıvı bir kütle gibi ağır ve bulutlar gibi hafifti. Ürkütücüydü de, terleyen ayalarının çarkın tahtasını ıslattığını hissediyordu. Rüzgârın sürüklediği koca hayvan her an denize dalıp batabilir, halatlarını koparabilir, direklerini devirip yelkenlerini yırtabilirdi.

Dümende o kadar uzun zaman kaldı ki parmak eklemleri acımaya, bacakları yorgunluktan titremeye başladı. Moguer hiç konuşmuyordu, sigarasının küçük ateşi bile görünmüyordu. Herhalde Andri-

amena gidip yatmıştı. Teknenin karnının altında kayıp giden okyanusun gücünü, bu yalnızlığı giderek güçleştiren ağırlığı hissetti. Ellerinin altındaki dümen ağırlaşmış, sertleşmişti. Bu daha önce hiç hissetmediği bir korkuydu. Dümeni elinden bırakmamak için mücadele etmeye, direnmeye çalıştı; yüksek sesle, "Dayanmalıyım, ayakta kalmalıyım," dedi. O zaman yanında Moguer'yi hissetti. Moguer onun ellerini yavaşça çarktan ayırdı ve güverte köşküne doğru inmesine yardım etti. Gecenin soğuğunda donmuştu, harita masasının üstüne konmuş borda fenerinin ışığı gözlerini kamaştırdı.

Sendeliyordu. Moguer güverte köşkünün kapısından içeri geçmesine yardım etti. Gecenin kalan yarısını dümende geçireceği için üzerine sarı muşambasını giymişti. Nesime'ye, "Çok iyi, şimdi uyuyabilirsin," dedi. Sesi değişmişti; bu seste bir yumuşaklık, sanki bir suç ortaklığı havası vardı. Nesime içinden bir şefkat dalgasının kabardığını hissetti, kafasını onun muşambasına dayayıp kollarının arasına büzüldü. Moguer bir an hiç kımıldamadan durdu, sonra ondan uzaklaştı ve kaptan köşküne döndü. Güverte köşkünün lambasının ışığında elindeki termosun kabına kahve koydu. Belki de kendisine teşekkür ettiğini mırıldanan Nesime'yi duymamıştı.

Sonraki günler Nesime da dümende nöbet tuttu. O da artık ekibin bir parçasıydı, her şeyi Andriamena ayarlamıştı. Dümen tutmaktan sıkıldığında ya da canı bir bisküvi yemek veya biraz uyuklamak istediğinde, başını güverte köşkünden içeri uzatıyor ve Nesime'ye işaret ediyordu: "Gel!" Genç kız hemen koşturuyordu. Kalbi coşku dolu can yeleğini bile takmadan, yalınayak, üzerinde sadece Moguer'nin kendisine verdiği bir denizci kazağıyla kaptan köşküne sıçrıyordu. Kergas'ın eskiden Meksi-

ka'dan getirdiği kırmızı bir bandanayı kot pantolonunun cebinde saklamıştı; onu saçlarına takıp vaktiyle Kergas'ın gösterdiği gibi bir düğüm atıyor, saçlarının uçları alnının iki yanından iki küçük boynuz gibi dışarı çıkıyordu. Moguer onunla alay etmişti: "Tam bir korsan," diyordu. Ama yabanıl havası, esmer teni ve ışıktan dolayı kaşları arasında oluşan küçük kırışığıyla onu güzel buluyordu.

Nesime öğlene doğru dümende durmayı seviyordu. Çünkü bunlar parlak, göz kamaştırıcı saatlerdi. *Azzar*, sürekli esen rüzgârla yana eğilmiş halde kayıyor, ana yelkenin sereni deniz yüzeyinde bıçak kesiği kadar ince bir iz bırakıyordu. Lacivert sular kimi zaman saydam, kimi zaman bakışın erişemediği bir görünüm alıyordu. Yüksek ve yüzeyleri ürperen dalgalar sanki geminin pruvasına doğru koşuşup, havaya su bulutları püskürtüyorlardı. Nesime geminin pruvasından gelen, gövdesinin altına girip pupanın arkasından, dümen suyunda düzleşerek çıkan bu dalgaları birbiri ardı sıra bakışlarıyla izlemekten bıkmıyordu. Eskiden dalgaların sahile doğru gelişlerini kalenin üstünden gördüğünü ve her birine bir isim vererek eğlendiğini hatırlıyordu. Bu isimleri yeniden bulmaya çalışıyor, Andriamena'ya yüksek sesle bu isimleri sayıyordu: Léonie, Noémie, Aliye, Mahalia. Andriamena hiçbir şey söylemeden, hiç sıkılmadan onu dinliyordu. Nesime de onun dümendeki duruşunu taklit etmeye uğraşıyor, ellerini dümene yapıştırıp, bacaklarını geminin yalpalanmasına uydurmak için aralıyordu. Dalgalar gemiye büyük tanıdık hayvanlar gibi sürtünüyor, onu biraz yana itiyorlardı ve rota değiştirmemek için dümeni yeniden ayarlamak gerekiyordu. Nesime Afrika sahillerine, palmiyelerle çevrili büyük beyaz kum plajlarına kadar gidecekleri yolu düşlüyordu.

Daha sonra Moguer'ye, "Orada ne var?" diye sordu. Moguer ufka doğru baktı. "Bu doğrultuda dümdüz gidersek, Sahra'ya varırız." Bir harita açtı ve küpeşteye yaydı. Nesime isimleri okudu: "Ghir Burnu, Ifni, Marsa Tarfaya." Bu isimler ona hayal gibi geliyordu. "Oraya gitmeyecek miyiz?" Moguer de hayal kuruyordu sanki, ama, "Bizim için çok tehlikeli, orası deniz kazaları sahilidir. Belki bir gün seni Alguin kumluğuna götürürüm. Orada çok kuş vardır," dedi.

Gece çökmeden az önce Nesime batıda karayı gördü; soluk gökyüzünün üstünde tespih tanesi gibi dizilmiş adaların karanlık siluetleri belirdi. İlk kuşlar, deniz kırlangıçları, ağlamaklı sesli büyük martılar, çığlık çığlığa pupanın üstünde süzüldüler. Moguer dürbünüyle adalara baktı. "Bunlar Selvage Adaları," dedi. Deniz karanlıktı, sert ve şiddetli bir şeyler seziliyordu ve Nesime ismin yerine oturduğunu düşündü. *Azzar* deniz dibi kayalarından sakınmak için güneye dümen kırdı. Gece hızla çöktü, bir süre sonra siyah şeritler adaları örttü. Geminin arkasındaki karanlıkta deniz kuşlarının çığlıkları uzunca bir süre yankılandı; sanki yolcuları bu yitik adalara çekmek için yükselen şikâyet çığlıklarıydı bunlar. Sonra *Azzar* yeniden denizin içinde yitip gitti.

Nesime nöbeti devralmak üzere gece yarısına doğru kalktı. Andriamena hiçbir şey demeden ona dümeni bıraktı, ama tedbirli davranıp yatmak üzere aşağı inmedi. Sırtını kaplamalara dayayıp kaptan köşkünde bir kenara büzüldü. Soğuk, yıldızlı bir geceydi, deniz fosforlu gibiydi yine. Ay yoktu, ama yirmi mil ötesi görülebiliyordu. Birdenbire, tam üstlerinde bir yıldız yağmuru oldu. Gökyüzünün soluk ışığında Nesime Andriamena'ya bakıyordu. Dikilmiş, geniş elmacık kemikli yüzünü yukarı kaldır-

mış, göktaşlarının gösterisini içer gibi seyrediyordu. Hiç kıpırdamıyordu, donmuştu sanki ve gizemli bir havaya bürünmüştü, dua okur gibiydi ve Nesime tüm bedeninin ürperdiğini hissetti. *Azzar* görünmez yüksek dalgaların arasından yoluna devam ederken, dümeni hiç elinden bırakmadan sanki kendisini bu uçsuz bucaksız boşluğun içinde duyabilirmiş gibi, dudaklarını bile kıpırdatmadan çok hafif bir sesle Nadia'ya seslendi: "Ah bir görseydin, yanımda olup da bunları bir görebilseydin..."

Yıldız yağmuru gecenin büyük bölümünde, neredeyse gün doğuncaya kadar devam etti. Ama Nesime'ye sadece birkaç dakika geçti gibi gelmişti. Moguer dümende nöbeti devralmaya geldiğinde, güverte köşküne kadar süründü, sadece can yeleğini ve serpintilerden sırılsıklam olmuş kazağını çıkarma cesareti buldu ve yere, yastıkların üzerine uzandı. Andriamena, dışarıda Moguer'yle birlikte kalmıştı; güneş doğuyordu.

Azzar Tenerif'te üç tam gün kaldı. Önceleri Moguer Nesime'ye kamarada kalmasını söylemiş, dışarı çıkmasını da yasaklamıştı. Kız lomboz camından, yelkenlilerin direklerinden oluşan ormana ve tepesi bulutların içinde kaybolan yüksek dağın karanlık kütlesine bakıyordu. Hava sıcak ve nemliydi, boğuluyordu.

İkinci gün Moguer'nin yokluğundan yararlanarak güverte köşkünden çıktı. Harika bir güneş vardı, gökyüzü masmaviydi. Santa Cruz, büyük yapıları, kırmızı damları ve çiçekli bahçeleriyle, dağın üstüne kat kat sıralanmış oyuncak bebek evlerini andıran villaları, palmiyeleri ve avize ağaçlarıyla Côte d'Azur'dekilere çok benzeyen küçük bir kentti.

Gemiden indiğinde Andriamena hiçbir şey söylemedi. Sahte denizcilerden ve mayolu kızlardan, alize rüzgârından yararlanmak isteyen yanık tenli yaşlılardan oluşan kalabalığın ortasında, rıhtım boyunca yürüdü. Biraz komik bir durumdu.

Denizde geçirilen günlerin ve gecelerin ardından, bu gürültülü kentte yürümek, merdivenlerden çıkmak, çocuk grupları tarafından itilip kakılmak, kavşaklarda araba kornalarını duymak insanın başını döndürüyordu. Sonra birdenbire bulut kentin üstüne serin ve tatlı bir sağanak boşalttı; Nesime dudaklarının köşesindeki damlaları keyifle yalıyor-

du. Tuzun ve güneşin yaktığı yüzü serinlemiş, kollarındaki ve ellerindeki gerginlik gevşemişti.

Sığınmak için bir müzeyi seçti. Bekçi para ödemeden içeri girmesine izin verdi. Denizin etkisiyle saçlarının rengi açılmış, sandaletlerinin içinde ayakları çıplak, tuzdan sertleşmiş erkek elbiseleri giymiş bu koyu tenli kıza şaşkınlık içinde bakıyordu. Müzenin salonunda, vitrinlerin arasında onu izledi. Bozuk İngilizce kelimelerle karışık yumuşak ve ahenkli bir dil konuşuyordu. Ona yontulmuş taşları, çömlek kırıklarını, incileri, deniz kabuklarını, sonra üzerlerinde hâlâ sarı saç demetleri bulunan Guanches kafataslarını gösterdi. Bir vitrinde içinde sipsivri dişleriyle bir mumyanın oturduğu bir lav mağarası yeniden oluşturulmuştu. Vitrinin altındaki yazıda, tek silahı ateşte sertleştirilmiş tahta zıpkınlar olan, tiyatro ve şiiri bilen, İspanya'dan gelen fatihler tarafından köleleştirilmeden önce volkanın doruğuna sığınan bu balina avcısı halkın hayatı anlatılıyordu. Nesime bu kalıntıların ortasında yürüyor ve Andriamena'nın da bu insanlara benzediğini, onlar gibi bir adadan geldiğini, onlar gibi yumuşak, gizemli ve melankolik olduğunu hayal ediyordu. Tüm bunlar ona ağlama isteği veriyordu.

Yağmur dinmişti. Nesime müzeden ayrıldı ve kentin en yüksek noktasına, bir şapelin bulunduğu, göz alabildiğine uzanan denizin ve plajların seyredilebildiği küçük bir meydana kadar çıktı.

Yeniden aşağı indiğinde açlıktan ölüyordu. Mutfaklardan taşan kokular sokaklarda dalgalanıyordu, sabahtan beri hiçbir şey yemediğini fark etti. Açık bir pencerenin önünde durup ızgara balık kokusunu içine çekti. O kadar aç gözlerle bakıyordu ki, bir kadın ona Nadia'nın yaptıkları gibi baharatlı bir yemekle dolu bir tabak uzattı. O basamaklara oturup yerken, kadın hiçbir şey demeden ona bakı-

yordu. Aslında Nesime içeri girmek, biraz oturmak, belki de uyumak isterdi. İçindeki kuşkuyu, durma, unutma, evine geri dönme isteğini hissetti. Belki yardım isteyebilir, Şerif'e telefon ederek gelip kendisini almalarını söyleyebilirdi. Rehberle konuşmak için müzeye döndü, ama oraya vardığında kapılar kapanmıştı.

Moguer rıhtımda onu bekliyordu. Hızlı adımlarla üzerine geldi, kolundan tuttu ve tek bir söz etmeden onu *Azzar*'a götürdü. Kolunu canını acıtacak kadar sıkıyordu, gerçekten öfkelenmiş gibiydi. Nesime onu hiç böyle görmemişti. Kendini kurtarmayı başardı, kamarasına kadar koştu ve kendini içeri kilitledi. Kendini tutsak gibi hissediyordu, ama bir yandan da gemiye geri dönmek içini rahatlatmıştı. Gözleri yaşla doldu.

Bir süre sonra, akşama doğru, Andriamena kapıya vurdu. Bir tepsi içinde bir tabak karidesli pilav getirmişti. Çok tatlıydı, yüzünde sanki beklemekten yorulmuş gibi gülünç bir ifade vardı. Nesime acıkmamıştı, ama reddetmeye cesaret edemedi. Sonra pilavı lombozdan dışarı döktü ve mutfağa gidip tabağını yıkadı.

Nesime uyumadan önce *Azzar*'a bindiğinden beri bütün başından geçenleri düşünmeye çalıştı. Tekneye tırmandığı gece ona şimdi çok uzak görünüyordu. O sırada Nadia'nın ne yaptığını hayal etmeye uğraştı, ama yorgunluktan düşünceleri karışıyordu. *Azzar*'a nasıl geldiğini bile pek iyi hatırlamıyordu. Sanki Moguer ve Andriamena onun ailesindendi, o da uzun bir tatil yapmak için onlarla birlikte yola çıkmaya karar vermişti. Uykunun bastırdığını hissetti ve yatağından bir omuz silkip kısık sesle, "Bakarız," dedi. Bu söz çoktandır onun sloganıydı.

Nesime hiç farkına varmadan *Azzar* denize açılmıştı. Artık gemiyle dünyanın öbür ucu arasında okyanustan başka hiçbir şey yoktu.

Her şey yavaşlamış, uzamış, sessizleşmişti. Moguer bile Andriamena'ya benzemiş, dümenin önünde hiç konuşmadan hareketsiz duruyor ya da güverteye rüzgâr altına oturuyor, güneş yüzünün çevresinde dönerken dudaklarında tuhaf bir gülümseme ve gözlerinde yitik bir bakışla duruyordu. Dümene geçme sırası Nesime'ye geldiğinde, hiçbir şey demeden yerini ona bırakıyor, güverte köşkünün girişine oturup dümen suyuna bakarak sigara içiyordu.

Konuşmuyorlardı. Kimse kimseyle konuşmuyordu. Denizin ve rüzgârın gücünden kurtulmak için arada sırada tek konuşan Nesime'ydi. Günler geçiyor, o ıssız ve koyu enginlik hiç değişmeden çevrelerinde uzanıyordu. Kimi zaman rüzgâr güçleniyor, o zaman yelken indirmek, floku sarıp fırtına yelkenini çekmek gerekiyordu. Nesime artık bütün manevra hareketlerini biliyordu. Büyük direğe kadar koşup üçlü halatları çözmek, yelkenin sarılışını gözetmek, kancaları yeniden mapalara takmak konusunda en becerikli oydu.

Parmakları açık ayakları güvertenin ahşabına tam anlamıyla yapışıyordu. Büyük direğin tepesine

ipleri kullanmadan, ayaklarının tabanını düz ahşaba dayayarak ve hiç başı dönmeden göz açıp kapayıncaya kadar tırmanabiliyordu. Başı dönmek bir yana, kendini en çok tepede, otomatik pilotun rüzgâr gülünün yanında iyi hissediyordu; rüzgâr kulaklarında uğulduyor ve okyanus, dingilini kollarının arasında tuttuğu bir tekere benziyordu. Orada, geminin üstünde hafif hafif sallanarak uzun süre kalıyor, yüzünü yakan ve gözlerinden yaşlar dökülmesine neden olan güneşin altında kendini bir kuş kadar özgür hissediyordu.

Aşağı indiğinde o kadar yorgun oluyordu ki güverteye, bir yelkenin gölgesine uzanıyordu.

İki adamın yemeğini o yapıyordu. Moguer sonunda bunu kabul etmişti, çünkü Nesime Andriamena'nın pirinç ve kurutulmuş karidesten oluşan tarifini aynen uygulamakla yetiniyordu. Zaten erzakın içinde başka bir şey de yoktu. Onlara elektrikli meyve sıkacağında hazırladığı ve içine birkaç buz atıp soğuttuğu koca portakal suyu bardakları taşıyordu. Ama sigara içmelerine izin vermiyordu. Moguer daha az puro içmeye karar vermişti ve Andriamena artık sigarasını ancak güneş batarken yakıyordu.

Onlara denizin görünüşü, bulutlar ya da yıldızlar hakkında sorular soruyor, Moguer bu sorulara cevap veremiyordu. Andriamena ise belki cevapları biliyor, ama söylemiyordu. Sadece bir kez, alacakaranlıkta ufukta parlayan bir yıldızı Nesime'ye gösterdi: "Bu Süheyl yıldızı," dedi, "Mekke'nin üstünde."

Nesime sürekli bir coşku hali içindeydi. Şafakla birlikte, gerilerinde bıraktıkları yerde, uzaklarda sararan gökyüzüne ve henüz kapkara olan denize bakmak için pupaya çıkıyordu. Güneşin doğuşunu izliyordu. Moguer ve Andriamena bütün gece dü-

men başında nöbet tuttuktan sonra yatmaya gitmişler ve dümeni otomatiğe bağlamışlardı. Nesime geminin tek hâkimiydi, geminin kaderi ona bağlıydı. Kısacık hayatında hiç böyle bir şey başına gelmemişti.

Güneş kursu yükselmeye başladığında kör edici bir pırıltı gözlerine giriyor ve bütün bedenini dolduruyordu. Bu duygu hem büyüleyici hem de acı vericiydi. O zaman deniz saydam sarı bir renge bürünüyor, bir kıvılcım tarlasına dönüşüyordu. Sıcak hemen bastırıyordu; bu, karada, plajda hissedilen türden tatlı bir ılıklık değil, rüzgârla birlikte gelen ve yüzünü yalayan kavurucu bir dalgaydı ve büyük yelkenler kendilerini dünyanın öbür ucuna doğru iten bu ışıkla dolup şişiyorlardı sanki.

Her gün kavurucuydu. Nesime okyanusu geçmeye başladıklarından beri yıkanamamıştı, çünkü suyu sadece içmek için kullanıyorlardı. Sadece güvertedeki bir borudan akan tuzlu su vardı ve Nesime bu suyla yüzünü ve boynunu ovuyor, ıslak ellerini de çabucak elbiselerine kuruluyordu. Andriamena köseydi, daha doğrusu hep boynunda bir zincirin ucunda asılı taşıdığı küçük altın bir cımbızla özenle kıllarını alıyordu. Ama Moguer'nin yüzünü gri bir sakal kaplamıştı, bu da ona filmlerden çıkmış yaşlı bir korsan görünümü veriyordu; uzun saçları tuzdan yapış yapış olmuştu. Andriamena güneşten hemen siyaha yakın bakır rengi olmuştu. İki kısık çizgi haline gelmiş gözleriyle Eskimoları andırıyordu. Gülümsediğinde dişleri bembeyaz parlıyordu. Nesime, üçünün de vahşilere benzediğini düşünüyordu. Denizde kaybolmaya hazır, hem karada hem suda yaşayan hayvanlar...

Okyanusa açıldıklarının altıncı günü, öğleden biraz önce Nesime bir şey fark etti ve istemeden bir çığlık attı. Geminin iskele tarafında, yüksek burçla-

rı ve kuleleri, flamalar asılı direkleriyle bir kent, bir şato, dalgaların üzerinde sallanan madeni bir serap gibi ufukta yükseliyordu. Nesime'nin çığlığı Moguer'yi uyandırdı. Dürbünle baktı. "Bir şey değil, sadece bir petrol arama platformu," dedi.

Azzar platformun açığından geçti. Bir an için ıssız, terk edilmiş çelik şato hemen yanlarında belirdi. Nesime platformun ayaklarında kırılan dalgaları görüyordu. Sonra dalgaların gizlediği platform arkalarında kalıp gözden yitti. Bu, Nesime'nin günlerdir gördüğü ilk insan yapımı nesneydi; dudaklarından peş peşe sorular dökülüyordu. Orada insanların olup olmadığını, bu platformun kime ait olduğunu, nereye gittiğini öğrenmek istiyordu. Moguer omuz silkiyordu. Hiçbir şey bilmiyordu. Zaten umurunda da değildi.

Günler uzundu, ne zaman ve nasıl başladıklarını artık pek bilmiyorlardı. Deniz ve gökyüzü sürekli hareket halinde, *Azzar*'ın direkleriyse kımıltısızdı. Şafakta ufuk zor seçiliyor, bir an sonra deniz ışığa boğuluyor, yine bir an sonra sis her şeyi bir kılıf gibi örtüyor ya da batıdan doğan uzun bulutlar fantastik hayvanlar yaratarak şişiyor ve parçalanıyorlardı. Okyanus olağanüstü boştu. Nesime gökyüzünü daha rahat seyredebilmek için, güverte köşkünün kaplamaları boyunca uzanmış, başını arkaya atmış yolculuk ediyordu. Ya da her dalgayı izlemek, derinliklerini okuyabilmek için küpeşteden aşağı eğiliyordu. Bir akşam *Azzar*'ın yoluna madeni pırıltılar içinde suyun yüzeyinde kayan tonbalıkları çıktı. Moguer, "Dülgerbalığı avlıyorlar," diye açıkladı. İçlerinden biri aniden inanılmayacak bir yüksekliğe sıçradı ve geminin kıç direğinin ucuna çarpıp güverteye düştü. Andriamena bir anda üstüne atladı, bıçağını kafasına sapladı. Sonra öğle yemeği için ton-

balığını temizlemeye başladı. Bağırsaklarından oltasına yem yaptı ve bir süre sonra bir de dülgerbalığı tutup, onu da temizledi. "Artık zamanı gelmişti," dedi Moguer, "şu lanet olası kurutulmuş karideslere bir gün daha dayanacak halim kalmamıştı."

Bağırsakların geri kalanı denize atıldı ve Nesime dümen suyunun birden kaynaştığını gördü. Uzun gölgeler yılan gibi suyun üzerinde kayıyordu. "Bunlar köpekbalığı," dedi Moguer, "günlerdir bizi izliyorlar." Nesime yeniden düzleşen denizin yüzeyine bakıyordu. Hafifçe ürperdi. Denize artık aynı duygularla bakamıyordu. *Azzar* canavarlarla dolu uçurumların üzerinden kayıyordu ve onunla bu canavarların arasında incecik bir kaplamadan başka bir şey yoktu.

Şimdi gökyüzünde tek bir bulut yoktu ve deniz parlak maviydi. Ufuk eğrisinin sınırladığı çember içinde kalan her ayrıntı, her köpüklü dalga tepesi, her kıvılcım seçilebiliyordu. Moguer Nesime'ye, büyük bir Atlantik haritası üzerinde *Azzar*'ın izlediği yolu gösterdi. "Şu anda tropikal bölgenin hemen altında, 15. ve 20. enlemlerin arasındayız. Hem akıntıdan hem de alizelerden yararlanarak gidiyoruz. Bu çok dar bir yol, biraz yukarı kayarsak akıntıyı kaybederiz, biraz aşağı inersek şileplerin yoluna düşeriz. Onlar kimseye dikkat etmez, yollarına çıkarsan senin bileceğin iş. Gemi otomatiğe bağlıdır ve mürettebat ya uyur ya da kâğıt oynar."

Nesime, daha önceki yolculukların rotalarının da çizili olduğu haritaya dikkatle bakıyordu. Moguer de okyanusun genişliği karşısında hayal kuruyor gibiydi: "Bu yoldan iyisi yoktur," diyordu. "İki dünya arasında ilerliyoruz, ne birine aitiz ne de diğerine, yolun sonuna kadar gideceğimizden bile emin

değiliz. Bir çöl gibi, isim yok, işaret yok, kimseye ait değil, tarihi yok, hep yeni."

– Bu yolculuğu ilk kez yapalı çok mu oldu?

Düşünüyormuş gibi yaptı.

– Çok uzun zaman oldu, dedi. İlk seferinde sen daha doğmamıştın. Ben üç aşağı beş yukarı senin yaşındaydım, ilk şilebe bindim, miço olarak işe girdim. Geminin adı *Amerigo Vespucci*'ydi. New York'ta indim, Ellis Island'a giden son göçmenler içindeydim.

– Korkmuyor muydunuz?

– Evet, korkuyordum, hiçbir zaman geri dönemeyeceğimi düşünüyordum.

Nesime Moguer'yi o zamanlar, okyanusa, kendisini bildiği şeylerden ayıran, uzaklaştıran her dalgaya bakarken hayal etmeye çalışıyordu. Dalgalar aynı dalgalar, okyanus aynı okyanustu, zaman geçmemişti.

Moguer haritayı katladı ve dümenin başına döndü. Bir an için yumuşar gibi olmuş ve şimdi yeniden içine kapanmıştı.

Nesime geminin yalnızlığın daha fazla hissedildiği ön tarafına gitmeyi seviyordu. Orada saatlerce, neredeyse hiç kıpırdamadan durup boş ufka bakıyordu. Tuzdan yanmış, dudakları çatlamıştı. Göz kapakları tahriş olmuştu, elbiseleri kum doluymuş gibi geliyordu. Moguer'nin verdiği bir vazelin tüpüyle dudaklarını yağlıyordu. Gözleri Andriamena'nınkiler gibi kırışmış, ışığı süzen iki dar yarık haline gelmişti. Şimdi güneşten kaçıyordu. Yelkenlerin gölgesinde duruyor ya da güverte köşküne sığınıyordu. Dümene geçtiğinde, Moguer'nin dolabında bulduğu uzun kollu bir gömleği giyiyor ve saçına bandana takıyordu. İyi bir duş almak ya da yazın

Pennedepie Deresi gibi soğuk suyu olan bir ırmağa atlamak istiyordu. Tatlı yağmur düşleri kuruyordu.

Ama onu en çok rahatsız eden sessizlikti. Bu adamlara, özellikle de deri rengi yüzü, hiçbir şeye takılıp kalmayan bakışıyla Andriamena'ya benzemek istemişti. O sanki başka bir türdü.

Artık kimse onun sesini duymak istemeyince, geminin önündeki kendi yerine gidiyordu. Orada zaman zaman bir kuş çığlığını ya da yaprakların arasında esen rüzgârın uğultusunu veya denizde şarkı söyleyen bir çocuk, bir kadın sesini duyar gibi oluyor, korkuyla, sinirleri gerilmiş dikiliyordu. Bekliyordu. Ama *Azzar*'ın gövdesi köpükler çıkararak denize gömülüyordu. Halatlar ıslık çalıyor, yelken titriyordu. Hepsi buydu.

Geceleri, sessizlik uyumasını engelliyordu. Her gıcırtıyı, her çıtırtıyı, kulağının dibinde gövdeye sürtünen her dalgayı dinliyordu. Eskiden olduğu gibi dalgaları saymaya, onlara isimler takmaya çalışıyordu. Ama geçerli olan *Azzar*'ın istekleriydi, onun bunlara boyun eğmesi ve uyması, kafasını teknenin gövdesinde bir çerçeveye dayayıp, çok büyük bir hayvanın karnındaymış gibi yerinde kalması gerekiyordu.

Bir akşamüstü, artık kaçıncı gün olduğunu bilmiyordu, ya on ikinci ya on sekizinciydi, tam önlerinde bir gemi gördü.

Bir dalganın tepesinde, yüz metreden daha yakın bir uzaklıkta neredeyse hiç yelken açmadan giden küçük bir yelkenli göründü. Nesime onları uyarmak için bağırdı, ama kimse cevap vermedi: Andriamena güverte köşkünde uyukluyordu. Dümeni otomatiğe bağlayan Moguer ise kaptan köşkünde oturuyordu. Nesime arkaya kadar koştu. Heyecandan soluk soluğa kalmıştı. Yelkenliyi göstermek

için Moguer'yi yerinden kaldırdı. *Azzar*'ın flok yelkeninin biraz gizlediği gemi sancak tarafına doğru, yanı başlarındaydı. Pazar günleri Cap Ferrat açıklarında gezintiye çıkanlara benzeyen tek direkli, üçgen yelkenli bir kotraydı. Nesime güvertede iki siluet görebiliyor, ama güneşten onları iyi seçemiyordu. Moguer onlara dürbünüyle baktı:

– Ne yapıyorlar? Yardıma ihtiyaçları var mı? Nesime o kadar heyecanlanmıştı ki titriyordu. İyiler mi?

Moguer dürbünü ona uzattı.

– Her şey yolunda, bizimle aynı rotayı izliyorlar, onları sollayacağız.

Nesime dürbünün çemberleri içinde yana eğilmiş titreşen yelkenliyi gördü. Üzerinde iki sarı muşambalı insan vardı, belki de biri kadındı. Nesime haykırdı ve el salladı, ama Moguer onu azarladı:

– Ne oluyor sana? Bizim yardıma ihtiyacımız olduğunu sanacaklar.

Öbür tekneden kimse cevap vermedi. Moguer dümenin çarkını hafifçe döndürdü, *Azzar* rüzgârı tam arkadan aldı ve dalgaların üzerine daha büyük bir hızla atıldı. Nesime başını çevirip yeniden baktığında küçük yelkenli çok geride kalmıştı, yükselen her dalga onu biraz daha gizliyordu. Yarım saat sonra tamamen gözden yitmişti.

Nesime uzun süre kaptan köşkünde kalıp geceyle birlikte kararan denizi seyretti. Birdenbire bir tür kaygı, bir hüzün ve boşluk hissi duymaya başlamıştı. Uçsuz bucaksız okyanusta, o küçücük ve hafif tekneleri üstündeki bu insanlar nedensiz, amaçsız, kesinleşmiş hiçbir şey olmadan sürüklenip giden *Azzar*'ı yansıtıyorlardı aslında. Boğazı düğümlenmişti, onları unutamıyordu. İnsan sesi duymaya, bir bakışın sıcaklığını hissetmeye ne kadar çok ihtiyacı vardı. Deniz buz gibiydi ve dümenin başında ayakta

geceye hazırlanan Andriamena, bir başka çağdan gelme bir savaşçıyı andırıyor; güverte köşkünde harita masasında oturan Moguer, küçük lambanın ışığında haritasına rotalarını belirten küçük rakamlar karalıyor ya da kargacık burgacık yazısıyla seyir defterini dolduruyordu. Niye diğer insanlardan bu kadar farklıydılar? Niye bu kadar sert, katı, kendilerinden emindiler?

Nesime bunu öğrenmek istiyordu. Moguer'nin önünde ayakta durdu ve cesaretle sordu: "Ne zaman varıyoruz?" Moguer hafif alaycı bir sesle cevap verdi: "Nereye ne zaman varıyoruz?"

Cevap apaçıktı, Nesime ellerini karnına bastırıp ayakta kalakaldı. Ne diyeceğini bilemiyordu. Her şey onun hatasıydı, her şeyi bırakıp, her şeyi unutup, Nadia'nın sevgisini yitirip *Azzar*'a binmeyi o istemişti.

Moguer rakamları haritaya işlemeye devam ediyor, kat ettikleri mesafeyi pergelle ölçüyordu. Yazarken, onu yaşlı bir kunduracıya benzeten yarım camlı bir gözlük takıyordu.

Başını kaldırınca Nesime'nin yüzündeki ifadeyi gördü ve içinde bir şeyler kıpırdandı. Nesime'nin elinden tuttu, yanına, sıranın üzerine oturttu. "Söyle bakalım, neler oluyor?"

Nesime gülümsemeye çalıştı, ama nefes almakta zorlanıyordu. Güverte köşkünün içinde, denizin hafif çalkantısıyla gece inerken kendisini biraz rahatlamış hissediyordu. Söze başladı: "Şu gemi... korkunç bir şey." Ama ne demek istediğini kendi de bilmiyordu. Yelkenlinin bir hayalet gemi gibi uzakta kaybolduğunu görünce sanki içinden bir şeyler kopmuş gibi tuhaf bir izlenime kapılmıştı.

Moguer ona dikkatle baktı. Nesime haftalardır *Azzar*'daydı ve o kızla ilgilenecek vakti bulamamıştı. O hiçbir şey sormadan güverteye atlamış küçük

bir hayvan, bir tür kedi, bir sincaptı; hiçbir şey sormamıştı, çünkü bir köşede yerini zaten hazırlamıştı. Alban dışında, hiç kimse onun varlığı hakkında bir yorum yapmamıştı. Sanki ezelden beri oradaydı.

"Sana daha önce kızımdan söz ettim mi? Sarita. Sana Sarita'dan söz etmek isterdim," dedi Moguer. Nesime cevap vermeden ona bakıyordu. "Senin yaşında olmalı. Onu hiç görmüyorum."

Nesime dikkatle dinliyordu. Moguer'nin o her zamanki öfkeli, kötü niyetli sesi değişmişti. Anılarını karıştırıyor, karısıyla birlikte yaşadığı, kızının henüz bebek olduğu zamanlardan söz ediyordu. Sarah âşıktı; önlerinde bütün bir hayat vardı; Kaliforniya'da Coronado Adası'nda bir evde oturuyorlar, her gün plajda yürüyüşe çıkıyorlar, birer kulpundan tuttukları bir sepette Sarita'yı da yanlarında taşıyorlardı. Güverte köşkünün yarı karanlığında, harita üzerine sarı bir benek düşüren küçük lambanın solgun ışığında, geminin yalpalamaları ve büyük bir yorgunluk gibi esen yumuşak, ama güçlü rüzgârın içinde onu dinlemek garip bir duyguydu. Nesime artık kaygılanmıyordu. Moguer'nin omzuna sokuldu, onun sesinin göğsünde yankılanmasını dinliyordu, denizin müziği, rüzgârın fısıltısı, her şey birbirine karışıyordu. Bu uykusunu getiriyor, gözlerindeki yanıkların acısını dindiriyor, bedeninin tam ortasında açılmış boşluğu kapatıyordu. Sarita'dan söz eden Moguer'yi dinliyor ve eski günlere, her şeyin çok basit olduğu, Pennedepie'deki fırtınalı günlerde büyük yatakta annesiyle babasının arasında uyuduğu, olukları gıcırdatan yağmuru ve büyük ağaçları eğen rüzgârı dinlediği zamanlara döndüğünü düşlüyordu.

Denizde hiçbir gün diğerine benzemez. Bir sabah *Azzar*, ölüm sakinliğinin hüküm sürdüğü, sütliman olmuş bir deniz parçasına girdi. Nesime ter

içinde, sıçrayarak uyandı. Kamarada boğucu bir sıcak vardı, ama güneş aslında daha tam doğmamıştı. Gemi durmuştu.

Moguer güverte köşkündeki yastıkların üzerine uzanmış uyuyordu, ama Andriamena kaptan köşkünde, yatay sıraya oturmuş, dümeni sol ayağının parmaklarıyla tutarak görevinin başındaydı. Bunu alışkanlıktan yapıyordu, çünkü geminin yönetilmeye ihtiyacı yoktu. Hafif hafif sallanarak dönüyor, boşalmış ana yelkeni serenin üzerinden aşağı sarkıyordu.

Nesime güverteye çıktı. Ahşap döşeme çoktan ısınmıştı. Geminin etrafında deniz düz ve karanlıktı; çok hafif bir köpükle kaplı ağır dalgalar, kırılmadan kayıp gidiyorlardı. Her dalga bir 'uf' sesi, derin bir iç çekiş çıkararak gövdenin altından geçiyor ve gemi de acı çekiyormuş gibi çatırdıyordu.

Bu ağır darbelerle ara ara kesilen bu sükûnet kaygı vericiydi. Andriamena'nın yüzünde dalgın bir ifade vardı, denizin uyuşukluğu sanki ona da bulaşmıştı. Nesime onunla konuşmayı, sadece uyandırmak için 'bence hava çok sıcak' türünden bir şeyler söylemeyi denedi, ama cevap vermiyordu. Güneş sisin ortasından belirdi. O sırada gökyüzü kül rengindeydi ve *Azzar* bir şarap tortusu gölünde hareketsiz duruyordu.

Nesime pruvaya oturdu, bacaklarını boşluğa sallandırdı; hareketsiz denize bakıyordu ki birdenbire gerçeği fark etti. O zamana kadar bunu düşünmemişti, ama aklından günlerin hesabını yapınca artık kuşkusu kalmamıştı: O gün Noel'di.

O kadar şaşırdı ki bir an hiç kıpırdamadan durdu. Zaten başka ne yapabilirim ki, diye düşündü. *Azzar* karanlık, soluksuz suyun üzerinde dönüp duruyordu. Ve o gün Noel'di.

Hiç böyle bir Noel yaşamamıştı. O gün bir bayram gününe benzemiyordu. Dünyanın bir ucundaydı; uzakta hiçbir şey, yakında hiçbir şey yoktu. Aynı anda, ne olursa olsun o günün Noel olduğunu düşünmekten gelen bir tür sarhoşluk içindeydi. Normal hayatının anıları, görüntüleri, May Sokağı'ndaki apartman, Şerif'in evi, okul, körfezi seyrettiği seyirdim yolu gözünün önünden bir film gibi geçiyordu.

Nadia Noel'i hiç kaçırmazdı. Hiçbir şeye inanmayan o bile, o gün savaşı bırakırdı. Mavi önlüğünü takar ve sabahtan itibaren sanki bir sürü akraba ve dost gelecekmiş gibi yemek hazırlamaya girişirdi, ama aslında hepsi kendisi ve Nesime içindi. Pilav, acılı soslu tavuk parçaları, mercimek. Nesime sarmısak, safran, zerdeçal gibi nefis kokularla uyanırdı. Mutfağa gider, Nadia'nın tepsiye dizdiği biberli çöreklerin tadına bakardı. Evlerinde Noel ağacı, ışıklı süsler gibi şeyler bulunmazdı, sadece ne onun ne de Nesime'nin hiç gitmediği bir adayı anımsatan o koku olurdu.

Tüm bunları, engin denizin boşluğu karşısında, sessizlikte öyle bir güçle hatırlıyordu ki, yemeğin kokusunu alıyor, kızartmaların tatlı cızırtısını duyar gibi oluyor ve karnı acıkıyordu. Bir kayalığın tepesine sığınmış kazazede gibi pruvada otururken, bir an ağlamaklı oldu.

Azzar çepeçevre kahverengi ve kırmızı yosunlarla kuşatılmıştı. Denizi durgunlaştıran, rüzgârı engelleyen onlardı. Alçaktaki bir bulut kümesi ufku gizliyordu. Hava sıcaktı, güneş ışınları suyun yüzeyine yansıyor, güneş ise meçhul bir yıldız gibi bu çemberlerin ortasında yüzüyordu.

Nesime bir elin omzuna dokunduğunu hissetti. Moguer'nin kendisiyle konuşmaya geldiğini sanıp döndü. Andriamena'ydı. Arkasında topuklarının

üzerine çömelmiş, denize bakıyordu. Gözleri artık boş bakmıyor, sıcak bir pırıltıyla ışıldıyorlardı. Gülümsüyordu. Yosunları gösterdi: "Sargasso!"[1]

Nesime, "Bugün Noel," dedi.

Andriamena kafasını salladı. Belki o da farkındaydı. Bunu hiç umursamayan sadece Moguer'ydi. Yemek salonunun yastıkları üzerinde sıcaktan bunalmış, ağır bir uykuya dalmıştı. Gece gereğinden fazla içmiş olmalıydı; cin şişesi ve bardak hâlâ yanındaydı.

Nesime, Andriamena'nın yanında çocuk gibi davranmaktan korkmuyordu: "Gelin Andriamena Amca, Noel için bir şeyler hazırlayalım, bana yardım eder misiniz? Zaten yapacak başka bir şey de yok, çünkü gemi yerinden kımıldamıyor." Ona ilk kez 'amca' diyordu, farkına varmadan, öylesine, içinden gelerek söylemişti. Üstelik bunun ona yakıştığını düşünüyordu.

Birlikte kancaların yardımıyla yosun topladılar. En uzunlarını ve güzellerini seçip direk iplerine Noel süsü olarak astılar. Uzun kırmızı ve kahverengi şeritler Noel için çok güzel çobanpüskülü taçları yerine geçebilirdi. Bir de kırmızıya yakın renkte tutam tutam küçük yosunlar vardı. Nesime onları güverte köşkünün kapısının üstüne bağladı.

Moguer uykudan kalktığında, güvertenin her yerinden sarkan bu yosunlara o kadar aptalca bir ifadeyle baktı ki, Nesime gülmekten kırıldı. Yaptığı işten çok memnundu. Hiç böyle bir Noel yaşamamıştı.

Azzar bütün gün kâh öne arkaya sallanarak, kâh dalgalarla sürüklenerek dönüp durdu; büyük yelken asılı bir post gibi hareketsizdi. Yosunlar yüzünden Moguer motoru çalıştırmak istemiyordu.

[1] Siyah suyosunu. (Yay.)

Yemek salonunda, masaya çektiği bir sıranın üstünde, gözleri haritaya dikili oturuyordu. Bu sularda nasıl yolunu kaybettiğini anlamıyordu.

Andriamena günün en sıcak saatinde güvertede, yüzüne koyduğu ıslak bir havluyla sıcaktan korunarak uyudu. Artık hiçbiri rüzgâr çıkmasını beklemiyordu.

Nesime'ye öyle geliyordu ki, denizin hafif hafif soluk alışı, derinlerden gelen iç çekişler ve kuruyan yosunların çıtırtısından başka bir şey duyulmazken bir hayalet gibi sürüklenen 'sargasso'larla süslü teknedeki bu Noel, hayatının en uzun günüydü. Her saniyeyi sayıyor, ışığın hareketlerine bakıyor, o ekşi kokuyu sanki ölümün kokusuymuş gibi içine çekiyor, okyanusun içinde kayıyor, yarı-kadın yarı-balık olmuş iki dünyadan hangisini seçeceğine karar veremiyordu.

Sonunda kıpkızıl bir akşam çöktü; gece aynı anda hem gökyüzünün hem denizin içinden doğuyordu. Sis yer yer yer dağılmıştı, zaman zaman ufuk gözüküyordu. O kadar güzeldi ki, gerçeğin üstünde asılı duran kan rengi bu dünyanın içinde olmak Nesime'nin başını döndürüyordu.

"Bu eşsiz bir şey," diye mırıldandı Moguer. Nesime onu o kadar iyi duydu ki ağzını kulağına yaklaştırıp konuştuğunu sandı. Halbuki Moguer güvertenin diğer ucunda, güverte köşkünün kapısındaydı. Öyle yoğun bir sessizlik vardı ki, en küçük gürültü bile büyüyordu. Nesime onun soluğunu duyar gibiydi.

"İnsan bunu sevdikleriyle paylaşmalı." Sesi pes ve tatlıydı. Daha önce hiç böyle konuşmamıştı. Nesime işittiklerinden pek emin değildi. Belki de bu sözleri kendisi uydurmuş, ona yakıştırmıştı. Moguer'nin yanında Andriamena oturuyordu, yüzü gün-

batımıyla kızıllaşmıştı. Gözleriyle bu doğaüstü rengi içiyordu.

O gece Nesime'nin hazırladığı yemeği, safranlı pilavı (karidessiz), konserve sığır etiyle yaptığı köfteleri ve Moguer'nin Tabasco sosuyla hazırladığı meşhur biberli çörekleri yediler. Nesime süttozundan, üzerine parçalanmış yerfıstığı serpilmiş, bir tür çikolatalı puding yapmayı bile başarmıştı. Törenle yemek yediler, sonra biraz soluk alabilmek için kaptan köşküne oturdular. Sis yıldızları gizliyordu. Gece öyle karanlık ve sakindi ki Nesime güvertede iki mum yakabildi; alevleri titremiyordu bile. Gemi yosunların ortasında, karanlığı iki yıldız gibi delen bu alevlerle hareketsiz duruyordu.

O gece biraz daha geç bir vakitte, Moguer teybe her zaman dinlediği caz müziği değil, yumuşak ve ağır, su gibi akan bir Afrika müziği koydu. Ve denizin ortasında, her şeyden uzakta çalınan bu yitik müzik dünyada ondan başka yaşayan bir şey yokmuş gibi çınlayarak tuhaf bir etki yaratıyordu. Ne kara ne de insanlar vardı, ölü yosunların ortasında sürüklenen bir gemiden başka hiçbir şey yoktu.

Moguer viski ve kırmızı şarap içmişti. Andriamena şişe suyundan başka bir şey içmezdi ve Nesime bir şarap kadehine sadece dudaklarını değdirmişti. Yine de üçü de aynı oranda sarhoştu; yalnızlık, sessizlik sarhoşu... Bir ara Nesime kaptan köşkünde Afrika harpı eşliğinde Moguer ile dans etti; ona sarılmış, ağır ağır bütün duyularıyla dans ederken başı dönüyordu. O kadar sıcaktı ki geminin içinde durulacak gibi değildi. Nesime gece yastıkları dışarı çıkardı ve başını Moguer'nin omzuna dayayıp, onun kollarının kendisine sarıldığını hissederek uyudu. Andriamena da güverte köşkünün kapısının yanında kedi gibi büzülüp uyumuştu. Mumlar,

içinde yandıkları ve artık erimeye başlamış kapların içinde kendiliklerinden söndüler. Gece kapkaranlık ve yıldızsızdı. Zaman zaman gelen dalgaların şıpırtısı duyuluyordu sadece. O gece Moguer uyumadı. Nesime'nin hafif bedeni kollarının arasında, oturduğu yerde gözleri açık rüzgâr çıkmasını bekledi.

Şafak sökmeden önce rüzgâr çıktı. Ilık bir yağmur çiseliyordu. Nesime daha tam uyanmamıştı ki Moguer onu kucağında ön kamaradaki büyük yatağa taşıdı. Dalgaların gemiye vurduğunu hissediyor, yelkenin şakladığını ve gerilen iplerin vınladığını duyuyordu; bu güven verici gürültüler yeniden uykuya dalmasını sağladı. Güvertede çıplak ayakların kısa ve sık adımları duyuluyordu. Andriamena ve Moguer büyük bir gayretle yelkenleri istinga ediyorlardı. Vinçlerin motorları ıslık çalıyordu. Tatlı bir müzikti bu. *Azzar* yeniden yola koyulmuş, zevkten çatırdayarak tüy gibi dalgaları yarıyor ve dalga çukurlarına dalıp çıkıyordu. Artık Amerika'ya kadar onu hiçbir şey durduramazdı.

Üç gün sonra, beyaz bulut kümeleriyle kaplı bir gökyüzü ve çalkantılı lacivert bir denizin arasında *Azzar* hedefine vardı. Nesime her zamanki yerinde, en önde, flok yelkeninin gölgesindeydi. Sabahtan beri orada oturmuş etrafı gözlüyordu. Uyandığında Andriamena ona, "Geliyoruz," demişti. Bunu nereden biliyordu? Haritaya hiç bakmaz, ölçüm araçlarıyla uğraşmazdı. Yolculuklarının sona ereceği nehre, ağaca yaklaştıklarını anlayan kuşlar gibi o da bunu içgüdüleriyle biliyordu.

Azzar'ın tam yol ilerlemesi için Moguer bütün yelkenleri açmıştı ve *Azzar* da tam yol ilerliyordu!

Biraz yana eğilmiş, güvertesi su hizasında dalgaların arasından hiç zorluk çekmeden, dümdüz ilerliyor, gerisinde düz bir dümen suyu bırakıyordu.

Bütün yelkenler rüzgâr ve ışıkla dolmuştu. Moguer Andriamena'nın yanında ayakta duruyordu; ikisi de dümeni birer elleriyle tutmuştu. Kamaşan gözlerinden yaşlar akıyordu.

Öğlen Nesime bir şey fark etti. Günlerdir denizdeyseniz, sadece engin bir sıvıdan, her türlü dalga ve dalga çukurundan, akıntılardan, ip gibi uzanan ufuk çizgisinden başka bir şey görmediyseniz, en ufak yeniliği bile fark edersiniz: su yüzeyinde bir tonbalığı sürüsü veya pruvanın önünde uçan kırlangıç balıkları, suyun üstünde dönüp duran bir çöp, eski bir plastik bidon, kimi zaman uzakta bir köpekbalığının yüzgeci. Nesime'nin gördüğü bunlardan farklıydı. *Azzar*'ın tam önünde, büyük bir şelale izi gibi, bir tutam köpük vardı. Bir an sonra köpüğün üstünde uzun koyu yeşil bir şerit belirdi ve Nesime kalbinin yerinden oynadığını hissetti. Andriamena geminin burnuna koştu. Genellikle soğukkanlı davranan Andriamena bile heyecanlanmış, elini ufka doğru uzatıyordu: "Bak Nesime: Geldik, geldik!"

Moguer de geldi. "Burası Şatolar Burnu, gerçekten geldik," dedi. Nesime'ye haritada kendilerine doğru bir parmak gibi uzanan kara parçasını gösterdi.

Nesime pruvada kaldı. Rüzgâr hâlâ güçlüydü, ama deniz değişmişti. Şimdi dalgalar bir çağlayana doğru atılan nehir gibi, o kara parçasına doğru koşuyorlardı. *Azzar* dalgayı arkasından alarak ilerliyordu ve hiç sarsıntısız, gürültüsüz karaya doğru gitmek harika bir duyguydu.

Rüzgârla süzülüp ciyak ciyak bağıran ilk kuşlar onları selamlamaya geldi, hiçbir yaşam sesi duymayalı o kadar uzun zaman olmuştu ki bu çığlıkları olağanüstü buluyorlardı.

Kara tarafından bir mırıltı yükseliyordu. *Azzar* doğrudan burna doğru ilerliyor ve Nesime ağaçları,

rüzgârda sallanan çalılıkları, kırmızı kiremitli damları, bir deniz fenerini artık seçebiliyordu. Sığ kayalıklarda kırılan dalgaların gürültüsünü duyuyordu. Daha önce böyle bir gürültüden hiç bu kadar zevk almamıştı. Aynı zamanda bu gürültü yolculuğun sona erdiğini de haber veriyordu.

Şimdi ne olacaktı? Nesime, karaya çıkmak, insanlarla konuşmak, polise bir masal anlatmak gerekeceğini düşünüyordu. Noel'den sonra bir gün Moguer onu uyarmıştı: "Geldiğimizde, bizimle beraber olduğunu söylememen gerek. Yoksa Andriamena'yla benim başımız belaya girer." Nesime cevap vermemiş, Moguer şunu da eklemişti: "Bu bizim sırrımız olacak, anlıyor musun?"

Nesime düşünmüş ve ciddi bir sesle, "Hiçbir zaman size ve Andriamena Amca'ya zarar verecek bir şey söylemem," demişti.

Şimdi kıyı o kadar yakındı ki, her kayayı ayırt edebiliyordu. Bisikletlerini çalılıkların arasında bırakmış oltayla balık tutan adamların siluetleri görülüyordu. Yolda arabalar gidip geliyordu.

Moguer dümeni sancağa kırdı ve *Azzar* rüzgârda çırpınan büyük yelkeniyle bir anda yön değiştiriverdi. Sonra rüzgârı diğer taraftan alarak bir adacığın önündeki dar geçide girdi. Zümrüt yeşili denizin üstünde, serpiştirilmiş beyaz evleriyle Soytarı Burnu önlerinde belirdi. Nesime gerçekten mürettebatın bir üyesi gibi, gemi yanaşırken elinde kancasıyla güvertede ilk kez bekliyordu.

Azzar bütün yelkenlerini indirmişti. Motoru çalıştı ve üzerinde 'Cypria' yazılı dev bir şilebin yanından geçerek limana girdi.

Karaya ilk atlayan Nesime oldu, palamar düğümünü iskele babasına o geçirdi. Rıhtımda meraklılar, gülerek ona yaklaşan mayolu siyah çocuklar vardı. Nesime limanın sularında kıvrılıp bükülen

köpekbalıklarını gördü; onları oraya kadar izlemişlerdi, sonra açık sulara geri döndüler. Yolculuk gerçekten sona ermişti. Ama rıhtımda yürümek istediğinde, ayaklarının altında yerin hareket ettiğini hissetti ve düşmemek için gemiye geri dönmek zorunda kaldı.

Nargana'da fırtına

Her akşamüstü gökte bulutlar birikmeye başladı. Moguer gençliğinden beri unuttuğu bir tasasızlıkla son ayları film çekiminin başlamasını bekleyerek geçirmişti.

Azzar, adadan adaya dolaşıyordu. Her akşam yeni bir limanda, koyda, kimi zaman da rüzgârdan ve turistlerden uzak, beyaz kumlar ve hindistancevizi ağaçlarıyla kaplı bir lav kayası girintisinin saydam sularında demirliyordu. Sainte-Croix, Saint Kitts, Montserrat, Barbuda, Antigua, Anguilla, Roseau de la Dominique, Saint Lucia, Saint-Vincent, Saint-Thomas, Turks et Caicos, Inagua, hatta Jamaika'nın Kingston Adası... *Azzar*, kıçında dalgalanan Mayorka bandırası ile alizelerin önünde denizleri dolaşıyordu. Moguer özgürdü. Ne zorunluluklar ne randevular ne de uyulması gerekli kurallar vardı. Mürettebatı sınırlıydı; Malezyalı bir korsan gibi köprüde dikilen Andriamena ve teninin rengiyle karışıp ona denizden çıkmış bir yaratık görünümü veren siyah mayosuyla pruvada Nesime...

Moguer onu artık mürettebattan biri olarak görüyordu. Uzun deniz yolculuğundan sonra Nesime onun gözünde artık davetsiz bir konuk değildi, hatta tekneden ayrılması gerektiğini de tamamen unutmuştu. Sanki onu yeni keşfediyordu. Kalkış gü-

nü güvertenin bir köşesine büzülüp, sanki onu gerçekten denize atacaklarmış gibi yerinden kıpırdamak istemeyen, erkek kılığına girmiş o ürkek, utangaç kız gitmişti.

Yüzü hâlâ çocuksu, ama bedeni ince uzun ve adaleli bir genç kıza dönüşmüştü. Sürekli güvertede yaşayıp, her fırsatta okyanusa dalıp gözleri açık yüze yüze yepyeni bir güç ve cesaret kazanmıştı. Bunalımları tamamen yok olmuştu, deneyimli bir denizcinin bütün görevlerini zorluk çekmeden yerine getiriyordu; elleri halat çözüp bağlamaktan nasır tutmuştu. Nadia'nın ona aşıladığı tüm edep kurallarını unutmuştu: İki erkeğin önünde hemen hemen çıplak, bazen de gerçekten çırılçıplak dolaştığı oluyor ve bundan hiç utanmıyordu. Moguer onun vücut hatlarını, daha uçları belirginleşmemiş genç memelerini, yuvarlak kalçalarını, özellikle de hareketlerinin zarifliğini, uzun bacak kaslarını, belkemiğinin derin çukurunu gördükçe şaşırıyordu. Nesime, annesinin gemiye binmesine bir kez izin verdiği Sarita'ya benziyordu. Gülünç, yaman ve küstah... Moguer zaman zaman Nesime'nin kendi kızı olmadığını unutuyordu.

Nesime ciddi duramıyordu. O gizemli, donuk yüzlü genç kız bir anda cıvıl cıvıl bir yaramaza dönüşüyor, gülmekten kırılıyor, Moguer ile alay ediyor, Moguer onu yakalamak isteyince kaçıyor ve direklerin tepesine tırmanıyordu.

Temmuzun şiddetli fırtınalarından kaçınabilmek için Moguer anakaraya sığınmaya karar vermişti. Panama kıyılarındaki Comarca de San Blas'ta, takımadaların arasında kılavuzluk etmesi için Cunalı genç bir yerliyi işe almıştı. Küçük, tıkız, yusyuvarlak kafası kazınmış on beş-on altı yaşlarında Ifigenio adında bir delikanlıydı. Nesime onu Eskimo'ya benzetiyordu.

Yer yer kum şeritlerinin kestiği sığ sularda *Azzar*'ı o idare ediyordu. Karanlık ormanlarla kaplı kıyı şeridini takip eden gemi adadan adaya dolaşıyordu. Ifigenio sığ kayalıklar labirentini ve mercanları iyi tanıyordu, nereden su alınacağını, hangi adaya yolcuların çıkmasına izin verildiğini biliyordu. Nargana açığındaki deniz gölcüğünde demirleme iznini de o almıştı.

Nesime yaşıtı olan bu yeni arkadaştan memnundu. Onunla el kol hareketleri ve mimiklerle konuşuyor, öbürü de aynı şekilde cevap veriyor ve ikisi de gülmekten katılıyordu.

Sonra Zoe geldi. Mulatupo Adası'nda yerliler Moguer'ye altı ayak uzunluğunda, zümrüt yeşili bir boa yılanı sattılar. O da yılanı güverte köşkünün girişinde bir sandığa kapattı. Yılanı da yanlarında Nargana'ya götürdüler.

Moguer, "O benim bekçi köpeğim olacak," diye şaka yaptı.

Yılanla Nesime ilgileniyordu. Moguer onu beslemek için tavuk ve yumurta alıyor, yılan da haftada bir kez bunları çok temiz bir biçimde ezip yutuyor, haftanın geri kalanını da sandığında uyumakla geçiriyordu.

"Adı ne?" diye sordu Nesime. Moguer omuz silkti, o zaman kararı Nesime verdi: "Adı Zoe olsun." Hiç nedensiz yılanın dişi olduğuna hükmetmişti. Tartışmayı kestirip atmak için, "Onu satanlar *La boa* (dişi) dediler," diye ekledi.

Boa Nesime'nin dostu olmuştu. Gemi demirliyken, genç kız bütün akşamüstüleri güvertenin bunaltıcı sıcağında yüzü yılanın kare biçimli kafasına dayalı, yastıklar üzerindeki hareketsiz uzun gövdeyi seyrederek geçiriyordu. Onunla tatlı tatlı konuşuyor, alçak sesle şarkılar söylüyordu. Boanın müziği

sevdiğini iddia ediyordu. Nesime Moguer'nin Noel gecesi dinledikleri Afrika kasetini, harplar ve davullarla yapılmış müziği Zoe için çalıyordu. Moguer ona takılıyordu: "Yılanların sağır olduğunu bilmiyor musun?" Ama Nesime buna hiç kanmıyordu, sanki tempo tutar gibi ağır ağır kafasını sallayan Zoe'nin onu dinlediğini görüyordu.

Nesime onunla oynuyor, yılan kafasını kendisininkinin yanına koyuncaya kadar onu bedenine sarıyordu. Başına bir taç gibi kumaşları sardığında, Moguer onu Afrikalı rahibelere benzetmişti. Sıcaklık azaldığında Nesime boayı dışarı taşıyor, güneşin ısıttığı güvertede yayılmaya bırakıyordu.

Akşamüstüleri Nargana'nın karşısındaki ırmağın halicinde yüzmeye gidiyorlardı. Nesime Zoe'yi de götürmek için izin aldı ve o yılanı kafasından, Ifigenio da gövdesinin ortasından tutarak kauçuk bota taşıdılar. Moguer, sakızağaçlarının ortasında, ırmağın yukarlarındaki bir çamur birikintisine kadar kürek çekti ve Nesime orada bulanık tuzlu suya daldı. Ormanın tehditkâr gürültüleri başlarının üstündeydi, ama muz ağaçlarıyla çevrili bir tümsekte yerlilerin balık tutacakları ya da çalışacakları zaman gelip yerleştikleri, kazıklar üstüne kurulu dallardan örülmüş birkaç baraka vardı.

Irmağın suyu serindi ve Nesime zevkle yüzdü. Su birikintisine çocuklar geldi; önceleri utangaçtılar, sonra onlar da suya girdi. Akşam oluyor, ağaçların altı giderek gölgeleniyor, ufukta fırtına bulutları birikiyor, zaman zaman şimşekler çakıyordu.

Moguer ırmağa daldı, sonra kurumak için yeniden kauçuk bota çıktı. İki gencin yüzüp eğlenmesini seyretti. Çığlık ve kahkahaları su birikintisinin çevresinde yankılanıyor, kuşlar da onlara cevap veriyordu. Sanki dünyanın başlangıcına aitmiş gibi görünen şiddetli, neredeyse vahşi bir sahneydi. Botun

kenarına oturan Moguer bakıyor ve içinde bir incinme duyuyor; kendini yaşı, deneyimi, kederleri yüzünden dışlanmış hissediyordu. Aynı zamanda tüm başarısızlıklarını ve üzüntülerini silen bir mutluluk duygusu içindeydi. Nesime'nin kelimelere ihtiyacı yoktu. O bu dünyaya içgüdüsel olarak girmiş, ormanın ve ırmağın yaşantısıyla buluşmuştu. Boaya da aynı şekilde sokulabilmiş, onunla konuşup dost olabilmiş, birbirlerine dolanıp kafalarını yaslayarak tekvücut olabilecek ölçüde ona bağlanabilmişti. Ve şimdi, sanki bunu çok uzun zamandan beri yapıyormuş gibi, Ifigenio ve çocuklarla birlikte yüzüyordu. Bu neşenin yanında, şöhret, para, başarı neydi ki?

Eğlence sona erdiğinde Ifigenio ve Nesime bota geri döndüler. Boayı kaldırdılar ve onu ırmağa sokup, birlikte yüzdüler. Sonra onu birikintinin kıyısına çıkardılar ve Moguer'nin şaşkın bakışları arasında hayvan kaçmaya çalışmadı. Boa tembel tembel yayıldı, küçük, kare biçimli kafasını kaldırdı, siyah dilinin ucuyla nemli toprağı yokladı. Sonra kurumak için bir dalın altında durdu; zümrütten bir sarmaşığa benziyordu.

Güneş batarken Moguer dönüş işaretini verdi. Nesime ve Ifigenio yorgun ve mutluydu. Suya ve çamura bulanan bedenleri parlıyordu; harcadıkları çabadan soluk soluğa kalmışlardı. Yılanı hep birlikte bota yüklediler ve Moguer, gri denizin üstünde demirinin etrafında dönen *Azzar*'a doğru kürek çekti. Daha gemiye varmadan koca koca yağmur damlaları düşmeye başladı; bu soğuk ve şiddetli yağmur üzerlerindeki ırmak çamurunu yıkıyordu. Andriamena onları güverte köşkünün kapısında, elinde bir tepsi hindistancevizli pilavla bekliyordu.

Boa da artık *Azzar*'ın güvertesindeki şahsiyetlerden biriydi. Moguer onun devamlı sandıkta kapalı kalmamasına razı olmuştu. Yemek salonunda,

kendisiyle sohbet eden Nesime'nin yanında yastıklara kuruluyor ve uzun süre orada kalıyordu. Nesime onu bedenine doluyor, başını omzuna yaslıyor, ağırlığı altında sendeleyerek onu güverteye kadar bu şekilde taşıyordu. Geminin hafif yalpaları sanki boanın mizacını etkiliyor, onu bir tür keyifli uyuklama içine sokuyordu. Ama kimi zaman da aniden uyanıveriyordu. Bir gün Colón'da, Moguer önemli bir adamı, kanal bölgesindeki üsten bir askeri tekneye davet etmişti. Yaldızlı çerçeveli güneş gözlükleri takmış iriyarı Amerikalı birden *Azzar*'ın yemek salonuna girdi ve Zoe'yi görmeden yastıkların üzerine kendini bıraktı. Saniyeden çok daha kısa bir an içinde öfkesinden ıslıklar çalan Zoe saldırıya geçti; kafasıyla o kadar şiddetli darbeler indiriyordu ki adam sırtüstü yere devrildi. Adam korkusunu da aşan bir öfkeyle ve onlarla sağlık müfettişliğinin ilgileneceğini söyleyerek gemiden ayrıldığı için, Moguer aceleyle demir almak zorunda kaldı.

Nesime, "Gördün mü? Zoe varken kimse senden bir şey çalamaz," dedi. Moguer, "Bir yılan hırsızı hariç," diye cevap verdi.

Ama yine de sürüngenin bütün gününü onun yastıklarının üzerinde geçirmesini sineye çekmekte zorlanıyordu. Zoe'nin ceset koktuğunu düşünüyor, diğer yandan da cilalı güvertesinin üzerine pislemesinden de korkuyordu. Bu yüzden her şeyle uğraşmak, yılanı yıkamak, dışkılarını temizlemek ve her gece sandığına kapatmak Nesime'ye düşüyordu. "Görüyorsun, ne kadar iyi," diyordu Nesime, "istese bir kafa vuruşuyla sandıktan çıkabilir."

Bir gün *Azzar*'a bir *pirog*[1] yanaştı. Narganalı çocuklar gelmişti. Ifigenio'yla konuşmak için güverteye çıktılar, ama asıl Nesime'yi görmeye gelmişlerdi. İçlerinde kırmızı eteği ve geleneksel nakışlı göm-

[1] Yerli kayığı. (Yay.)

leğiyle Nesime'nin yaşıtı olan bir kız da vardı. Adı Zenaida'ydı. Kısa saçları, güzel bir yüzü, burun kemiğinin üzerinde uzun mavi bir dövmesi vardı. El ve ayak bileklerini renkli incilerden bilezikler çevreliyordu, ama böcek sokmalarından ötürü cildinde yaralar açılmış ve bilekleri şişmişti. Yaklaşık on yaşlarında, neredeyse çıplak erkek kardeşi de ona eşlik ediyordu; teni çok koyu, gözleri capcanlıydı. Adı Marcelino'ydu. Yanlarında cılız ve yabanıl, büyücüleri andıran, simsiyah tenli, düğmeleri kopuk bir dantelli beyaz elbise giymiş Chabela isminde tuhaf bir kız da vardı. Bezden bir torbada sivri burunlu, ellerinde bıçak gibi ikişer tırnağı olan koyu renkli, garip bir hayvan taşıyordu. Nesime, "Adı ne?" diye sordu. Ifigenio, "*Trueno*," diye açıkladı, onun çevirmenliğini de Moguer üstlendi: "Adı Gökgürültüsü, kız onun bir büyücü olduğunu söylüyor. Gökgürültüsünü duyunca kapatıldığı yerden kaçıyor. Sıkı sıkıya kapatılmış bir kutuda bile olsa fark etmiyor." Nesime korkmuştu, ama Moguer bunu denemek için hayvanı satın almaya karar verdi. Gökgürültüsü'nü tahta bir kutuya kapattı ve kapağın üstüne bulabildiği bütün ağırlıkları, özellikle de konserveleri yığdı. Ifigenio, "Faydası yok, gök gürleyince nasıl olsa gidecek," dedi. Moguer omuz silkti: "Bunlar kocakarı masalları."

Moguer biraz alışveriş yapmak, Alban ve yapımcılarla görüşmek için birkaç gün Colón'da kalmaya karar verdi. Döndüğünde yanında kendisi ve Andriamena için iki kız vardı. Bunlar simsiyah tenli, aşırı makyajlı, gemiye binerken Andriamena'yla dalga geçen kuşbeyinli bar kızlarıydı.

Nesime onlara katlanamıyordu. İntikam almak için onları Zoe sınavından geçirdi. Boayı sandığından çıkardı ve güverteye taşıdı; yılan güneşte iki es-

ki madeni düğme gibi parlayan gözleri, dışarı çıkıp giren diliyle yavaş yavaş sürünmeye başladı. Korkudan çığlıklar atan kızlar, azgın deliler arasına düşmüş gibi koşarak iskeleden aşağı indiler. İçlerinden biri Nesime'ye küfrettiği için Moguer onu belinden tutup denize atıverdi.

Moguer önce bağırıp çağırdı, ama sonra bu olaya gülmeye başladı. Artık *Azzar*'a binen herkesin Zoe'nin kararına göğüs germesi bir gelenek halini almıştı. O bir tür ağırkanlı ve gereksiz tanrıçaydı, ama can sıkıcı insanları ve dilencileri uzakta tutmaya yarıyor ve onların adım atma hakkına sahip olmadıkları bölgeyi siyah diliyle işaretliyordu.

Bazı akşamlar, gemi koyun ortasında demirinin etrafında ağır ağır dönerken Moguer, jeneratörün titrek ışığında, kafasını gözleri açık duran Zoe'nin kaslı bedenine yaslayıp uyuyakalmış Nesime'ye ve kaptan köşkünde sessizce sigara içen Andriamena'ya bakıyor ve *Azzar*'ın gerçek efendilerinin onlar olup olmadığını düşünüyordu. Onlar da gemi gibi amaçsız ve bağlantısızdı; ne anıları ne de pişmanlıkları vardı.

Zaman geçmişti. Carthagena randevusuna doğru ilerliyorlardı. Alban sabırsızlanıyor, haber üstüne haber gönderiyordu. Yağmur mevsimi geldiğinde, '*Kasırga*' filminin çekimleri başlayabilecekti. Ağustosa gelindiğinde geriye sadece iki fırtına ayı kalıyor ve acele etmek gerekiyordu.

Şimdi her akşamüstü yağıyordu; bunlar, öncekiler gibi yumuşak ve sağlıklı yağmurlar değil, balıkçı teknelerinin direklerinde şimşekleri dans ettiren ve kıyıyı silip süpüren şiddetli fırtınalardı. *Azzar*, kanalı geçmek için sıralarını bekleyen ve ara sıra

sabırsız bir düdük öttüren şileplerle birlikte, hâlâ Colón Koyu'ndaydı.

Moguer'nin koya hâkim büyük, ahşap bir yapı olan Washington Oteli'nde bir randevusu vardı. Ifigenio ile birlikte kauçuk bota bindi. Nesime'ye elini uzattı: "Geliyor musun?" Nesime duraksamıştı. Moguer şaka yaptı: "Zoe için korkmana gerek yok, yüze yüze gitmez."

Nesime palamarı çözdü ve bota atladı. Ifigenio motoru çalıştırdı ve bot, şileplerin önünden süzülerek koyu ağır ağır geçti. Otel kanalın girişinde, burnun üzerindeydi. Bot, yerli kayıkların bağlı durduğu ahşap iskeleye yanaştı.

Belki de Moguer, Nesime'yi son kez karaya çıkardığını biliyordu. Ona zaman zaman gitmekten hoşlandığı, dünyanın en zengin insanlarının uğrak yeri olan konaklar, oteller, büyük restoranlar gibi o lüks yerlerden birini göstermek istiyordu. Bu onun hevesiydi; çok uzun zaman önce bu dünyaya girerken kendisinin de hissettiği duyguyu genç kızın gözlerinde okumak istiyordu: Danzigerlerin evinde verilen davetler, Los Angeles'ta Mondrain Oteli'nin büyük salonu, San Diego'nun olağanüstü gemileri. Lüks karşısında duyulan şaşkınlık, baş döndüren sarhoşluk. Sadece o, sinemacı, serüvensever Juan Moguer dünyanın en güzel otellerinden birine ayağında kısa bir şort, üstünde eski bir gömlek, çıplak ayaklarında deniz suyundan lekelenmiş mokasenler, yanında kafası kazınmış genç bir yerli ve bir blucinle kendine çok bol gelen bir polo giymiş siyah bir kızla girmeye cüret edebilirdi.

Ifigenio onları izlemeyi reddetti. Nesime onu elinden tutup çekmeye çalıştı, ama Ifigenio oralı olmadı. Başında kovboy şapkasıyla yağmuru beklerken *Azzar*'ı uzaktan gözlemek ister gibi iskelenin basamaklarına oturdu.

Moguer, yanında Nesime'yle büyük salona girdi. Onun için bütün körfezin, paslı şileplerin ve direklerine asılı fenerleri yakılmış büyük gezi gemilerinin görülebildiği bir masa seçti. Bembeyaz örtüler serili masalar orkide buketleriyle süslenmişti.

Görüntü etkileyiciydi, ama Nesime'de bir çekingenlik yaratmamıştı. Servis arabalarını iten, balık, ıstakoz tepsilerini taşıyan, her yemeği tabaklara servis yapan, büyük kristal kadehlere su ve şarap boşaltan garsonların dansına dalmıştı o. İştahla yemek yedi. Haftalardır ağızlarına karidesli pilavla birkaç bayat bisküvi ve konserve meyveden başka bir şey koymamışlardı ve birdenbire sayısız yemek, koku, renkle karşılaşıyorlardı! Nesime gülüyor, az konuşuyor, çok yiyor ve gözlerini fal taşı gibi açarak etrafına bakıyordu. "O kadar güzel ki, sanki bir sinema dekoru gibi!" "Üstüne bastın, bu zaten sinema!"

Moguer İspanyol şarabının tadını çıkarıyor, Nesime'nin gözlerinde pırıldayan ışık onu eğlendiriyordu. Yemek parçalarını elleriyle alıp daha çok yemesi için Nesime'nin tabağına koyuyordu. "Zenginler kanal gezilerine başlamadan önce burada konaklar. Şirketin kurduğu ilk otel bu; her şey ahşap ve demir cıvatalarla yapılmış, tıpkı bir gemideki gibi."

Nesime, "Keşke Andriamena Amca da bizimle gelseydi," dedi. Kaptanı yanlarında yalınayak restorana girerken düşününce Moguer kahkahalarla güldü.

Gemiye akşamüstü, tam fırtınadan önce döndüler. Körfezin suları dalgalı ve köpükten bembeyazdı. Balıkçı tekneleri etraflarında pelikanlarla geri dönüyorlardı. Kanalın girişinde bembeyaz ve bir doğum günü pastası gibi ışıklandırılmış büyük bir yolcu gemisi vardı. Kauçuk bot yavaş yavaş onun be-

yaz gövdesinin yanından geçti. Güvertede insanlar toplanmıştı, müzik sesi duyuluyordu, belki de dans ediyorlardı. Nesime ön tarafta yaldızlı harflerle yazılı ismini okudu: SABA; altında da bağlı bulunduğu liman yazılmıştı: NASSAU. Biraz açıkta, şilepların uzağında *Azzar*'ın ışıksız gövdesi sanki bir deniz kazası geçirmiş gibi terk edilmiş bir görüntü içindeydi.

Ertesi gün Nesime henüz uyurken Moguer Nargana'ya doğru yola çıktı.

Fırtına Nargana'nın üstüne kimsenin beklemediği bir hız ve şiddetle çöktü. Akşamüstü saat aşağı yukarı saat üçte Nesime çocuklarla ırmağın kenarındayken rüzgâr esmeye başladı.

O sırada gökyüzü batıda hâlâ masmaviydi, çamur plajı güneşten kavruluyordu. Nesime Zenaida ile birlikte ırmakta saçlarını yeni yıkamış, sonra genç yerli kız, Ifigenio ile birlikte tümseğin üstündeki daldan yapılma kulübelere geri dönmüştü. Nesime kurumak için yerli kayığının arkasına oturmuştu. Biraz yukarıda, plajda Zenaida'nın kardeşi Marcelino'nun tehlikeden habersiz yaşıtı olan bir başka çocukla balıkçılık oynadığını gördü.

Nesime yerinden kıpırdayamadan, sanki büyülenmiş gibi fırtınanın yaklaşmasını seyrediyordu. Bir bulut, daha doğrusu gri bir toz bulutu denizden ırmağa doğru, yolu üzerindeki her şeyi silip süpüren parmakları açık dev bir el gibi yükseliyordu. Su, ağaçlar, kıyılar sanki bir burgaç onları yutuyormuş gibi bulutun içine kayıyorlardı.

Bulut şimdi bütün halici yutmuş, adalar, ağaçlar gözden yitmişti. *Azzar* fırtınanın içinde kalmış olmalıydı. Birdenbire kalbi hızla çarpmaya başladı ve kayığı sahile çekmek için ırmağa atladı, ama su birikintisindeki akıntı önünde durulamayacak ka-

dar güçlenmişti, sahilden koca çamur parçaları koparıyordu.

Irmak, yatağının başladığı yerde sakin sakin akıyor, büyük ağaçlara hâlâ güneş düşüyordu. Ama kuşlar ve böcekler susmuştu. Başka bir gürültü, hep bir arada uçan binlerce kelebeği andıran hafif ve güçlü bir hışırtı sessizliğin yerini almıştı. Haliç tarafında ırmak sanki kaynıyordu. Su sıçrıyor, yükselen küçük buhar kümeleri buluta katılıyor ve orman tarafından gelen ışık gri kıvılcımlar tutuşturuyordu. Kazan kaynıyormuş gibi çıkan gürültü oradan geliyordu.

Nesime kulübelere doğru koşmaya başladı. Daha ağaçlara ulaşamadan bedenine çarpan soğuk soluğu duydu ve iri yağmur damlaları düşmeye başladı, göz gözü görmüyordu. Bir an sonra kasırga üzerine çökmüştü. Rüzgâr öyle güçlü esiyordu ki adım atamıyordu. Etrafında orman parçalanıyor gibiydi. Su bulutunun içinde dallar ve yapraklar uçuşuyordu. Denizin etkisiyle ırmak da kabarmış, çağlayan gibi kükrüyor, dalgaları kıyıları kaplamaya başlıyordu.

Sanki gece olmuştu, karanlığı şimşekler yırtıyor ve Nesime biraz önce plajda oynayan iki çocuğu düşünüyordu. Hiçbir şey göremiyordu ve kasırganın gürültüsü içinde haykırışlar vardı, ama bunlar daha çok vahşi kedi çığlıklarına benziyordu. Plaj, ırmak, orman yok olmuştu, geride bu yağmur ve rüzgâr kaosundan, ayaklarının altından kayan topraktan, elbiselerinin içine giren ve onu sürüklemeye çalışan yapışkan, cıvık maddeden başka bir şey kalmamıştı. Nesime kenarında çalılıklar bulunan bir hendeğe düştü ve orada kapanıp kaldı.

Uzun süre dayandı, sonunda sel dindi. Kazan fokurdaması giderek azaldı ve buhar bulutu delindi, orman göründü. O zaman Nesime yeniden kulübeye

doğru yürümeye başladı. Damın bir bölümü kopmuş ve Ifigenio ile Zenaida bir brandaya sarınıp döşemenin bir köşesine sığınmışlardı. Nesime üzerinde çentikler açılmış ağaç gövdesine tırmandı ve Zenaida'nın yanına oturdu. Genç kız kaygılıydı. Plaj tarafını, Marcelino'nun bulunduğu yeri görmeye çalışıyordu. Irmak ormana kadar bütün sahili kaplamıştı. Kırmızı su ağaç gövdelerini, dalları sürüklüyor ve ağır burgaçlarla denize doğru akıyordu; selin sessizliği fırtınanın homurtularından da daha ürkütücüydü. Kayık sürüklenip gitmişti.

Sonra insan bağırışları duyulmaya başladı; kaygılı bir kadın sesi yükseliyor, onunla birlikte köpekler de havlıyordu. Zenaida'nın annesi Marcelino'yu çağırıyordu. Çocuk geri gelmemiş, yanındaki arkadaşı tek başına kulübelere ulaşmıştı. Bir ara, alacakaranlıkta Nesime evin yanından geçen Chabela'nın tuhaf siluetini fark etti. Sahilin boyunu ölçüyormuş gibi büyük adımlarla yürüyor, dualar mırıldanıyordu.

Birdenbire gece bastırdı ve Nesime, ne Moguer'nin ne de Andriamena'nın onu aramaya gelmeyeceğini anladı. *Azzar* fırtınaya dayanamamış, belki de Nargana önlerinde bir kum birikintisine oturmuştu. Belki de Colón'a sığınmaya gitmişti.

Ifigenio branda ve birkaç çürümüş dalla geceyi geçirebilecekleri bir barınak yaptı. Dam akıyor, rüzgâr kuvvetlendikçe evi sarsıyordu. Nesime başını brandanın altına soktu ve korkuya, açlığa rağmen bir av köpeği gibi uyudu. Titriyordu, Zenaida ısıtmak için ona sokuldu.

Şafaktan biraz önce Nesime çığlıklarla uyandı. Ortalık hâlâ karanlıktı, yağmur çiseliyordu. Kulübe boştu ve başını brandadan dışarı çıkaran Nesime ırmak tarafında dans eden el fenerlerinin ışıklarını

gördü. Zenaida'nın annesi çok tiz bir sesle, son heceyi bir yakarı gibi uzatarak bağırıyordu: "Marceli-noo!" Ifigenio ve Zenaida da herhalde onunla birlikte ırmağın kıyısında karanlıkları arıyor olmalıydılar. Ama Nesime'nin kıpırdayacak cesareti kalmamıştı. Brandanın içine büzüldü, titreyen bedeni sarsılıyor, midesi bulanıyordu. Bu defa evine, May Sokağı'ndaki apartmana, Nadia'nın yanına dönebilmek için her şeyini verirdi. Haykıran sesi titreyerek dinliyor, gözlerine yaşlar doluyordu.

Sonunda gün doğdu, gri ve soğuk bir sabahtı. Nesime brandanın altında hâlâ yalnızdı. Fırtına durmuş, hayatın sıradan gürültüleri, çocuk haykırışları, horoz bağırtıları duyulmaya, sıska köpekler, domuz yavruları etrafta dolaşmaya başlamıştı. Diğer kulübelerde kadınlar yemek pişirmek için ateş yakmışlardı. Nesime merdivenden indi ve ırmağa doğru yürüdü. Üzerine kırılmış dalların ve yaprakların saçıldığı toprak hâlâ ıslak ve kaygan olduğundan, ayak parmaklarını açıp yere sıkı sıkı basmak zorunda kalıyordu. Kıyıya vardığında suyun normal seviyesine geldiğini gördü. Su birikintisinin içinde ağaçların kökleri, açıkta kum birikintileri görülüyordu. Akıntı hâlâ şiddetliydi, su yüzeyinde etrafları köpüklerle çevrili geniş, düz perdahlar oluşturuyordu. Nesime bulunduğu yerden *Azzar*'ı göremiyordu, ama Moguer'nin kauçuk botun motorunu çalıştırıp onu almaya gelmek üzere olduğundan emindi. Nesime bakışlardan uzak bir köşe bulup güçlükle işedi, sonra yıkandı ve elini şişmiş yüzünde dolaştırdı. Sendeliyor, şakakları zonkluyordu.

Biraz yukarıda, dün bir plajken artık kırık dallarla dolu bir çamur yığınından başka bir yer olmayan yerin ucunda Nesime bir çocuk grubu gördü ve içlerinde Zenaida'yı tanıdı. Ifigenio da oradaydı, ama biraz geride duruyordu, şapkası başında yere

çömelmişti. Nesime yaklaşınca kimi zaman inleyen, kimi zaman bir hıçkırık gibi keskinleşen o kesik kesik ağıtı duydu. Kadın yere oturmuştu; uzun elbisesi çamur içinde, elleri başının iki yanında, ağır ağır sallanıyordu. Yanında Chabela, beyaz elbisesini zayıf kalçalarının üstüne sıyırmış, daha da tuhaf bir halde, tam bir büyücü gibi duruyordu. Nesime biraz daha yaklaştı, daha çocuğu görmemişti, ama orada olduğunu biliyordu. Grubun yanına gelince çocuklar iki yana açıldı. Marcelino ırmağın onu attığı yerde, sırtüstü yatıyordu. Çıplak bedeni ölümün rengine bürünmüş, gözleri ve dudakları şişmişti. En korkuncu, balıkların onu ufak ufak yemeye başlamış, burnunun ucunu, el ve ayak parmaklarını ve pipisinin ucunu koparmış olmalarıydı.

O sırada Moguer geldi. Plajda yatan çocuğa başını bile çevirip bakmadan Nesime'ye kadar yürüdü, onu kolundan tutup kauçuk bota götürdü. Ifigenio gelmekte gecikince Moguer ona sert bir sesle seslendi, küfretti. Yüzünde Nesime'nin hiç katlanamadığı o kaba, otoriter ifade vardı. Sanki Zenaida'nın yanında kalmak zorundaymış gibi Moguer'nin elinden kurtuldu ve, "O sizin köleniz değil," dedi. Ama o kadar yorgundu ki bottan dışarı çıkamadı ve bir süre sonra da plaj sakızağaçlarının arkasında gözden kayboldu.

Azzar, Colón Körfezi'ne, kanal girişine döndü. Moguer, Nesime'nin halini görünce bu karara varmıştı. Nesime güverteye çıkınca önce boasını aradı. Kasırga Zoe'yi çok sinirlendirdiği için Andriamena onu sandığına kapatmak zorunda kalmıştı. Çünkü yemek salonunda sürünmeye, her şeyi kırmaya başlamıştı. Sandığının karanlığında sakinleşmişti. Geçirilen o korkunç saatlerden sonra gereksiz bir iş gibi gözükse de, Nesime'nin aklı hemen Gökgürültüsü'ne gitti. Kutunun üzerindeki ağırlıkları kaldırıp kapağı açtı ve görmek için eğildi. İçinde bir hayal kırıklığı duydu: Gökgürültüsü kaçamamıştı. Bir köşeye büzülmüştü, hasta bir kirpiye benziyordu.

Nesime kamarasında yatmaya gitti. Ateş içindeydi. Moguer elini onun alnına koydu, "Sıtma," dedi. Ama Nesime bunun başka bir şey, büyü gibi bir şey olduğunu biliyordu. Sanki olup biten her şey Moguer'nin suçuydu. Ifigenio'ya ne kadar sert davrandığını unutamıyordu. Bencil ve kendini beğenmişti, bütün dünyayı kendi hizmetinde görüyordu. Nesime ondan nefret ediyordu.

Moguer'nin verdiği ilaçları içmeyi reddetti. Dudaklarını sımsıkı kapatıyor, su bardağını itiyordu. Bütün o günler ve gecelerin, güneş ve deniz yanıklarının ardından kendini birdenbire çok yorgun hissediyordu. Gördüğü tüm harika, ürkütücü ve yeni şey-

ler birikmişti ve şimdi cildinin üzerinde koşuşturan ürpertilerde, içini kaplayan üşümede dışa vuruyorlardı. Moguer üstüne varmadı. Öfkeden daha beter, dayanılmaz bir umursamazlıkla, "Nasıl istersen, zaten yarın Antiller'e giden *Saba* yolcu gemisine bineceksin," dedi. Her şeyi çoktan düşünmüş ve ayarlamıştı.

Nesime gözlerinden yaşlar boşandığını hissetti. Ne söylediğini pek bilmiyordu. Başı dönüyordu. İntikam alır gibi mırıldandı: "Sizinle birlikte olduğumu kimse bilmesin, bu bir sır." Moguer canı sıkkın ona bakıyordu. Belki de Nesime'nin öleceğine inanmıyordu.

Bütün gece şimşekler çaktı. Gökgürültüsü uzaklarda, denizde gümbürdüyor, sonra yakınlaşıyordu. Nesime uyumuyordu. Geminin içinde titreşen şimşek ışığına bakıyor, sonra eskiden çocukken Pennedepie'de yaptığı gibi saniyeleri sayıyordu. Rüzgâr gemi iplerini şaklatıyor, yağmurun gürültüsü birlikte koşan binlerce ayak gibi dalga dalga işitiliyordu. Güverteden, ambar kapaklarının üzerinden sular akıyor, suyun gürültüsü her şeyi, hatta şimşek gürültülerini bile bastırıyordu. Yine Gökgürültüsü aklına geldi, yüksek sesle, "Bu defa kaçacak," diye söylendi. Sayıklar gibiydi.

O gece Moguer de uyumadı. Güverte köşkünün camlarından Washington Oteli'nin ışıklarını, *Saba* gemisinin süslerini görmeye çalışıyordu. Yağmur perdesi o kadar kalındı ki hiçbir şey görülmüyordu; *Azzar* okyanusun ortasında kalsa ancak bu kadar kayıp ve yalnız olabilirdi.

Carthagena'ya gitme zamanı gelmişti. Alban oraya varmış, çekim mekânlarını saptıyordu. Kaleye fazla uzak olmayan bir tepede havuzlu bir villa kiralamıştı. Sabırsızlanıyordu. Telefonda meraklı ve alaycı bir sesle, "Hâlâ himayenizdeki o çocukla

birlikte misiniz?" diye sormuştu. Moguer cevap vermeyince de eklemişti: "Sizi küçük yasak bir bale için Medellin'e götüreceğim."

Moguer ertesi sabah, Nesime *Saba*'ya bindirilir bindirilmez yola çıkmaya karar verdi. O kadar sabırsızdı ki uyuyamıyordu.

Şafak söker sökmez kamaranın kapısını çaldı. Nesime giyinik, hemen kalkmaya hazır bir halde anlatılmaz bir karışıklığın ortasında büyük yatakta uzanmıştı. Gemiye bindiği gün üzerinde olan giysileri yeniden sırtına geçirmişti: çok bol bir blucin ve denizden aşırı yıpranmış mavi-beyaz çizgili bir tişört. Ateşler içinde yanıyordu.

Moguer onu görünce aylardan beri ne güç koşullar altında tuttuğunun farkına vardı. Büyük direkten düşüp kemiklerini kırabilir ya da bir dalga onu kapıp götürebilirdi. Fırtına sırasında sahilde kaybolabilirdi. Şafağın kül rengi ışığında Nesime, yelken sandığında gizlendiği yerden çıkardığı küçük erkek çocuğun zayıf ve titreyen siluetine kavuşmuştu yeniden. Güneş ve rüzgâr yanığıyla cildi yıpranmış ve kırışmış, elmacık kemikleri fazla çıkık duran yüzü uzamış, morarmış dudakları yer yer çatlamıştı. Böyle bir kaprise nasıl boyun eğebilmişti? Sanki Nesime bir hayvanmış, ona belli belirsiz Sarita'yı hatırlatan tanıdık ve gülünç bir küçük varlıkmış gibi onu ihmal etmişti. Suçluluk duygusundan nefret ediyor, bu onu daha da kötü yapıyordu. Umursamazca Nesime'yi kolundan tutup ayağa kaldırdı.

Nesime bacaklarının üzerinde zor duruyor, dizleri bükülüyordu. O bir parça temizlenirken, Moguer de çantasını hazırladı. Çantanın bir gözüne uçak bileti alması için para ve yemesi için değil, daha çok bir anı olarak birkaç bisküvi koydu.

Saba'nın doktoruna telefonla haber verilmiş, o da revirin yanındaki bir kamarada yatak hazırlat-

mıştı. Moguer genç kızın bir deniz kazasından kurtulmuş bir Fransız olduğunu, onu bir gün önce Comarca'nın bir adasından aldığını söylemişti.

Nesime soru sormadı. Yüzü biraz solmuştu. Gün ışığı dokunuyor, başı dönüyordu. Kanlanmış gözlerinin hali hemen dikkat çekmesin diye Moguer ona siyah gözlüklerini verdi. Güverteye çıktıklarında yağmur ince ince yağıyordu, deniz ve gökyüzü aynı renkteydi. Ağlarını kaldırmış bazı balıkçı tekneleri, etraflarında büyük pelikanlarla erkenden geri dönüyorlardı.

Nesime güverte köşküne doğru döndü. Sesi çok zayıf çıkıyordu: "Zoe'ye hoşça kal demedim."

Topallayarak sandığa kadar koştu, kapağı kaldırdı, ama boa çöreklenmiş, başını bedeninin halkaları arasına gizlemiş, derin bir uykuya dalmıştı. Ifigenio'ya, sanki ne dediğini anlayabilirmiş gibi, "Onu yıkamayı unutmamak gerek," dedi. Ifigenio'yu öptü, genç yerli donup kaldı. İlk kez yabancı bir bayan onu öpüyordu. Moguer onu işten çıkarmıştı, ama bu önemli değildi. Başka bir iş bakacak, belki Panama'ya gidecek, belki de Milli Muhafız Kuvvetleri'ne girmeye çalışacaktı.

Nesime Moguer'nin önünden ona hiç bakmadan geçti. Bota atlayınca Andriamena motoru çalıştırdı ve Moguer'nin kaptan köşkünde ayakta durduğunu, onlarla gelmediğini fark etti. Bir an güverteye çıkmak, okyanusun ortasında yunus sürüsünü seyrederlerken yaptıkları gibi ona sokulup sarılmak için bir hareket yapacak gibi oldu. Ama bot küpeşteden uzaklaşmış ve Moguer botu ayağıyla ittikten sonra gerilemişti. Dudaklarında çok uzun süre önce Villefranche rıhtımında ona rastladığı zaman olduğu gibi, küçük bir gülümseme vardı sadece. Aslında Nesime bundan da pek emin değildi, artık yüzünün hatlarını seçemiyordu. Bir an sonra bir duman bulutu gör-

dü, ilk purosunu yakmıştı. Her zaman yaptığı gibi purosunu tüttürürken ellerini cebine sokmuştu.

Suya indirilmiş iskelede *Saba*'nın beyazlar giyinmiş denizcileri bekliyordu. Kauçuk bot yolcu gemisine hafifçe dokundu. Andriamena Nesime'nin platforma çıkmasına yardım etti ve denizciler onu birer kolundan tutup çantasıyla birlikte yukarı çektiler.

"Hoşça kal Andriamena Amca!" Nesime'nin sesi boğazına düğümleniyordu; her tarafının titrediğini hissediyordu; önceki günden beri bir şey yememişti, ama yine de kusacak gibiydi. Bot olduğu yerde döndü, dıştan takma motoru homurtular çıkarıyordu. Andriamena, iki çizgi halindeki gözleriyle her zamanki umursamaz havasındaydı.

Sabah erken kalkmış bazı turistler sanki gerçekten ıssız bir adadan kurtarılmış bir kazazedeymiş gibi güvertenin üstünden birkaç fotoğrafını çektiler. Nesime kenardaki küçük bir kapıdan geminin içine girdi.

Doktor onu bekliyordu. Kusursuz bir beyaz üniforma giymiş, şişmanca, tepesindeki saçları biraz dökülmüş, güzel kahverengi gözleri ve sevimli bir gülüşü olan oldukça genç bir adamdı. Sanki Lübnanlı gibi bir aksanı vardı. "Ben Doktor Kemal," dedi. Sarı saçlı, açık renk gözlü, iriyarı, topluca ve daha yaşlı bir kadın ona eşlik ediyordu. "Ben Matmazel Herald, doktorun yardımcısı." Yeni gelen kıza merakla bakıyordu, ama Nesime o kadar uzun süredir bir hemşire görmemişti ki bir minnet duygusuyla ve göğsünün sıcaklığını hissedebilmek için ona sıkıca sarıldı. Hemşire geri çekilerek, "Tamam tamam, şimdi revire gidiyoruz, bakıma, yıkanmaya ihtiyacınız var ve size temiz giysiler de vereceğiz," dedi.

Doktor Kemal çantasını taşımasına yardım etti. Genç kızın görünüşüne, karmakarışık saçlarına, zayıflığına, yabanıl havasına şaşırmıştı. Muayene için tişörtünü çıkartınca, sırtında deniz suyunun neden olduğu iltihaplı çıbanları, kollarındaki sıyrıkları ve darbe izlerini gördü. Koltuk altları ve beli ise sivrisinek ve örümcek ısırıklarıyla kelimenin tam anlamında işgal edilmişti. Omuzları ve yüzü güneşten, tuzdan yanmıştı. Tam boynunun başlangıcındaki cildi zedelemiş sanki kalınca bir ipin bıraktığı bir iz doktorun dikkatini çekti. Bu izi hemşireye gösterdi, hemşire de genç kıza eğildi: "Bunu kim yaptı?"

Nesime hatırlamaya çalışır gibi parmak uçlarıyla ize dokundu. "Bunu mu? Mutlaka Zoe yapmıştır." Yanlış anlamaya meydan vermemek için ekledi: "Zoe benim boa yılanım. İlk başlarda kuvvetinin farkında değildi, ama sonra dikkat etti." Doktor anlamadan ona bakıyordu. Gemi defterine birkaç not aldı.

Hemşire Nesime'yi duşa götürdü, sonra yaralarını alkolle temizledi ve ona üzerinde geminin adının yazılı olduğu beyaz bir eşofman verdi. Sonra Doktor Kemal Nesime'ye bir klorokin iğnesi yaptı. "Uyumanız ve çok su içmeniz gerek," dedi. "Sizi gemilerine alan kişiler günlerdir ateşiniz olduğunu söylediler. Gemide dinlenin, sonra sizi Soytarı Burnu'nda karaya çıkaracağız. Orada Kızılhaç sizinle ilgilenecek ve memleketinize geri gönderecek."

Matmazel Herald ekledi: "Çok acı çekmiş olmalısınız, ama artık her şey sona erdi. Sizi ailenize iade edeceğiz."

Nesime birden kaygılandı: "Hapse girecek miyim?"

Matmazel Herald ona şaşkınlık içinde baktı: "Tabii ki hayır, niye hapse girecekmişsiniz? Eğer

vardığımızda sağlığınız iyi olursa, hastaneye bile yatırılmaz, hemen evinize dönebilirsiniz."

Nesime bütün gün ışığı açık odada bitkin bir vaziyette yattı. Klorokin iğneleri dört saatte bir yineleniyor ve sanki uyanıkken düş görüyordu. Bir ara, akşamüstünün son saatlerinde Matmazel Herald'ı çağırdı. "Zoe'nin yıkanma vakti geldi. Eğer yıkanmazsa yine sinirlenip gemideki her şeyi kırıp döker." Hemşire onun yüzünü okşadı. "Artık bitti yavrum. Artık o gemide değilsiniz, bizimle birliktesiniz. İki-üç gün içinde uçağa binip Fransa'ya dönebileceksiniz." Nesime *Saba*'ya bindiğinden beri aklına takılan soruyu sordu: "Ne kadar zamandır o gemideydiniz?" Henüz bir sorgulama yapmak için erkendi ve Doktor Kemal de bunu yasaklamıştı, ama bir şeyler öğrenebileceğini biliyordu. Bir tür yarı düş içinde olan Nesime parlayan gözlerle ona bakıyordu. "Bu bir sır," dedi, "kaptana ve Andriamena Amca'ya hiçbir söylemeyeceğim konusunda söz verdim." Matmazel Herald genç kıza doğru eğildi ve hoş kokusu Nesime'nin burnuna geldi. Hem tatlı hem keskin, sabun ve kolonya karışımı bir kokuydu bu. "Neymiş bu sır?" diye tatlı bir sesle sordu hemşire. Nesime onun açık mavi gözlerinin derinliklerine baktı, sanki Nadia'yla birlikte her şeyin henüz var olduğu, her şeyin kolay olduğu Pennedepie günlerine geri dönmüş gibi yabancı, uzak bir duyguya kapıldı.

Ses, "Hangi sırdan söz ediyorsunuz, anlatın bana," dedi. Vakit akşamdı, güvertelerde ayak sesleri, gıcırtılar vardı, motorların sakin homurtusu duyuluyordu. *Saba* yola çıkmaya hazırlanıyordu. Nesime, selin ırmağın çamur plajına fırlatıp attığı, burnu ve parmak uçları balıklar tarafından yenmiş Marcelino'nun bedenini düşünüyordu. O zaman Gökgürültüsü kaçmak istemişti, ama kutusu sıkı sı-

kıya kapatılmıştı. Zaten kaçsa da denizin ortasında nereye gidebilirdi ki? Kısık sesle konuşuyor, Matmazel Herald'ın kulağına Noel bayramını ve yosunlar arasında yaptıkları dansı, adalardaki gölcükleri, Moguer'nin denize attığı sarhoş kızı ve Moguer'nin Nesime'yi yüzmeye götüren Ifigenio'ya karşı öfkesini, her şeyi anlatıyordu. Hemşire eğilmiş, hiçbir ayrıntıyı kaçırmamak için kulağını Nesime'nin ağzına yapıştırmıştı. Dar odada sıcaklık arttığı için yüzü hafifçe terlemişti. Gözlerinde öfke ile tiksinti karışımı tuhaf bir ifade vardı, zaman zaman revirin sessizliğinde çınlayan bir nakarat gibi şu sözleri yineliyordu: "Korsan, yaşlı pislik, bizimle iyi alay etti!"

O gece Nesime, ışığın açık bırakıldığı küçük odada, dar yatağın üzerinde sanki geceler ve aylarca uyumamışçasına ağır ve derin bir uykuya daldı. *Saba*'nın motorlarının uğultusu onu saran bir koza oluşturuyor ve havalandırma bacasından tatlı bir gece meltemi gibi biraz serinlik yayılıyordu.

Sabah şiddetli bir açlıkla uyandı. Mutfaklara bitişik salonda yumurta, büyük bir süt kabında tahıl, küçük sıcak ekmekler ve meyveden oluşan zengin bir kahvaltı yaptı. Hiç durmadan saatlerce yiyebilirmiş duygusuna kapılıyordu. Karşısına oturan Doktor Kemal kahvesini yudumlarken onu seyrediyordu. Matmazel Herald'ın anlattıklarından kafası karışmıştı. Soytarı Burnu'nda bir polis soruşturması yapılacak, onların da tanıklık etmesi gerekecekti. Genç kızı merakla inceliyordu. Bir gecelik uyku ve klorokin iğnelerinden sonra, yorgunluk ve ateşten geriye neredeyse hiçbir şey kalmamıştı. Saçlarını yıkamış, üzerinde denizde günbatımı resmi olan temiz bir tişört giymişti. Tişörtün üstünde yaldızlı harflerle *Saba* yazıyordu. Tatile çıkmış herhangi bir genç kız havasındaydı.

Nesime dışarı çıktı. Güverte turistler, çiftler, yaşlı insanlarla doluydu. Hikâyesi bütün gemiye yayıldığı için bazıları onu görmeye geldi. Onunla kısa barca konuşuyorlar, kadınlar elini tutuyorlardı. "Tanrım! Ne korkunç anlar yaşamış olmalısınız!" Havuzun etrafında eğlenen birkaç çocuk vardı. *Saba* tamamen türkuvaz rengi bir deniz üzerinde yol alıyordu. Geride uzaklarda kanalın girişi, Washington Oteli'nin beyaz silueti ve eski savaş gemilerine benzeyen balıkçı tekneleriyle etraflarındaki pelikan sürüleri görülüyordu. Ama *Azzar* ortadan kaybolmuştu.

Tropiklerde bir karakol

Bir polis karakolu ilginç bir yerdir. Akşamüstü saat birden, yani hastaneden getirildiği saatten beri Nesime bulunduğu salonu uzun uzadıya inceleme fırsatı bulmuştu. Modern bir yapıydı, ama kullanıla kullanıla ya da kasırgalardan yıpranmıştı; duvarlar çatlamış ve yer yer sıvaları dökülmüş, pencerelerin etrafında nemden lekeler belirmişti; terk edilmiş bir masanın üstünde eski bir izmaritten daha büyük ve daha canayakın olmayan bir kurşunkalem parçası duruyordu. Salonun tek süsü, farklı ölçeklerle, bir tarafta Fransa'yı diğer tarafta Guadalupe'u gösteren duvara raptiyelenmiş çift taraflı haritaydı. Nesime haritanın üzerindeki yol ağını, eski ders kitaplarında gördüğü damar sistemine benzetti. Gerçekten de ona öyle geliyordu ki, dışarlarda bir yerde çarpan ve nabız atışları karakolun tabanında bile yankılanan bir kalp vardı. Bu biraz ürkütücü bir düşünceydi ve bu nedenle Nesime başka şeyler düşünmeye çalışıyordu.

Açık pencerelerdeki parmaklıkların arasından gerçek bir tablo görünüyordu: Palmiyeler denizden esen meltemle yavaş yavaş salınıyor ve yeşilliğin içine gömülmüş kırmızı kiremitli damların üzerinde karakolun can sıkıcı sessizliğiyle çelişen tatlı ötüşleriyle kuşlar dolaşıyordu. Açık pencerenin köşele-

rinden birinden içeri girmiş bir minik karınca kolonisi duvarda dolambaçlı bir yol izliyor ve sonra yere yakın bir çatlakta gözden kayboluyordu.

Nesime sanki aralarında gerçekten bir ilişki varmış gibi, bir karınca kolonisine, bir de salonda gidip gelen insanlara bakarak zaman geçiriyordu. Çoğunluk, Kreolce konuşan yaşlı, yorgun, sıradan insanlardı. Bir şikâyette bulunmaya ya da tanıklık etmeye gelmişlerdi. İçeri giriyor, adlarını kayıt defterine yazıyor ve duvar kenarına dizilmiş iskemlelere oturup çağrılmayı bekliyorlardı. Sekreter sarı, kıvırcık saçlı, iriyarı bir kadındı. Gelen herkesi korkutuyor gibiydi, ama Nesime'ye iyi davranmış, ona 'Güzelim' diye hitap etmişti.

Sonra Komiser Bernard geldi ve Nesime onun bürosuna girdi; burası güneşten aşırı ısınmış küçük bir odaydı. Masada otuz yaşlarında, ufak tefek, açık tenli, kısa kestane rengi saçlı, Nadia'ya biraz benzeyen bir kadın oturuyordu. Nesime onun bir tür sosyal yardım memuru olduğunu düşündü.

Komiser Bernard, karşısında oturan tuhaf genç kıza dikkatle bakıyordu. Nesime komiseri rahatsız eden terbiyeli ve mesafeli bir bakışla ona karşılık verdi. Üzerinde hâlâ Matmazel Herald'ın *Saba*'da verdiği giysiler vardı: beyaz tişört ve siyah bol pantolon. Ama *Azzar*'da geçirdiği ayların izleri silinmemişti: Zayıftı, yüzü güneşten kararmış, deniz suyundan kurumuş saçlarının rengi açılmıştı; özellikle de sürekli açık havada yaşamış birinin o sinirli direnç hali vardı üstünde.

Komiser Bernard'ın kafası karışıktı. Bu sorguyu üstelik Fransa'dan gelmiş bir hastane psikoloğunun denetiminde yapmak zorunda olmak hiç hoşuna gitmiyordu. Nesime karşısında oturuyor ve o nereden başlayacağını bilemiyordu. *Saba*'nın güverte subayı bütün bilgileri ve Nesime'nin çantasında

buldukları kimlik kartını kendisine vermişti gerçi, ama o yine de kıza kimliğini sordu. Komiser otuz yaşlarında, uzun boylu, neredeyse kel, küçük bir bıyığı ve sarı gözleri olan bir Antilli'ydi. Nesime, onun tehlikeli bir hali yok, olsa olsa canı sıkılıyor diye düşündü. Adamın bakışları iyi bir köpeğinkileri çağrıştırıyordu. Buna karşılık kadından, Madam Anton'dan antipatik bir hava yayılıyordu. Nesime sosyal yardım memurlarını sevmezdi, ama sivri burunlu bu küçük kadının doktor olduğunu bilse, herhalde ondan daha çok nefret ederdi.

Madam Anton artık sorguya el koyma zamanının geldiğine karar vermişti. Sabırsızlanıyor, bu ada insanlarını dayanılmayacak kadar gevşek ve hayalci buluyordu. Defalarca denenmiş bir yöntemi kullanarak, soruşturma açısından önem taşıyanlarla önemsizleri iç içe geçirerek Nesime'ye kendi sorularını yöneltmeye başladı:

– Hangi hastalıkları geçirdiniz? En sevdiğiniz spor, öğrenim durumunuz?

– Annenizin evinden ilk kez mi ayrılıyorsunuz?

– Hiç uyuşturucu kullandınız mı?

– Birisi sizi uyuşturucu kullanmaya zorladı mı?

– Bay Moguer'yle nasıl karşılaştınız?

– Onun hakkında ne biliyorsunuz?

– Ona güveniyor musunuz, yoksa ondan kuşkulanıyor musunuz?

– Size karşı nasıl davrandı? Davranışı normal miydi, yoksa bir suç işledi mi?

– Kuşkulu herhangi bir şey gördünüz veya duydunuz mu?

Nesime hiçbir şey anlamadan dinliyordu. Küçük kadın masanın üzerine eğilmiş, boyun damarları biraz kabarmıştı. Bu sorularda hiçbir ortak yan yoktu. Nesime kesik kesik kelimelerle cevap veriyordu: "Eh, evet, hayır..." "Yani..." "Bilmiyorum,

sanmıyorum, ben..." Sonunda hiçbir şey söylememeye başladı. Pencereden dışarı, rüzgârla salınan palmiyelere, mavi gökyüzüne bakıyordu. Topraktan harika bir bitki kokusu, amberli, çok hoş bir koku yükseliyordu. O ışık dörtgeni Nesime'yi içine çekiyordu, bir an başı döner gibi oldu.

Komiser Bernard, Nesime'nin kafasının karıştığını hissetti, onu yatıştırmaya çalıştı: "Peki siz bize neler olup bittiğini en başından anlatsanız?"

İskemlesinin arkalığına yaslanmıştı, güneş terlemiş alnını bir hale gibi parlatıyordu. Gerçekten bir köpeğe benziyor, diye düşündü Nesime ve birden bu izlenime Kergas'ın gözleriyle aynı renkteki gözlerinin ve Nadia onu öldürmeden önce böyle bakan kör köpeğinin saydam gözbebeklerine benzeyen gözbebeklerinin neden olduğunu anladı.

– Fırtınadan oldu, dedi Nesime, öyle aniden çıktı ki, gemiye geri dönmeye fırsat bulamadım.

– Peki ama daha önce neredeydiniz? Psikolog ona kötü kötü bakıyordu. Evinizden bu kadar uzağa nasıl geldiniz?

Nesime olan biteni hatırlamak için çaba harcıyordu. Tabii olanları unutmamıştı, ama şimdi hepsi o kadar geride kalmıştı ki... Okyanus yolculuğundan önceki her şey Pennedepie'deki günleri kadar uzaktı, sisin içinde gözden kaybolmuşlardı sanki.

– Bazı şeyler oldu, dedi. Dili damağına yapışıyor, konuşmasını düzeltemiyordu. Bu *Azzar*. *Azzar*'ı ilk gördüğü andan, henüz küçükken ona sanki Kergas'ı götüren gemi oymuş gibi baktığından söz etmek istiyordu. Yüksek sesle hayal kuruyordu. Ağzından kesik kesik sözler dökülüyordu.

– Bilmiyorum, bunu başaramayacağım.

– Hayır, bu gerekli, dedi psikolog. Size önemsiz gibi görünse de, bütün ayrıntıları hatırlamaya çalışın.

Komiser ona dişlerini ortaya çıkaran bir tebessümle bakıyordu.

Bir an sözünü kesip komiserin gözlerinden ne düşündüğünü anlamaya çalıştı. Sarı gözleri koyu renkli yüzünde parlayan komiser, hiçbir şey belli etmeden oturuyordu. Sanki Nesime gerçekten bir hikâye anlatacakmış gibi onu dinliyordu. Psikolog, zımbalı bir mavi okul defterine notlar alıyordu. Nesime sadece onun kurşunkaleminin defterin sayfaları üzerinde koşuşmasını seyretmek için konuşuyor, bazı cümleler söylüyordu.

Sanki bu bir oyundu. Nesime ayrıntılarıyla birlikte bir hikâye uyduruyordu. Yavaş yavaş, kelimelerin tadını çıkarır gibi konuşuyordu:

– Ama ben daha önce de Antiller'e geldim, dedi. Gerçekten, geldim. Gemiden indiğimiz akşam yağmur yağıyordu ve rıhtımda çocuklardan başka kimse yoktu. Ne gümrük memuru ne de polis vardı. Bir taksiye binip uzağa, adanın diğer tarafına, Port-Louis'ye gittik. Plajda bir lokanta var; adı Ravine Domitille olan yaşlı bir kadın orada bize yeşil muzla pişirilmiş kırmızı bir balık yedirdi, bir de içinde mor bir kök olan bir çorba vardı. Karnım çok açtı, yedim! Gırtlağından küçük bir gülüş yükseldi, çıkan sese kendi de şaşırdı, sanki bir başkası onun ağzından konuşuyordu. Acıkınca akbaba gibi yerim! Psikolog, kalemi havada yazmayı bırakmıştı. Nesime ona böyle sataştığı, akbaba ismini söyleyerek onun gerçek doğasını ortaya çıkardığı için hoşnuttu. Kadın bu hayvana benziyordu.

– Ne kadar zaman önce buradaydınız? Soruyu Bay Bernard sormuştu. Bayan Anton asık bir yüzle ona baktı. Bu hikâyeyi nasıl yutabilirdi? Polis olan o değil miydi? Genç kızın bütün bunları gerçeği izlemek için uydurduğu açıktı.

– Siz bize asıl o adamın sizi gemiye nasıl aldığını anlatın.

Nesime buldog kafalı komiseri gemide hayal etmeye çalışıyordu. Belki de Kergas şimdi ona benziyordu, belki o da kel olmuştu, belki o da aynı dokunaklı bakışlara sahipti hâlâ. Bunların hiçbir anlamı yoktu, ama Nesime bunları elinde olmadan düşünüyor ve resimler kafasının içinde inanılmaz bir hızla dönüyordu. Bay Bernard'ın sesi yavaş ve pesti:

– Konuşun küçük hanım, korkmayın, sizi hiçbir şeyle suçlamıyoruz, burada size yardım etmeye çalışıyoruz.

Psikolog kıpırdadı. Işık onu tuhaf bir şekilde aydınlatıyordu ve Nesime birdenbire yüzünün uzadığını, burnunun çenesiyle bitiştiğini gördü. Bir akbaba gagası ya da belki bir fare... Ürperdi, sıtma nöbetinin yeniden başlayacağını sandı. Nöbet yükselen bir su gibi geliyordu, durdurmanın imkânı yoktu. Bu bunaltıya karşı mücadele etmeye çalıştı.

Belki konuşarak bunu yapabilirdi. Hikâyesine devam ediyor, Dominique'ten, kaptanla ve zenci bir rehberle birlikte yürüdüğü ormandan söz ediyordu. Bir patikada ilerliyorlardı, hava sıcak ve boğucuydu, kuvvetli bir idrar kokusu vardı. Ve birdenbire karşılarına bir yabani domuz sürüsü çıkmış ve içlerinden biri kapkara yüzünde parlayan dişleriyle üzerlerine saldırmıştı.

– Sizi kaçırdı mı? Bize gerçeği söylemelisiniz, diye bağırdı psikolog. Onu korumamalısınız!

– Yo, yo, *kaptan* çok iyi biridir, tam tersine o beni evime göndermek istiyordu, bir tren olduğunu ve eve dönmem gerektiğini söyledi.

Kaptan kelimesini her heceyi iyice vurgulayarak, sanki kimsenin bu unvanın doğruluğundan kuşku duymamasını ister gibi söylemişti. Gözleri yaşlarla dolmuştu, çünkü tutamadığı sözünü hatır-

lamıştı. Şimdi söylediklerinden ötürü belki de hiçbir zaman *Azzar*'a geri dönemeyecekti.

– Andriamena Amca olmasaydı kalamazdım. Ama kapıyı o açık bıraktı, kaptanın kapıyı kilitlemesini istemiyordu.

Psikolog notlar alıyordu, buz gibi bir sesle, "Sizi bu gemide hapsetmişti," dedi. Nesime o kadar ürkmüştü ki, Bay Bernard konuyu değiştirdi:

– Hangi amcadan söz ediyorsunuz? Anneniz ailenizin Antiller'de olduğunu söylüyor.

Giderek anlattıklarında hiçbir mantık bulunmadığının farkına varıyordu. Kalbi çok hızlı çarpmaya başlamıştı ve umursamaz havasını korumaya çalışsa da, içinden tir tir titriyordu.

– Onunla ilk nerede karşılaştınız? Sizi teknesine ne zaman davet etti, hatırlayabilir misiniz? Psikolog ısrar ediyordu. İnce ve hoş bir ses vardı, Nesime bu sesin ona hiç uymadığını düşünüyordu. Işığın yüzünde yarattığı değişiklikten ötürü ona bakmaya cesaret edemiyordu. Biraz patlak, nemli gözleriyle komiser gerçekten büyük bir köpeğe benziyordu. Babasının gözlerinin o donuk parlaklığını, alacakaranlıkta yüzen sarı, ışıltılı gözlerini hatırlıyordu. Nadia onu öldürmeden birkaç gün önce kör köpeğinin farklı renklerdeki gözleri gibi.

Psikolog, "Sizi gemisinde zorla mı alıkoydu?" diye sordu. Biraz masanın üzerine eğilerek ısrar etti: "Nesime, neler olup bittiğini hatırlamanız çok önemli, hiçbir şeyi atlamayın, anlıyor musunuz, hiçbir şeyden utanmamalısınız."

Nesime başını salladı: "Tabii ki hayır. Tam tersine başında gemide kalmamı istemeyen oydu. O her zamanki gibi tek başına denize açılmak istiyordu." Gitmesine izin vermeleri için kaptanın aleyhine bir şeyler, herhangi kötü bir şey söylemesi gerektiğini hissediyordu. Kaptanın denize attığı kızdan

söz edemezdi. "Ifigenio'ya bağırdı, onu itip kaktı; yerlileri marizlemek gerektiğini söylüyordu. Ben bunun ne demek olduğunu bilmiyordum, İspanyolca bir söz olduğunu sanıyordum, ama bana bunun ne anlama geldiğini gösterdi." Komiser ve psikolog anlamadan yüzüne bakıyorlardı: "Marizlemek mi?" Ve Nesime kaptanın belki de gerçekten böyle, kötü, günahkâr bir adam olduğunu düşündü.

Birdenbire aklına bir ayrıntı geldi ve bu sorgucu kadın için bu ayrıntının önemli olabileceğini düşündü: "Aslında ben bir erkek çocuktum, yani erkek olduğuma onu inandırmıştım, yoksa beni asla kabul etmezdi."

Psikolog mavi defterine bir şeyler yazıyordu.

Birden yeniden hayallerin içinde kayboldu. Bir masanın başında, iskemlesine büzülmüş oturuyordu ve önünde hayvanlar vardı; yumuşacık gözleri ve buldog kafasıyla şu adam ve akbaba-fare suratlı şu kadın ve her ikisi de sanki hayatı hakkında karar vereceklermiş gibi aralarında alçak sesle tartışıyordu.

– Fransa'ya, annenize telefon ettik.

– Onun hiçbir şeyden haberi yok. Nesime'nin kalbi giderek hızlanıyordu. Hakkınız yok, yapamazsınız bunu!

– Korkacak bir şey yok, size hiçbir suçlama yapılmayacağını söylememizi istedi. Komiser Bernard hiçbir anlamı olmayan, uygun bir ifade kullanmıştı. Nesime kendi kendine, kim ve neden suçlama yapsın ki, diye düşünüyordu.

Psikolog sorguyu kaldığı yerden sürdürmek istedi:

– Niye evden ayrılmak istiyordunuz? Annenizle mi tartıştınız?

Nesime başıyla olumsuzladı.

– Size yardım etmek istiyoruz, hayatınıza eskisi gibi devam edebilmeniz için. Defterine yazıp hazırladığı soruyu sordu:

– Babanızdan söz etmek istemez misiniz? Bu uzun yolculuğa onu aramak için mi çıktınız?

Deli gibi çarpan kalbine rağmen, Nesime ona hep aynı sabit gözlerle bakıyordu, sadece, "Bir sigara alabilir miyim?" dedi.

Komiser duraksadı. Ama Bayan Anton çantasından bir paket Amerikan sigarası çıkardı ve ateş tuttu.

– Yorgunsunuz, dedi komiser, bütün bunlara biraz sonra devam ederiz. Yanda, portatif bir yatak var.

Psikolog sinirli bir şekilde yüzünü buruşturdu. "Size bana gelmenizi teklif edebilir miyim, daha rahat edersiniz, boş bir oda var, doktor kontrolüne kadar orada uyuyabilirsiniz."

Nesime ona şaşkınlıkla baktı. Ona şu anda duyduğu kini nasıl hissetmiyordu? Ama bunun hiçbir önemi yoktu kuşkusuz. Başını salladı, "Hayır, sadece dışarıda biraz yürümek, hava almak istiyorum."

Karakolun bahçesi, yapıyı çevreleyen bir ince kırmızı toprak şeridinden ibaretti; üzerine muz ve kauçuk ağaçları dikiliydi. Girişin yanında yaşlı bir adam siyah böcek gibi vızıldayan büyük bir makasla otları kesiyordu. Biraz ileride kaldırımda neredeyse çırılçıplak çocuklar oynuyordu. Kentten bir radyo, ses, motor uğultusu yükseliyordu.

Nesime sigarasını içmek için güneşe oturdu. Sorgudan çok bütün bunlardan, güneş, hayatın gürültüleri, gün sona ererken yukarı yükselen sigara dumanı yüzünden içinde büyük bir boşluk hissediyordu. Gerçi bir konuşma yapmayalı çok uzun zaman olmuştu, ama yine de söylediklerinin bir tek kelimesini bile hatırlayamıyordu. Görüşmenin so-

nucunu bekliyordu. Sigara bitince izmariti yanına, kırmızı toprağa gömdü. Sanki erişkin olmak, birisi olmak için geçilen bir sınavdı bu. O salona dönmek, o masayı ve gerçek karakterlerini sergiler gibi hayvan kafalarıyla oturan o insanları görmek istemiyordu.

Kısacık bir an Nesime kaçabileceğini, uyuklayan kentin sokaklarında limana kadar koşup, kendisini götürecek bir gemi buluncaya kadar gizlenecek bir yer bulabileceğini düşündü. Ama o kadar zayıftı ki, daha iki adım atmadan onu yakalarlardı; onlar insan görüntüsü ardına gizlenmiş hayvanlardı, kaçmasına izin vermezlerdi.

O zaman kaderini kabullendi, merdivenin basamağına büzüldü, kendini yosunlara takılan gemi gibi ağır ve uyuşmuş hissediyordu.

Bir süre sonra Komiser Bernard onu aramaya geldi. Salona geri dönmesine yardım etti. Bayan Anton masaya oturmuş notlarını okurken o ayakta durdu. Nesime başını kaldırdı, kadının yüzünün yine kuş-kemirgen gagasına dönüştüğünü gördü. Bu görüntüyü kovmak için gözlerini kapadı. Kararı bekliyordu.

– Sanırım her şey yolunda, dedi psikolog, artık evinize dönebilirsiniz. Yarın akşam uçağına yeriniz ayrıldı.

Komiserin hem rahatlamış hem de aklı karışmış bir hali vardı. Nesime'yi kapıya kadar götürdü. Kapıda hastane arabası bekliyordu.

– Bizimle içtenlikle konuştunuz değil mi?

Nesime gülümsedi. "Tabii," dedi, "size ne biliyorsam anlattım. Sizinle burada, başka koşullarda karşılaşmak isterdim."

Komiser, Kızılhaç arabasına binen genç kıza baktı. Bayan Anton'a döndü.

– Ona inanmadınız değil mi?

Psikolog omuz silkti. "Söylediklerinin ne kadarı doğru, ne kadarı yalan kendi de bilmiyor. Kaçırılan insanlarda sık görülen bir durum." Mavi defterini çantasına yerleştirdi ve gitmeden önce güneş gözlüklerini taktı. Bu haliyle, tropiklere gelmiş herhangi bir turiste benziyor, diye düşündü komiser.

Sanki birdenbire rüzgâr daha güçlü esmeye başlamış ve adayı kemiren denizin gürültüsü duvarları ve şehrin uğultusunu aşarak kulaklarına ulaşmış gibi oldu, görüşmenin anıları bir duman bulutu gibi asıldı çevresine. Sonra başını salladı ve günlük işlerine geri döndü.

Deniz kazası

Azzar, öğleden sonranın ilk saatlerinde Livorno'dan ayrıldı. O sırada gökyüzünün yarısı mavi, geri kalan kuzeydeki yarısı kapkaraydı. Rüzgâr yoktu, ama barometrenin 970'in altına düşmesinden fırtınanın geleceği anlaşılıyordu. Andriamena orada olsaydı barometreye gerek kalmadan da neler olacağını anlardı. Ama Andriamena bu kez bir daha dönmemek üzere gitmişti. İtalyan polisi tarafından çağrılmış, yirmi dört saat içeride tutulmuş, Kolombiya'da ırzına geçildikten sonra intihar eden o kız hakkında sorguya çekilmişti. Moguer istediği kadar kılavuzunun bu işte hiçbir suçu olmadığına, oradan bin kilometre uzakta Carthagena Limanı'nda gemide beklediğine yemin etsin, soruşturma kendi seyrini izliyordu. Serbest bırakıldığında Andriamena onu hiç suçlamamıştı. Sadece çekip gitmiş, bir hayalet gibi ortadan kaybolmuştu. Moguer, her şeyi hazırlayanın, İtalya'nın kuzeyindeki o fırtınaya, *Azzar*'ın batmasına varıncaya kadar her şeyi önceden yazanın onun gidişi olduğunu düşünmeden edemiyordu.

Gemideki diğer yolcular gökyüzünün rengini görünce yolculuğa çıkmaktan vazgeçmişti. Alban boşu boşuna Moguer'yi tek başına yola çıkmaktan vazgeçirmeye uğraşmıştı. "Her şey yolunda gidecek,

ben oraya sizden önce varacağım." Bu deniz yolculuğunu Andriamena'dan aldığı dersler ve elektrikli bocurgatlar sayesinde tek başına gerçekleştirmeyi bir onur meselesi yapmıştı.

Alban Monaco'ya karayolundan gitmek üzere bir araba kiralamıştı. İki yolcuyu ve sevgilisini de beraberinde götürüyordu. Sue Trinklet ise soru bile sormamış, Moguer'nin kamarasına yerleşmiş, geniş yatağa uzanmış, yola çıkış saatini beklerken kadeh kadeh viski yuvarlıyordu. Sue yirmi altı yaşındaydı, hep iki bunalımın, iki boşanmanın arasında yaşardı. Sinemanın yaşlı korsanıyla tek başına yola çıkmanın epey romantik olacağını düşünmüş olmalıydı. Belki de her zaman kulakları delik olan gazetecilerin bunu duyacağını ve kız arkadaşlarının kıskançlıktan çatlayacağını hayal etmişti. Ya da belki hiçbir şey düşünmemişti. Bu lacivert denizin üstünde, bu harika yelkenlide geçirilecek bir gün ve bir gece daha sonra anlatılabilecek güzel bir anıydı.

Öğleden sonra iki gibi *Azzar* limandan çıktı, Melloria Kulesi'ni iskele tarafında bırakarak, kendisini Fransız Rivierası'ndan ayıran yüz yirmi beş deniz milini bir solukta aşmak için dümeni kuzeybatıya kırdı. Henüz mendireği yeni geçmişti ki, gemi dalgalar ve rüzgârla karşılaştı. Moguer yelkeni küçülttü, dümeni 30 derecede sabitledi, ama esinti o kadar güçlüydü ki ana yelkeni tamamen indirip kıç taraftaki yelkenin de üçte ikisini katlamak zorunda kaldı. Üzerindeki donanıma güvenerek Andriamena'nın her zaman tek başına yaptığı manevrayı yaptı ve seren üzerindeki yelkeni sıkılaştırdı. Flok yelkeni iplerini koparacak gibi gerilmişti. Bu tehlikeli bir işti, ama rüzgârın bütün gücünü geminin pruvasına vermeyi sağlıyordu. *Azzar* öyle yol alıyordu ki, gerisinde sanki bir transatlantiğin uskuru tarafından açılmış bir dümen suyu bırakıyordu. Kıyıdan

uzaklaşınca, Akdeniz'de her zaman görülen kısa dalgalar değil, güverteyi aşıp geçen uzun, ağır, tepeleri köpüklü dalgalar gelmeye başladı. Moguer, gözleri soğuk rüzgârdan yanarak, dümen çarkına yapışmış kaptan köşkündeydi. Dümende tek başına Turku Limanı'ndan ayrıldığında ve *Azzar*'ı Yeni Zelanda yönünde demir grisi okyanusa saldığında duyduğu o ilk sarhoşluk duygusunu yeniden yakaladığını düşünüyordu. Dalga serpintileri ve güçlü rüzgârın tadını alan, bir güç ve kendinden geçme duygusuydu bu; o zaman da gökyüzü böyle kapalı, şiddet yüklü bir renkteydi.

Cenova Körfezi'nin dibinden çıkan fırtına yavaş yavaş yaklaşıyordu. Gökyüzü uzayın merkezine kadar yükselen bulutlarla dolmuştu sanki, yağmurdan bir örsün üzerinde yükselen inanılmaz bir beyaz kule gibiydiler.

Sue önce onun coşkusunu paylaşmıştı. Ama sonra deniz tutması üstün gelmiş ve kendini viskiyle tedavi etme umuduyla büyük kamaraya kapanmıştı. Bulantılar artmış, kusmak için o muhteşem türkuvaz banyonun yanındaki tuvalete zor yetişmişti. Sonra büyük yatağa kadar sürünmüş ve sarı saçları yanaklarına yapışmış halde uyumuştu.

Moguer güvertede fırtınaya karşı savaşıyordu. Rüzgâr onu bütün yelkenlerini indirmek zorunda bıraktı ve flok yelkenini çekmeye uğraştı. Yelken yırtıldı ve geminin dengesini tehdit etmeye başladı. Fırtına yelkeni direğe yapıştırmış, orada ölü bir hayvan postu gibi asılı kalmıştı.

Azzar alabora olacak gibiydi, bütün gövdesi harcadığı çabadan çatırdıyordu. Kendini iplerle direğe bağlayan Moguer, rüzgârdan kör olmuş, büyük dalgalardan soluğu kesilmiş bir halde yelkenle uğraşmaktan vazgeçti. Sonunda motoru çalıştırdı ve Livorno'ya doğru kaçmak için geri dönmeye çalıştı.

Geminin içinde kendini güvende hissediyordu. *Azzar* birçok kez Atlantik'i aşmış, Panama, Kolombiya açıklarında kasırgalardan geçmişti. O yenilmezdi. Onun başına hiçbir şey gelemezdi.

Moguer dümeni yeniden kırdı. Livorno'ya geri dönmek ve orada dostlarının alaycı bakışlarıyla karşılaşmak düşüncesine katlanamamıştı. La Spezia'ya gitmeye karar verdi. Gece olmadan oraya varabilirdi.

Hiçbir yelkeni kalmadığı için tekne çok yalpalıyor ve Moguer dümeni sabit tutmakta zorlanıyordu. Denize yaslanan kara bir bulutun ardında İtalyan sahilleri gözden kaybolmuştu. Rüzgâr ve dalgalar kulakları sağır edici bir gürültü çıkarıyordu. Yandan gelen her dalga darbesi gövdenin ortasına kadar yankılanıyordu. Motorun sarsıntıları, zayıflamış bir mırıltı gibi çok uzaklardan geliyordu; akıntı ve rüzgâr öyle güçlüydü ki, Moguer sonunda küçük motorun gemiyi ilerletemediğini fark etti. Hatta çoğunlukla tekne ilerleyeceğine yolundan sapıyor ve geriliyordu.

Birdenbire Moguer kaptan köşkünün ıslak camlarının gerisinde, köpüklerle kaplanmış kara bir şerit halinde sahili gördü. Hatta evlerin siluetlerini, gece için şimdiden yakılmış bazı ışıkları bile seçebiliyordu. Her şey o kadar yakın, o kadar tanıdık geliyordu ki, Moguer gözleriyle La Spezia Limanı'nın girişini belirtecek bir fener, bir şamandıra aradı. Ama siyah sisten ve dalgaların arasında dans eden o hemen yakındaki kıyıdan başka bir şey görülmüyordu.

Aklından bir an bile tehlikede olduğu geçmedi. S.O.S. fişeği atmak hiç aklına gelmedi. Kıyıya olabildiğince yaklaşacak ve sığınacak bir yer bulursa, sabaha kadar dayanabilmek için demir atacaktı.

Gerçekten de *Azzar* sahile yüz metre kadar yaklaşınca, bir an ortalık sakinleşti. Gökyüzünde bir delik açıldı ve oradan yansıyan batan güneşin ışıkları denizi kırmızıya boyadı. Plaj, kumlar, deniz kıyısındaki villalar birden o kadar yakın gözüktüler ki, her ayrıntı, taflanlar, kenarlarına palmiyeler dikili ve birkaç arabanın gittiği yollar seçilebiliyordu. Kafasını kaptan köşkünden dışarı çıkaran Moguer, arkada bir fenerin ışığını gördü, onu ufka yakın bir diğer pırıltı izledi. Bunlar Viareggio Feneri ve Livorno Kulesi'ydi. Çılgın rüzgârın önüne katıp sürüklediği *Azzar*, yaklaşık otuz mil geri geri gitmişti. Motor boğulmuştu. Birdenbire geri gelen sükûnet içinde, Moguer sahile vuran denizin gürültüsünü dinledi. Pek uygun bir yer değildi, ama Moguer iki demirini birden atmaya karar verdi. Dip fazla derin değildi. Deniz ağırlaşmış, yüzeyi köklerinden kopmuş yosunlarla kaplanmıştı. Bir selin ardından nehirlerde görüldüğü gibi, denizde ağaç gövdeleri yüzüyordu.

Ani sakinlik Sue'yu da uyandırmıştı. Şiş bir yüzle dışarı çıktı. Sahilin o kadar yakın olduğunu görünce haykırmaya, ağlamaya başladı. Hemen karaya çıkmak, gemiden kurtulmak istiyordu. Moguer onu ikna edemiyordu. Sahile dönük duran pruvaya kadar emekledi, kendisini suya atma tehditleri savuruyordu.

Moguer tereddüt ediyordu. Deniz hâlâ sertti, ama salı denize indirip, yolcusunu boğulmadan önce sahile çıkarmasını engelleyecek bir şey yoktu. Üstüne bir ceket giydi, Sue'ya bir can yeleği giydirdi, güverte kapağını sürgüledikten sonra salı denize indirdi ve sahile doğru kürek çekmeye başladı.

Dalgalar plaja hızla vuruyor ve çakılları, taşları sürükleyerek güçlü bir şekilde geri dönüyordu. Sal sahile yandan yanaştı ve dalgayla birlikte geri gitti.

Moguer Sue'yu tam sahilden uzaklaşırken yakaladı. Onu sahile çıkardı. Kızın benzi atmıştı, nefes alamıyordu. Bir başka dalga salı sahile vurdu, ama plastik kürekler kaybolmuştu.

Moguer plajın başında uzunca bir süre oturup dalgaların ortasında duran *Azzar*'ın siluetine baktı. Tekne çok uzak görünüyor, gecenin içinde gözden siliniyordu. Moguer yüzerek geri dönmeyi düşündü, ama çok iyi bir yüzücü değildi ve su soğuktu. Yanında Sue tir tir titriyordu. Mini şortu ve sarı can yeleğiyle vapurdan düşmüş bir kız çocuğuna benziyordu.

Karanlık birden bastırdı ya da daha doğrusu güneş batarken bir an açılmış olan gökyüzü yeniden kapandı, rüzgâr ve yağmur yeniden başladı.

Kumluğun diğer tarafında, arkalarında boş bir yapı vardı. Bu, kışları kapanan bir oteldi. Moguer eline bir taş alıp kapılardan birini zorladı. El yordamıyla küf kokan küçük bir odaya girdiler, üzerinde şiltesi de olan bir yatak buldular. En azından orada yağmur yağmıyordu. Yattılar ve ısınmak için birbirlerine sokuldular. Konuşmuyorlardı. Moguer'nin canı çok sevişmek istedi, ama Sue buna yanaşmıyordu. Ses çıkarmadan ağlıyordu, dehşete kapılmıştı.

Gecenin ortasında fırtına kudurdu. Moguer'nin kapıya bir iskemle dayaması gerekti ve buna rağmen rüzgâr uluyarak içeri giriyor ve odada dönüp duruyordu. Dışarıda gökyüzü kapkaranlıktı, deniz gözükmüyordu. Moguer yeniden Sue'nun yanına yattı ve yanındaki matarasından birkaç yudum cin içtikten sonra uykuya daldı.

Uyandığında güneş çoktan yükselmişti. Gökyüzü masmaviydi. Plajın üzerinde güneş parlıyordu. Moguer ve Sue, yosunlar ve döküntülerle dolmuş kumların üzerinde sendeleyerek birkaç adım attılar. La Spezia Limanı'nın ağzı hemen orada, önle-

rinde birkaç yüz metre ileride, dar girişiyle uzanıyor, arkada üzerine kış uykusuna yatmış villaların serpiştirildiği Portovenere tepeleri görülüyordu. Moguer feneri nasıl olup da kaçırdığını anlayamıyordu.

Fark ettiği ikinci şey, plajın sağında deniz yüzeyindeki kayalıklar ve denizin üzerinde yüzen direk parçaları oldu. *Azzar*'ın kıç tarafı, gökyüzünün önünde garip bir siyah üçgen oluşturarak, durgun denizden dışarı çıkmıştı. Altüst olmuş plajda küçük dalgalar alaycı hafif bir ses çıkararak Moguer'nin ayaklarına çarpıyordu.

Bu Moguer'nin hayatındaki en zor mevsim olmuştu. Sanki kalbinde bir rahatsızlık varmış gibi, bir türlü kurtulamadığı bir yorgunluk duyuyordu. *Azzar* bir yıldır Villefranche'ta rıhtıma bağlanmıştı ve yavaş yavaş enkaza dönüşüyordu. Parçalanmış direkleri sökülmüş ve tersanenin deposu olarak kullanılan eski kadırgaların tavanına asılmıştı. Saremito imkânsızı başarıp, geminin gördüğü hasarı onarmaya ve direkleri eski haline getirmeye söz vermişti, ama onları zincirlerle nemli kubbeye astıklarından beri işler bir adım bile ilerlememiş ve Moguer artık onları her gün ziyaret etmekten vazgeçmişti. Kadırgaların yarı karanlığı içinde asılı duran ahşap parçaları, fırtınayla yıkılıp taştan bir mağaraya devrilmiş iki ağaç gövdesini hatırlatıyordu.

Saremito, mesleğiyle ilgili şeyler dışında hiçbir şeyin ve hiç kimsenin etkileyemeyeceği, zayıf ve sessiz bir adamdı. Onun için *Azzar* direkleri parçalanmış bir halde, bir römork tarafından çekilerek Villefranche Limanı'na girdiğinde gerçekten heyecanlanmıştı. Zararı tahmin ederken keçeleşmiş sesi

her zamankinden daha boğuk çıkıyordu: "Direkleriniz kırılmış kollar ve bacaklar gibi," demişti Moguer'ye, "hiçbir zaman eskisi gibi olamazlar. Onları değiştirseniz bile, geminiz hiçbir zaman eski haline dönemez. Siz onun iyileştiğini sanırsınız, ama o bir kez kırıldı artık."

Bu tüccar birinin sözleri değildi ve Moguer kalbinin buz kestiğini hissetmişti. Soğukkanlılığını korumak için omuzlarını silkmişti. "Bunu sigortacıma söylemeyin, onlar geminin onarılabileceği kanısında." Saremito direkleri önce rıhtıma koydurtmuştu. Otuz metrelik büyük direği adım adım, elini ahşabın üstünde gezdirerek, ana kırıktan başlayarak her izi, her bağlantı beresini inceleyerek dolaşmıştı. İki yerde daha yarıklar vardı ve büyük direğin son üçte birlik bölümünü sadece halatlar tutuyordu. *Azzar* kayalıkların üzerine vurmuştu ve iki direğin de her santiminde bir darbenin, bir berelenmenin izi vardı. Sağlam kalmış bir tek yeri yoktu.

Geminin geri kalanı da aynı durumdaydı. Gövdenin birçok yeri yırtılmıştı; bunlardan biri pruvada, su kesim çizgisinin altındaydı, alelacele katranla yapıştırılmıştı. Güverte ve güverte köşkü deniz suyundan yıpranmış, lekelenmişti.

Moguer bir darbe daha yemişti: Seamar Sigorta Şirketi bir memur göndermekte epey geciktikten sonra, kaza olduğu sırada Juan Moguer gemide tek başına olduğu (aslında Sue Trinklet'le beraberdi) ve yardım çağırmadan gemiyi terk ettiği için kendilerinin hiçbir sorumluluğu olmadığını söylemişti. "Bu serseriler Kraliyet Deniz Kuvvetleri'nin bir kaptanı gibi gemimle beraber batmam gerektiğini mi söylemeye çalışıyorlar?"

Sonunda Seamar memurunun gelmekte o kadar gecikmesinin asıl nedeninin, La Spezia'da yaptığı soruşturma olduğunu anladı; böylece memur, zincirini koparan *Azzar*'ı dalgalar kayalıklara vurduğu

sırada, sahibinin Marina di Carrara'da deniz kıyısındaki sefil bir otelde, sarhoş bir kadınla yattığını öğrenmişti.

Fréjus'de bir mevsim

Nesime kimseyle konuşmuyordu. O sonbahar, her şeyi, okyanusta geçen günleri, fosforlu geceleri, tonbalıklarının denizde bıraktığı izleri, rüzgârı, yosun kokusunu bir kutuya kapatıp kilitlemişti. Geceleri bazen dalgaların sesiyle uyanıyordu. Üzerinde ölü yaprakların ve naylon torbaların asılı olduğu bir parmaklıkla çevrili taraçaya kadar yalınayak yürüyordu. Fréjus'nün üstünde ışıklı bir kubbe vardı. Sokak fenerleri sanki bir boğazın karşı yakasındaymışlar gibi göz kırpıyorlardı.

O zaman Nesime denizin ağır yalpalarını hissediyor, neredeyse midesi bulanıyordu. Bu hareket onu okyanusun üstünden ters yönde geçirip, yeniden başlangıç noktasına, May Sokağı'na getiriyordu. Andriamena'yı, kaptanı, Ifigenio'yu, Zenaida'yı, Zoe'yi ve hatta Gökgürültüsü'nü düşünmeye çalışıyordu; ama bunlar burçlar gibi elle dokunulamayan, yerlerinde durmayan hayali yüzlerdi artık. Eğer onlarla konuşabilse yardımına gelmelerini isterdi. Sanki bu, kekremsi kokular içindeki küçük kilisede diz çöküp, kalbini dilsiz heykellere emanet etmekten daha mı aptalca bir şeydi? Her gece sevgilisini düşleyip, kendini düğün gecesine saklamaktan daha mı saçmaydı? Ve anıların gerçekliği saat saat, gün gün dağılıyor, ufalanıyor, siliniyordu. Ger-

çek olan günlük programdı: Saat yedide kalkmak, sırayla temizlik, küvetin kirecini sökme, yerleri süpürüp silmek gibi angaryalar birbirini izliyordu. Ders, etüt, yemek, ders, etüt, yemek. İsteyen küçük kilisede meditasyon yapar, isteyen bir kuyunun dibine bakar gibi ekranda hareket eden yüzleri, şarkıcıları, dedikoduculari, bir akıl hastanesinin günlüklerinden alınmışa benzeyen şovları seyretmek için televizyona bakardı. Sonra başının sanki cendereye alındığı, su gibi akan terinin çarşaflara yapıştığı uykusuz geceler, bir de karanlıkta kendilerini tatmin eden kızların iç çekişleri.

Taraçanın yolunu bilen tek kişi Nesime değildi. Oradan kaçmayı düşleyen ya da altlarındaki şehrin kekremsi kokusunu içine çekmek, otoyolun uğultusunu dinlemek isteyen kızlar da oraya geliyordu. Gizli gizli sigara içiyor, aralarında alçak sesle konuşuyor, çılgın kahkahalarını güçlükle bastırıyorlardı. Rahibe Simone'un dikkatini çekmekten korkuyorlardı. Nesime'yle de konuşuyorlardı, yavaş yavaş onu da gruplarına aldılar. Isimleri Soumia, Anya, Esma, Zaza'ydı. Hepsinin de adı A ile bitiyor, sanki bir kulüp gibi, diye düşündü Nesime. Aynı odada kalıyorlardı.

Saint-Christophe Enstitüsü, bir zamanlar güzel olan büyük bir yapıydı, sarı badanalı duvarları, parmaklıklı, yüksek pencereleri, kiremit kaplı bir damı ve yemek solunu olarak kullanılan, kırmızı vitray ve işlemeli demirlerle yapılmış bir verandası vardı. Yapı, Frejus'ye hâkim bir tepenin yamacında, zeytin ve portakal ağaçları dikili eski bir parkın tam ortasındaydı. Kayıp ya da ıslahı zor kızları oraya kapatıyorlardı ve Nesime artık annesiyle birlikte oturmamak için oraya gelmek istemişti.

Zemin katta sınıflar ve kırmızı camlı büyük yemekhane vardı. Birinci katta rahibelerin odaları ve

kızların yatakhaneleri bulunuyordu. Her oda altı metreye dört metreydi ve yatakları birbirinden kahverengi bölmelerle ayrılmıştı. Koridorun ucunda, Rahibe Simone'un odasının yanında tuvaletler ve banyo vardı. Uzun lavabolar yalağa benziyor, duvara gömülü üç topuzun üstünde de musluklar bulunuyordu. Ama su çok sıcaktı ve bir kız yıkandıktan sonra duş odası saunayı andırıyordu. Bütün pencereler parmaklıklarla örtülmüş ve taraça yüksek bir parmaklıkla çevrilmişti. Rivayete göre bunun nedeni bir zamanlar yaşanan bir intihardı. Ama asıl amaç, erkek çocukların kızları ziyarete gelmesini engellemekti. Kışın gece olduğunda Rahibe Simone giriş kapısını kilitliyor ve Igor adındaki büyük siyah köpeği bahçeye salıyordu. Sonra yatmaya gidiyor ve artık ertesi sabah saat altıya kadar hiçbir şeyle ilgilenmiyordu. Zaten biraz ağır işitiyordu. Kurumun müdiresi rahibe değildi. İriyarı, çok beyaz tenli, başında eski zaman öğretmenleri gibi bir topuzu olan, kızların sadece kendi gibi demode ilk adıyla seslendiği bir kadındı: Gabrielle.

Nesime yüzünü duvara döner gibi buraya gelmeyi seçmişti. Şerif niye olduğunu anlamamıştı. Nadia da anlamamış, ama kabullenmişti. Zaten ya bunu kabullenecek ya da Nesime gidecekti.

Enstitüde kızlara terzilik ve makineyle dikiş öğretiliyor, ev işleri, ütü, yemek yapma dersleri veriliyordu. Ayrıca bir de hastabakıcı yardımcılığı eğitimi vardı ve daha sonra olgunlaştırma sınavını verebilenler hastabakıcılık okuluna girebiliyordu. Nadia Nesime'yi bu hazırlık bölümüne kaydettirmişti.

Başına bütün gelenlerden, polis ve sosyal yardım kurumu soruşturmasından sonra, enstitü, sükûnet, sessizlik, her şeyden uzaklaşmaktı. Nesime bu büyük evi, çok düzenli geçen ve atölyelerden gelen makine sesleriyle, gülleri ve portakal ağaçlarını bu-

dayıp zaman zaman su deposunu dolduran pompanın motorunu çalıştıran Bahçıvan Patrick'in çıkardığı gürültüden başka hiçbir şeyin işitilmediği günleri yavaş yavaş sevmeyi öğrenmişti. İnsan burada her şeyi unutabilirdi. Başına tehlikeli, şiddetli hiçbir şeyin gelemeyeceği başka bir dünyadaydı. Sanki uzun bir hastalıktan sonra yaşanan nekahet dönemindeydi.

Herkes ona iyi davranıyordu. Ama özellikle Rahibe Simone Nadia'yı çok seviyordu. Rahibe Simone koca burunluydu ve erkeğe benziyordu, mavi-gri uzun bir elbisesi ve çenesinin altından bağladığı siyah bir kepi vardı. Yatılı öğrencilerin çoğu üzerinde ölçülü bir terör uyguluyordu. Müdire bile ondan çekiniyordu. Ama bu, onun takındığı bir havaydı sadece, aslında cömert ve esprili bir kadındı.

Kızların çoğu ya sabıkalı ya da evden kaçmış tiplerdi. Hapisten kurtulmak için ya da henüz oraya gönderilemeyecek kadar küçük oldukları için buraya gelmişlerdi. Öfkeyle konuşuyor, sövüyor ve her cümlelerinde edepsiz bir kelime kullanıyorlardı. Dövüşmeyi biliyor, hepsi üzerinde mutlaka falçata, şiş, makas ağzı gibi kesici aletler taşıyordu. İçeri gizlice göz yaşartıcı gaz sokanlar bile vardı. Nesime de Şerif'in sustalı çakısını getirmişti. Onu yastığının altında saklıyordu. Başlarda uyumuyor, yanına birisi yaklaşırsa hazırlıklı olmak için eli çakısının yanında yatıyordu. Sonra yavaş yavaş alıştı.

Hepsi yoldan çıkmış kızlardı, korkuyorlar, kendilerini yalnız hissediyorlar, umutsuzluk krizlerine kapılıyorlardı. Ama onların şiddeti bir tür yasaydı. Hiç kimse başkaları hakkında bir şeyler öğrenmeye çalışmamalı, hiç kimse soru sormamalıydı. Bu katı, çetin ve zaafa yer bırakmayan sessizlik Nesime'nin hoşuna gitmişti. Her biri gırtlağına, gözlerine kadar

tırmanmış bir şiddetle serbest kalacağı günü geçmişine kapanarak bekliyordu.

Daha sonra Nesime yatakhanedeki kızlardan biriyle tanıştı. Adı aslında Sefire'ydi, ama ona Zaza diyorlardı. Yatağı odanın öbür ucundaydı ve geceleri 'A'lar kulübünden diğer kızlarla birlikte taraçada buluşuyorlardı. Zaza fazla iriyarı değildi, zayıfçaydı, ergenlik sivilcelerinin izlerini taşıyan, çiçekbozuğu cildine rağmen güzel bir yüzü vardı. Sigaralarını Nesime'yle paylaşıyordu. Başlangıçta fazla konuşmuyorlardı, sonra Zaza kendi hikâyesini biraz anlattı. Ailesi Tunusluydu, kuzeyde, Lille tarafında doğmuştu. Büyürken çok yer dolaşmış, sonra Marsilya ve Nice'e gelmişti. Hayatı hakkında bütün söylediği bu ve bir de babasıyla bazı sorunlar yaşadığıydı, ama daha fazla ayrıntıya girmemişti. Nesime'yle konuştuğunda ona daha çok efsane ya da batıl inançlar gibi olağanüstü şeyler anlatırdı. Geceleri mezarlıklarda dolaşan hayaletler, büyü hikâyeleri. Teyzesi cadıydı, bu mesleğe Tunus'ta başlamıştı. Zaza, cadının evinin avlusunda nasıl çırılçıplak soyunduğunu ve içi akrepler, kırkayaklar, karıncalar ve kertenkelelerle dolu bir küvette yıkandığını anlatırdı. Gece onun ruhu uçup gider ve evden eve dolaşıp büyüler yapardı. Hayvana dönüşür ve uyuyan insanların göğsüne yatardı, uyanıp da ona bakmak için gözünü açan ölürdü. Bir gün bir çocuk öldü ve çocuğun annesi teyzesine onu bir ekmek fırınına kapatacağını ve küçük bir kül yığını haline gelinceye kadar pişirerek öldüreceğini söyledi.

Zaza geceleri, sigarasının ateşinden başka hiçbir yeri görünmeden, kısık sesle konuşup durur ve Nesime, zaman zaman sırtının soğuk soğuk ürperdiğini hissederdi. Chabela'nın Marcelino'yu çağıran sesini ve sabah küçük nehir balıkları tarafından kemirilmiş halde bulunan cesedi hatırlıyordu. O da

konuştu, büyük kasırganın patladığı gece sandığının üzerine konan ağırlıklar nedeniyle kaçamayan Gökgürültüsü'nün hikâyesini anlattı. Ama bu olaydan sanki Zaza'nın anlattığı türden bir hikâyeymiş gibi söz ediyordu. Zaza demişti ki: "Beni ne kadar kapatsalar yine de kaçarım, kimse gitmemi engelleyemez. Kimse beni bulamaz."

Atölyeler büyük parkın güzelliğini bozan, sac ve plastikten yapılmış prefabrike yapılardı. Kapıcı kulübesinin sağındaki ilk atölye, biçki ve dikiş içindi. Parkın dibinde, solda ciltçilik, kapitone üretimi, kakmacılık, çerçevecilik ve bu tür elişleri yapılıyordu. Yaşlı enstitü yapısına bitişik son prefabrike evde ise, yemek yapma ve çamaşır yıkama kursları veriliyordu. Nesime tıbbi bir mesleğe hazırlık dersleri gördüğü için bu tür işlerden muaf tutuluyordu. Ama kendi dersleri bitince, atölyeleri ziyarete gidiyordu. Başlangıçta makinelerin uğultusundan, hareketler, sesler, kahkahalardan büyülenmiş gibi bir köşeye çekiliyordu.

En sevdiği bölüm, mutfak atölyesiydi. Zaza orada çalışıyordu. Buraya neşeli bir canlılık egemendi, içerisi sıcaktı, havada her tür koku vardı. Nesime bıçak ve tencere şakırtılarını, elektrikli kıyma makinelerini dinliyor, sosların, sebzelerin, kişnişin, pişen ekmeğin, pastaların kokusunu içine çekiyordu.

Nesime yemek yapmayı bilmiyordu. Pennedepie'de çok küçüktü, her şeyi annesi yapıyordu. May Sokağı'nda, ruh çöküntüsü içine giren Nadia artık hiçbir şey yapmıyordu ve Nesime ne bulursa yemeyi, bir yahni kalıntısıyla, peynirle, ekmek ve zeytinle karnını doyurmayı öğrenmişti. En çok ekmek zeytin yerdi. *Azzar*'da ise mutfakta Andriamena'nın tarifi geçerliydi: pilav ve kurutulmuş karides.

Zaza ve 'A' kulübünün kızlarıyla Nesime hayatında ilk kez eğlenmişti. Dersleri, hapiste de yattığı

konuşulan bir aşçıbaşı, Bay Carlin veriyordu. Ama iyi bir adamdı ve doğrama bıçağını kullanırken bile hiç tehlikeli bir havası yoktu. Ve çok iyi bir aşçıydı. Nesime de kızlarla birlikte pizza, etli börek, fırında güveç ve mezeler yapmayı öğrenmişti. Saat beşe doğru etüdü bitince, Nesime alelacele atölyeye gidiyordu. Bahçeden geçiyor ve kapıyı açınca tadına doyulmaz bir sıcaklık, güzel kokular, dostluk bulutu yüzüne çarpıyordu. Atölyeye kabul edilmişti ve şimdi Zaza ile birlikte yemek yapıyordu. Uzun süredir yaşadığı ilk mutluluk anlarıydı bunlar. Birkaç saat boyunca kendini canlı hissediyor, her şeyi unutabiliyordu.

Şubat sonuna doğru bir gece kavga çıktı. Nesime kırılan camların gürültüsü ve çığlıklarla uyandı. Sanki yangın alarmı verilmiş gibi dışarıdaki ışıklar yandı. Igor parkta havlıyordu.

Nesime diğer kızlarla birlikte taraçaya kadar koştu ve neler olup bittiğini görebilmek için parmaklığa yapıştılar. Parkın içinde, dikiş atölyesinin yanında bazı tipler haykırıyordu. Igor'u bir kurşunla vurup öldürdüklerinde, bir an bir şimşek çaktı sanki. Şişeler fırlattılar ve bunlardan biri Nesime'nin tam önünde parmaklıkta parçalandı. Kızlar da bağırıyordu, sonra içeri döndüler.

Aşağıdaki kapı Rahibe Simone'un itirazlarına rağmen açıldı ve kızlar parka daldı. Nesime Igor'u gördü. Atölyeye giden çakıllı yolun üstünde yatıyor, toprak kanını içiyordu. Çok acı çekiyor gibiydi. Patrick'in el fenerinin ışığında gözleri buzlandı ve öldü.

Yaklaşık yarım saat sonra, polis geldi. Arabalarını farları açık halde bahçeye park ettiler ve bazı kâğıtlar doldurdular, bu iş biraz sürdü. Sonra gittiler. Nesime odaya geri döndüğünde Zaza'nın orada olmadığını hemen fark etti. Haber vermedi, ama onu bir daha hiç göremeyeceğini düşününce içi fena

oldu. Gerçekten de o geceden sonra Zaza'yı bir daha gören olmadı.

Sonra her şey biraz zorlaştı, çünkü hepsi olup bitenlerden, Igor'un ölümü ve Zaza'nın kaybolmasından kendini sorumlu tutuyordu. Daha sonra polis yine geldi, bu kez gelenler biri erkek, diğeri kadın iki genç müfettişti. Kızlara sorular sordular, ama onlar hiçbir şey söylemedi. Bir şeyler bilenler vardı, ama sanki hiçbir şeyin farkında değillermiş gibi davrandılar. Zaza'nın bir sevgilisi vardı, pek iyi bir tip değildi ve hapisten yeni çıkmıştı. Her şeyi arkadaşlarıyla birlikte o düzenlemişti, saldırı, tabanca ve herkes parkta dört bir tarafa koşuşurken Zaza çantasını almış ve onlarla birlikte gitmişti. Ama kimse nereye gittiğini bilmiyordu. Belki Marsilya'ya, belki de daha uzaklara, Belçika veya Almanya'ya. Zaza bir gün Nesime'ye, "Gittiğimde benden haber alamazsan bil ki ölmüşümdür," demişti.

Artık hiçbir şey aynı değildi. Bayan Gabrielle ayrılmak zorunda kaldı, onu başka bir okula vermişlerdi. Yerine eski bir cezaevi müdürü olduğu söylenen Bay Brun geldi. Ufacık, her zaman çok iyi giyimli, kahverengi kıvırcık saçlı ve küstah tavırlı biriydi. Böyle bir olayın bir daha yaşanmaması için talimatlar verdi. Her pazar yemekhanede bir vaaz veriyordu. Kızıl camlardan üstüne şeytani bir ışık düşüyordu. Gıcırdayan bir sesle, gençlikte işlenen günahlardan ve bunları düzeltme gereğinden söz ediyordu. Kişiliği yeniden oluşturmak ve günahlardan arınmak gibi şeylerden söz ediyordu. Küçücük boyuna rağmen sesi salonda öfke ve kötülükle yankılanıyordu. Ayaklarının üzerinde dikiliyor, salonda volta atıyordu. Sanki orayı öğrenciler bozuyormuş gibi, yörenin güzelliğinden söz ediyordu. "Şahane bir bölgede yaşama şansına sahipsiniz, ama bunu bile görmüyorsunuz," diyordu. Kızlar onu dinlemi-

yordu. Tunç maskeleri andıran yüzleriyle çikletlerini çiğniyorlardı. Her vaaz, ceza dağıtımıyla sona eriyordu: izinsizlik cezası, dışarı çıkışların iptali, cumartesi angaryaları.

Zaza'nın gidişinden sonra Nesime içine kapandı. Artık atölyelere gitmiyordu. Biyoloji ve eczacılık derslerine çalışıyordu, çünkü bunlar ilgisini çekiyordu. Soğuk ve anlaşılması kolay konulardı ve bu da ona uyuyordu. O da Nadia gibi hemşire olacaktı. Artık edebiyat, şiir veya tarihle uğraşmak istemiyordu. Öğretmenlerle artık hiç konuşmuyordu bile. Nadia'nın gelip onu görmesini bile reddetti. Soğuk bir tavırla, "Benim kimseye ihtiyacım yok," diyordu.

Kış sürüyordu, camlar rutubet içindeydi. Büyük odada Zaza'nın yatağı boş kalmıştı; bir cenazenin çıktığı huzurevlerinde olduğu gibi battaniyesi yastığın üzerine çekilmişti.

Müdür arkadaşlıkları koparmak için yatakların düzenini değiştirmişti. Şimdi Nesime odasını tanımadığı kızlarla paylaşıyordu: Nathalie, Stéphanie, Elise, Martine. 'A'lar kulübü artık yoktu.

Rahibe Simone taraçaya çıkan kapıyı bir asma kilitle iptal etmişti. Hole ve yemekhaneye açılan kapılar her akşam kilitleniyordu. O zaman kızlar camları açıp, başlarını parmaklıklara yapıştırarak odalarda sigara içiyorlardı. Ya da duşların orada buluşuyor, taşların üzerine oturuyorlardı.

Igor'un yerine yeni bir köpek alınmadı. Rahibe Simone onu parkın dibine, armut ağaçlarının yanına gömdü. Bay Brun bir köpek almak yerine, alarm sistemi ve projektörler yerleştirdi, ama artık hiç kimse parka girmeye çalışmıyordu. Gece çiseleyen yağmurun griliği sokak lambalarına asılıp kalıyordu. Ortalık, tıpkı müdürün geldiği hapishane gibi, ıssız ve hüzünlüydü. Ve Bay Brun, her pazar yemek-

ten sonra, yüzünde o kan kırmızısı ışıltıyla yatılı öğrencilerin sessiz masaları önünde, küçücük boyuyla bir şeytan gibi sinirli sinirli bir aşağı bir yukarı volta atarak aynı söylevi yineliyordu.

Kızların hiçbiri o yılın sonunu getiremeyeceğini düşünüyordu. Herkes bir gün Bay Brun'ün gece yatağında bıçaklanarak öldürüldüğü ya da yemeklerden zehirlendiği haberini almayı bekliyordu. Ama günler geçiyor ve sınavlar yavaş yavaş yaklaşıyordu.

Rahibe Simone kendini geri çekmişti. Zaza'yı seviyordu, onun çekip gitmesi ve onu götürenlerin Igor'u öldürmesi onu etkilemişti. Üstelik çok hastaydı. Bu yeni bir şey değildi, ama yaşananlardan sonra hastalığı ağırlaşmış, gözle görülür hale gelmişti. Hâlâ aceleyle bir odadan diğerine giderek, uzun burnunu koridorlarda dolaştırıyordu. Ama artık kızlara o çok sevdikleri şakaları yapmıyordu. İki günde bir-iki saatliğine ortadan yok olup, kanser merkezinde tedavi görmeye gidiyordu. Ordan benzi atmış, sendeleyerek geri geliyor ve siyah kepi kel kalmış kafasını artık gizleyemiyordu.

Bir gün Nesime'yle konuştu. Ellerini tuttu. Bir şey bildiğini asla belli etmez, hiç soru sormazdı. Sadece şöyle dedi: "Bak kızım, bu benim son senem ve olacağı varmış." "Nereye gideceksiniz?" diye sordu Nesime. Rahibe Simone içini çekti: "Siena'ya." Sonra açıkladı: "Biliyor musun, ben Italyanım. Simone gerçek adım değil, adım Ida Bartolomini, Pistoialıyım. Evime geri döneceğim." Ekledi: "Sakın diğerlerine bir şey söyleme, tamam mı? Bu bir sır, yoksa beni hiçbir şey anlamayan bir İtalyan köylüsü sanırlar." Yeniden söze başladı: "İtalyan köylüsü olduğum doğru, ama hiçbir şey bilmediğim yanlış, benim memleketimde kızlar sekiz yaşına geldiğinde her şeyi öğrenirler."

Nesime Rahibe Simone'u her gün görüyordu. Dersler bittiğinde Rahibe Simone'la koridorda buluşuyor, beraberce parkın içinde yürüyorlar ya da Nesime küçük kiliseye kadar ona eşlik ediyordu. Kilise aşağı yukarı her zaman boştu. İsli, kekremsi bir kokusu vardı. Stéphanie ve Martine Nesime'yle dalga geçiyorlardı. Eskiler, Esma ile Goudfia bile onların yanında yer alıyordu. Ona aralarında bir ilişki olduğunu, anlayacağınız randevulaştıklarını söylüyorlardı. Nesime cevap vermiyordu. Rahibe Simone'un dostluğundan vazgeçebilirdi istese, ama onun karakterini, dünyayla alay etme biçimini seviyordu. Rahibe Simone yavaş yavaş ölüyordu aslında, son bir gayretle ayakta kalmaya çalışıyordu. Nesime'yle o kadar fazla konuşmuyordu. Sadece onun koluna yaslanıp kiliseye kadar yürüyor, iskemleleri yerleştirirmiş, dua kitaplarını düzenlermiş gibi yapıyordu. Yanında Nesime'yle bir sıraya oturuyor, sessizce duruyordu. Belki de dua ediyordu. Ya da belki uyukluyordu. Sonra ışıkları söndürüp kapıyı kilitliyordu. Hepsi bu kadardı işte. Bir kez, Roma'da Papa'yı gördüğünü söylemek için İtalya'dan söz etti, bir daha da bu konunun hiç sözünü açmadı.

Nesime farkına bile varmadan sınavları verdi. Diğer kızlarla birlikte liseye gitti. Doktor muayenesine gider gibi, fazladan bir angarya daha yapar gibiydi, hiç kaygı duymuyordu. Birden kendini tanımadığı, sanki başka bir dünyadan gelmiş insanlarla bir arada, lisenin avlusunda buldu. Hiç gizlemeden sigara içen, bağıra çağıra flört eden çok şık gençler. Sınav çıkışında Nadia küçük beyaz arabasıyla geldi, Nesime'yi götürdü. Saint-Christophe'a çantasını almaya gittiler. Her şey bitmişti. Kimse kalmamıştı. Bay Brun bir veda konuşması bile yapmadan tatile çıkmıştı.

Nesime hiçbir şey düşünmeden, ne olacaksa olsun sabırsızlığıyla merdivenlerden inerken, kilisenin kapısının önünde Rahibe Simone'u gördü. Çok soluk ve yaşlı görünüyordu, burnu daha da büyümüştü. Herhalde bir kemoterapi seansından geri dönmüştü, çünkü beti benzi atmış ve kepi çenesinin altında sıkı sıkı düğümlenmişti. Nesime gidip onu öptü. Çok hafifti, kemikleri kırılacak gibiydi. "Pistoia nasıl bir yer?" diye sordu Nesime. Bunun aklına nereden geldiğini bile bilmiyordu. "Eh, cennet değil tabii." Rahibe Simone yüzünü o her zamanki komikliğiyle buruşturdu. "Siena daha iyi, ama belki de senin gittiğin yerin yanında o da solda sıfır kalır." Nesime'ye kırmızı plastik kaplı, köşeleri yıpranmış, okunmaktan eskimiş Incil'ini verdi. "Benim okumaya zamanım olmaz, zaten gözlerim de ağrıyor."

Parkta yaz güneşi portakal ağaçlarının üstünde parlıyordu. Nadia bahçıvan kulübesinin yanında bekliyordu, ama artık bahçıvan yoktu. Patrick'in yerini diyafonlu, videolu, şifreli bir otomatik kapı almıştı. Ayda bir kere bir şirket bahçenin bakımını ve budamaları yapıyordu. Küçük beyaz araba, dolambaçlı yoldan aşağı, kavşağa doğru inmeye başladı.

Birkaç konuşma kırıntısı

Moguer, gemisinin önünde durup bakan o mantolu, uzun boylu, esmer kızı birçok kez görmüştü. Önce paralı bir moruk tavlayıp, Akdeniz'de kaygısız bir yat gezisine çıkmak isteyen, macera peşindeki havai kızlardan biri sanmıştı. Zaten festivaller ve yağmurlar dönemiydi. Aslında bu düşündüğü gerçekten çok, hayal gücünün alışkanlıkla oynadığı bir oyundu. Eskiden, o kadar eskiden de değil, bu iş nasıl sonuçlanırdı, iyi biliyordu. Barlarda birkaç kadeh, yanlarında Alban ve birkaç sözde aktörle kiralık üstü açık arabayla tepelere çıkan yolda bir gezinti ve kuşkusuz tepelerde, sırtlarında küçük tırmık izleri bırakan çalıların dikenleri içinde sevişme, güçlü bir afrodizyak etkisi yapan, seyrek meşelerle kaplı toprakların ekşi kokusu. Sonra *Azzar*'ın burnu Mora Denizi'ne veya Girit'e doğru denizin maviliğini yaracak, bu kız da bir gemi aslanı gibi flok yelkeninin altında çırılçıplak yatacaktı. Ama her şey Medellin'de Mate'nin ölümü ve açılan tecavüz ve cinayet davasıyla sona ermişti. Şimdi kaçacak gemisi bile yoktu.

Gerçeğe inanmakta güçlük çekiyordu aslında. O kız orada, rıhtımda durup *Azzar*'ın enkazına bakıyor, sonra hiçbir şey söylemeden gidiyordu. Sanki o orada güvertede değilmiş, elinde elektrikli makine-

si, başında eski bir şapka ve ağzında bir mendille tahtaları cilalamıyormuş gibi davranıyordu. Sanki o, Saremito Joseph'in, geminin genel durumuna bakılınca tamamen gereksiz bir işle uğraşan bir işçisiymiş gibi...

Bir gün, köyün yukarısındaki marketten birkaç meyve, bir baget, bir şişe su almış geri dönüyordu, genç kız yanına yaklaştı. Güneş yüzüne vuruyordu ve Moguer'ye baktı. O zaman Nesime'yi tanıdı.

Çok değişmişti. *Azzar*'ın güvertesinde saklandığı yerden bulup çıkardığı, erkek kılığına girmiş kız çocuğuyla hiçbir ilgisi kalmamıştı. Teni grimtırak bir renk almış, canlılığını yitirmişti. Omuzlarına dökülen dalgalı saçları modaya uygun yapılmıştı. Sadece gözleri aynı kalmış, o korkusuz bakışlar ve gözbebeklerinin dibindeki o tuhaf pırıltı değişmemişti.

Karşılıklı biraz havadan sudan söz ettikten sonra, sanki gitmesi gerekiyormuş gibi durdu ve şöyle dedi: "Evet işte böyle, size ne dilemek gerek onu da bilmiyorum ki." Moguer cevap verdi: "Bilmem, belki de sizi yeniden görmemi dileyebilirsiniz. Size söyleyeceklerim var."

Nesime, elleri mantosunun cebinde, onunla birlikte yürüdü. Rüzgârın uçurduğu naylon torbayı bir eliyle tutan Moguer şaşkın bir şekilde ona doğru eğilerek yürüyor, kendini biraz beceriksiz ve tedirgin hissediyordu.

Biraz ileride yanlarından küstah ve alaycı çocuklar geçti. "Bak bak, bir zenci!" Bu sahnede gerçek hiçbir şey yoktu sanki. O hiçbir şey söylemediği için, Nesime sabırsızlıkla konuştu: "Benim de size söyleyecek çok şeyim var."

Bu alışılmadık, abartılı bir davranıştı. Ama Moguer'nin aklına bir şey gelmedi. Torbayı güverteye bıraktıktan sonra onunla birlikte tersanenin yakı-

nındaki küçük büfeye kadar gitti. Aslında oraya adım atmazdı hiç, çünkü dünyada *boule*[1] oyuncularından ve eski denizci derneklerinden daha fazla nefret ettiği bir şey yoktu.

Daha dün Moguer bu masaların yanından geçse, ortalık hemen gazeteciler ve fotoğrafçılarla dolardı. Ama şimdi makine yağıyla lekelenmiş elbisesi ve kafasındaki gülünç yumuşak şapkasıyla bu ihtiyara kimse aldırmıyordu. Belki o da o denli nefret ettiği sahte deniz kurtlarına benzemişti ve bu fikir onu neredeyse rahatlatıyordu. Kendi görüntüsünden kurtulmak için, ihtiyarlamayı beklemesi yeterliydi.

Seyircinin (masalara oturmuş ve hayatları, kendi filmlerini izleyen ortalama seyircininkinden daha az sıkıcı ve anlamsız olmayan bu insanların) bakışlarının kendinden çok yanında yürüyen siyah kızın vücudunda toplanmasından gurur duyuyordu.

Konuşmaya başladılar ve konuşmaları önce küçük kahvenin taraçasında, sonra limanın rıhtımlarında saatlerce sürdü. Önce kız geminin enkazına kadar ona eşlik etmiş, sonra o kızla birlikte köyün yukarısına, anayola kadar yürümüştü. Nesime biraz kendinden söz etti, gittiği okulu değil ama, gördüğü öğrenimi, gelecekteki mesleği olacak hemşireliği anlattı. O dalgın dalgın dinliyordu. Nesime Saint-Christophe'ta aylar boyu kafasından geçirip durduğu soruları sordu. Ama onun anlatacağı fazla bir şey yoktu. Zoe çalınmış, Ifigenio'yu ise bir daha hiç görmemişti. "Ya Andriamena Amca?" Omuzlarını silkti: "Andriamena gitti. Artık Andriamena Amca yok. Şimdi yapayalnızım."

Tıpkı Nargana'daki koyda, *Azzar*'ın içindeyken olduğu gibi özgürdü, bütün zamanı kendisine aitti. Artık hiçbir tasarısı, hiçbir randevusu yoktu. Sade-

[1] *Boule*: Demir toplarla oynanan bir oyun.

ce birkaç hafta, biraz idareli kullanırsa birkaç ay yetecek kadar parası vardı. Ticaret odasına, tersaneye ve İtalyan römorkörüne o kadar çok borcu vardı ki, hiçbir şey ve hiç kimse onu kurtaramazdı.

Otobüs durağına doğru giderken Nesime bir pastaneye girdi, bir torba acıbadem kurabiyesi aldı ve çocuksu bir ciddiyetle Moguer'ye verirken, "Bu sizin için, size bir şey alabilmek bana mutluluk veriyor," dedi. O kadar uzun zamandır ona kimse bir şey vermemişti ki, teşekkür etmeyi unuttu. Sanki bir daha hiç görüşmeyeceklermiş gibi, Nesime veda bile etmeden otobüse binip gitti. Bu olup bitenler tuhaf ve beklenmedikti. Deniz kazasından beri yaşadığı uzun yalnızlık içinde bu karşılaşma Moguer'yi, bir gün adasının kumsalında bir ayak izi keşfeden Robinson kadar heyecanlandırmıştı.

Moguer de değişmişti. O artık Nesime'nin tanıdığı, güneşte gözleri kısılmış, dümenin başında ayakta duran, korsana benzeyen o kaptan değildi. Daha ufak tefek, daha güçsüz, biraz kamburlaşmış, biraz aksayarak yürüyen bir adam olmuştu. Daha çok bir öğretmene, dünyayı baştan başa dolaşmış ve hayatı derinlemesine yaşamış, her türlü şeyi görmüş geçirmiş, ama buna rağmen coşabilen, öfkelenebilen, ruhunun gençliğini korumuş bir adama benziyordu.

Görüşmeleri hep aynı çerçevede gelişiyordu. Ders aralarında ya da akşam eve dönmeden önce, boş bir zamanında Nesime rıhtıma kadar gidiyordu. Moguer genellikle *Azzar*'ın güvertesinde ya bir şeyi onarıyor ya da parlatıyor oluyordu. Ya da sintinenin içinde üstü başı yağla kaplanmış çift uskurlu meşhur motoru yeniden çalıştırmaya uğraşıyordu.

Kimi zaman bir piknik tüpüne bağlanmış oyuncak büyüklüğündeki bir kaynak makinesi kullanıyordu.

Nesime güverteye çıkmıyordu. İskele vazifesi gören kalasın önünde duruyor ve sonunda Moguer ortaya çıkıyordu. Moguer onu bekliyor oluyordu. Nesime geminin önünde ayakta, kollarını kavuşturmuş, Moguer elleri şortunun ceplerinde, tuhaf, yamrı yumru şapkası gözlerine kadar indirilmiş, önce bir ritüelin ön işaretleri gibi karşılıklı birkaç söz ediyorlardı.

– Ne haber?

– İyidir, ya siz?

– İyi, iyi.

– İlerliyor mu?

– Hayır, pek sayılmaz.

– Bugün ne yapıyorsunuz?

– Doğrusu sizden bir şey gizlemiyorum, birisi bana bakıyorsa diye çalışır gibi yapıyorum.

Moguer onu güldürmek için her gün bir başka ifade şekli buluyordu. Sanki hayali bir tersanede gereksiz bir işi yapması için işe alınmış bir işçi olmuştu. Nesime onun zaten her şeyini kaybettiğini biliyordu. Şerif ara sıra babasıyla birlikte çalışıyordu ve Saremito olanları anlatmıştı: Moguer borçlarını ödeyememiş ve ticaret odası *Azzar*'ın haczedilerek satılmasını istemişti. Tek beklenen mahkemenin kararıydı.

Moguer sintineden toplayıp çıkardığı birtakım parçaları rıhtıma, lekeli bir brandanın üstüne seriyor, onları yeniden yerlerine takmaya çalışıyordu. Her gün karmakarışık nesneler çıkarıyordu dışarı: dökme demirden levhalar, babalar, makaralar, yekeler, kelebekler, yelken onarmak için iğneler, halat düğümleme tokmakları, vb. Güneşte tekne enkazının önünde rıhtıma çömelmiş, çocuklara yolculuk-

larını anlatmaya hazır, biraz kibirli ve masalsı bir ihtiyar balıkçıya benziyordu.

Tek ürkütücü olan geminin kendisiydi.

Direklerinden yoksun kalmış *Azzar*, pupasının limanın sularına düşen kara gölgesiyle, uzun, kör bir ahşap iği, etleri soyulmuş bir kemiği andırıyordu. Sanki olup biten her şey onun suçuymuş gibi, gemiden bir lanet havası yayılıyordu.

Nesime aşağı yukarı her gün Moguer'yi görmeye gidiyor ve beraberce rıhtımın ucuna doğru yürüyorlardı. O çok konuşmuyor, daha çok kendi hikâyelerini, gündelik yaşamını anlatan kızı dinliyordu. Bazen sevgilisi Şerif'ten söz ediyordu. O da fazla üzerinde durmadan birkaç soru soruyordu. Belki biraz da kıskanıyordu, çünkü hemen konuyu değiştiriyordu. Her ne hal ise, Nesime onun kıskandığını düşünüyordu.

Birlikte dalgakıranın diğer tarafına, kayaların arasına oturuyorlardı. Deniz tıpkı bir ayna gibi parlıyor ve ilkbaharın soğuk rüzgârına rağmen güneş yine de yakıyordu.

Moguer Nesime'nin yanında yaşını unutuyordu. Yalnızlığını, para sorunlarını, eski karısının ona duyduğu kini ve kızının kendisini unutmuş olmasını unutuyordu. O zamana dek hiç kadın dostu olmadığını fark ediyordu. Tanıdığı, baktığı, geminin üçgen yatağına ya da otel odalarına sürüklediği kadınlar hayaletler gibi ortadan yok olmuşlardı. Nesime ise Mate gibiydi. Şimdi onu tekrar bulmuştu ve her şey değişecekti. Ona öyle geliyordu ki, uzun bir uykudan uyanmış, yeniden yaşamaya başlamıştı.

Çok genç, insana dümdüz ve capcanlı bakan bu kızın yanında kendini özgür hissediyordu. Onun yanındayken paradan, beklentilerden, tehditlerden uzaktı. O da *Azzar* gibiydi, yıkılmış, incinmiş, ka-

natları kırılmıştı, ama her şeye baştan başlayabilirdi. Kendini hem çok yaşlı hem de inanılmayacak kadar genç hissediyordu.

Kendine itiraf etmese de her gün Nesime'nin gelişini bekliyordu. Kız onu dış dünyaya bağlayan tek varlıktı. Bütün o dilencilere ve davetsiz konuklara birer birer kapısını kapamıştı. Daha doğrusu bir hiç olduktan sonra, eski çevresi ondan uzaklaşmıştı. Çünkü uğradığı bozgunun gürültüsü, bütün kötü haberler gibi hızla yayılmıştı. Artık gelen mektupları bile okumuyordu. Kendisine kimseden mektup gelmeyen Nesime, güverte köşkünün önünde yerlere saçılmış mektupları görünce şaşırıyordu: "İçlerinde ne olduğunu hiç merak etmiyor musunuz?" O omuz silkiyordu: "Sadece faturalar, ödeme talimatları. Ölü kâğıtlar!" Nesime onun bu umursamazlığını anlayamıyordu.

Moguer kendini Nesime'nin oyununa bırakıyordu. Bedeninde bazı değişimler olduğunu fark ediyordu. Ayak bileğindeki sakatlığı unutmuş, yeniden koşabiliyor ve dalgakıranda bir kayadan diğerine sıçrayabiliyordu. Aşırı alkol ve üzüntüden uyuşmuş beyni yeniden açılmış, Nesime'nin ritmine uyarak bir düşünceden diğerine atlıyordu. Nesime'nin *Azzar*'da olduğu zamanlara, kollarını bedenine dolayarak ona dümen tutmasını öğrettiği günlere geri dönmüşler gibi geliyordu.

Her gece *Azzar*'ın nemli yemek salonunda, eski bir battaniyeye sarınıp yüksek sesle hayal kuruyor, bu hayallerle defterleri dolduruyordu. Yeniden notlar almaya, denemeler, senaryo başlangıçları yazmaya, düşünceler, gelecek için tasarılar kurmaya başlamıştı. *Kasırga* filmine yeniden başlayabilirdi. Para da bulurdu, aktör de. Şimdi söyleyecek o kadar çok şeyi vardı ki, bu film onun hikâyesi olacaktı. Londra'da yargılanacağı günü beklerken hapiste

anılarıyla tek başına kalan *Kaptan* Jonsen'e benziyordu.

Nesime'yi yeniden görmek için sabırsızlanıyordu. Ona düşündüklerinden, düşlerinden söz ediyordu. Gelmediği zaman, söylediği gibi çalışır numarası yapıp bütün gün onun geleceğini umut ediyordu. Cin içince çok ağır uyuyan Moguer, şimdi tıpkı gençliğinde olduğu gibi düş görmeye başlamıştı. Bazı düşler her gece yineleniyor ve o salonun döşemesinde uyku tulumuna sarınıp –armatörün kamarası her tür eşyanın, doğrama parçalarının, paslanmış denizcilik aletlerinin, deniz kazasından kurtulup hamur haline gelmiş dosyalarının, fotoğraf kutularının atıldığı bir tür depoya dönüşmüştü– uykuya dalıyordu. Uzak bir ülkeye, bir Endonezya Adası'na, büyük bir nehrin denize döküldüğü yere çıktığını, simsiyah tenli, gençliğin bütün zarafeti içindeki ada sakinlerinin kendisini hep onu beklemişler gibi karşıladıklarını düşlüyordu.

Nesime de ona kendi düşlerini anlatıyordu. Bu düşlerden birinde çocuktu, Roissy Havaalanı'ndan Fort-de-France'a gitmek üzere uçağa biniyordu; onu orada babasıyla birlikte teyzesi Wendy bekliyordu ve annesi elini öyle sıkı tutuyordu ki, kolu omzuna kadar ağrıyordu. Kalbinin çarptığını duyuyor, annesinin kalçasından başka hiçbir şey görmüyor ve uçağa giden koridora doluşan yolcu kalabalığı onun ilerlemesini engelliyordu. Kaygı dolu bir düştü, bazen uyumaktan ve kendini yine o kalabalığın içinde, eli ezilecek gibi sıkılırken bulmaktan, hareket eden o bedenlerden başka bir şey görememekten korkuyordu.

Başka bir düşteyse, bir kuş gelip penceresine çarpıyordu. Tatlı bir kuş değil hayır, kötü kötü bakan, kırmızı gagalı, kapkara bir yırtıcı kuş ve Nesime pencereye yaklaşınca kuş bir sıçrayışta gidiyor

ve tam uçarken cırlak bir insan sesiyle onu hem korkutan hem cezbeden aynı sözleri söylüyordu hep: "Beni bul!"

Nesime Moguer'ye düşünmeden, utanmadan, çok fazla bir anlamı olmasa da her şeyi söyleyebileceğini hissediyordu. Böyle bir şey ilk kez başına geliyordu.

Moguer, "Belki de gerçekten birini arıyorsunuz," demiş, anlattıklarından bu sonuca varmıştı. Kız bunu inkâr etse de, içinden onun haklı olduğunu düşünüyordu.

Yolculuklardan söz ediyorlardı. Nesime Sahra'yı yürüyerek geçmek istiyor, Moguer ise yaşamak istediği tek yer olan Spitzberg'i, olmazsa da Laponya'yı yüksek sesle düşlüyordu.

Zaman zaman Panama'daki la Comarca de San Blas'tan, bozbulanık ve hüzünlü denizden, eğri hindistancevizi ağaçlarının yükseldiği adalardan ve bir başka zamandan hayatta kalmış insanlar gibi gözüken yerlilerden söz ediyorlardı. Nargana'dan söz ediyorlar ve Moguer 'Cennet' adlı film tasarısını gerçekleştirmek için oraya dönmesi gerektiğini söylüyordu. Quesne Markisi'nin düşlediği cumhuriyeti, korsanların, serserilerin ve sokak kızlarının özgür olacağı yeri orada kurmak istiyordu. Bu konudan hiç şaklabanlık etmeden söz ediyor ve Nesime'ye düşlerini anlatırken sinemayı gerçekten sevdiğini, bunun sadece bir para meselesi değil, bütün hayatı olduğunu anlıyordu.

Nesime onu dinliyor, yeniden onun büyüsüne kapılıyordu. İntikam isteğini, Moguer'yi ebediyen yok etmek için göğsüne saplamak istediği bıçağı unutmuştu.

Sonunda bir gün aklını kurcalayıp duran soruyu sordu: "Beni niye *Azzar*'dan kovdunuz?" Ona pırıl pırıl gözlerle bakıyor, konuşmasını, hakkında an-

latılan her şeyi, o cinayetle ilgili dedikoduları silmesini bekliyordu.

Moguer sesinin tonuna şaşırmıştı, onu alıp dünyanın öbür ucuna, kızları yok eden Medellin'den uzaklara götürmesini isterken Mate'nin kara gözlerinin nasıl ışıldadığını düşündü. Ve o bunu bilememiş, anlayamamış, eline gelen şansı yakalamayı bilememişti.

Bir an bir öfke ve içtenlik dalgasına kapılıp, orada olup bitenleri anlatma gereksinimi hissetti, anlatacaktı da, ama onuru üstün geldi ve fikrini değiştirdi: "Yok... hiçbir şey yok. Belki bir gün size anlatmam gerekebilir."

Nesime Tanrı'dan söz ediyordu. Aslında öbür dünyadan söz etmek için çok uygun bir gündü, çünkü bütün gece şiddetli bir rüzgâr esmişti ve hem deniz hem de gökyüzü masmaviydi ve denizin üstündeki her ayrıntı, her kaya, her koy açık seçik görülüyordu. Nesime Rahibe Simone'un İncil'ini okuyor, onu askılı çantasının içinde biyoloji notlarıyla birlikte her yere taşıyordu. İlk sayfasında çocuksu, acemice bir elyazısıyla (Nesime, Rahibe Simone'un yazısı diye düşünmüştü) şöyle yazılmıştı: "TANRIM HER ŞEY İÇİN BENİ BAĞIŞLA, 30/03/80, saat 12." Nesime, bunun Zaza'nın anısına olduğunu düşünmüştü.

Bazı sayfalara iskambil kâğıtlarıyla işaretler koymuştu.

Karo dokuzlusu: "Kovacağınız milletlerin yüksek dağların, tepelerin üstünde ve yeşil ağaçların altında kendi tanrılarına hizmet ettikleri bütün yerleri yıkacaksınız. Sunaklarını devirecek, heykellerini parçalayacak, putlarını ateşe atacak, tanrılarının yontma tasvirlerini kıracak ve bu yerlere verdikleri isimleri sileceksiniz."

Kupa papazı: "Bu milletlerle ittifak yapmayacak, onları affetmeyeceksin. Bu halklarla evlilik yapmayacak, kızlarını asla onların oğullarına vermeyecek ve onlardan kendi oğulların için asla kız almayacaksın. Çünkü onlar oğullarını benden alır ve başka tanrılara hizmet ettirir ve o zaman Ebedi olanın gazabı sizlere karşı alevlenir."

Bunları yavaş yavaş Moguer'ye okuyor, arada soluk almak için duruyordu. Rüzgâr sayfaları karıştırıyordu. Denizden gelen yansımalar altında yüzünün koyu teni parlıyor, dalgalar korkutucu bir uğultuyla kayaları dövüyordu. "Bu kitap korkunç şeylerle, dehşet verici şeylerle dolu." Şöyle dediği de oluyordu: "O zaman ben de lanetliyim, çünkü annem evlenmek için babamı seçti ve ben bu evlilikten doğdum."

Babasından ilk kez söz ediyordu. Moguer dikkatle dinliyordu, uzun zamandır kimseyle bir şey paylaşmamıştı.

Yeniden geçmişsiz, geleceksiz, o ânı yaşamak istiyordu. Her şeyi unutmak istiyordu. Gerçek apaçık, keskin, çok şiddetli olduğu için acı veren bir ışıktı. Özgürlük zamanlarında olduğu gibi, *Azzar*'ın gövdesinden fışkıran o arzuyu, gücü yeniden hissediyordu.

"Benimle okyanusa açılacak mısın?"

Nesime'ye bakıyordu; kız dalgakıranda hızla yürüyor, kedi gibi bir kayadan diğerine sıçrıyordu. Dalgalar boğuk bir gürültüyle yükseliyordu. Üzerlerinde kanatlarını yavaşça sallayıp yelpaze gibi açılmış kuyruklarıyla martılar uçuşuyordu. Nesime henüz ağırlaşmamış, solmamış ergenliğin çekiciliğiyle doluydu. Moguer artık yalnız ihtiyar bir adam olduğundan, bu gölgeyi izlemekte zorlanıyor, kalbinin çok hızlı çarptığını hissediyordu. Nesime sorusuna cevap vermemişti. Moguer bir kayanın üzerine otu-

ruyor, denize bakıyor, yüksek sesle hayal kuruyordu: "Ama bundan iyisi bulunmaz, aşk gibi bir şey... İnsanların çoğunun yaptığı gibi bir an sevişmek değil, günler ve gecelerce, hiçbir şey düşünmeden, soluk almaya bile zaman ayırmadan, uyumadan sevişmek gibi bir şey... O zaman yaptığın her hareket, geminin denizdeki her yalpası, geçen her dalga, yelkenlere vuran her esinti önemlidir. Saatleri, günleri sayarsın, hiç bitmez ve sonunda saymayı bırakırsın, yolun sonuna hiç ulaşamayacakmışsın gibi gelir, artık ulaşmak istemezsin, bunun hep sürmesini istersin."

Nesime onun önünde durmuştu. Gözleri o kadar siyahtı ki, Moguer onlarda kendi yansımasını görebiliyordu.

Moguer konuşuyordu, suskun eğlence düşkünü, kumarbaz, sinema korsanı Moguer. Büyük direğin yanında ayakta duran Andriamena ve pruvadaki Nesime'siyle, o deniz yolculuğunun her gününü, belleğinde bir güneş gibi parlayan her ânı hatırlıyordu.

Beraberce dalgakıran boyunca yürüdüler. Hava soğuk, gökyüzü bulutlarla kaplıydı ve dalgakırana arka arkaya vuran büyük dalgalar onları ıslatıyordu. Bir ara Nesime Moguer'ye doğru döndü. Rüzgâr soluğunu kesiyordu. Moguer kızı kabanının içine sardı, ince vücudunu hissediyordu, Sarita aklına geldi, "Ne kadar gençsin," dedi. Onun yaşlı bir kadının eli kadar yumuşak, yıpranmış avucunu hissediyordu. Nesime yüzünü ona doğru çevirdi, Moguer onun açılmış siyah gözleriyle karşılaştı. Çocukluktan kadınlığa geçişin izlerini taşıyan yüzü şimdi daha gizemli, daha tuhaftı. Moguer âşık olduğunu düşündü. Çekicilik sanki uykuya dalar gibi sizi kendiliğinden sürükleyen bir akarsudur.

Daha sonra sanki kendisinden bir an çalınmış gibi geldi ona. Hayatının akışı onu hayal kurmaya pek alıştırmamıştı. Her yaptığı bir hayatta kalma kavgası, bir tür sürekli saldırı hali olmuştu. Bir de sonsuza dek elini kolunu bağlayan o lanet vardı, Matè'nin kendini öldürdüğü gece Medellin'deki otelin avlusuna çömelip kalmış yaşlı Kızılderili kadının o bakışı...

Çimentonun üstü deniz kabuklarıyla kaplanmıştı ve her dalga yükseldikten sonra saydam bir zar, sanki sıvı bir cila haline gelinceye kadar inceliyordu. Nesime susuyordu. *Azzar*'ın ilk yolculuğunda Turku Limanı'ndan Kuzey Denizi'ne açılışını anlatan Moguer'yi dinliyordu.

Moguer onun elini tutup öptü. Bileğini, tenini kokladı, ince derinin altında nabzını dinledi ve Nesime ise ona karşı koymadı. Başını ihtiyar adamın omzuna dayadı, başı dönüyordu. Moguer'ye iyice sokuldu.

"Annemin evine dönmek istemiyorum, sizinle kalabilir miyim?" Güneş ve rüzgârla geçen bütün o günlerin ardından kendini öyle yorgun hissediyordu ki... Üstelik her zamanki gibi kerevetin üstündeki döşekte oturmuş, gözlüklerini takmış örgü ören Nadia'nın onu beklediği May Sokağı'ndaki apartmana gitmek istemiyordu.

Şerif her şeyi anlatmıştı. Bir akşam Nadia'ya telefon etmişti: "Kızınızın nerede olduğunu biliyor musunuz?" Yaşlı deliyle buluşmalarını, mendirekte dolaşmalarını, gemiyi anlatmıştı. Bir polis müfettişi gelmiş, Nesime'nin nihayet konuşup Moguer'yi suçlayacağını, ona karşı tanıklık edeceğini umarak zaten bildiği şeylerden, Medellin soruşturmasından söz etmişti.

Nesime bunu kaldıramamıştı. Hangi hakla onu yargılıyorlardı? Nadia onun babasının kızdığı za-

manlar yaptığı gibi, dişlerini sıkarak konuştuğunu fark etmişti. Ağzını açıp gözünü yummuş, yıllardır içinde biriktirdiklerini, Pennedepie'deki evi, öldürülen köpeği, kaldırıma yığılmış mobilyaları bir bir kusmuştu. Kergas gittiyse bunun suçlusu Nadia'ydı, onu elinde tutmayı becerememişti. O zamana dek Nesime hiç bağırmamış, kendini haksızlık yapmanın verdiği zevke kaptırmamıştı. Geride enstitüde suskunluk ve uzaklaşmayla geçmiş bir yıl vardı. Artık kafa tutabilirdi.

O akşam Nesime Moguer'nin peşinden gitti. Moguer, anayolun üstünde berbat bir otelde bir oda tuttu. Nesime otelin girişini, resepsiyonu, şarap tortusu, daha doğrusu çilekli şarap rengindeki duvar kâğıtlarını, kurnazca gülerken çürük dişleri görünen, cildi kırış kırış gece nöbetçisini, genç kıza bakarak anahtarı tezgâhın üzerine bırakışını hiç unutmayacaktı.

Yağmur yağmıyordu, ama hava soğuk ve nemliydi. Koya bakan camlı kapının altındaki aralıklardan rüzgâr serbestçe içeri giriyordu. Deniz bile kötü görünüyordu: sokak lambalarıyla çevrelenmiş kapkara bir meydan gibi...

Nesime buz gibi çarşafların içine çıplak girdi. Yatak tıpkı bir gemi ranzası gibi dar ve sertti. Odada onunkinin eşi bir yatak daha vardı, Moguer de onun üstünde oturuyordu. İki yatağı kahverengi bir komodin ayırıyordu. Moguer lambayı söndürüp sırtını duvara yaslayarak gecenin çöküşünü seyretti, ama sokak lambalarının ölgün ışığı odanın içini hâlâ aydınlatıyordu.

Moguer uyandığında, Nesime başını kolunun altına sokmuş derin uykudaydı. Alacakaranlıkta yüzünün derisi yastığın üzerinde siyah bir leke oluştu-

ruyor, gür saçları siyah kadife bir örtü gibi alnını ve gözlerini örtüyordu. Dışarıda güneş doğmaya başlıyordu. Moguer o anda Medellin'deki geceyi anımsadı. Her şey farklı olabilirdi. Bir an Maté gençliği, ince bedeni, neşesi, parlayan gözleriyle hayattaydı, bütün eklemleri inanılmayacak kadar esnekti. Ve sonra düşmüştü. Her şey daha başlamadan bitmişti.

Moguer Nesime'ye baktı. Duvara doğru dönmüş, hafif hafif nefes alıyordu, sırtında saçlarının siyahlığını kalçalarına kadar indiren koyu bir çizgi vardı.

Ona dokunmak değil, sadece bakmak, yaşadığını duymak istiyordu. Anayoldan geçen otomobil ve kamyonların gürültüsü tıpkı Medellin'deki Jericó Oteli'nin vernikli çatısına vuran yağmur damlalarını ya da rüzgârı andıran, ipeksi bir hışırtı çıkarıyordu.

Birkaç gün önce bunun hâlâ mümkün olabileceğine inanamazdı. Batarsınız ve her geçen saat sizi daha da dibe çeker. Borçlar, davalar, tehditler ve daha da kötüsü can sıkıntısı. Hiç kimsenin olmadığı o ıssız rıhtım...

Onu cezbeden kızın teninin rengiydi. Nemli loşluğa rağmen sıcak bir renk. Omuzlarından çarşafın üzerine uzanmış kolunun arka tarafında teninin rengi daha açıktı, neredeyse süt gibiydi, yarı açık avucuysa biraz parlıyordu.

Moguer yatağa, onun yanına uzandı. Bu uyuyan bedenin sıcaklığını yakalayabilse, onun içine girip orada eriyebilse, zaman duracak, eski günlerin gücünü yeniden hissedecek, kalbi daha yavaş çarpacak, Maté'yle yağmurun altında dans ettiği zaman gibi ona oyun oynamayacak ve avluya çömelmiş yaşlı kadının laneti sona erecek ve damarlarında yeniden şans dolaşmaya başlayacaktı. Yeniden denize açılacak, çok uzaklara, adaların özgürlüğüne

gidecekti. Moguer bir arzu dalgasının kendisini sardığını hissetti, genç kızın uyuyan bedeni bu salınan ve kaçan dalgaydı; bedenine yaslanmış kaslarını, liflerini tek tek duyuyordu. Kendini kaybetti ve zihni hatasını anladığında gergin vücudu hâlâ hareket halindeydi ve şimdi Nesime onu hiç tahmin etmediği bir şiddetle itiyordu. Bağırmıyor, konuşmuyordu, ama Moguer onun gözlerinde düşmeden hemen önce Matè'nin gözlerinde gördüğü öfke pırıltısını tanımıştı.

Sabahın erken saatlerinin o soğuk ışığında Nesime giyindi; Moguer onu tutmak için tek bir hareket yapmadı, tek bir söz söylemedi, zaten bunun bir işe yaramayacağını biliyordu. Sanki daha sonra yeniden gelecekmiş, enkazın üzerine yeni bir kat cila çekerken ya da Allah bilir nereye bir düğüm atarken rıhtımda yeniden onu bulacakmış gibi sahte bir aceleyle çekip gitti. Ama Moguer her şeyin sona erdiğini, kızın artık geri dönmeyeceğini anlamıştı.

Yazdan önce sıcak ve tatilde yatlarıyla birkaç tur atmak için limanı dolduran insanlara rağmen ıssız bir gün, Juan Moguer, *Azzar*'ın gövdesinin tarayıcı gemilerin topladıkları molozların atılacağı bir duba yapılmak üzere açık artırmada bir İtalyan bayındırlık işleri şirketi tarafından satın alındığını öğrendi. Başını sokacak bir yer bulabilmek için sadece birkaç gün zamanı vardı. Haber ona, sigorta şirketinden gelen duygusuz bir mektupla bildirilmişti. Yapacak ve konuşacak hiçbir şey kalmamıştı. Bu, baba Danziger'in intikamıydı. Tam bir satranç oyuncusu gibi, son parçası da dağılana dek hayatının bütün gizli köşe bucağını karıştırarak, Moguer'yi mahvetmeye uğraşmıştı.

Artık bu durumun önüne geçmeye olanak yoktu. Birkaç ay önce olsa, buna karşı savaşır, bir şeyler yapmayı dener, her ne pahasına yeniden direklerini takıp *Azzar*'ı kaçırırdı. Rüzgârı arkasından alır, büyük yelkeni açar, kıçtaki yelkeni açan halatı çeker, geminin kanatlarını teker teker açıp dümeni güneye, batıya kırar, Palma'ya, Afrika kıyılarına doğru yola koyulur, sonra da yeniden okyanusa açılırdı.

Azzar'ı çöp gemilerinin şamandırası yapmak sanki bir şakaydı. Moguer hafifçe gülümsemiş, dudakları alaycı bir şekilde kıvrılmıştı. Deniz kazası-

nın ertesi günü, La Spezia Koyu'nda ayaklarına vuran dalgaların hafif şapırtısını hatırlamıştı.

Bir süre sonra, rıhtımda güneşin altında her zamanki alışkanlığıyla çalışır gibi yaparken, beyninde, sol gözünün arkasında küçük bir damar çatladı. Moguer'yi yerden kaldırıp hastaneye götüren Saremito Joseph oldu.

Azzar her gün biraz daha denize gömülüyordu. İç limanın havuzunda çok uzun bir süredir bekliyordu ve ne Seamar'ın ne de bir başkasının teknenin yardımına gelmeyeceği belli olmuştu. Liman kaptanı da bu enkazdan bıkmıştı. Moguer'ye mektuplar yazarak onu uyarmış, ama Moguer mektupların zarfını bile açmamıştı. Şimdi Moguer de kaza geçirdikten sonra artık bekleyemezdi. Önceden kararlaştırılan günde tekneyi limandan atma işine girişti.

Temmuz başında bir pazar sabahının erken saatleriydi. Nesime, tıpkı Moguer'yle buluşmaya gittiği zamanlardaki gibi, büyük dalgakıranın üzerinden bu sahneyi izlemişti. Aylardır limana geri dönmemişti. Hemşire olmaktan vazgeçip Aix'de Hukuk Fakültesi'ne yazıldığından beri *Azzar*ı düşünmeye pek vakit de bulamamıştı. May Sokağı, annesiyle kavgası ve Şerif'le surlardaki yolda yaptığı uzun gezintiler gibi bu da yakın geçmiş içinde giderek siliniyordu.

Tug (römorkörün ismi buydu, kaptan köşkünün yanında büyük beyaz harflerle bu isim yazılıydı) *Azzar*'la aynı eksene geldi, çekme halatları geminin burnunun iki yanındaki zincir deliklerinden geçirildi. Rıhtımda birkaç aylak toplanmıştı. Nesime'nin eskiden tersanede gördüğü Saremito'nun iki işçisi de oradaydı. Ama Şerif'in babası yoktu.

Büyük bir pis su burgacı içinde *Tug* uzun gövdeyi liman boyunca çekmeye başladı. O kadar uzun süren hareketsizliğin ardından palamarlarından kurtulan gemi yeniden hayat belirtileri göstermeye başlıyordu sanki. Beceriksizce yalpalıyor, sanki fren yapıyor gibi römorkörü yavaşlatıyor, sonra birden ileri atılıyordu ve *Azzar*'ın burnunda ayakta duran römorkörün tayfaları sanki altlarında huysuz bir at varmış ya da daha doğrusu denizin derinliklerinden dev gibi bir hayvan çıkaran avcılar gibi, "Ho, hey, ho!" diye bağırıyorlardı.

Römorkör sonu gelmez dalgakıran boyunca direksiz tekneyi çekerek yavaş yavaş limandan çıktı. Geminin siyah boyası yıpranmış bir cilt gibi tabaka tabaka soyulmuştu. Nesime, geminin sancak tarafında, su kesiminin biraz üstünde uzun bir çatlak fark etti. Geminin ambarına sürekli su sızmasının ve Moguer'nin günaşırı el tulumbasıyla bu suyu boşaltmak zorunda kalmasının nedeni anlaşılmıştı. En şaşırtıcı olan, kırılmış direklerine, gördüğü hasara, üstündeki lekelere, terk edilmiş haline rağmen *Azzar*'ın güzelliğiydi. Bu güzellik insanın içini burkuyordu.

Limanın çıkışında biraz dalga vardı ve *Tug* sanki harcadığı çabanın altını çizmek ister gibi, burnu dalga çukurlarına bata çıka abartılı bir şekilde yalpalayarak gidiyordu. Onun arkasında, çekme halatlarının ucundaki *Azzar* ise hemen hiç kıpırdamadan, ince uzun gövdesi dalgaları kolayca yararak dosdoğru, kayar gibi ilerliyordu.

Nesime römorkörü ve arkasındaki esiri gözden ayırmadan dalgakıran boyunca fenere kadar yürüdü. Çok tuhaftı, daha şimdiden göz kamaştırıcı bir güneş yükselmişti; deniz masmaviydi; beyaz evler, lüks apartmanlar ve kartondan yapılmış gibi duran Palladio usulü birkaç villayla yüksek falezin görün-

tüsü bir kartpostalı andırıyordu. Manzara gerçek gibi görünmüyor, ama Nesime'nin kalbi hızla çarpıyor, şakaklarının ve avuçlarının terden ıslandığını hissediyordu. Olan biteni çok da iyi anlayamıyordu. Moguer için hissettiklerinden geriye kalan, kin gibi bir şeydi, bir çekicilik ve tiksinti karışımıydı. Aslında belki de yanılıyordu, belki de bütün bunlar bir gün ufukta bir geminin belirdiğini gören küçük bir çocuğun düşüydü. *Azzar*'ın geldiği sabahı hatırlıyordu, sanki güneşin altında pupayelken, karanlık denizin üstünde bembeyaz gözüken o iki sivri üçgenle gerçekten onun için gelmişti. Sanki onu babasına götürmek için gelmişti. Onun için, sur yolunda eli annesinin elinde, yalnızlığın ve vahşi bir umutsuzluğun içine hapsolmuş o küçük kız için gelmişti.

Aslında Nesime hiç düş görmemiş, ama bir görüntüye âşık olmuştu. Sonra Juan Moguer bir kaptan gibi rıhtıma inmiş, gözlerinde neşeli bir pırıltıyla ona bir an dikkatle bakmıştı. Ve bir gece, tıpkı bir düşteki gibi, o limandaki bir sandalın palamarını çözmüş, koyun ortasına kadar sessizce gitmiş ve hiç gürültü çıkarmadan geminin güvertesine, yelken sandığının yanına, bir örtünün altına gizlenmiş, dünyanın öbür ucuna gitmek için yola çıkmayı beklemişti.

Açık deniz, burnun gerisinde *Azzar*'ı tek bir hamlede yuttu. Nesime tersanelere doğru yürürken Moguer'nin siluetini gördüğünü sandı. Kadırgaların alacakaranlığında teknenin direkleri fırtınadan sonra bir sahile vurmuş boz renkli iki ağaç gövdesi gibi hâlâ kubbeye asılıydı. Bir gün onlar da ya kilo hesabıyla ya da rustik bir dekor parçası olarak satılacak ve alınıp götürülecekti. Nesime tersaneye girip girmemekte bir an duraksadı. "Kaptan!" diye seslendi. Ama hiç kimse yoktu. O da çekip gitti.

Medellin gecesi

Matė'de güzellikten öte bir şeyler vardı. Moguer onunla ilk kez otobüs terminalinin bulunduğu semtte karşılaştığında, çok ender olarak ve biraz sıra dışı, istek uyandıran kadınların karşısında hissettiği o küçük yürek çarpıntısını duymuştu. Bu karşılaşma bir rastlantıydı. Çarşıdan merkezdeki güzel semtlere giden bu berbat sokakta bir perinin ne işi olabilirdi? Alban'la beraber birkaç barı dolaşıp çıkmışlardı; daha doğrusu bunlar bar değil, iskemlesiz, tezgâhsız, bir yükseltinin üzerine konmuş bir kalastan oluşan salaş meyhanelerdi. Duvar diplerinde bazıları çocukluktan yeni çıkmış, geyşalar gibi boyanmış çok genç kızlar dikiliyordu.

Moguer bu tür gezintileri her şeyden çok seviyordu. Carthagena, 'Cartagena de las Indias' gibi meşhur bir limana gelmek, gemisini çekim için kiralanmış ve eski şehre tepeden bakan asına bahçelerin, begonvillerin ve dev defne ağaçlarının ortasında kaybolmuş kırmızı tuğladan bungalovlarıyla bir tepenin üstündeki lüks bir villanın eteklerine demirlemek, sonra Medellin'e giden eski püskü bir uçağa binip kötü semtlere dalmak, günahın kokusunu içine çekmek, seyyar mutfaklardan yemek yiyip meyvelerin tadına bakmak, hamal kalabalığına karışmak, her renkten, yaygaracı, kavgacı, sert, ekşi

ve kekre kokulu bir kalabalığın içinde yitip gitmek. Bütün bunları siniklikten çok, Barcelona'daki yeniyetmelik günlerini, hırsızlar ve orospularla dolu sokakları, tiyatroya benzeyen kahveleri, sanki vahşi bir ormanda dolaşıyormuş gibi hemen yakındaki bir tehlikeye ilişkin o belli belirsiz ve keskin duyguyu yeniden bulmak için yapıyordu. Onu çok genç yaşında Barcelona sokaklarına çeken bu duygular aile evinden uzaklara, karanlık ve kirli sinema dünyasının içine fırlatıp atmıştı.

O akşamüstü Maté'yle karşılaştığı barın adını anımsamıyordu. Belki de barın adı bile yoktu, sadece bir bira markasının mavi neon ışıklı reklam tabelası yanıp sönüyordu üstünde. Ama onun, Maté'nin bir tek ayrıntısını bile unutmamış, bir tek saniyesini yitirmemişti.

Esnek bedeni, kalçalara biraz yana kaykılmış halde ayakta duruş biçimi, bacaklarını ve kalçalarını sımsıkı saran kahverengi pantolonu, göğsünü daracık gösteren beyaz gömleği, ince bilekli uzun kolları, büyük elleri, sandaletlerin içindeki büyük ayakları, ayak parmaklarının sedef renkli her tırnağı...

Moguer bara Alban ve Candie ile birlikte girmişti; Candie fahişelik yapan ve zaman zaman uyuşturucu kullanan bir kızdı. Alban ona, Richard Hughes'ün romanından uyarlanan *Jamaika'da Kasırga* adlı filmde küçük bir rol (büyük olasılıkla, biraz aptal bir hemşire olan Margaret rolü) için söz vermişti. Medellin yolculuğunu Alban düzenlemişti; Amerika'nın en çılgın, en tehlikeli, en çürümüş şehri olduğunu, burasının Carthagena'dan uçakla iki saat uzaklıktaki Uzak Batı olduğunu söylüyordu. Ve daha havaalanında rastladıkları kepli rahibeler, mini etekli sahte burjuva kadınlar, sonra kent merkezindeki meydanın çevresindeki sokaklardaki ka-

labalık, dağdan inmiş ya da ormandan fırlayıp çıkmış, yüzlerinde hâlâ *genippa* suyundan yapılmış dövmeler bulunan yerliler, kollu arabalarını çeken panayır herküllerine benzeyen zenciler, bütün bu karışık kalabalık Moguer'yi büyülemişti.

Bar, yanıp sönen pembe neon ışıklarıyla aydınlatılmış uzun bir koridordu; tezgâhında *curadas*[1] ve bira satılıyordu. Kızların çoğu çok gençti, kılık değiştirmiş küçük kızlar gibiydiler. Maté onlara benzemiyordu. O Moguer'nin her zaman başını döndüren kadın ve çocuk karışımının gizemini taşıyordu. Sanki maundan oyulmuş, pürüzsüz güzel bir yüz, kocaman badem gözler, üst dudağı yukarı kalkık, muhteşem dişlerini ortaya çıkaran bir ağız ve hem tasasız hem dikkatli bir görünüş. Kız Moguer'ye yılışmadan ve korkmadan bakıyordu. Sadece üzerine dayandığı kalçasını değiştirerek, kendi etrafında bir dönüşle kadına dönüşebilen bir peri, bir peri-çocuk diye düşündü Moguer. Sokakta nasıl yan yana geldiklerini hatırlamıyordu ve kız onu meydandaki bahçeye, kuşların akşam için toplandığı hintdefnelerinin altına kadar götürmüştü. Hemen ona sorduğu soru aklına geliyordu: "Serbest aşka inanır mısın?" Bu o zamana dek ona yöneltilmiş en yersiz soru olduğundan, ne cevap vereceğini bilememişti. Başka şeylerden söz etmişlerdi. Çarşının bir sokağında, katedralin arkasında bir adam beyaz tavşanlar satıyordu. "Lütfen bana bir tane alır mısın?" Maté küçük bir kız gibiydi, kürk yumağını göğsünde tutuyordu, tavşanı hemen evine götürmek, Moguer'yi ailesiyle tanıştırmak istemişti. Arkasında tozlu bir bahçesi olan, sıvasız, basık, tuğla bir evde oturuyordu. Tavşanı bahçede tahta bir sandığa koyup, kaçmaması için kapağın üstüne taşlar yerleştirdi. "Ona ne yemek vermeliyim?" Moguer şaka

[1] Şekerkamışı rakısı. (Yay.)

yapmıştı: "Eski süpürgelerini ver." Kızın hayal kırıklığı içinde suratını astığını görünce, sözlerini düzeltmişti: "Sana tavşanlar en çok neyi sever söyleyim: şalgam yaprakları."

Odasının eşiğinden bir delikanlı onları seyrediyordu. Uzun ve zayıftı, esmer tenliydi. Maté onları tanıştırmıştı: "Bu Martin, benim üvey kardeşim, ama çok kemikli olduğundan ona Hueso diyoruz." Hueso'yu da yanlarına alıp oradan ayrılmışlar, bir taksiye binip şehrin sokaklarında, zenginlerin oturduğu tepelerde, bahçeleri begonvillerle kaplanmış sütunlu, büyük beyaz evlerin arasında dolaşmışlardı. Gece iniyor, gökyüzü fırtına bulutlarıyla doluyordu. Alban ve kız arkadaşının onları beklediği otele döndüler. Moguer bu kentin damıtılmış arpa suyundan, bıkkınlık verici sert içkisinden değil, gerçek kaynağından içmek istiyordu. Bu komik ve doğal, güzel kızın ağzından içmek, onunla birlikte sokaklara, otobüs terminalleri mahallesine atılmak istiyordu.

Onları Maté peşinden sürüklüyordu. Barların girişinde Hueso, elinde bir Coca-Cola kutusu, suskun ve inatçı bir tavırla oturup bekliyordu. Atlas Bahçesi'nde Alban ve sinemacı kızı *cubas libres* içerken, Moguer Maté'yle dans etmişti. Slow danslarda Moguer Maté'ye sıkı sıkı sarılıyordu, kız ince ve hafifti, parmaklarının arasından yılanbalığı gibi kayıyordu. Onun kadar uzun boyluydu, Moguer onun kocaman gözlerine, bitki gözlerine, yaprak gözlerine, tatlı, karanlık ve gizemli bakışına dalıp gidiyordu. Omzunun çukurunda kokusunu duyuyor, küçük ve sert memelerinin sürtünüşünü, parmaklarının altında bandoneonla çalınan *cumbia* ritmiyle sallanan kalçalarını hissediyordu. Bahçede, sıcak duvarın dibine küçük orospular sıralanmışlardı. Esmer, fazla yerli, hantal tiplerdi; dudakları kıpkırmı-

zı boyanmış, yanakları tenlerini açmak için sürdükleri kremlere bulanmıştı. Maté onlara benzemiyordu, o satılık değildi, gerçekten özgürdü. Bir ara onu öpmek istediğini, ama kızın kendisini şiddetle ittiğini hatırlıyordu. Kız ona meydan okuyordu. O, Moguer, alkolün de basıncıyla damarlarında yükselen ürpertici bir dalga gibi içinde öfkenin kabardığını hissetmiş, Katalanca bir küfür etmişti. Eskiden yazları Las Ramblas'ta olduğu gibi, içinde konuşan genizden gelen o saldırgan ses birdenbire çocukluğundan çıkıp, gelip onu bulmuştu yeniden. Aynı anda düşünmüştü: Gerçekten böyle mi? Âşık mı oluyorum?

Daha sonra, birkaç yıl sonra, başarısızlık dönemi başladığında, *Azzar*'ın gövdesine kapanmış, denizaltısındaki Kaptan Nemo gibi tek başına güverteye ve kaptan köşkünün camlarına vuran yağmuru dinlerken, Moguer, bu sahnenin her ânını yeniden yaşamaya çalışıyor ve bütün bunlar ona uzak, yabancı, hem inanılmaz hem de bir düş kadar kesin görünüyordu.

Gece sanki hiç bitmeyecek denli uzundu. Gece Medellin'de de aynıydı, ama orada yağmur soğuk değildi, insanı kalbinin derinliklerine kadar dondurmuyordu. Şimdi *Azzar*'ın güvertesini kaplayan bu yalnızlık ve varoluşun sonu yağmuru gibi değil, tropik yazının o şiddetli, duyarlı, çok büyük sağanaklarından biriydi. Tepelerden kopup gelen ve şehrin alçak bölümlerinin sokaklarını kaplayan kızıl seller çarşının çöplerini temizliyor, avluların içlerine dalıyor, olukların altında kahkahalar atarak koşuşan çırılçıplak çocuklar, çiçekli elbiseleri göğüslerine yapışmış melez kadınlar, akan suların içinde avare avare dolaşan saçları başlarına yapışmış kız-

ların üstünde gökte şimşekler çakıyor, şehrin sokak lambaları bir yanıp bir sönüyordu.

Bir ara Candie fazla alkol aldığı için fenalaştı ve önce taş oluğa kusup sonra da ağlamaya başladı. Mate onun yürümesine yardım etti, sanki uzun süredir tanışıyorlarmış gibi ona sarılıyordu. Moguer, o iyi bir kızdı, kalbi temizdi, diye düşünüyordu. Anılarında Mate ile Nesime birbirine karışıyordu. Altın kalpliydi, neşeliydi, şefkatliydi, hiçbir şeyden, hiç kimseden kuşkulanmıyordu. Ama bu şehir bütün kaçakçılığı, katilleri, çocukların ırzına geçen herifleriyle çürümüştü. Hayatın hiçbir değerinin olmadığı, kızların bakireliğinin bir lütuftan, bir dolar destesine bağlı pembe bir kurdeleden, bir lastikten fazla bir şey etmediği bir yerdi. Dünyanın dört bir köşesinden sanatçılar, aktörler, işadamları, politikacılar, hatta üniversite profesörleri ve tabipler, çok daha ucuza, bir hiç karşılığında, restoranda bir akşam yemeği, süpermarkette bir araba yiyecek parasına, riske girmeden, gereksiz suçluluklar hissetmeden kendilerine taze et bulmaya buraya gelmiyorlar mıydı? Yapılacak tek iş seçmekti. Bir taksiye binip otobüs terminali mahallesine, katedralin arkasına doğru gitmek, barların önüne işveli bile olmayan okul çocukları gibi kızların sıralandığı sokaktan geçmek yeterliydi.

Moguer, gemisinin enkazında, ambarın dibinde bütün bunları, bu yıkıcı koşulların bir araya gelişini yeniden düşünüyordu. Bu tuzağa nasıl düşmüştü? Ama gerçekten bir tuzak var idiyse, onu bu tuzağa düşürmeyi kim istemişti? O, Juan Moguer, kollarında dünyanın en güzel kadınlarını, aktrisleri, şarkıcıları, sanatçıları tutmuştu. Bu kadınlar *Azzar*'ın bordasında, rüya gibi yolculuklarda ona eşlik etmişlerdi. Dominikler'de, küçük vahşi bir koyun içinde, koyu yeşil bir kürkle kaplanmış dağın önün-

de, tekne neredeyse hiç ses çıkarmadan kayıyor, Moguer dümende ve Andriamena da her zamanki yerinde, büyük direğin yanında duruyordu. Pruvada ise hindistancevizi sütüyle yağlanmış kusursuz bedenleri birbirine tıpatıp benzeyen Nelly, Jean Holmes, Isadora, Regula uzun bacaklarını pruvanın önündeki ağa yaslamışlardı ve o masmavi su, yakamoz dolu, tatlı, taze, ebedi deniz önlerinde yarılıyordu.

Bu kesinlikle onun ebediyetiydi, ondan hiçbir zaman ayrılmayacaktı, çünkü *Azzar* onun kendi bedeni ve ruhuydu; ister istemez beraber öleceklerdi.

Kaybetmesine neden olan kuşkusuz kibriydi. İnsan her şeye sahip olunca, her şeyi yitirmeyi düşlemez mi? Babası da bir gece, Barcelona'nın adı kötüye çıkmış bir semtinde bir zar atışıyla, bir kâğıt oyunuyla bütün hayatını yitirmişti. Ve alacaklılarıyla yüzleşeceğine oğlunu bırakıp kaçmıştı. İntihar bile edememiş, cesareti yetmemişti. Sadece sınırın öte tarafına, Perpignan'a, Marsilya'ya gitmiş, kırk beş yaşında başıboş, içki âlemleri, sahte dostlar ve sahte metreslerle dolu bir hayata başlamıştı. Kendi kötü maceraları içine sürüklediği saf kadınlar sömürülmekten bıkınca onu kapının önüne koyuvermişlerdi.

Juan Moguer onu, Cannes'da, festival sırasında meşhur oğlundan birkaç papel, iyi bir akşam yemeği, hatta küçük bir aylık koparmak umuduyla otelinin önünde dolaşan dilenci kılıklı adamı yeniden görmüştü. Moguer tiksintiyle, rahatsızlıkla başını çevirmişti; nefret ettiği çocukluğunun olduğu gibi yeniden dirilmesi onda bir hastalık gibi –o yıl, babası kaçtıktan bir süre sonra, babaannesi korkunç maddi sorunlarla boğuşurken ve doktora gidecek paraları bile yokken boğmacaya yakalanmış ve ölümden kıl payı kurtulmuştu– kaşıntıya yol açıyordu.

Şimdi babasının sefaleti karşısında gösterdiği o duyarsızlığın cezasını mı çekiyordu? O da bir çılgınlık yapıp her şeyi yitirmiş, Jericó Oteli'nin avlusundaki *loteria*'nın yaprakları kadar zehirli bir tuzağın içine düşmüştü. Belki de bütün hayatı boyunca bilmeden bunu, babasını dünyanın tekerlek izleri içine fırlatıp atan o talihi, o kaderi, o rastlantıyı aramıştı. O zaman da bu talih durmadan karşısına çıkmış, gemisine de macera ve rastlantının o muhteşem ve büyülü ismini vermişti.

Ama o sıralar anlamamış bile olsa, bu bir oyun değildi. Ya da oyun idiyse bile, bu kumar, daha doğrusu tepsinin içine fırlatılan ve önce sendeleyerek, sonra giderek hızlanan dönen topaç burgacı içine şans simgesi *Azzar*'ı, herkesin istediği tarafa çizdiği küçük portakal çiçeğini de çekip götürmüştü.

Jericó: Şimdi o sefil otelin adı bile bir anlam kazanıyordu. Dünyanın sonunu çağrıştıran bir isim. Otobüs terminali semtine geldiklerinde sel gibi yağmurun altında Alban'la birlikte bu isimle alay etmişti: "Jericó ha, niye Diriliş ya da Arınma Oteli değil?" Alban: "Armaggedon Oteli," demişti.

Taksi küçük bir sokakta bekliyordu ve şoför, Amerikalı kıza sıkıca sarılmış bu siyah kıza aynadan bir göz atmıştı. Bu kısa bakış, bir fotoğraf makinesinin açılıp kapanan deklanşörü gibi yararlanmayı düşünebileceği her şey hakkında ona bilgi veren bir kesinlikteydi. Jericó'nun kapıları hiç kapanmazdı. Otobüs terminalinin yolcuları için gece gündüz çalışırdı. Bitkilerin işgal ettiği bir avlu çevresine inşa edilmiş otel, Alban'ın iddia ettiği gibi bir randevuevi ya da tehlikeli bir yer değildi; daha çok çarşıya gelen yolcular veya ilginç görüntülere düşkün birkaç sırt çantalı turist için bir mola oteliydi.

Alban ve kız arkadaşı, üst katta, çürümüş bir korkulukla çevrili dar balkona açılan iki bitişik oda

tutmuşlardı. Sinema kızı kuşkusuz tepenin üstündeki lüks bir otelin odasını yeğlerdi, ama itiraz edemeyecek kadar sarhoştu. Gıcırdayan yatağa yığılmış ve ağzını kirli şilteye dayayıp hemen uyumuştu.

Alban girişte, bitkilerin önündeki sundurmanın altında bir içki içmek için aşağı inmişti. Yağmur yavaşlıyordu, zemin kattaki kantinden kötü müzik sesleri, *cumbia*'lar duyuluyordu. Moguer sicim gibi yağmurun altında, *loteria*'ların ortasında Mate ile dans etmişti. Mate bir an durup, bir kâğıt parçasına yazılı sayıları ona okutmuştu: "İki, iki, sıfır, altı... Bunlar senin rakamların, yarın lotoda bunları oynamalısın."

Avluda içkisini yudumlayan Alban ve karşı tarafta, balkonun altına çömelmiş sigarasını tüttüren siyah yüzlü, yaşlı bir yerli kadından başka kimse yoktu. Hueso artık orada değildi. Herhalde yağmurda ıslanınca evine dönmüştü. Bir ara dağdan bir otobüs gelmiş olmalı ki, iki yabancı yolcu otele girdi: Barış Gönüllüsü tipinde zayıf ve uzun boylu bir Amerikalı ve elleriyle yüzü *genippa* suyuyla siyaha boyanmış, uzun saçlı, hırpani kılıklı genç bir orman yerlisi. Uzun boylu olan odanın parasını peşin ödedi ve gidip yatmak için avludan geçtiler. Moguer, yerlinin Mate'ye doğru fırlattığı bakışı ve boynunda sallanan ucunda bir jaguar dişi asılı kolyeyi de hatırlıyordu. Moguer bir öfke nöbetine kapılıp, "*O*..... çocuğu!" demişti. Hepsi bu kadardı.

Sonra *curadas, palomas, cubas*'larını içmeye devam etmiş olmalıydı. Alban her zamanki gibi çok sarhoştu; tam bir Çingene gibi tek başını oynatmadan, asık bir suratla oturuyordu. Şimdi yıllar geçtikten sonra, Moguer her şeyi sonunda anlıyordu: Alban ondan hep nefret etmişti. Sinemacının kazandığı her başarıyla, tavladığı her kızla biraz daha beslenen bir kıskançlık, gerçek bir nedeni olmayan

uzun ve sessiz bir kindi bu. Hazırladığı hiçbir şeyin anlamı yoktu. Neden, tek neden Moguer'nin zaaflarını iyi tartmış olması ve sonra bunları bir silah gibi ona karşı kullanmayı bilmesiydi.

Kapalı gövdenin sessizliğinde, gömüldüğü yüz metre derinlikte o gecenin her ayrıntısı değişik bir anlam yüklenerek Moguer'nin aklına üşüşüyordu. Artık biliyordu: Ona kimse tuzak kurmamıştı. Soruşturmayı izleyen dedikodular, hiçbir yerde peşini bırakmayan, yazılarını satmak için her şeyi uydurmaya hazır, skandala aç gazeteciler nedeniyle kendisine karşı komplo kurulduğuna inanmıştı. Alban olayın tek tanığı olamamış, sorgu sırasında hiçbir şeyi hatırlayamayacak kadar sarhoş olduğunu söylemişti. Tanıklığı, siyah yüzlü ve kirpiksiz bakışlı, balkonun altına çömelmiş yaşlı yerli kadın yapmıştı. Odadan haykırarak çırılçıplak fırlayan ve çürümüş korkuluğun üstüne atılan Maté'yi o görmüştü. Dengesini kaybedip siyah bir melek gibi kollarını haç biçiminde açarak tek çığlıkla, tek harekette *loteria*'ların ortasına, avlunun taşlarının üstüne düştüğünü o görmüştü. Yaşlı kadın dışarıya süzülmüş, bir hayalet gibi gözden kaybolmuş ve Moguer'nin dışında hiç kimsenin aklına gelmemişti. Kadın Maté'nin ölüşünü görmüş ve polis müfettişine her şeyi anlatmıştı. Ve o Maté'yi tanımıyordu bile. Kimse onu satın almayı düşünmemişti ve zaten bu kadın parayı ne yapacaktı ki? Böyle olmuştu. Tuzak yoktu. Ya da Maté saçlarını şampuanlarken duşun köşesinde atılmaya hazır duran engerek yılanını kim yerleştirmiş olabilirdi? Kimse böyle bir facia olsun istememişti. Acımasız canavarlara az rastlanır. İnsanların kötülüğü sıradan bir olaydır, ama bu, onun hafife alınmasını gerektirmez.

Bütün bu yılların ardından, Moguer bunu kalbini kemiren ve gücünü kıran bir acı gibi hissediyordu. Maté'nin bedeni, yüzü, varlığı, kokusu hâlâ gerçekti. Mate'ye ait her şey gerçekti. Gülüşü, alay etme biçimi, küstahlığı, yürüyüşü, kalçalarını kıvırışı... Gözlerindeki ışık, otelin avlusunda dans ederlerken boynuna doladığı kollarının hafifliği, su damlaları asılmış saçları... Dişlerinin parlaklığını gözler önüne seren ağzının bir kedininki ya da bebeğinki gibi yarı aralık duruşu... Ve o capcanlı, çok tatlı, Moguer'nin ne daha önce ne de daha sonra bir daha asla rastlamadığı sıcaklığı... O sıcaklık Moguer'nin içine işlemiş ve onun hayatına karışmıştı ve şimdi gemisinin gövdesinin dibinde kendini yalnız ve buz gibi hissediyordu. Maté onun gençliğinin son ânı, hayatının doruk noktası olmuştu ve artık çok geçti. Kumarda kaybetmişti. Hiçbir şey anlamamıştı. Belki de tıpkı lanetli *loteria* yapraklarının üstündeki uğursuz sayılar gibi, daha o otelin avlusundan adımını attığında bu kader yazılmıştı.

Titriyordu. Ekvatorun yanı başındaki o ağustos ayında dağlarda gümbürdeyen fırtınalar ve toprağı Rio Cauca'nın çalkantılı sularına taşıyan selin arasındaki gecede hava ne kadar sıcaktı. Moguer elbiselerinin tenine yapıştığını, sırtından aşağı akan terlerin kaburgalarını yaktığını, avluda dans ederlerken kendi terinin Mate'ninkine karıştığını hatırlıyordu. Ter ince bir buğu tabakası, yağmur kadar ince, çiğ kadar ince bir buğu gibi Fıstık'ın yüzünü kaplıyordu. Çok saçmaydı.

Niye ter bir genç kızın cildinde daha tatlı ve değerli hale gelsin ki? Bunu, Maté'nin gözkapaklarından, yuvarlak yanaklarından, saçlarının bitim çizgisiyle ensesinin kesiştiği yerden, sırtının altına kadar inen gölgeli yoldan, gömleğinin açık yakasından

görülen genç memelerinin başlangıcından, parmaklarının dolaştığı kalçalarının çukurundan aşağı boncuk boncuk akan ter damlalarını düşünürken, avuçları yapış yapış oluyordu. Nabız atışları ve ciğerlerde dolaşan hava kadar gerçek olan bu yaşayan toz zerreleri o kadar kesin, o kadar değerli ve yine de unutulmazdı.

Gece uzun, hatta sonsuz gibiydi. Matė Moguer'yi odalara, sinema kızının ağzını şilteye dayayıp uyuduğu odaya kadar izlemişti. Bitişik oda da, sivrisinek ölüleriyle lekelenmiş kireç badanalı duvarları ve duşun önüne çekilmiş koyu renkli, pis perdesiyle en az ilk oda kadar perişandı. Genç kız duşa girmeden önce soyunurken Moguer yatağa oturmuştu. Kızın, odanın loşluğunda pırıldayan deri bir sarmaşık gibi bedeninin görüntüsü hâlâ aklındaydı. Onu asla soyunmaya zorlamazdı. Bunu yapmayı bilmiyordu, beceremezdi. Sadece gözleriyle içer gibi bakmıştı ona. Biraz daha dans etmek, sadece yağmurun altında dans etmek için bu sarmaşığa sıkı sıkı sarılmak, yanaklarından akan suyu içmek istiyordu. Onun o balık-kedi karışımı ağzından öpmek, terinin olduğu gibi tükürüğünün de tadına bakmak... Onun soluğunda gençliğini içine çekmek ve kim olduğunu unutmak...

Sabunlu gözleriyle o pis perdeye dolanıp kendini duştan dışarı atmasına, bağırmaya başlamasına Moguer değil, duş bölmesinin duvarının dibinde kıvrılarak ilerleyen ölmüş yaprak rengindeki o uzun, kalın kordon neden olmuştu. Yağmur mevsiminde engerek dereleri ve küçük su akıntılarını takip ederek şehirlerin merkezlerine kadar girer ve hatta zaman zaman merdivenlerden yukarı ağıp evlerin içine, odalara girdiği de olur. O orman şeytanıdır. Sadece yerlilerin onunla anlaşması vardır. Kimi zaman engerek duş bölmelerinin serinliğine sığınır ve

bir duvarın köşesinde sopa gibi dikili durur. Beyaz tavşanları yiyen engerek. Alkolün ve marijuananın etkisinde fazla kalmış genç bir kız zaman zaman nedensiz paniğe kapılır ve kendini pencereden boşluğa atıverir. Birden karşısına canavar gibi bir yılan çıkar ve kız bir cadı gibi havada uçar. Kimi zaman değerli bekâretini kaybedeceğine -sözün buradasında, artık ondan da geriye ne kaldıysa, deyip alay etmişti Moguer'nin avukatı- babasından daha yaşlı ve sarhoş bir adamın kollarından kurtulmak için çırılçıplak dışarı kaçar ve bir balkonun üstünden kendini boşluğa atar. Zaman zaman da bir peri kadar hafif bir Fıstık çürümüş bir korkuluğa yaslanır ve kendini aşağıda, avlunun taşlarının üstünde, ensesi bedenine göre tuhaf bir açıda uzanmış bulur.

Moguer bu hatalar zincirini düşünürken avuçları terlemişti. Tek paniklemeyen Alban olmuştu. Masasından kalkmış, yerde yatan bedene kadar yürümüş, olup biteni kendi gözleriyle de saptamak için basit bir jest yapmış, bedenin ucunda cansız duran o küreye, kızın başına avuçlarını şakaklarına bastırarak bakmıştı. Sarhoşken bile Alban dünyanın en soğuk adamıydı. Bakışları yılanın gözleri gibi kuru ve ışıltılıydı. Yatağına kapanmış kızı uyandırmış, Moguer'yi ve valizleri sürüklemiş, sabah saat beşte Antioquia ve Turbo'ya doğru giden ilk otobüsle hepsini yola çıkarmış, gece de gemiyle yola devam edip Andriamena'nın onları beklediği Carthagena'ya varmışlardı. Üçüncü günün şafağında *Azzar* demir almış, bitik durumdaki Moguer'yi, Alban'ı ve şaşkın metresini köklerinden koparılmış ağaç gövdelerinin dalgalar arasında yuvarlandığı bulanık bir denizin üstünden başka ufuklara, Panama'daki Portobello'ya, Jamaika'daki Kingston'a doğru götürmüştü.

Yargılama

Birkaç ay sonu gelmeyecek kadar uzun bir süredir, çünkü bu sürede o kadar çok şey olur ki... Nesime'ye öyle geliyordu ki sanki bir başka hayat yaşamıştı. Sanki başka biri olmuştu. Moguer'yi unutmamıştı, ama şimdi onu düşündüğünde ne öfke ne küçümseme ne de kalbini çarptıracak herhangi bir şey hissediyordu. Hayatından çıkıp gitmişti, hepsi bu.

Bütün bunlar inanılmayacak denli yorucu olmuştu. Tıpkı geçici olarak yapılan bir ayin, bir hesap teslim süreci gibi...

Moguer hiçbir şey bilmemiş, anlamamıştı. Nesime'nin suskunluğu onu etkilememişti. Belki de başlangıçta Nesime gözünün önünden kaybolduğu için rahatlamıştı bile. Sanki hâlâ onun yasal sahibiymiş gibi *Azzar*'ın etrafında yaşamaya devam etmişti. Tıpkı resmi mühürler gibi güverte kapısına ve ambar kapağına ağır asma kilitler vurulmuş, ama Moguer geminin ön tarafına açılan kapaktaki kilidi zorlamayı başarmıştı; zaman zaman sadece geminin kokusunu içine çekmek ve gemi ıskarmozları arasındaki tanıdık, loş bir köşeyi yeniden görmek için bir hırsız gibi teknenin içine iniyordu. Eskiden büyük yemek salonuna girmiş bütün insanların, dilencilerin, kendilerine yazar arayan aktörlerin, yazarların hayaletlerini görür gibi oluyordu. Son zaman-

larda, *Kasırga* filmi başarısızlığa uğrayıp *Cennet*'i yapmayı düşlediği sırada, konuklarını çadırında bağdaş kurup oturan bir şeyh gibi bağdaş kurup oturarak kabul ediyordu. Bir Hindistan askeri kadar acımasız bir görüntü içindeki Andriamena, şimdi kilitli duran kapının önünde nöbet tutar ve küçücük bir role aday olan kızları korkutup bağırtmak için Moguer, yastıkların üzerine çöreklenmiş boa yılanına canlı beyaz fareler atardı. Herkes *Azzar*'da tertiplenen uğursuz gece eğlencelerinden, Moguer'nin yılanından ve bu mizanseninden söz ederdi. Bütün bunlar rüzgâra karışan dedikodulardan öteye gitmemişti. Sonra başarısızlığı, Medellin'de örtbas edilen duruşma hakkında söylentiler alıp yürümüş ve ziyaretçileri azalmıştı. Andriamena da gidince efsane bozulmuştu. Barcelona'da verdikleri bir mola sırasında acemice çaldırdıkları ve herhalde bir hayvanat bahçesine satılan yılan bile kaybolmuştu. Artık koruyucuları olmadığından, rahatsız edici konuklar ayakkabılarını çıkarmadan gemiye geliyor, izmaritlerini küpeşteden aşağı fırlatıyor, onu öpüyor, adıyla hitap edip vermiş olması imkânsız sözleri hatırlatıyor, geçmişte tanıştıklarını uyduruyorlardı. Sadece hâlâ Alban yanında Candie ile birlikte ziyaretine geliyordu, ama o da bunu dostluk duygusuyla değil, Moguer'nin kendini yeniden toparlayamayacağından emin olmak için yapıyordu. Sonra o İtalyan plajındaki uyduruk deniz kazasıyla her şey sona erdi.

Nesime son kez geldiğinde Moguer'ye yaklaşamamıştı. Teknenin çevresinde dolanırken, rıhtımda Sarah'yla burun buruna gelmişti. Ateş rengi saçları olan bu uzun boylu, çok solgun yüzlü kadının sert bakışlarından hiçbir şey kaçmazdı. Sarah gemi kızakları arasında saklanan koyu renkli gölgeyi fark

etmişti. Moguer'ye, "Bu sonuncusu mu?" ya da "Bir dava yetmedi mi sana?" türünde iğneleyici sözler söylemişti. Sarah *Azzar*'ın bordasına ilk kez o gün çıkmış, belki de geminin yıkımını kendi gözleriyle görmek, hiçbir kuvvetin onun yeniden denize açılmasını sağlayamayacağından emin olmak istemişti.

Nesime Sarita ile konuşmayı, onunla el sıkışmayı çok isterdi, ama bu imkânsızdı. Sarita erişemeyeceği bir yerde, taksinin içinde kalmıştı. Belki camın arkasından, tıpkı asla duyulamayacak bir çağrı gibi, bakışları ne içerdiklerini bilmeden Nesime'ninkilerle kesişmişti.

Ne de olsa aynı yaştaydılar. Nesime, arkadaş olabilirdik, babası ile annesi meşgulken onu bir yerde çay içmeye davet edebilirdim, diye düşünmüştü. Sarita on sekiz yaşında olmalıydı, insanın hem bu kadar farklı hem de bu kadar yakın bir kız kardeşi olması ne kadar iyi olurdu. Fotoğrafında gördüğü gibi çok esmerdi; gizemli bakışı, dudakları ve alnıyla tıpkı babasına benziyordu. Moguer ondan kızı gibi değil de, daha çok âşık olduğu bir kadın gibi söz ederdi. Bu adam bir kız çocuk sahibi olabilecek biri değildi. Yoksa bütün babalar böyle miydi, kızlarına mı âşıktılar? Öyleyse Kergas neden gitmişti?

Oteldeki o korkunç gece neden yaşanmıştı? Nesime anlayamıyordu. Kendisinin nerede hata yaptığını tahmin edebiliyordu. Hata yapmayın, hiçbir zaafa kendinizi kaptırmayın, yoksa çok acı çekersiniz. Gördüklerinize inanmayın. Yoksa hiçbir şey sizi hatadan koruyamaz. Düşündükçe, Soytarı Burnu'ndaki komiserin ve psikoloğun onu bu adama karşı uyarırken ne kadar haklı olduklarını anlıyordu.

Nesime mahvolmamak için gitmişti. Eğer başka biri olsaydı, eğer artık bakamayacağına karar verdiği köpeğini öldürebilecek kadar katı, yüzü hep

asık, kendi yalnızlığını yaşamakta inat eden bir kadının kızı olmasaydı, annesinden bu acı hayat dersini almamış olsaydı, Nesime yitip giderdi. O da havada uçup Medellin'deki bir otelin ıslak taşları üzerinde ezilen bir insan görüntüsünden başka bir şey olmazdı.

Nesime çalışmak yerine günlerini Aix'de, Grenouillères'deki Edebiyat Fakültesi'nin kitaplığının okuma salonunda, on yıl önceki gazeteleri karıştırarak geçirdi. Bu sessiz ve yalnız bir hesaplaşmaydı. Juan Moguer'nin kariyerini, metreslerini, Sarah'yla düğününü, Sarita'nın doğumunu, *Azzar*'da verilen şölenleri, Medellin'i, baba Danziger sayesinde takipsizlik kararıyla sona eren duruşmayı, kurbanın ailesini satın alıp suskun kalmasını sağlayan binlerce doları yılbeyıl izledi.

Nesime Moguer'yi bir daha görmemeye içgüdüsüyle karar vermiş ve onunla tanışmak, gemisine binmekte gösterdiği inadı bu konuda da sergilemişti. Bütün yaz boyunca Şerif, düşüncelerinin başka yerlere kaymasına yardım etti. Zaten Nesime kime başvurabilirdi ki? Nadia'nın kızı herhangi birinden yardım isteyebilir miydi? Eğer cesaret edebilseydi, Sarita ile konuşurdu. Ona şu sözleri söyleyebilmek için dünyanın öbür ucuna kadar giderdi: "Siz, sadece siz varsınız. Sizin yerinizde olmak istediğim için beni affedin." Her şey için beni bağışla Tanrım. Bu sözler Incil'de yazılıydı.

Kimse onun yardımına koşmamıştı. Ama belki de kurtulmasını sağlayan Sarita olmuştu. Rıhtımın üstünden kaçarken karşılaştığı bakışıyla; Moguer'nin sakladığı fotoğraftaki görüntüsüyle; biraz yana eğilmiş yüzü, stüdyoda gölgelenmiş çıkık elmacık kemikleri, biraz irice çenesi, kalın ve simsiyah kaşların altındaki kıvılcım dolu bakışlarıyla... Nesime, erkek kaşları gibi, diye düşünmüştü. Mogu-

er'nin kanındaki küçük Çingene, borç tahsildarlarından kaçıp Las Ramblas'tan Fransa'ya kadar koşturan kumarbaz dededen toruna miras kalmıştı.

Nesime yeni hayatına başladı. Yaz boyunca her şeyi hazırladı. Annesini terk etti, Aix Fakültesi'nde kamu hukuku okumak için burs kazandı. Nadia gibi hemşire olması imkânsızdı. Kendini başkaları için feda edecek kadar cesaret ve inadı yoktu. Nadia'ya biraz da kötü davranarak, "Kimseye bir şey kanıtlamama gerek yok, üstelik kandan, hastalıktan nefret ediyorum," dedi.

Nadia itiraz etmedi, onu engellemeye çalışmadı. Nesime için bu gidiş tanıdığı her şeye, çocukluk yaşantısına, ağabeyinin elini tutup uslu uslu yürüyen o küçük kıza, aile kumpaslarına girmeyi bekleyen o küçük nişanlıya, yarası iyileşmeyen bir anı olan o okyanus yolculuğu çılgınlığına bir tür vedaydı.

May Sokağı'ndaki boş apartmanda akşamüstüleri Şerif'le sevişmeleri basit ve önemsiz bir şeydi. Geriye sadece ter içindeki bedenleri ve ilk iki kezinde sabunlaması gereken çarşaftaki bir parça kan izi kalmıştı. Sonra her ikisi de kendi yoluna gitmişti. Bu durum onlara birbirleri üstünde hak sahibi olma olanağı vermiyordu, bunu ilk önce Nesime söylemişti. Eylül başında Şerif'i terk ederken bir daha ne zaman görüşeceklerini söylememek için bir kaçamak yol bulmaya bile çalışmadı. Nesime Marsilya trenine bindi ve Şerif, son vagon virajda kayboluncaya kadar peronda durdu. Anlaşılan Şerif, bu ayrılıktan sonra, eskiden kızların tutulduğu türden bir hasrete kapılıp hastalandı. Üniversite kampusunun numarasını Nadia'dan almıştı ve zaman zaman yakınmak için telefon ediyordu. Nesime koridorlarda çınlayan zilin sesini duyuyor, telefonun kendisine oldu-

ğunu biliyor ve cevap vermiyordu. Zalimliği öğrenmek sırasının ona gelmesi iyi bir şeydi.

Deniz dümdüz, gökyüzü dupduru. Günbatımından az önce, martılar geceyi büyük Jas Madame Çöplüğü'nde geçirmek üzere gruplar halinde özgürce körfezin üzerinde uçuyorlar. Bu, Nesime'nin Villefranche'a geri dönüp, koyun karşısında durduğu zamanlar en sevdiği andır. Sanki her şey askıda, bir kararı beklemektedir.

Seyirdim yolunun üzerinde kendini açık denizde gibi hisseder. Ufkun arkasına uzanan yola bakar. Her şey dingindir. İnsana bir savaş sonrasını hatırlatır bu hal. Juan Moguer ölüyor. Nesime'ye Şerif haber verdi. O da hemen trene bindi.

O akşam Nesime gürültü yapmadan odaya girdi. Amerikan Hastanesi'nin girişinde tezgâhın arkasında simsiyah ve şişman bir hanım var. Nesime içeriye girebilmek için annesinin adını verdi, bu ad ilk kez bir işe yarıyor. Memure kayıt defterinde arandı: "M-a-u mu M-o mu?" Juan Moguer'nin kim olduğunu bile bilmiyordu. Mekanik Atölyesi, Deşokaj Servisi gibi tuhaf bir servis adı verdi. Denizi asla göremeyecek gri duvarlı küçük bir oda.

Bir yatağın üstündeydi, Nesime yatağın ne denli dar olduğunu görüp şaşırdı. Boş bir yatak daha vardı. Altına bir takoz konmuş oda kapısı açık duruyordu ve Nesime onu kapatmaya cesaret edemedi. Yatağın kenarına oturup, önünde uzanmış yatan

yaşlı adama uzun uzun baktı. Biraz gülünç gök mavisi bir pijama giymişti. Solgun ve zayıflamıştı, gür kır saçları arkaya atılmıştı. Ağzının kenarlarında ve çenesinin altında tutam tutam kıllar kalmıştı, herhalde onu her sabah elektrikli makineyle tıraş ediyorlardı. Kateter iğnesini batırdıkları yerde, sağ elinin üstünde geniş, koyu renk bir leke vardı. Yanağında, gözünün yanında da bir ekimoz. Kafasındaki damar çatladığında ölü gibi düşmüş ve yanağı rıhtımın kenarına çarpmıştı. Bunları Şerif anlatmış, o da Saremito Joseph'ten duymuştu. Anlaşılan yaşlı marangoz, sanki her şey kendi suçuymuş gibi, sarsılmıştı. Nesime, Saremito'nun Moguer gibi bir adamı sevebileceğini asla düşünemezdi. Şerif bu hikâyeyi anlattığında, öfkelenmiş, şöyle düşünmüştü: bir kurban daha, bu kibirli ve bencil serserinin tuzağına düşmüş birisi daha...

Koridordan insanlar, nöbetlerini bitiren hemşireler, yeni gelenler, gecikmiş ziyaretçiler geçiyordu. Kimi zaman biri odaya bir göz atıyor, Nesime'yi görüyor ve, "Pardon," diyordu. Belki de onu Moguer'nin bir akrabası, kızı zannediyorlardı. Nesime hiçbir art niyeti olmadan Sarita gibi giyinmişti; *Azzar*'ın yemek salonundaki fotoğrafta olduğu gibi, üzerinde blucin ve beyaz kazak, ayaklarında ince atkılı sandaletler vardı.

Moguer'nin gözleri kapalı değildi. Nesime onun aralık gözkapaklarından –hep, Moguer'nin gözlerinin o bıçak darbesi yüzünden Moğol gözlerine benzediğini düşünürdü– gözbebeklerindeki pırıltıyı, donuk yüzünde iki siyah damla gibi seçebiliyordu. Nesime Şerif'in söylediklerinin doğru olduğunu hemen anladı, Moguer ölüyordu. Ne bir keder ne de sevinç duyuyordu. Bu bir bakıma gerekli ve rahatlatıcı bir sondu. Belki daha sonra nelerin kaybolduğunun, Moguer'nin yanında götürdüğü dünyanın, görüntü-

lerin, dedikoduların, efsanenin farkına varılacaktı. Medellin'deki otelin avlusunda boynu kırılmış olarak bulunan o kızın cinayeti de belki sonradan aydınlanacaktı. Ama şu anda odada sessizlikten başka bir şey yoktu. Gri duvarlar, dar yataklar, hemşirelerin terliklerinin yankılandığı koridor, soluk soluğa bir gıcırtıyla açılıp kapanan kapı, formol ve mutfak kokusu, o tek hücreye indirgenmiş mekân...

Nesime sanki onu ilk kez olduğu gibi görüyordu. Karşısında kaptan, maceracı, genç kızları paralayan canavar Moguer değil, on sekiz yaşındaki Juan Moguer vardı. Savaşın hemen ertesinde, Las Ramblas'ta masaların arasında palavracılar, sarhoşlar, üçkâğıtçılar, pezevenkler, yaşlı ibneler, Amerikan denizcileri ve gizli polis görevlileriyle birlikte aylak aylak dolaşırken orduya girmek için evinden kaçan Juan Moguer sabırsız ve şiddet doluydu; dünyayla boy ölçüşmek istiyordu. Hollywood'da artist ajansı olarak çalışan eşcinsel Miranda ile orada tanışmış, Miranda karanlık ve ateşli bakışlı, hem utangaç hem hoyrat bu genç adamın etkisi altında kalmıştı.

Nesime bu tanışmayı, ilk adımları hayalinde yaşatmıştı. Onun tanımak istediği bu evinden kaçmış ve onun başaramadığını başarmış Moguer'ydi. Bunlar o doğmadan çok önce yaşanmıştı ve dünya herhalde sanki iki yüz yıl öncesiymiş kadar farklıydı. Cenova, Trieste, Barcelona'dan göçmen yüklü gemiler Güney Amerika'ya veya New York'a gidiyordu. Bu göçmenlerden biri de Moguer'ydi; bir transatlantiğin alt güvertesindeki zayıf delikanlı, sırtında dar giysiler ve eski bir pardösü, ağzında sigarası talihini aramaya gidiyordu. Kuşkusuz başarmak için her şeyi yapmaya hazır bir serseriydi. Şu yaşlı teyzenin aşk dolu bakışlarına katlanıp, onu kullanıp, onunla alay edip, denizin karşı yakasında git-

meyeceğini bildiği randevular verebilecek kırattaydı. Aynı zamanda bir âşıktı; zamanını arzulamak ve düşlemekle geçiren bir tür ebedi âşıktı. Ama sevemiyordu ve dünyayı dolaşmak için karısı Sarah'yla küçük kızını terk etmişti.

Şimdi hayatının öbür ucuna varmış, bir kuş yuvası gibi koridora asılı duran bu odanın içinde, konuşacak, öleceği zaman elini tutacak kimsesi olmadan Nesime'nin önünde dar bir yatağa uzanmıştı.

O zaman Nesime yavaşça onunla konuşmaya başladı. Ona gerçekten sevdiği tek şeyden, *Azzar*'dan söz ediyordu; gemiden onu ilk kez gördüğü, o sonsuzluk kadar eski zamanda güneşte açılmış büyük yabankazı kanatlarıyla, koyda görkemle süzülüp denizin karşı yakasından kendisi için gelmiş gibi gördüğü o haliyle söz ediyordu. İçinde yaşadığı, geceleri dümen çarkını ellerinde tuttuğu ve uzun gövdesinin her dalgada titrediğini hissettiği *Azzar*'dan söz ediyordu.

Moguer'nin kulağının dibinde mırıldanıyordu: "Şimdi her şey yoluna girecek, göreceksiniz kaptan, her şey çok iyi gidecek, çok iyi, Saremito onarıma başlayacağını söylüyor, Şerif söyledi bana, biliyorsunuz artık bir sevgilim var, limanda çalışıyor, insanların bundan söz ettiğini duymuş, neler söylendiğini biliyor, Saremito sizi yüzüstü bırakmayacak; her şeyi eski haline getirecek, direkleri değiştirecek, gövdeyi ve motoru onaracak; yola çıkabileceksiniz, Palma'ya gideceksiniz; hava sıcak ve deniz masmavi, muhteşem; iyileşeceksiniz." Moguer'nin üzerine eğilmişti, onun soluk alışlarını duyuyordu ya da bağlı olduğu aygıt burun deliklerinden içeri oksijeni üflüyordu, geminin gövdesine vuran suyun gürültüsünü, halatların arasında esen rüzgârı duyuyor, flok yelkeninin şaklamaları kulaklarında uğulduyordu.

"Her şey çok iyi olacak kaptan, çok iyi, kimse geminizi almayacak; Saremito buna izin vermeyecek; bunun sizin soluğunuzu kesmeye, kanatlarınızı kırmaya, yaşamanıza engel olmaya çalışmaktan bir farkı olmadığını söylüyor; kimseyi gemiye yaklaştırmayacak, yemin ederim. Yeniden yola çıkabilecek, özgür olacaksınız kaptan; burada çok uzun süre kaldınız, burada tutsaksınız, sizi buraya kapattılar, ama şimdi gidebileceksiniz, özgür olacaksınız, geminiz de özgür olacak, sizi buradan uzağa, uzaklara götürecek."

Nesime'nin sözleri, tıpkı yaşlı bir kayanın üzerinden akıp geçen sular gibi, uyuyan yaşlı adamın yüzünde kayıyordu. Nesime bir yandan konuşuyor, bir yandan sözlerinin nasıl kaydığına, aralık gözkapaklarının arasında hâlâ pırıldayan küçük ışığa bakıyor, sözlerinin bu ışıktan içeri girip kafasının merkezine kadar kaydıklarını ve orada imgelere, bulutlara dönüştüklerini düşünüyordu.

"Duyuyor musunuz kaptan, beni duyuyorsunuz değil mi? Beni duyduğunuzu biliyorum. Gidebileceksiniz, beni de geminize alacaksınız, size faydalı olabilirim, artık gerekli manevraları yapmayı, yelkenleri çekmeyi, yelkenleri çırpmayı biliyorum, yeniden sizin tayfanız olacağım ve siz her şeyi eskiden olduğu gibi yapamasanız bile bana emir verirsiniz; her şeyi ben yaparım, yelkenleri sararım, dümeni tutarım, siz de nereye gideceğimi söylersiniz. Yemek de yapabilirim kaptan, aşçılık dersleri de aldım, biliyor musunuz? Sizinle ilgilenebilirim, hemşirelik öğrenimine devam etmedim, ama size bakabilirim, size yardım edebilirim; tutsak edildiğiniz buradan daha iyi olursunuz, geminizde olursunuz, özgür olursunuz; istediğiniz yere, Palma'ya gidebilirsiniz, sonra da Atlantik'e gideriz. Ve birisi size

benim kim olduğumu sorarsa, adım Nesime Moguer, bu benim yeni adım olur, ister misiniz?"

Dışarıda ışık azalmış olmalıydı, çünkü oda giderek grileşiyordu. Nesime bir tür aceleyle konuşuyordu; içeriye birinin gireceği, sert bir hareketle ışığı yakıp kendisine orada kalamayacağını, ziyaret saatinin sona erdiğini, gitmesi gerektiğini söyleyeceği ânı düşünmek istemiyordu. İçinde okyanustan söz etme isteği vardı, her günü, her ânı, Aslan Körfezi'ndeki fırtınayı, Selvage Adaları'nı, bütün gece geminin gövdesine vuran dalgaların sesini ve sabah üzerinde bir atın derisindeki gibi ürpertilerin koşuşturduğu dümdüz ve siyah deniz üstünde doğan güneşi anımsamak istiyordu. Geminin pruvasının önünde uçuşarak kaçışan kırlangıç balıkları. Ve ağır ağır çalan Afrika müziği eşliğinde yosunlara tutsak oldukları o Noel gecesini ve bedenine sımsıkı, bütün gücüyle, capcanlı yaslanan Moguer'nin bedenini. Yeniden pruvaya, flok yelkeninin gölgesine oturmuştu şimdi, kulaklarında rüzgârın uğultusu, bedeni pruvası dalgalara dalıp çıkan tekneyle birlikte titreşerek, dümdüz karşıya, kararan ufuk çizgisine bakıyordu. "Hiçbir şeyden korkmayın kaptan; şimdi geminiz sizi okyanusa götürecek, Andriamena Amca'yı yeniden bulacağız, hep birlikte günler ve günler boyunca batan güneşe doğru gideceğiz ve ilk göreceğimiz şey Şatolar Burnu olacak; denizin üzerindeki kayalıklarda kırılan dalgaları hatırlarsınız ve şelalenin gürültüsünü duyuyoruz ve karayı görmeden çok uzun süre önce su serpintilerinden çıkan buharı görüyoruz. Ben Andriamena Amca'yla birlikte geminin önünde olacağım, siz de dümende ve *Azzar*, adacıkların arasındaki dar geçitten koya girecek ve denizin rengine, akıntılara bakarak size ben kılavuzluk edeceğim; dümeni sağa veya sola kırmanız için size işaret vereceğim ve gemi, rüzgâr-

la eğilmiş hindistancevizi ağaçlarının, oradaki insanların küçük beyaz evlerinin sıralandığı plajlar boyunca ilerleyecek ve martılar gelecek, köpekbalıkları da gelecek, dümen suyunda yüzecekler ve sonra gemi limana girecek ve insanlar bizi karşılamaya gelecek, orada tanıdığınız bütün insanlar, hatırlarsınız, Ravine, Charmille, Pontain ve size Port-Louis'de kırmızı balığınızı hazırlayan yaşlı Domitille; onlar sizi unutmadı, beni de hatırlayan insanlar var, biliyorsunuz; teyzem Wendy Sainte-Rose'da, onu hiç görmedim, ama oraya varınca beni bekleyeceğini biliyorum; sonra babam da var, o da yolculuğunu bitirmiş olacak, beni karşılamak için orada olacak ve denizin üstünde görülen yelkenlerimizden herkes bizim geldiğimizi anlayacak; herkes artık geri döndüğümüzü öğrenecek, bu kadar yılın ardından onlar bizi unutmamış." Nesime'nin sesi çok kısılmıştı, öylesine kısılmıştı ki Moguer bile onu duyamıyordu, ama ses Moguer'nin içinde bir ninni, daha doğrusu bir uğultu gibi kayıyor, zaman zaman cümle kırıntılarını, 'gece, yıldızların altında, uzak', nakaratları, ritimleri, 'çılgınlık, lalo, çılgınlık' ayırt ediyordu, bunlar onun çocukluğunun sözcükleriydi; babasının ona söylediği ve adaları, hep birlikte bir gün gidecekleri evi anlatan Kreol dilinde sözcüklerdi ve Nesime bu eve hiç o anki kadar yaklaşmamıştı. "Kızıl Su, dalgaların ninnisi, ninni söyler yavruma, alize, karayosun..."; sözcükler sanki bir anlamları yokmuş gibi, dalgaların hareketini, düşlerin salınımını izliyorlardı.

Gece bastırmak üzereydi. Nesime yandaki yataktan kalkıp dar yatağın içine, Moguer'nin yanına kaydı, kolunu onun zayıf bedeninin üstüne attı ve sanki ikisi birden dalgalı bir denizde dar bir ranzada yatıyorlarmış gibi düşmemek için eliyle şilteye yapıştı. Onu ısıtmak için, sıcaklığı onun soğuk bede-

nine girsin, başlayan geceyi çıkarabilsin, sabaha varabilsin diye ona iyice sokuldu. Başını başına, dar göğsünü göğsüne yasladı, kolalı çarşafın üstünden kalçalarının sertliğini, sivri dizli zayıf bacaklarını, kollarını hissetti, kuru ağaç dallarına benzeyen parmaklarına parmaklarını geçirdi. Tüpleri ve hortumları, sol bilek damarına saplanmış, zehirleri damıtan iğneyi çıkardı. Bedeninin sıcaklığını ve soluğunu ona yaydı. Kendini sanki başka bir dünyaya taşınmış gibi hissetti. Yatağın üstünde, tek beden olmuşçasına Moguer'ye sarılmış, havada süzüldüğünü hissetti. Onunla birlikte dar odadan uzaklara, kentin, körfezin, uzaklarda denizin üstünde uçtu.

Ne hemşireleri ne de onu omuzlarından tutup çeken, yavaşça yataktan koparan Antilli iki hademeyi duyabildi. Bacaklarını ve kollarını güçlükle çözüp, parmaklarını birer birer açıyorlar. Onu taşıyorlar, aşağıya çiy bir ışığın aydınlattığı bir salona kadar indiriyorlar ve o çırpınıyor, bağırıyor, adını haykırıyor: "Bırakın beni, ben Nesime Moguer'yim, Nesime Moguer!"

Ufak tefek bir kadın geldi, çok zayıf ve yüzü çok solgun, kır saçları kısa kesilmiş, Nesime'ye yaklaşıyor, ona sarılıyor, birlikte hastane bahçesindeki yolda yürüyorlar, yağmur çiseliyor, Nadia Kergas'ın saçlarını ve yüzünü ıslatan ve onu titreten sicim gibi bir yağmur ve Nesime'nin yanaklarından gözyaşlarıyla birlikte yağmur damlaları yuvarlanıyor. Nadia çelimsiz ve küçük, ama eli çok güçlü ve Nesime kendini bırakıyor, eski beyaz Polo'ya biniyor, sadece durmadan aynı sözleri yineleyen çok tatlı bir ses duyuyor: "Bebeğim benim, yavrum, yavrum benim."

Nesime ön camın sağında gidip gelen sileceğe bakıyor, lastiği güneş ve zaman tarafından kemirilmiş. Düşünüyor: Bunu değiştirmek gerek. Hepsi bu.

Deniz güneş doğmadan önce hâlâ ve hep dümdüz. Batıya gitmiş martılar çığlık çığlığa doğuya geri dönüyor. Nesime eskiden, seyirdim yoluna kadar merdivenleri dörder dörder indiği zamanlardaki gibi, şafak sökmeden önce geldi. Denizin pamuksu griliğinde, dıştan takma motorun homurtusu küçük bir ağrı gibi kulaklarında uğuldadı. Saremito Joseph'in siyah renkli balina gemisi yedeğindeki tekneyi çekmekte zorlanarak limandan çıktı. Nesime bugünün geleceğini, her şeyin bu kadar basit, bu kadar doğal olacağını düşünemezdi. Şerif halatı zincir deliklerinden geçirdi ve Saremito pupadaki bocurgatın kolunu birkaç kere çevirdi.

Palamarlarından kurtulan *Azzar* yavaşça rıhtımdan ayrıldı. İki yana hafif hafif salınarak öndeki teknenin dümen suyunda kayıyordu. O kadar zarifti ki asla bir kabloyla bağlı olduğu akla gelmezdi. Saremito kenara oturmuştu, eli gaz verme kolunun üstündeydi ve Şerif önde ayakta duruyordu. Sanki öndeki balina gemisini arkadan *Azzar* itiyordu.

Limanın çıkışında su siyah, derindir. Bütün o esrarengiz çukurlardan ve soğuk kaynakların çıktığı obruklardan bulunur. Bazen kendi etrafında döne döne sarhoş olan büyük aybalıklarına rastlanır. Bir ara bir gri yunus topluluğu balina gemisinin yarattığı anaforlara aldırmadan *Azzar*'ın pruva bodosla-

masının hemen yanından geçti. Gövdeleri su yüzeyinde çok hızlı ve yumuşak bir biçimde kayıyordu, sonra doğrudan açıklara gittiler ve Şerif, Nesime bunu görse çok hoşuna giderdi, diye düşündü.

Saremito motoru durdurup gemiyi akıntıya bıraktı. Büyük tekne ağır ağır, bütün görkemiyle onlara yaklaştı. Sivri burnu dev bir su aygırı gibi sudan dışarı çıkan pruva bodoslaması hâlâ muhteşemdi ve bu sessiz, direksiz, gün ağarırken onlara doğru kayarak gelen teknenin görüntüsü insanı ürpertiyordu. Saremito, balina gemisini mümkün olduğu kadar *Azzar*'ın gövdesine yakın tutmak için bir usturmaca kancası geçirdi ve yavaşça açık denize sürüklenmeye başladılar. Fazla söze gerek yoktu, Şerif ne yapacağını zaten biliyordu.

Mapalara asılmış ip merdivenden güverteye çıktı. *Azzar*'a ikinci gelişiydi bu. İlk seferinde onarım tahmininde bulunmaya gelen Saremito'ya eşlik etmişti. O sırada teknenin zamanında ne denli göz kamaştırıcı olduğu açıkça görülebiliyordu. Güverte köşkündeki levhaların cilası maun tahtaları aydınlatıyor, pirinç aksam hâlâ parlıyor, kazaya rağmen kaplamalar ve geminin kaburgası sağlam görünüyor, parmaklıklar, ambar kapaklarının tutacakları, rüzgâr yastıkları yerinde duruyordu; güvertenin ustalıkla çakılmış tahtaları koyu ve parlaktı. Ama yıllarca terk edildikten sonra tabii artık aynı gemiden söz edilemezdi. Deniz suyu, yağmur, güneş ahşap bölümleri yıpratmış, madeni parçaları benek benek lekelemişti. Geminin kocaman gövdesi paslı yeşil bir renk almıştı; kumsala vurmuş bir deniz memelisinin iskeletine, denizin dünyanın öbür ucundan getirip karaya vurduğu, ölü, unutulmuş bir şeye benziyordu.

Çekici geminin motoru durduğundan, Şerif gövdeye vuran dalgaların, bir mağaranın derinliklerin-

den yükselen korkunç bir soluğu andıran çırpıntısından başka bir şey duymuyor. Gökyüzü sıkıntılı ve gri, bulutsuz, sadece dağların doruklarını gizleyen, güneşin doğmasını engelleyen bir pus var. Uzakta kıyı zor seçiliyor. Çam ağaçlarının ortasında villalar, penceresiz çubuk çubuk apartmanlar. Gün ağarıyor, ama karada herkes uyuyor. Ama Şerif Nesime'nin uyumadığını biliyor. Seyirdim yolunun bir yerinde, çiyin ıslattığı taşların üzerine oturmuş bekliyor, bu ânı o kadar uzun süredir bekliyor ki... Şerif bu saati çok seviyor. Yunusların koyda daireler çizdiklerini bu saatte görmüşler ve Nesime büyülenmişti, Şerif'in elini sıkıyordu. Yunus sürüsü suyun aynasından çok yukarılara sıçrayarak birçok halka çizmiş ve onlar yunusların birbirlerine seslenişlerini duymuşlardı. Çok yumuşak, hızlı çığlıklar... Sonra yunuslar açığa doğru gitmişler ve tam o anda şehrin uğultusu başlamıştı.

Büyük tekne, bordasına yapışmış siyah balina gemisiyle birlikte ağır ağır sürükleniyor. Şerif'in kalbi gerektiğinden hızlı atıyor biraz, ne yapması gerektiğini biliyor. Saremito neye karar verdiğini söylediğinde Şerif şaşırmamıştı. Aslında hiçbir şey söylemeden, kendi tarzıında, sadece hayal gücünü kullanarak, sadece bakışlarıyla her şeye karar veren Nesime olmuştu. O da bunu uzun süredir, gerçekleşinceye kadar her gece görülen bir düş gibi düşünmüştü. Moguer'nin beyninde çatlayan o küçük damarın ardından Saremito hastaneden dönmüş ve o biraz sert İtalyan aksanıyla Şerif'e şöyle demişti: "Gemiyi batırmak gerek. Onursuzluktansa ölüm."

Çok basit. Yemek salonuna giren Şerif, Moguer'nin her şeyi öngördüğünü, her şeyi hazırladığını anlıyor. Ambar kapağı, Moguer'nin boşuna motoru çalıştırmaya uğraşırken –her tarafını pasın kemirdiği bu motor sayesinde direksiz bir yelkenliyle ye-

niden denizlere açılacakmış gibi– bıraktığı gibi, açık duruyor ve ambarda Saremito'ya söz ettiği donanım var. *Azzar*'ı ziyaret eden hiç kimse, Seamar memurları, bankacılar, noterler, kanatları kırılmış bu yaşlı akdoğanın seyrine bakıp keyiflenme saatini bekleyen bütün bu güvenilmez, çıkarcı, beceriksiz insanlardan biri bile su kesiminin altına, mazot deposunun yakınına, geminin kaburgası boyunca dizilmiş 1.8 kiloluk bir düzine bütan gazı tüpünü fark etmemişti. Hiçbiri sarılı halde duran elektrik kablosuna ya da bir maşayla tüplerden birinin ağzına tutturulmuş çakmağa dikkat etmemişti. Şerif, herkesi çalıştığına inandırıp ambarına kapanan ihtiyar korsanın, güvertede tıpırdayan ve lombozların çürümüş kenarlarından içeri sızan kış yağmurları eşliğinde bombasını nasıl sabırla hazırladığını gözlerinin önüne getirebiliyor.

Tüplerin musluklarını birer birer açarken, Şerif'in büzülen dudaklarında, hayatı boyunca belaları, komploları, insanların kendisini yargılamasını böyle başından savan Moguer'nin sırıtması belirdi, aynı hor görücü ıslık duyuldu.

Güvertenin üzerinde küpeşteye kadar geri geri giderken kabloyu dikkatle açıyor. Her şey çabucak olup bitiyor, ama gün daha hızlı yükseliyor. Sokak lambaları parlıyor, sahil boyunca ilerleyen yolların düz ve virajlı yerlerini ortaya çıkarıyor. Büyük martılar güneşten erken davranmak için batıdan doğuya doğru uçuyor. Sıcak ışınlar koyun açığında duran *Azzar*'ı aydınlatmaya başladı, gemi bu direksiz haliyle bile olağanüstü bir güzellik ve zarafet içinde görünüyor, bu kaotik manzara içindeki tek kusursuz şey o.

Artık işi hızla bitirmek gerek. Şerif balina gemisine geçiyor, elleri titriyor, elektrik kablosunu bataryaya doğru çekemiyor. Saremito tek bir söz et-

meden motoru çalıştırıyor ve kancasının ucuyla *Azzar*'ın gövdesini itiyor. Kabloyu alıyor ve ucunu bataryaya bağlıyor.

Nesime kalenin tepesinden *Azzar*'ın siluetine bakıyor. Siluete o kadar uzun süredir bakıyor ki, gözlerinin içi yanıyor. Deniz dümdüz, madeni bir renkte. Bir motorun tiz, boğuk homurtusu duyuluyor, sonra bir an bir şimşek çakıyor ve patlamanın gürültüsü sonsuzluk kadar uzun bir zamanın ardından karaya ulaşıyor; boğuk, örtülmüş, sanki derinlerden gelen bir gürültü. Tekne bir an hareketsiz duruyor, bir kilise cumbası gibi suyun üzerinde duran pupasında açılan yaradan biraz duman çıkıyor. Daha sonra Nesime, bu kez havadan gelen kuvvetli bir ikinci patlama duyuyor ve aynı anda geminin gövdesinin yarısını yutan uzun alev dilini görüyor. O gece gökyüzünü dolduracak havai fişekler aklına geliyor.

Moguer yattığı o penceresiz, gri odada bu gürültüyü duymamış olamaz. Bu onun için. Dünyayı terk etmeden önce duyması gereken son ses bu. *Azzar* geri geri hızla denize gömülüyor. Kısacık bir an tıpkı sıçramaya hazırlanan bir hayvan gibi ince, uzun burnunu göğe doğru dikiyor. Ama geri geri batmaya devam ediyor, iki yüz metre derinlikteki dibe doğru dalıp gidiyor. Nesime'nin gözleri Saremito Joseph'in balina gemisini arıyor. Şimdi sadece Şerif'i düşünüyor, bir an önce elini onun elinin içine bırakmak ve geriye dönüp bakmadan gitmek istiyor. Artık açığa doğru bile bakmıyor, zaten deniz şimdi daha düz ve sakin; bir ten gibi her şeyi örtüyor.

Albuquerque
Şubat 1999.

ANGOLI MALA

Milattan önce V. yüzyılda Hindistan'da Angoli Mala adında sıradan bir adamın delirdiği, ormanların derinliklerine çekilip vahşi bir hayvan gibi yaşadığı, kendisini yakalamaya çalışan herkesi öldürdüğü anlatılır. O zaman Sakya Kabilesi'nin şefinin oğlu olan ve henüz Buda, Ermiş lakabıyla ün yapmamış genç bir adam tek başına ormana girmiş ve en küçük bir korku duymadan bu vahşi adamla konuşup onun deliliğini iyileştirmişti.

Yaklaşık iki bin beş yüz yıl sonra, Darien ormanlarında benim de kısmen tanık olduğum benzer bir olay yaşandı. Bu nedenle bu öyküye, Buda'nın kurtardığı adamın anısına, Angoli Mala adını verdim.

Lakabı Bravito olan John Gimson, yağmur mevsiminden önce nehre geldi. On sekiz yıl önce orada doğmuştu, ama artık hiçbir şey hatırlamıyordu. İki ya da üç yaşındayken, Baptizm[1] dinini yeni benimsemiş yerliler olan anne ve babası dispanserde tifodan ölmüşlerdi. Dispanseri John Gimson adında Amerikalı bir siyah rahip, Yaviza'nın altında nehir kıyısına inşa ettirmişti. Daha sonra rahibin Panama'ya dönmesi gerekmiş, giderken çocuğu da yanında götürmüştü. Ona kendi adını vermiş ve genç yerlinin bir gün Tanrı kelamını yaymak için kendi halkı arasına döneceği düşüncesiyle ona din eğitimi vermişti. Ama bir gün rahibin Maranon batakhanelerinden birinde içki içmekle suçladığı Bravito, Darién'e giden gemiye bilet alıp nehre gelmişti.

Ormanda hayatın nasıl olduğu hakkında hiçbir fikri yoktu. Waunanas Kabilesi'nden genç bir yerliydi; sırım gibi ve güçlüydü, çok güzel bir yüzü ve arkaya toplanmış gür siyah saçları vardı. Bravito, doğduğunda ailesinin kendisine taktığı lakaptı, çünkü öfkeli görünüyordu ve rahip de bu lakabı korumuştu.

Yerli toplulukları saf değiştirenleri sevmez. Nehir boyunca ailesini aramaya giden Bravito kuşkuyla karşılanmıştı. Nehrin en yukarısında, Tres Bo-

[1] Protestanlığın bir mezhebi. (Yay.)

cas[1] denen yerin biraz aşağısında amcasının evini bulmuştu. Yerlilere zeytinyağı ve pirinç satmaya gelmiş siyahi tüccarların *pirog*'unda yaptığı bitmek bilmez yolculuğun ardından sonunda oraya vardığında, Bravito, cesaretinin biraz kırıldığını hissetmişti. Nehir çamur rengindeydi ve her iki yakada orman aşılmaz duvarlar gibi yükseliyordu. Yol boyunca Bravito birkaç siyahın ve içine kapanık yerlilerin yaşadığı sefil kulübelerden başka bir şey görmemişti. Bravito her akşam yerde uyumuş, sivrisinekler tarafından yenmemek için de gömleğini yüzüne çekmişti. Kulübelerin döşemesinde, erzaklara ve hatta Bravito'nun rahibin evindeki hayatından sakladığı tek anı olan radyoya saldıran ufacık karafatmalar kaynıyordu.

Bravito, amcası Andrés'in evine sıtmadan zayıf düşmüş bir halde gelmişti. Bir büyücüyü, Tecle adında yaşlı, topal bir adamı eve getirtmişler, o da Bravito'ya kaynatılmış, çok acı bir sıvıyı zorla içirmişti. Nehrin yukarısına gelişini izleyen gecelerde Bravito sayıklamış, içi dışına çıkarcasına kusmuş, sonra bol bol terlemiş ve iyileşmiş olarak uyanmıştı.

Andrés Amca büyük bir yerli evinde oturuyordu; yapraklardan yapılmış, şemsiye biçimindeki kocaman dam yerden dört metre yükselikteki kazıkların üzerine oturtulmuş siyah ahşap döşemeyi örtüyordu. Gemi ambarının boğucu havasından, nehir boyundaki kulübelerin iğrenç haşarat bolluğundan sonra, Bravito bu duvarsız, bölmesiz büyük evin güzelliğini sevmişti; gündüz gölgeli ve serin olan evde gecenin ılıklığı içinde damın yapraklarına düşen yağmurun yumuşak sesini dinleyebiliyordu. Biraz aşağıda, muz bahçelerinin önünde nehir akıyordu ve Bravito, geceleri suların bitmeyen gürültüsünü dinlemeyi de seviyordu.

[1] Nehrin kaynağını oluşturan üç sel suyundan ötürü verilmiş ad: üçağız. (Yay.)

Her şeyi öğrenmesi gerekmişti: her sabah erkenden kalkıp muz veya şekerkamışı plantasyonlarını bir elinde maçete diğerinde sopayla temizlemeye çalışmak ya da ateş yakmak için baltayla ağaç kesmek... Ormanda kaybolmadan ve gürültü çıkarmadan yürümeyi, meyve toplamak için sıtma ağaçlarına tırmanmayı veya şafakla birlikte boğazına kadar gelen nehir sularının içine çöküp, balık ısırıklarından korkmadan büyük aptesini yapmayı öğrenmişti. Özellikle de kabilesinin dilini öğrenmesi gerekmiş, ama bu iş sandığından kolay olmuştu. Sanki bu sözcükler onun içinde uykuya dalmıştı ve diğerlerinin dili onları birer birer uyandırıyordu.

Altı ay sonra birden her şey yoluna girmişti. Başlangıçta ondan kuşku duyan herkes şimdi onunla dostça konuşuyor, işine yardım ediyor, onunla birlikte gülüyorlardı. Amcası Andres ve kuzeni, kendisiyle aynı yaşta, Fulo adındaki delikanlı onunla alay etmeyi kesmişler ve sanki hep orada onlarla birlikte yaşamış gibi davranmaya başlamışlardı. Kadınlar ve çocuklar bile ona daha rahat davranıyor ve plantasyonlarda çalışmaktan dönerken onu iyi karşılıyorlardı. Şimdi Bravito değişmişti: Şehirli elbiseleri yırtılmış ve kirlenmiş, ayakkabıları da nehrin çamuruna dayanamamıştı. Yalınayak yürüyordu ve bedeni güneşten kararmıştı. Tek süslü yanı saçlarıydı. Onları düzenli aralıklarla kesiyor, arkaya doğru tarayıp briyantin sürüyordu.

Bravito Nina'yı ilk kez bu dönemde gördü. Görmeden önce de onun varlığından haberdardı, çünkü amcasının evinde özelikle de delikanlılar sık sık ondan söz ediyorlardı. Hepsi onunla konuşmuş olmakla veya ondan gece cibinliğinin altında buluşmak üzere bir randevu koparmış olmakla övünüyordu. Ama bunu söyleme biçimlerinden, sözlerinin doğru

olmadığı kolaylıkla anlaşılıyordu. Bravito bir gün kuzenine Nina hakkında sorular sormuş, o da gülerek Nina'nın ona göre bir kız olmadığını söylemişti. Ulusal Muhafızlar'dan eski bir siyahi polisle bir yerli kadının kızı olduğunu anlatmıştı. Hatta annesinin bir *cimarrona*, vahşi bir yerli kadın olduğu ve siyahi polisin onu ormanda yakaladığı bile söyleniyordu. Nehrin yukarısında, Tres Bocas'a varmadan önceki son evde yaşıyorlar ve beyaz toz işi yapan Kolombiyalı kaçakçıların bazen Nina'nın evini buluşma yeri olarak kullandıkları konuşuluyordu.

Mevsimin son yağmurlarından sonraki bir gün Bravito, kuzeni Fulo ve başka iki genç yerliyle birlikte ormanda avlanmaya gitti. Andrés Amca ona tüfeğini vermişti; Bravito heyecanlıydı, çünkü ilk kez ormana gidiyordu. İki gün boyunca bir geyiğin izini sürdüler ve üçüncü günün sabahı bir su yatağının dibinde onu öldürdüler. Bravito ateş etmiş ve geyiği vuramamıştı, ama gençler geyiği eşit olarak paylaşmış ve ona da bir budunu vermişlerdi. Geri dönerken Bravito, bir ağaca tünemiş bir *hocco*,[1] vurdu. O zaman ormanın içinden Tres Bocas'a kadar yürüdüler ve üç sel suyunun önündeki kumsalda hindiyi pişirdiler. Av başladığından beri yabani yemiş ve yaprak dışında ağızlarına bir şey koymamışlardı.

Akşam olmuştu. Üç suyun birleştiği yerin üzerinde ışık azalıyordu; ağaçlardan oluşan duvarlar çoktan kararmış, içine girilmez bir hal almıştı. Gençler kumsalda oturmuş yemeklerini yerken, Nina göründü. Balık avlamaktan dönüyordu; kumsalda durup genç yerlilere baktı. Bravito daha önce hiç onun gibi bir kadın görmemişti. Günbatımının loşluğunda upuzun kolları ve ince, uzun boynuyla çok boylu poslu görünüyordu. Teni koyu bakır rengiydi;

[1] Yabani hindi. (Yay.)

gür ve siyah saçları yerli kadınlarınki gibiydi. Ama üzerinde siyah kadınlar gibi uzun pamuklu bir elbise vardı. Yalınayak onlara doğru ilerledi, sepetinde olta ve zıpkınla avladığı balıklar vardı. Hakkında o kadar sık dedikodu yapan gençler birden suskunlaşıp pısırıklaştılar. Nina onlara yaklaştı, o kadar yakına geldi ki Bravito altın rengi gözlerini seçebildi. Onlarla siyahların *siespiem*'lere, orman insanlarına karşı gösterdiği o küçümseyici güven duygusuyla, İspanyolca konuştu. Bravito'ya bakıp sordu: "Bu da kim?" Nabzının hızlandığını ve diğerleri kadar dilsiz kesildiğini fark edince, Bravito çok sinirlendi. Ama Nina çoktan esnek ve umursamaz yürüyüşüyle, arkasına bile dönmeden kumsal boyunca ilerleyip gitmişti. O zaman gençler yeniden ondan söz ederek şakalaşmaya başladılar, Bravito da daha çok öfkelendi. Bu kadar cesaretsiz olduklarına göre Nina onları küçümsemekte haklı değil miydi?

Sonraki haftalar ve aylar boyunca Bravito hep Nina'yı düşündü. Günbatımının alacakaranlığında, sel sularının kıyısında sessizce belirdiği zaman gözlerinin kamaşması, ıslak elbisesinin içinde uzun ve ince silueti, kendisine bakan gözlerindeki sarı ışıltı, hepsi aklında kalmıştı ve her an bunları hatırlıyor, uykuları kaçıyordu. Kumsalda oturmuş dört genç yerlinin Nina'nın alaycı bakışları altında hiçbir şey söylemeye ya da yapmaya cesaret edememeleri karşısında duyduğu öfke ve küskünlüğün yerini almıştı bunlar yavaş yavaş.

Ama Bravito bakir değildi. Yola çıkmadan önceki aylarda, Maranon semtindeki bir amerikanbarda garsonluk yapan siyah bir kadınla ilişkisi olmuştu. Hatta biraz da bu kadın yüzünden yola çıkmıştı. Rahip Gimson'ın suçlamalarını dinlemek istemiyordu. Rahip sonunda her şeyi öğreniyordu, kendisine her şeyi haber veren sadık müritleri vardı.

Nina'yı ilk gördüğünde Bravito'yu öfkelendiren buydu. Çünkü ormanda herkesle eşit olacağını düşünmüştü. Halbuki Nina'nın kendisine ve av arkadaşlarına yönelen bakışlarında, bir yerliden, kendisiyle konuşulduğunda susup başını eğen bir *cholo*'dan başka bir şey olmadığını okumuştu.

O günden sonra, kendi bile fark etmeden, tavırları değişmişti. Sanki yeni hayatına uyum sağlamakla geçirdiği uzun yağmur mevsimi ayları, ailesindekilere benzemek için bir tür sabırsızlıkla öğrenmek istediği her şey genç kızın sert bakışları, umursamaz ve küçümseyici ifadesiyle bir anda yok olmuş ve anlamını yitirmişti.

Şimdi Bravito, amcasının yanındaki varlığını, plantasyonlarda çalışmayı kölelik gibi hissediyordu. Her sabah şafakla muz ağacı dizilerini dolaşmak, güneş insanı serseme çevirinceye kadar yere çömelip elde maçeteyle temizlik yapmak gerekiyordu. Ormanda tarla açmak, ağaçları baltayla kesmek, kütükleri kanayan omuzlarında taşımak gerekiyordu. Fırtınaların ardından damı onarmak için gidip yeni palmiye yaprakları aramak, çatının sırtını güçlendirmek için yeni dallar bulmak gerekiyordu. Tek eğlence şölenler, üç gün üç gece süren içki âlemleriydi; yerliler o zaman akordeon ve davulla dans ediyor ve sarhoş olup ölü gibi yere devrilinceye kadar içiyorlardı. Bu şölenlerde, gençler hantal bedenli yerli kadınları ağaçların arasına sürüklüyor, isteklerini tatmin ettikten sonra da çamurun içinde uyuyorlardı. Kimi zaman âlemlerde hiç olmadık nedenlerden kavga çıkıyordu. Adamlar yumruklaşıyor, kimi zaman da birbirlerini bıçaklayıp öldürüyorlardı.

Bravito yağmur mevsiminin sonunda ilk kez bir şölene gitti. Kuzeni Fulo'yla birlikte nehir boyunca yürüdüler ve gece olurken yerli köyüne geldiler.

Müziğin gürültüsünü, boğuk davul seslerini ve genizden çıkarmış gibi gelen akordeonu uzaktan duydular. Kuş çığlığına benzeyen vahşi ve keskin haykırışlar da geliyordu. Bütün akşamüstü yürüdükleri için tere batan Fulo ve Bravito nehirde yıkandılar. Siyah suyun içinde çırılçıplak yüzdüler. Ormanın üstünde gökyüzünde hâlâ belli belirsiz bir aydınlık vardı ve yarasalar nehrin yüzeyinde uçuyordu. Serin su onlara iyi geldi. Fulo parfüm sürerken Bravito da saçlarını uzun uzun taradı. Sonra yeniden giyindiler ve şölenin yapıldığı eve doğru ilerlediler. Platformda, kadın, erkek, hatta çocuk bir sürü insan vardı. Evin ortasında bir siyah ve bir melez *cumbia* yapıyor, etraflarında da çiftler dans ediyordu; ağır, tepinerek yapılan gülünç bir danstı bu. Merdiven görevi gören budanmış kütük düşmüştü ve Fulo ile Bravito kazıklara tırmanıp platformun kenarına yerleştiler. Gaz lambalarının çiğ ışığında başları yere eğik, bedenleri terden parlayan yerliler sıkış sıkış dans ediyorlardı. Kadınlar gümüş paralar takılı ağır kolyelerini takmışlardı ve attıkları her adımda kolyeleri madeni sesler çıkararak sallanıyordu. Adamların ve kadınların çoğu, *genippa* suyuyla bedenlerini siyaha boyamıştı. Hepsi akşamüstünün ortasında içmeye başlamış ve bazıları şimdiden sarhoş olup, ölü gibi evin altına devrilmişti. Fulo, Bravito'yu 90 derece alkolle karışık şekerkamışı suyuyla dolu fıçılara doğru sürükledi. Bir sukabağını fıçılardan birine daldırdı, önce kendi içti, sonra da sukabağını Bravito'ya verdi. Müziğin sesi öyle güçlüydü ki kimse konuşamıyordu. Döşemenin kenarlarına oturmuş yerli kadınlar 90 derece alkolle dolu bir şişeden içip sigaralarını tüttürerek bekliyorlardı. Alkol kokusu duman, ter ve kusmuk kokusuna karışıyordu ve Bravito zihnini karıştıran sarhoşluğu hissetti. Bulanık bakışlarla Fulo'yu aradı

ve diğerlerinin ortasında, başını yere eğmiş, ayakları sarsılan döşemeyi döverek dans ettiğini gördü.

Bravito içki içen kadınlara yaklaştı. Ona bakıp gülüştüler ve oldukları yerde sallanarak birbirlerinin kulaklarına şarkı söylemeyi sürdürdüler. Sonra içlerinden biri ayağa kalktı. Bravito onu tanıdı. Bu, amcası Andrés'in evine fazla uzak olmayan bir evde oturan genç bir kadın olan Elvira'ydı. Doğum sırasında çocuğunu öldürdüğü için kocası onu terk etmişti. Çıkık elmacık kemikleri, harika ve vahşi saçlarıyla güzel bir yüzü vardı, ama bedeni şimdiden hantallaşmıştı; geniş omuzları ve küçücük göğüsleri vardı. Yüzünün ortasından ayaklarına kadar siyaha boyanmıştı ve gözleri ateşli ateşli parlıyordu.

Bravito gece onunla uzun süre dans etti. Müzisyenler dinlenmek ve içmek için ara verdiklerinde, Elvira Bravito'ya sarılı kalıyor ve şekerkamışı suyuyla karışık alkolü tastan birlikte içiyorlardı. Elvira'nın gözleri deli gibiydi, yüzünden, bedeninden ter akıyordu. Bir ara Bravito midesinin kabardığını hissetti. Kendini döşemenin kenarına attı ve uzun uzun kustu, sonra da sızdı.

Çığlıklarla uyandı. Evin öteki ucunda yere çömelmiş iki adam keskin haykırışlarla birbirlerine meydan okuyorlardı. Dans edenler açıldı ve her iki adam da kafa darbeleriyle karşısındakinin dişlerini kırmaya çalışarak birbirlerinin üzerine atıldılar. Sonra evden aşağı çamurun içine düştüler ve kalabalık yeniden dans etmeye başladı. Bravito sıçrayıp evden aşağı indi, gecenin içine bir-iki adım attı. O zaman Elvira da ardından geldi, onu boynundan tuttu. Yukarıda, döşemenin kenarında yerli kadınlar gülmeye ve sigara içmeye devam ediyor ya da işitilmez bir sesle aralarında şarkı söylüyor, göğüslerindeki kolyelere vurarak dövünüyorlardı. Ormanda Elvira Bravito'yu akordeonun sesinin ancak

ara ara duyulduğu bir yere kadar götürdü. Orada eteğini çıkardı, yere uzandı ve solukları boğuk boğuk ağızlarından yükselinceye kadar şiddetle seviştiler. Daha sonra ter ve pislik içinde, yerde birbirlerine sarılmış halde kaldılar. Bravito hemen yakınlarından her şeyi alıp götürüyormuş gibi güçlü bir şekilde akan nehri duyuyordu.

Bravito en çok ormanı seviyordu. Tres Bocas vahşi dünyanın sınırındaydı. Onun ilerisinde meçhul bir dünya, mutlak bir karanlık ve sessizliğe gömülü balta girmemiş orman başlıyordu. Orada ne nehir ne de yol vardı. Sadece kayaların arasından hızla akan, kimi yerlerde ağaç yapraklarının oluşturduğu kubbe altında tamamen gözden kaybolan birkaç sel suyu ve bulutların sanki doruklarında doğduğu, kaygan taşlarla kaplı, yüksek, sarp tepeler... Biraz daha ileride sel sularından biri bir boğazın derinliklerine gömülüyor ve bu boğazın ilerisinde şeytanın oraya yerleştirdiği simsiyah, sarı ibikli, büyük bir yabani hindi resminin hüküm sürdüğü sihirli bir vadinin başladığı söyleniyordu.

Bravito giderek daha sık ava çıkıyordu. İlk zamanlar amcasına ya da kuzeni Fulo'ya eşlik ediyordu, çünkü orman hakkında, bir geyiğin ya da yabandomuzunun izinin nasıl sürüleceği gibi konularda hiçbir şey bilmiyordu. Sonra duyularını kullanmayı, avın geçtiği yolun koklayarak bulmayı, en küçük bir izi, kırılmış bir dalı, kurumuş bir sel yatağının kumları üzerindeki bir işareti fark etmeyi, hatta dilinin ucuyla çalılıklarının yapraklarının tadına bakmayı öğrenmişti. Bu bilgi içine yavaş yavaş doluyor, sanki eski yerini yeniden bulup oraya kuruluyordu. Bu dünyayı bütün bunları öğrenmiş olamayacak kadar erken bir dönemde terk etmişti, ama yine de dilinin sözcükleri gibiydi bunlar. Her

belirti, her işaret içinde tam yerini bulup oraya oturuyordu. Zaten kimse de buna şaşırmıyordu. Kendisi de siyah rahibin yanında geçirdiği yılları, okulda gördüğü dersleri, okuduğu duaları ve Maranon semtinin gürültülü sokaklarını unutmuştu.

Bir gün nehrin çok yukarısına, Tres Bocas'a avlanmaya gitmiş ve sırtında tüfeğine bağladığı büyücek bir geyikle geri dönüyordu; Nina'yı yeniden görmek istedi. Gidip aynı kumsala, onu ilk kez gördüğü sel sularının kıyısına oturdu. Gerçekten de akşama doğru kız söğüt dallarından yapılmış sepetinde balıklar, omzunda demir uçlu uzun zıpkınıyla balıktan geri döndü. Su ve güneşten yıpranmış pamuklu elbisesi içindeki incecik ve koyu tenli kızın güzelliği karşısında Bravito'nun kalbi yine çok hızlandı. Bravito'ya yaklaşıp onu ilk kez görüyormuşçasına merakla baktı:

– Kimsin sen?

Hemen ekledi:

– Nerelisin?

Bravito: "Ben bir *siespiem*'im," dedi.

Bunu, kızı kışkırtmak amacıyla ormanı göstererek söylemişti. Nina gülmekten kırıldı:

– Bir *siespiem* ha!

Kız ölü geyiği işaret etti.

– Bu ne?

– Bugün öldürdüğüm bir geyik.

Nina,

– Belki babam bunu satın alır senden. Gel, dedi.

Bravito yerinden kımıldamadı. Nina bu duraksamayı hissetti ve sarı gözleri öfkelenmiş gibi parladı.

– Haydi gel!

Daha sakin bir sesle ekledi:

– Evimiz yakında, biraz daha aşağıda.

Bravito geyiği omzuna aldı ve kızı izledi. Şimdi, Nina bakışlarını onun ve arkadaşlarının üzerine ilk diktiğinde, kalbini hızla çarptıran o öfke ve utancı duymuyordu. Nina'nın bakışlarında ve yürüyüşünde bir şeyler değişmişti. Daha hassas ve kaygılı görünüyordu.

Eve vardıklarında ilk önce Nina yukarı çıktı ve Bravito'ya aşağıda beklemesini işaret etti. Ev, yerlilerinkiler gibi duvarsızdı, ama kazıkları daha alçaktı ve budanmış kütük yerine gerçek bir ahşap merdiven vardı.

Nina Bravito'ya yukarı çıkmasını işaret etti. Bravito geyiği yere, merdivenin yanına bıraktı. Ocağın yanında çok zayıf yüzlü yaşlı bir yerli kadın közleri körüklüyordu.

Nina'nın babası ip bir hamakta sallanıyordu. İriyarı ve güçlü kuvvetli bir siyahtı, muhafızların haki renkli giysisi hâlâ üzerindeydi. Bravio'yu görünce sallanmayı kesti.

– Sen kimsin, diye sordu.

– John Gimson, dedi Bravito.

Siyah adam ona dikkatle baktı. Elini saçsız başında gezdirdi.

– Rahibin oğlu sen misin?

– Evet, dedi Bravito.

– Peki yeniden burada yaşamaya mı geldin? Artık hep burada mı kalacaksın?

Bravito bu soruya yanıt vermedi.

– Seçmek zorunda değilsin tabii. Karar verebilmek için daha önünde uzun bir hayat var.

Bu arada Nina gidip ocağın yanına çömelmişti. Annesiyle birlikte balıkları hazırladı ve kızarmaları için közlerin üstüne yerleştirdi. Bravito onun annesiyle İspanyolca değil de, yerli dilinde konuştuğunu işitince şaşırdı. Nina'nın babası geyiği elinde şöyle bir tarttı.

– Ne kadar istiyorsun?

– Bir kutu mermi, dedi Bravito.

Siyah adam gürültülü bir kahkaha attı. Yeniden hamağına oturdu ve sallanmaya başladı.

– Tek bir mermiye karşı bir kutu mermi, iyi, bu iyi bir alışveriş, dedi.

Bravito'dan ses çıkmayınca Nina'nın babası gidip mermi kutusunu buldu ve ona verdi. Bravito hem acıkmış hem de susamıştı, bütün gün yürümekten bacakları ağrıyordu. Ocağın önünde yaşlı yerli kadın ve Nina balıkları ve sinirotlarını kızartmakla meşguldüler, koku Bravito'ya nefis geliyordu. Artık gece bastırıyordu ve bu evde kalıp, yere oturup yemek yemeyi, müzikli dillerinde gevezelik eden iki kadını dinleyerek uyumayı çok isterdi. Siyah adamın sesi onu gerçeğe döndürdü:

– Senin için yapabileceğimiz başka bir şey var mı *cholito*?

Bravito ona anlamadan baktı. İlk kez birisi ona bu küçümseme dolu adla sesleniyordu. O zaman hiç cevap vermeden merdivenlerden indi ve gitti. Rüzgârda hışırdayan büyük ağaçlardan gecenin serinliği geliyordu. Bravito, gece iyice bastırmadan varabilmek için acele ederek, nehrin yukarısına, kumsala doğru ilerledi. Gece nemine karşı korunaklı bir ağaç kuytusu seçti ve toprağı elleriyle düzleştirdi. Sonra gecenin bastırmasını seyretmek için yere oturdu.

Midesi açlıktan kazınıyor ve kalbi öfkeyle çarpıyordu, ama akşam karanlığı öyle güzeldi ki sakinleşti. Nehrin yukarısında kaynakların yanında orman daha saf görünüyor, insanların işleri daha henüz dünyaya dokunamamış gibi geliyordu. Gökyüzü dupduru, amber rengi, sel yatağının mavi suları hâlâ yakamozlar içinde, çakıl taşları hâlâ sıcaktı; hele o kocaman ağaçlar koyu yapraklarını vadinin üzeri-

ne yayıyor, sanki bir büyü ve gizem dünyasını koruyorlarmış gibi patikaları kapatıyorlardı. Burada, ormanın ortasında kuşlar, büyük maymunlar ve yerlilerin söylediğine göre yeraltı dünyasının girişini bilen yabani domuz sürüleri yaşıyordu. Dağa doğru dolambaçlı bir şekilde yükselen dar boğazın üstünde gecenin ve fırtınaların efendisi olan ve barınağı *hocco* resmiyle korunan meçhul bir tanrı yaşıyordu. Oraya yaklaşmak isteyenler kara bulutların içinde kayboluyor ve birden kabaran sel suyu onların cesedini sürüklüyordu. Ama belki de Rahip Gimson'ın derslerinde söz ettiği yeryüzü cennetinin, ne kötülüğün ne de iyiliğin bulunduğu, hayvanların insanların dilini konuştuğu yerin girişi burasıydı.

Kumsalda büyük ağacın kuytusuna oturan Bravito gökyüzünü izliyordu. Bir deniz feneri gibi sabit ve sert görünen ilk yıldızı fark edince, uyumak için yerleşti. Gecenin serin meltemi bir su gibi akıyor ve Bravito sel sularının karışık seslerini dinliyordu.

Gizlenerek ilerleyen bir gölge onu uyandırdı. Tüfeğini aldı. Gölge sanki kendisini güpegündüz görüyormuş gibi doğrudan üstüne yürüyordu. Bravito vardı: "Kim var orada?" Hemen ardından geleni tanıdı: Nina'ydı. Kız önünde çömeldi ve yemek dolu emaye bir tabak uzattı. Kokuyu alınca tabakta canının o kadar çektiği balıkla sinirotu olduğunu anladı. Aceleyle yemeye başladı.

Nina yanında hareketsiz duruyordu. Yemeğini bitirince gidip tabağı sel suyunda duruladı, elini ağzını yıkadı. Sonra ağaca, Nina'nın yanına döndü. Nina tabağı aldı ve gitmek üzere ayağa kalktı.

– Lütfen kal, dedi Bravito.

– Kalamam, dedi Nina, babam seni öldürebilir.

Bravito şaka yaptı:

– Mermim var, kendimi savunabilirim.

Kız,

– Yerlilerle konuşmamı istemiyor, dedi.

– Niye?

– Onları sevmiyor. Beş para etmediklerini söylüyor.

– Ama annen yerli değil mi?

– Aynı şey değil.

Bravito bir an sessiz kaldı.

– O zaman niye bana yemek getirdin?

– Karnın acıkmış olmalı diye düşündüm. O kadar aptalsın ki, geyiğin bir parçasını kendin için ayırmadın.

Gece, böceklerin gürültüsüyle dolup taşıyordu. Bravito bunun burada, bu kumsalda sonsuza dek sürmesini isterdi: mavi gece, sel suları ve önünde ayakta duran, yüzünü veya gözlerini göremediği, içine işleyen ve geri kalan her şeyi unutturan kokusuyla Nina...

– Babam senin bir *siespiem* olmadığını söylüyor. Buraya gelmeden önce şehirde yaşadığını söylüyor.

Nina'nın sesinde neredeyse yalvaran bir tını vardı. Bravito yine şakalaşmaya çalıştı:

– Babanın anlattığı hikâye. Şehri artık hatırlamıyorum bile. Ben bir orman adamıyım, bir avcıyım.

– İnsan yaşadıklarını nasıl unutabilir?

Genç kızın sesi titriyordu ve Bravito onun elini tuttu.

– Neyin var?

Nina'nın sesi sanki uzaktan geliyordu, biraz sonra ağlayacakmış gibi düğümlenmişti.

Bravito ne dediğini tam anlamadan sözlerini dinledi.

– Buradan gitmek isterdim, şehre gitmek, bu insanları, bu evi, bu nehri, bu ormanı bir daha gör-

memek... Başka biri olmak, gitmek, buradan gitmek isterdim.

– Ama niye, diye söze başladı Bravito. Ama durdu, çünkü Nina onu dinlemiyordu. Kumsalda önce yürüyerek, sonra koşarak uzaklaştı. Bravito da arkasından koşmaya başlayınca durdu ve ona doğru döndü ve karanlıkta sesi, onu ilk duyduğunda, dört genç yerlinin başlarını öne eğdiklerinde olduğu gibi sert ve alaycı bir şekilde çınladı:

– Yaklaşma! Bir daha buraya gelme, kaçakçılar yerlilerin buraya gelmesinden hoşlanmaz. Seni öldürürler! Ve ormanda gözden kayboldu. Bir an sonra Bravito, Nina'nın babasının evindeki köpeğin havladığını duydu. Orada, ağacın altında, geceden, sel suyundan, böceklerin şarkısından başka bir şey kalmamıştı.

Bravito artık Andrés Amcasının evinde yaşamıyordu. Biraz daha aşağıya, Elvira'nın evine yerleşmişti. Amcasının evini terk etmesinin belirgin bir nedeni yoktu, belki de artık geceleri Elvira'yla cibinliğinin altında buluşmak için yol yürümek istememişti. Elvira'nın evi nehrin hemen kıyısında, derin bir su birikintisinin üzerine doğru uzanan bir kayanın üstündeydi. Eskiden altın arayan bir Amerikalının orada yaşadığı söyleniyordu ve ondan geriye kalan tek iz, kayada dinamitle açtığı ve nehre inmeyi sağlayan basamaklardı. Elvira evini kimseden yardım almadan, tek başına yapmıştı. Ağaçları baltayla kesip devirmiş ve kayanın üzerindeki deliklere kazıkları çakmıştı. Dam için yeşil palmiye yaprakları ve döşeme için de siyah kamışlar bulup toplamıştı. Şimdi evi biraz daha yukarıda, Tres Bocas tarafında olan Amerikalı Morgan, oyma kayıkları için bir iskele yapmak üzere kayaya ve helikopteri için bir iniş pisti yapmak üzere yukarıdaki araziye ihtiyacı olduğunu bildirmişti. Ama Elvira kayasını ve evini seviyordu ve oradan ayrılmayı reddetmişti.

Bravito Elvira'yı sevmiyordu, ama yumuşak ve kolay bir kadındı ve Bravito, Tres Bocas tarafında avlanmak için günlerce evden ayrıldığında ona hiçbir şey sormuyordu. O böyleydi, çünkü yıllardır yal-

nız yaşamaya alışmıştı ve Bravito'dan da daha yaşlıydı.

Bravito, Elvira'nın en çok sesini seviyordu. İçtiği zamanlar ve kimi akşamlar, yarı karanlıkta evin ortasına oturup şarkı söylemeye başlıyordu. Bravito için ya da herhangi başka birisi için şarkı söylemiyordu. Bedeninin üstünü ağır ağır sallayarak kendisi için söylüyor ve paralar asılı kolyeleri salınımları içinde çarpışıyor, uzun saçları belinden aşağı yere kadar uzanıyordu. Bravito hayatında hiç bu kadar güzel ve pürüzsüz bir ses dinlememişti. Başlangıçta çok ince, çok açık bir su gibi akıyordu, o kadar tizden çıkıyordu ki ses sanki duyulmuyordu. Sonra Elvira'nın sesi büyüyor, dalgalanıyor, bütün evi dolduruyor, Bravito'nun başını ve bedenini doldurup kuşların ve böceklerin uğuldadığı karanlık ormana yayılıyordu. O kadar tiz ve berrak bir sesti ki, insan sesine benzemiyordu.

Bravito hiç kımıldamadan Elvira'yı dinliyor, o sesin içinin derinliklerinde gizli bir şeyleri, unutulmuş duyguları, arzuları harekete geçirdiğini hissediyordu. Hareketsiz, damı ayakta tutan direklerden birine dayanmış, neredeyse soluk almaya bile cesaret edemeden dinliyordu. Elvira evin ortasında, ocağın yanında tek başınaydı ve koy renk bedeniyle yüzü tuhaf bir salınım içindeydi. Topuklarının üstüne çökmüş, kollarını dizlerine dayamış Elvira ağır ağır sallanıyor ve gür saçları yüzüyle, göğüslerini süpürüyor ve sol eliyle göğsünde sallanan kolyeye ritmik bir biçimde vuruyordu. Kimi geceler onu görmeye gelen Rosa adındaki ölmüş bir kadın arkadaşı için şarkı söylüyordu. Şarkının sözleri şöyleydi: "Arkadaşım Rosa, gel otur yanıma!" Ve sözcükler, sanki Elvira'nın arkadaşı her an öte dünyadan çıkıp gelecekmiş gibi ürpertiyordu Bravito'yu. Elvira nehrin karşı yakasını, büyük dönemecin başladığı noktayı

gösteriyor ve şöyle diyordu: "Orada onun evi, orada ölüler köyü!"

Elvira şarkı söylemeyi bitirdiğinde döşemeye uzanıyor, gaz lambasını yakıyor ve alevin üzerinde dönüp duran böcekleri seyrediyordu. Bravito da serin döşemeye uzanıyor ve Elvira, korkmuş biri gibi ona sıkı sıkı sokuluyordu. "Ne düşünüyorsun?" diye soruyordu Elvira. "Hiçbir şey düşünmüyorum." Bravito gerçeği söylemiyordu. Nina'yı, nehrin en yukarısındaki onun yaşadığı evi, gitmek istediği o evi düşünüyordu.

Kışın başında Bravito kaçakçılarla karşılaştı. O sırada nehirlerin suyu durulaşmıştı ve mavi gökyüzü suya yansıyordu. Su düzeyi öyle alçalmıştı ki sular çekildiğinde büyük birikintilerde bile kum şeritleri ortaya çıkıyordu. Gemiciler artık nehirden yukarı çıkamıyor ve sakızağaçları bölgesinde demir atmak zorunda kalıyorlardı. Nehrin yukarısında, kaynağa doğru hava soğuktu. Ormanın üzerinde, plantasyonlardaki muz ağaçlarını kıran şiddetli bir rüzgâr esiyordu.

Bravito bu mevsimi seviyordu. Kışın tadına ilk kez varıyordu. Şehirde, pis Maranon semtinde hiç kış olmazdı. Yağmur mevsimi sona erince, ağır ve nemli bir sıcak bastırır, güneş sac levhaları fırın gibi kızdırırdı.

Bravito kaçakçılarla Yaviza Kasabası'nda karşılaştı. O dönemde (hiç kuşkusuz bugün de öyledir) Yaviza, iki kenarında yılın başından sonuna kadar gece gündüz açık elli barın dizili olduğu tek bir büyük sokaktan ibaretti. Barlar, tezgâhın arkasında müşteri beklerken uyuklayan bir adamın dışında, çoğunlukla boştu. Ama bazı akşamlar elli bar da aynı anda dolardı. Müşterilerin çoğu, bütün komşu nehirlerden muz ya da mısır yüklerini satmaya gelmiş yerlilerdi ve tarlalarda aylarca sürmüş çalışmanın karşılığını birkaç saatte harcarlardı.

Bravito, kuzeni Fulo ve amcasıyla birlikte, Çinli bakkallardan zeytinyağı ve erzak almak üzere kayıkla gelmişti. Alışveriş bitince amcası ve kuzeni oradan ayrılmış, Bravito ise cebinde plantasyondaki çalışmasının ücreti olan elli dolarla kasabada kalmıştı. Akşamüstü bardan bara gezerek içmeye başlamıştı. Gece olduğunda, nehrin üstündeki en büyük bara girmişti. Burası, İsviçre'nin Alman kantonundan Schelling adında yaşlı bir adama ait, geniş, ahşap bir yapıydı. Schelling, bir altın avcısıydı ve bu heves onu giderek mahvedince tam zamanında meslek değiştirmiş ve alkol satmaya başlamıştı. Bravito gemiden indiğinde onun evinde kalmıştı ve adamı seviyordu, çünkü kaderin sillelerine rağmen yaşlı adam şık ve neşeli kalmayı bilmişti. Çiğ yeşile boyanmış, neredeyse boş büyük salondaki lüks nesneler bir uçak motoru gürültüsüyle çalışan vantilatörden ve hiç durmadan aynı *cumbia* parçasını çalan bir müzik kutusundan ibaretti. Bravito içeri girdiğinde kendilerini müziğe kaptırmış birkaç yerli kadın salonun ortasında göğüslerine birer havlu bastırmış, tek başlarına dans ediyorlardı. Tezgâhın yanında yerliler, birkaç siyah ve halice demirlemiş mavnalardan inmiş tayfalar göze çarpıyordu; bir köşede içen kafaları kazınmış, ufak tefek ve koyu tenli iki *cuna*[1] bile vardı. Bravito önceden birayla *canazo*[2] içmişti ve boğazı yanıyordu. Müzik kutusundan gelen her gürültü, her darbe içinde yankılanıyor, canını acıtıyordu. Kaçakçılar salonun dip tarafına, vantilatörün yanına yerleşmişlerdi ve Bravito Schelling'in onlarla birlikte içtiğini fark etti. Onlara bakmak için yaklaştı. Bunlar, üzerlerine haki renkte pantolon ve gömlek giymiş, ayaklarına vahşi hayvan derisinden yüksek konçlu kalın çizmeler çek-

[1] Orman yerlisi. (Yay.)
[2] Eczane alkolüyle karıştırılmış yerel rom. (Yay.)

miş, Kolombiya zencileriydi. Silahlıydılar. Bravito onları önce asker sanmıştı.

Masaya yaklaşınca Schelling ayağa kalktı ve onu dostça karşılayıp bir şişe viski uzattı. Bravito masalarına oturdu ve içkiden bir yudum aldı. Yanında purosunu tüttüren siyah bir dev ona bakıyordu. Bravito şişeyi Schelling'e geri verdi, o da kaçakçıların arasında elden ele dolaştırdı. Kimse konuşmuyordu. Müzik kutusu hiç durmadan aynı Kolombiya *cumbia*'sını çalıyordu. İskemlesinde oturan Bravito, dans eden yerli kadınlara bakıyordu. Yerli kadınlardan bazıları şimdi havlularını koltuklarının altına kıstırmış, hantal hantal siyah adamlarla dans ediyorlardı. Alkol, müzik, ter kokusu o denli güçlüydü ki Bravito başının döndüğünü ve midesinin ağzına gelmeye başladığını hissetti. Salondan çıkmak istedi, ama kapıya ulaşacak zamanı bulamadı. Kapının yanında dizleri üstünde döşemeye çöküp ağzını yakan sarsıntılarla kustu. Salondaki garsonlardan biri, çok iriyarı bir *zambo* onu tutup kaldırdı ve arkasından küfürler savurarak gecenin içine fırlatıp attı: Pis *cholo*, içmeyi bile bilmiyorsun! Kolombiyalı kaçakçılar ve Schelling ise, sanki dünyada hiçbir şeyin önemli yokmuş gibi, köşelerinde sigaralarını tüttürmeye ve viski içmeye devam ederek, olanları seyrediyorlardı.

Bravito gecenin içinde birkaç adım attı, sonra sundurmanın altında yere uzandı; toprak etrafında dönüyordu. Daha sonra muhafızların kendisini götürdüğünü ve yollarının üzerinde bulup topladıkları bütün yerlilerle birlikte karakola tıktıklarını hissetti. Sabah bir tencere dolusu siyah kahve verdiler, herkes bir kabı daldırıp sırayla içiyordu. Ellerini ceplerine sokan Bravito bütün parasının alınmış olduğunu fark etti. Hücrede yanında oturan bir yerli

ona parmaklıkların arkasındaki muhafızları gösterdi ve bir parmağını dudaklarının üzerine koydu.

Kahveyi bitirince muhafızlar parmaklığı açtılar ve onları dışarı çıkardılar. Güneş ışığı Bravito'nun gözlerini kamaştırdı. Etraflarında tüfekli muhafızlar, Yaviza sokaklarından sıra halinde geçtiler. Yol boyunca siyah çocuklar çevrelerinde koşuşturuyor, onlarla alay edip, taşlıyorlardı. Köyün çıkışındaki bir otlağa geldiklerinde, muhafızlar onlara maçete ve sopa dağıttı, çalışmaya başladılar. Güneş kavuruyor, bakışlarını karartıyordu. Adamlar makine gibi maçeteyi öne doğru savuruyor, otu biçiyor, sonra sopayı kullanarak arkalarına atıyorlardı ve beceriksiz komik kuşlar gibi çömelmiş halde birkaç adım ilerliyorlardı. Körleşmiş bıçaklar çakıl taşlarına çarpıp çınlıyor ve kesik kesik soluklara karışan bu ses tekdüze bir müziğe dönüşüyordu. Bravito bu müziği dinliyor, başka hiçbir şey düşünemiyordu. Güneş, kanındaki alkolü yakıyor, tenini yakıyor, bedenini sertleştiriyordu. Bıçağın altındaki sert, parçalanmaz taşlara benziyorlardı.

Çalışma akşama kadar sürdü. Sonra uzun bir düdük sesi işitildi ve muhafızlar ayağa kalktılar. Yerliler maçetelerle toprağa vurmayı bıraktılar. Uzun boylu, üniformalı, tabancası elinde bir siyah onlara kadar yürüyüp hepsini süzdü. Sert çizgilerle dolu yüzü, birkaç göbek önceki ataları arasında bir yerlinin de olduğunu gösteriyor ve şehla gözleri bakışına umursamaz bir çılgınlık havası veriyordu. Kimse konuşmuyor, soluk bile almıyordu. Dev adam onlara sırtını döndü ve muhafızlar maçetelerle sopaları topladılar. Adamlar artık serbestti. Kestikleri otların içine oturup sigaralarını yaktılar, sigaralar elden ele dolaştı. İzmarit Bravito'ya da geldi, o da bir duman çekip yanında oturana verdi. "Bu adam kim?" diye sordu. Diğeri kimi sorduğunu he-

men anladı. "Çavuş Torre," dedi. "O da kaçakçılarla birlikte. Burada her şeyi o idare eder." Bravito'nun etrafında yerliler gevezelik edip gülüşüyorlardı. Her şeyi, geçirdikleri kötü günü ve çalınan bütün paralarını çoktan unutmuşlardı. Bravito Nina'yı, onun kaygısız, ama biraz kibirli yüzünü, aynı zamanda sözcüklerinde çınlayan korkuyu düşünüyordu. Bravito, Tres Bocas'a geri dönmeli, bir şeyleri sonuna kadar götürmeli ve anlamalıydı.

Bravito ormanda yaşamaya karar vermişti. Artık bu onun için bir zorunluluktu, başka bir yerde yaşayamazdı. Toprakla ve pisliklerle karışan suyun ağırlaştığı, havanın daha da ağır olduğu nehrin aşağısında artık yaşayamazdı. Göğsü hastaymış gibi sıkışıyordu. Gittiği her yerde, siyahların köylerinde, aynı dışkı kokusuyla karşılaşıyor, bu da ona Schelling'in barının yanında geçirdiği geceyi, ayakta zor duran ve kendisini görmeden üzerine işeyen sarhoş yerlileri hatırlatıyordu. Bir de küfle ölümün karıştığı o tatsız hapishane kokusu ve polislerin sert bakışları altında toprağa vuran maçetelerin tekdüze gürültüsü vardı. Bütün bunları unutamıyordu.

O zaman sadece bir maçeteyle silahlanmış olarak, radyoyu omzuna takıp Elvira'nın evinden ayrılmış ve nehrin kaynağına, Tres Bocas'ın ilerisine kadar gitmişti. Orada sıtma ağacı meyveleri, kökler ve sel suları içinde avladığı karideslerle beslenerek bir vahşi gibi yaşamıştı. Bulutlarla kaplı dağlara çıkan ve şeytanın insanlar girmesin diye bir yarın üstüne bir yabani hindi resmi çizdiğinin söylendiği dar vadinin girişine gelmişti. Sel suyu gök gürültüsü gibi sesler çıkararak güçlü bir şekilde akıyordu ve uzakta fırtına dağların doruğunu örtmüştü. Bravito günlerce orada, vadinin girişinde kalmış, ama ilerlemeye cesaret edememişti.

Yeniden Tres Bocas'a indiğinde, Nina'ya ilk kez rastladığı kumsala gitmek istemişti. Siyah kaçakçılar bir ateşin etrafına çömelmiş, yemek yiyorlardı. Gece bastırdığında onlara yaklaşmıştı. Siyah dev tüfeği elinde ayağa kalkmış, sonra Bravito'yu tanımış ve gülerek haykırmıştı: "*Cholito* geldi, viskici geldi!" Ve diğerleri gülmeye başlamıştı. Bravito onların birkaç adım uzağında, kaçmaya hazır bir halde durmuştu. Siyah dev yanına kadar yürümüş, elini omzuna koymuştu. Orada ateşin yanında Bravito karnını tıkabasa doyuruncaya kadar yiyip içmişti. Siyahlar aralarında Bravito'nun tam anlayamadığı tuhaf bir dil konuşuyorlardı. Birlikte sigara içtiler; herkes kendi paketinden içiyordu, bunlar sarhoş edici kokuları olan Amerikan sigaralarıydı. Kaçakçılar radyoyu gördüler, Bravito'dan onu açmasını istediler, ama piller uzun süredir bitmişti. Adamlar pamuklu örtülere sarınıp yattılar, ama siyah dev o melodili komik sesiyle, kızıllaşan korlara bakarak, tek başına konuşmaya devam etti. Adının João olduğunu, Brezilya'dan geldiğini söylemişti. Bravito hiçbir şey demeden, sigarasını tüttürüp ateşi seyrederek onu dinliyordu. Kaçakçılar tüfeklerini kumsala bırakmışlardı ve Bravito, tüfekleri alıp bu adamları öldürmenin kolay olacağını düşünmüştü. Sonra o da çakıl taşlarının üzerine uzanmış, ama örtüsü olmadığından soğuktan sabaha kadar uyuyamamıştı.

Bravito o geceden sonra kaçakçıların yanında kalmıştı. Kolombiya sınırındaki, Palo de las Letras[1] tarafındaki dağlara kadar onlarla birlikte yürüyor ve onların sırt çantalarını doldurup geri gelmesini beklerken avlanıyordu. O zaman birlikte nehir boyunca, Panama'ya giden işleticilerin gemilerini bağ-

[1] İşaretli ağaç. (Yay.)

ladıkları yere kadar aşağı iniyorlardı. Orada çantalar bir gemiye yükleniyor ve kaçakçılar Yaviza Köyü'nde bir bardan ötekine dolaşarak bir sonraki yolculuğu bekliyorlardı. Artık Bravito Schelling'in barında başına bir iş gelmeden içebiliyordu. Kaçakçılarla birlikte olduğu biliniyor ve kimse onunla kavga çıkarmaya çalışmıyordu. Hatta dev Joâo ona kılavuzluk hizmeti için para da veriyor ve zaman zaman gemiye yüklenecek bir sırt çantasını da ona emanet ediyordu. Bravito soru sormuyordu. Çantalarda ne olduğunu öğrenmeye çalışmıyordu. Ama herkes bu çantalarda saat ya da sigara olmadığını biliyordu. Hatta sırt çantalarının içinde yeşil naylonlara sarılmış paketlerdeki beyaz tozun tadına önce Çavuş Torre'nin baktığı ve kaçakçıların geçmesine bunun için izin verdiği söyleniyordu. Ayrıca kaçakçıların hırsızlık yaptıklarını ve ormanda rastladıklarını hiç çekinmeden öldürüp soyduklarını da herkes biliyordu. Kurbanlar çoğunlukla Güney Amerika ülkelerinin, Arjantin, Uruguay, Brezilya'nın yoksulluğundan kaçıp ABD'ye yayan ulaşmayı uman kadınlar ve erkeklerdi. Kaçakçılar onlardan haraç istiyor ve eğer kendilerini korumaya kalkışırlarsa tüfekleriyle ateş edip öldürüyor, cesetlerini de akbabalarla karıncalara bırakıyorlardı. Bravito kaçakçıların ganimeti, para, mücevher ve saatleri paylaştığını birçok kez görmüştü. Ama bu onu ilgilendirmiyor ve onun için pek fark etmiyordu. Sadece onlara hiç sırtını dönmüyor ve uyuduğu zaman bile maçetesinin sapını elinden bırakmıyordu.

Bravito hep Nina'yı düşünüyordu. Kaçakçılar dağları aşmadan evvel Tres Bocas'dayken Bravito gizlice Nina'nın evine gidiyordu. Ağaçların arasına saklanıp genç kızın balık avından geri dönmesini bekliyordu. Akşam olup da uzun pamuklu elbisesi

ıslak bedenine yapışmış kız geldiğinde, Bravito kalbinin daha hızlı çarpmaya başladığını hissediyordu. Hayatında hiç bu kadar güzel bir kadın görmemişti. Kız onun orada olduğunu anlıyor, dosdoğru üstüne yürüyordu. Özellikle pürüzsüz ve saf, bakır rengi yüzü ve büyük kaygılı gözleri çok güzeldi. Babasının dikkatini çekmemek için kısık sesle biraz konuşuyorlar, sonra kız balıkları pişirmek üzere eve dönüyor ve Bravito tatlı duman kokusunu duyuyordu. Artık Nina hep aynı emaye tabak içinde onun payını da getiriyordu.

Bir akşam, kaçakçılar onu almadan nehrin aşağısına gittiklerinden Bravito kumsalda yalnızken Nina geldi. Kumsalda, gerektiğinde hızla doğrulabilmek için –her zaman yaptığı gibi– topuklarının üzerine çömeldi. Mevsim kıştı, Noel'in az öncesiydi ve güzel bir geceydi; yıldızlarla dolu, Bravito'nun daha önce hiç görmediği kadar soğuk ve parlak bir geceydi. Uzun süre konuştular, sanki artık zaman yoktu ve hiçbir şey önemli değildi. Kız konuşurken Bravito ona bakıyor, mavi gölgelerin içinde yüzünü zar zor seçebiliyordu. Kız kaçakçılardan nefret eden ve aldığı ölüm tehditlerinden dolayı her gece elinde tüfeğiyle nöbet tutmak zorunda kalan babasından söz ediyordu. Sonra yineliyordu:

– Buradan gitmek istiyorum, şimdi gitmem gerek.

– Niye?

– Çünkü artık burada kalamam, korkuyorum.

– Baban ne olacak peki?

Bravito geceye rağmen onun gözlerini görmeye çalışıyordu.

– Babam onların katil olduklarını söylüyor. Sen niye onlarla birlikte çalışıyorsun?

– Çünkü başka kimse beni işe almaz.

– Ama seni öldürecekler.

Sesi boğuk çıkıyordu ve yüzünü nehrin aşağısına doğru döndürmüş, gerçekten bir kaçma yolu arıyormuş gibi, "Gitmem gerek, gitmeliyim," diyordu.

Bravito ona kendisiyle beraber geleceğini söylemek istiyordu, ama boğazı düğümlenmişti.

– Peki ne zaman yola çıkacaksın?

– Bilmiyorum. Babam gitmemi istemiyor. Bu yerden ayrılmak istemiyor. Ama ben biraz para bulur bulmaz yine de gideceğim, şehre gideceğim, hiç geri dönmeyeceğim.

Birlikte bir sigara içtiler. Hiçbir şey söylemeden, bakışları gecenin içinde kaybolmuş, nehrin sesini dinleyerek izmariti birbirlerine uzatıyorlardı. Bravito'nun kalbi çok hızlı ve güçlü çarpıyor ve elleri biraz titriyordu, çünkü belki de son kez görüştüklerini anlamıştı. Niye bütün bunlar sonsuza kadar sürmüyordu? Gecenin içinde hiç durmadan akan nehrin hareketi, çakıllara vuran yıldızların ışığı, ormanda rüzgârın uğultusu, ağaçlardaki hayat, yüzlerine sürtünen sivrisinekler. Kaçakçılar orada olmadığına, ne tehdit ne ölüm olmadığına göre daha her şey mümkündü. Genç kadının kokusunu yanı başında hissediyordu; baharatlı, sarhoş edici, henüz tanımadığı bir koku. Bravito bu ânın gelmesini o kadar uzun süredir istiyordu ki... Şimdi o an gelmişti ve o korkuyordu. Genç yerlilerle konuşan Nina'nın küçümseyici sesini ve ötekilerin cevap vermeye cesaret edemeden başlarını yere eğmelerini düşünüyordu. Şimdi öfkeden ve arzudan titriyordu. Eli sigaranın ucunu aradı, ama Nina onu uzağa çakılların üstüne atmıştı, o zaman Nina'nın parmaklarını tutup ağzına götürdü. Sonra elleri kızın kolu boyunca yukarı tırmandı, omuzlarına dokundu, kürekkemiğinin üzerinde kaydı ve şimdi bütün bedenini kollarının arasına almıştı. Ona doğru eğildi, dudaklarını aradı. Nina biraz geri kaykıldı ve uzun bacaklarını ge-

rip bir hamlede ayağa kalktı. Bravito her şeyin bittiğini, kızın gideceğini düşündü. Ama Nina onu da elinden çekti, ayağa kaldırdı. Dans ediyorlarmış gibi birbirlerine sıkı sıkı sarıldılar. Nina, "Şu tarafa gidelim, belki birisi gelir, yoldan uzaklaşalım," dedi. Onu neredeyse kurumuş bir sel yatağı boyunca ormana doğru sürükledi. Orada ağaçlardan kubbenin altında, soğuk kumların içinde uzun uzun ve şiddetle seviştiler. Sonra bedenleri soğuyup titreyinceye kadar birbirlerine sarılıp yattılar. Nina kalkıp sel suyunda yıkandı ve daha sonra Bravito gidip kumsaldan pamuklu örtüsünü aldı ve ısınmak için ateş yaktılar. Bravito konuşmuyordu; Nina sordu: "Ne düşünüyorsun?" Bravito biraz önce keşfettiği şeyi, Nina'nın bakire olmadığını düşünüyordu. Kız sordu: "Şimdi niye gitmem gerektiğini anlıyor musun?" Sesi sabırsızlık yüklüydü, yerinde oturamıyordu. "O sırada João kaçakçı değildi," dedi, "babamla birlikte çalışıyordu. Daha aşağıda bir bıçkıhane kurmak istiyordu. Babam olan biteni öğrenince João'yla dövüştü, onu öldürmek istiyordu. O zaman João da kaçakçılarla birlikte gitti. Şimdi onlar babamı öldüreceklerini söylüyorlar." Bravito kalbinin daha hızlı çarptığını hissetti, Nina'ya yaklaştı, onu uzun süre kollarının arasında sıktı: Örtüye sarınıp, ağaçların kuytusunda, kumsala uzandılar. Bu öyle bir mutluluktu ki, Bravito durmadan uyanıp Nina'ya sarılıyor, hâlâ orada olduğundan, düş görmediğinden emin olmak istiyordu.

Bunu izleyen haftalar boyunca Nina kaldı ve sanki zaman durdu. Bravito, Nina için Tres Bocas'da yaprak damlı yuvarlak bir ev yaptı. Başlangıçta Nina her akşam ailesinin evine dönüyor ve Bravito ormanda oturup lambanın aydınlattığı cibinliği seyrediyordu. Sonra bir gün babası öfkelenip

kendisine vurduğu için Nina evi terk etti ve gelip Bravito'nun yanına yerleşti. O zaman tehditleri de düşünmeden mutlu oldular. Nina her sabah zıpkını ve oltalarıyla balık tutmaya gidiyor, Bravito da ona eşlik ediyordu. Kızın derin su birikintilerine, akıntılara dalışını görmek hoşuna gidiyordu; o kadar uzun süre dipten yüzüyordu ki Bravito'nun soluğu kesiliyor ve bakışları suyun yüzeyinde kaygıyla dolaşıyordu. Su birikintilerinde gümüş gözlü yeşil sazanlar, normal sazan ya da dipteki taşlardan koparıp aldığı kedibalıkları tutuyordu. Balıkları kumsalda, yerlilerin tarlalarından topladığı sinirotu ve sıtma ağacı meyvesi veya mango katarak pişiriyordu.

Kaçakçılar geri gelmemişlerdi ve Bravito tüfeksiz avlanmak zorundaydı. Tuzak kurmayı denemiş, ama pek başarılı olamamıştı. Kimi zaman bir *agouti*[1] veya bir kuş yakalıyordu. Ama tüfeksiz orman ona içine girilmez, gizemli bir yer olarak görünüyordu. Nehrin uzağında o insanın üstüne çöken, tehditkâr sessizlik vardı. Geceleri Nina yokken, evin döşemesine uzanıp dalga dalga gelen gürültüleri, ormanın derinliklerinden çıkıp gelmiş hissini uyandıran yağmur sesinin ışığın çıldırttığı böceklerin vızıltısına karışmasını dinliyordu.

Ama Nina'yla günler güzeldi. Birikintilerin derin sularına gözleri açık dalıyorlardı. Balıklar önlerinde kaçışıyordu. Nina'nın kolu uzanıyor, demir uçlu zıpkın bir balığı uçarken çiviliyor ve suya yayılan kan bulutuna saydam ve vahşi bir küçük balık sürüsü üşüşüyordu. Soğuk suda uzun uzun yüzüyor ve titreyerek dışarı çıkıyorlardı. Nina'nın uzun pamuklu elbisesi bedenine yapışıyordu. Güneşin yakıcılığını yeniden ciltlerinde hissedinceye kadar kumsalın çakılları üzerinde oturuyorlardı. Bravito'nun en çok sevdiği anlar bunlardı. Nehirde yüzmekten o

[1] Amerika'da yaşayan tavşan büyüklüğünde bir kemirgen. (Yay.)

kadar yorgun düşmüş oluyorlardı ki, uzun süre neredeyse hiç kıpırdamadan önlerinden akan dümdüz, üzerinde yusufçukların titreştiği, burgaçların ilerlediği sıvı bir taşı andıran suya bakakalıyorlardı.

Nina'nın Bravito'nun yanında kalmaya karar verdiği akşamlar, Tres Bocas'daki küçük kulübede döşemeye uzanıyorlar ve ışık yavaş yavaş sönerken Nina tek başına konuşuyordu. Neredeyse kısık bir sesle annesinden dinlediği tuhaf öyküler anlatıyordu. Bu öyküler tuz nedir bilmeyen ve eti çiğ yiyen vahşi adamlar yaşadığı nehrin yukarı kısmı hakkındaydı. Kayıp vadiden, bulutların doğduğu yüksek dağlara doğru giden sel suyundan söz ediyordu. "Oraya kimse gidemez. Annem diyor ki, eğer dağa doğru yürürsen birdenbire gök kara, kapkara olurmuş ve yağmur o kadar şiddetli yağmaya başlarmış ki sel suyu yatağından taşar ve seni de sürüklermiş." Bravito bir gün oraya gitmek, boğazı geçmek, dağa kadar çıkmak istiyordu. "Orada, vadinin ucunda büyük siyah bir yar varmış diyorlar ve bu yarın üzerinde rengârenk bir yabani hindi varmış, onu oraya şeytan çizmiş. Ama oraya kadar varırsan gök öyle kararırmış ki gece oldu sanırmışsın ve sel suyu vadiyi en tepesine kadar doldurumuş." Bravito gülerek dinliyordu: "Madem kimse oraya hiçbir zaman gitmemiş, bunları nereden biliyorlar?"

Bravito her gün Nina ile birlikte akıntıların altındaki su birikintilerine dalıyor ve giderek daha uzun süre kalıyordu. Akıntıya karşı yüzüyor, su yüzünde dalgalanan altın zerreciklerinden gözleri körleşiyor, bedeninin etrafından aşağı doğru inen suyun ağırlığını hissediyordu. Nehir onu böyle sardığında kendini iyi hissediyordu. Akşam dağdan aşağı inen üç sel suyundan doğmuş nehre bakıyor ve Nina orada olmadığı, ailesinin evinde kaldığı zamanlarda bile, sanki kız orada, nehrin tanıdık ve gizemli su-

yunun içindeymiş gibi geliyordu. Nehir bütün anılarını silmişti.

Bravito, kumsala, Nina'nın her zaman balık tuttuğu yere geldiğinde önce dumanı gördü, sonra da çadırları ve kaçakçıları. Askeri giysileri sırtında, tüfeği omzunda dev João ortalarında duruyordu. İçlerinde Bravito'nun tanımadığı genç bir *zambo* Siyah da vardı. João önce tüfeğini Bravito'ya doğrulttu, sonra onu tanıdı ve gürültülü bir şekilde selamladı: "*Cholito*'ymuş, viskici!" Bravito maçetesi elinde, radyosu omzunda yaklaştı. Genç *zambo*'nun gözleri siyah yüzünde parlıyordu. "Bizimle yolculuğa geliyor musun?" diye sordu João. "Mevsim başlayacak, birçok yolculuk, bir sürü de para olacak." Bravito başını salladı. "Hayır, artık bu işi yapmak istemiyorum. Ben buradan gideceğim." Dev Bravito'nun gözlerine bakmak için yanına yaklaştı. "Niye gitmek istiyorsun?" Sesinde öfke vardı ve Bravito kalbinin daha hızlı çarptığını hissetti. Ama kaçakçılardan korkmuyordu. Sadece şimdi gitmelerini, Nina balık tutmaya devam edebilsin diye nehrin önünü boşaltmalarını istiyordu. Başını sallayarak, "Artık sizinle gidemem," diye yineledi. João bunu onaylamadığını belirtecek şekilde kafasını salladı. "Bizi böyle bırakamazsın. Senden başkalarına da söz etmiş, sana güvenebileceğimizi söylemiştim. Onlara böyle dedim, doğru değil mi?" Kumsalda oturan adamlara doğru döndü, hepsi de başlarıyla evet dediler. Sadece *zambo* suskun duruyor ve sabit bakışlarla Bravito'yu süzüyordu. Bravito, maçetesinin nemlenen kabzası elinde, hareketsiz duruyordu. Gidemeyeceğini, gitmeye kalkarsa onu öldüreceklerini biliyordu. Sırt çantaları, büyük mavi, lastik çantalar kumsalda yan yana dizilmişti. "Dinle," dedi João. "Bu defa da bizimle gel, çok para kazanacak-

sın, sonra istediğin yere gidebilirsin." Elini Bravito'nun omzuna koydu. "Sonra evlenip karının yanında kalabilirsin." Bunu yavaşça, sanki söylemek istemediği şeyler biliyormuş gibi Bravito'nun gözlerinin içine bakarak söylemişti. Bravito Nina'yı düşünüyordu. Kaçakçıların dumanını mutlaka görmüş, ormanda, ailesinin evinin yakınlarında saklanıyor olmalıydı. Geri geldiğinde, kaçakçılar Yaviza'da gemi işletmecisinin yola çıkışını beklerken, Nina'yı götürecekti. Yolculuktan kazanacağı parayla gemiye binip büyük şehre gidebilirlerdi, orada onları kimse aramazdı.

O gece Bravito neredeyse hiç uyumadı. Maçetesi elinde, kumsala uzanmış, gaz lambasının ışığına doğru dönmüş, her gürültüyü kolluyordu. Kaçakçılar şafak sökmeden sessizce hazırlandılar. Çantaları aldılar ve Bravito onlarla birlikte nehir boyunca yürümeye başladı. Kumsaldan ayrılırken Bravito geri döndü ve Nina'yı görmeye çalıştı. Ama manzara gri ve ıssızdı. O zaman ormanın içinde çantalarının ağırlığı altında iki büklüm olmuş kaçakçı topluluğunu izledi. Daha ileride öne geçip patika dolambacında onlara kılavuzluk etti. Birçok kez çantasını çalılıklara fırlatıp geriye, Tres Bocas'ya doğru koşmak isteği duydu. Ama belki de çok geçti artık. Bir düşteymiş gibi Nina'yı götürecek gemiyi düşünüyordu: Şafak vakti gemi nehirden aşağı, denize döküldüğü yere doğru inecek, kıyılar ayrılacak, denize açılacak ve gemi uçuşan pelikanların arasından ilerleyecekti.

Ertesi gün, güneşin batması yaklaşırken Yaviza Köyü'nün civarına geldiklerinde Bravito yalnız olduğunu fark etti. Kaçakçıları beklemek için çantasını yere koyduğunda alacakaranlıkta etrafını kuşatan silahlı adamları gördü. Kısacık bir an onların kaçakçılar olduğunu sandı. Sonra tabancası elinde

Çavuş Torre'nin uzun boyunu ayırt etti. Maçetesini yere attı ve gözlerini erişilmez nehre çevirip bekledi.

Felaket geceyle gelir. Orman Elvira'yı sanki bir yarığın dibindeymiş gibi sıkıştırıyordu. Ortalıkta adam kalmamış, hepsi kaybolmuştu. Gıcırdayan, çatırdayan, döşemenin tahtaları üzerinde sürünen görünmez hayvanlar dışarı çıkmıştı. Ocağın çevresinde hareketli bir halı oluşturan binlerce yaldızlı hamamböceği. Maskeye benzeyen gece kelebekleri, sivrisinekler...

Elvira uzun süredir gecenin içinde, cibinliğin altında bekliyordu. Döşemenin parlak tahtaları üstündeki tek ışık gaz lambasıydı. Titreyen alevi cibinliği, dört iple çatı kirişlerine asılmış çarşafı aydınlatıyordu. Gecenin içinden çıkıp çılgına dönmüş böcekler alevin çevresinde dönüyor, cibinliğe çarpıyor ve çıtırdayarak yere düşüyorlardı. Komik bir ses çıkıyordu; sanki yağmur sesi gibi diye düşündü Elvira. Genç kadın örtünün arkasından ışık halesine bakıyor ve düşünüyordu: "Niye gelip alevin içinde ölüyorlar? Onları kim gönderiyor?" Gecenin bütün seslerini, nehrin uğultusunu dinliyordu. Bir yandan da Bravito'yu düşünüyordu: Bu gece mi geri gelecekti? Bu gece ya da asla mı? Hareket etmeden duruyordu. Uzun süre gözlerini bile kırpmadan lambanın aydınlattığı çarşafa bakıyor, sonra yeniden gözlerini yumuyordu. O kadar uzun süredir uyumamıştı ki... Her gece ormanın her yanından, soğuk ve

lanetli bir hava gibi korku çıkıp geliyor ve evi, nehri, dünyayı kaplıyordu. O zaman ayın ağaçların üstüne yükselmesini bekliyordu. O zaman cibinliğin bir kanadını kaldırıp lambanın alevini üfleyebiliyor, sivrisinekler de serbest kalıyordu. Aynı zamanda doğuramadığı, istemediği çocuğu da düşünüyordu. Şimdi o burada olsa, bağrında hafif hafif, bir ürperti gibi nefes alıp veren tatlı, yumuşak bir yumak halinde göğsünde uyurdu. Çocuk doğsa şimdi üç yaşında, belki de biraz daha büyük olacaktı; kendisi gibi tostoparlak yüzlü, simsiyah saçlı bir kız olurdu herhalde. Karnına yumruklar indirerek onu öldürdüğü geceyi düşünüyordu. Çocuk ölü doğmuştu ve az daha kendisi de ölüyordu. O geceden beri uyumamıştı. Cibinlik kumaşı üzerinde titreşen alevin ışığına bakmıştı. Bravito gelince birkaç saat uyuyabilmiş, bedenini ter içinde bırakan bu uyku onu bitkin düşürmüştü. Düşünüyordu: "Şimdi gelse gözlerimi kapayıp uyuyabilirim." Ama Bravito'nun kaçakçılarla yaşadığı, onların gemilerle uyuşturucu kaçırmalarına yardım ettiği söyleniyordu. Nehrin yukarısındaki o siyah kadınla, bir kaçakçının karısıyla yaşadığı, kadının onunla oyun oynadığı, bir cadı olduğu, onu büyülediği söyleniyordu. Bu yüzden Elvira'nın yanına geri dönmüyordu, hiç dönmeyecekti.

Daha sonra Elvira düşen yağmur damlalarını duydu. Aylardır ilk kez yağmur yağıyordu. Su damlaları çatının yaprakları üzerinde kayıyor, yavaş yavaş yere kadar akan küçük derecikler halinde birleşiyorlardı. Elvira yağmuru çok seviyordu. Eskiden çocukken yağmur yağdığında, gece çıplak soğuk damlaların altına koşar, onları içmek için ağzını açardı. Ama bu akşam teni ürperiyor, titriyor, titremesi korkusuna karışıyordu. Elvira, gözleri açık, titreyen ışık halesine bakıyor ve neler olduğunu, neler olacağını anlamaya çalışıyordu.

Tres Bocas'da da giderek hızlanan, giderek soğuyan bir yağmur yağmaya başlamıştı. Dağlarda, kaynak tarafında şimşekler parlıyordu. Yağmur rüzgârı dalga dalga esiyor, cibinlikleri yelken gibi şişiriyordu. Yağmurun altında orman sessizleşmişti. Sadece kurbağaların peş peşe üç ince nota halinde çıkan çığlıkları yankılanıyordu. Onları duyunca, Nina'nın aklına annesinin söyledikleri geliyordu: Kurbağalar cadıdır. Sonra yeniden uyuyordu. Onu maçete darbeleri uyandırdı. Cibinliğin dışına kaydı. Şimşeklerin aydınlığında merdivenin dibinde adamlar gördü ve hızla düşündü: Köpek ne oldu? Aynı anda merdivenin köpeğin başı kesilmiş gövdesini gördü. Dehşete kapılıp cibinliğe doğru geriledi. Babası ve annesi evin ortasında ayakta duruyorlardı ve birden bir el fenerinin ışığı onları aydınlattı. Nina damın yaprakları arasında saklı duran zıpkını düşündü, ama ona ulaşmak için artık çok geçti. Adamlar eve girmişti bile. João yanlarında değildi. Birden Nina'nın babası başını çevirip, gözleriyle kadınları aradı. Sadece, "Hemen gidin!" diye bağırdı. Yerlerinden kıpırdamadıklarını görünce, tamamen onlara döndü kollarını açıp, "Gidin! Gidin!" dedi. Annesi keskin bir çığlıkla Nina'yı evden aşağı itti ve onunla birlikte düştü. O zaman Nina hiçbir şey düşünmeden koşmaya başladı. Arkasında sanki ağaçlara vuruyorlarmış ya da daha doğrusu yere devrilmiş bir ağaç gövdesine balta indiriyorlarmış gibi ürkütücü sesler duydu. Ardından gelen sessizlik korkunç ve peşinden koşan adamın boğuk ayak sesleri daha da korkunçtu. Sabit bakışlı genç *zambo* ormanın içinde sıçrayarak koşuyor ve kesik soluğu bir motor gibi yankılanıyordu. Nina hızlıydı. Ağaçların arasından kaçıyor, adamı geciktirmek için içgüdüsüyle dar geçitleri, dikenli çalılıkları seçiyordu. Kalbi yerinden çıkacak gibi çarpıyordu. Babası-

nın bir gün ormanda izlediği ve kendini nehrin oluşturduğu derin su birikintilerine atan geyiği düşündü. Babası ona orada yetişmiş ve bitkin geyik ölüme kapıyı açtığını anlamadan akıntıya karşı yüzmeye çalışmıştı. Ama Nina bunun tek şansı olduğunu biliyordu. Kimse onu suyun altında takip edemezdi.

Ormandan çıktı ve büyük kumsalda, yağmurun ıslattığı çakıl taşlarının üstünde koşmaya başladı. Nina rüzgâr gibi büyük, kara ve dümdüz su birikintisine doğru gidiyor, suyu nasıl yarıp dibine kadar gideceğini, sonra da kendini akıntıya bırakıp nasıl kayarak uzaklaşacağını biliyordu. Su uçsuz bucaksız ve gecenin söndürdüğü bir ayna kadar güzeldi. Tüfek patlaması yankılanıp gök gürültüsü seslerine karıştığı anda tek hareketle, neredeyse hiç su sıçratmadan gözden kayboldu.

Nöbetçi dar hücrenin kapısını açtı ve yerli mahkûmlar sendeleyerek, güneş ışığı yüzünden gözlerini kısarak dışarı çıktılar. Hücrenin sac dam yüzünden fırına dönmüş havasından sonra, dışarısı Bravito'ya soğuk geldi. Mahkûm sırası, etraflarında muhafızlarla, köyünden içinden geçerek yola koyuldu. Her zamanki gibi çevrelerinde siyah çocuklar koşuşturuyor, küfürle karışık tekerlemeler haykırıp üzerlerine taş atıyorlardı. Bravito saatlerce mahkûmları izlemişti. Barlardan ölü gibi sarhoş halde toplanmış sıradan bir yerli grubuydu. Yaviza'nın girişinde tutukladıktan sonra muhafızlar onu da oraya götürmüşlerdi; öyle yorgundu ki, sarhoş kusmukları arasında saatlerce, şafak sökene kadar uyumuştu. Belki onu başka bir hapishaneye nakledecekler, hatta belki Coiba Adası'na göndereceklerdi. Ama onu da kışlanın etrafında ot biçmek üzere diğer mahkûmlarla birlikte sıraya soktuklarında, kendini biraz güvende hissetti. Çavuş Torre kaçakçıların dostu ol-

duğuna göre, belki onu da o akşam diğer mahkûmlarla birlikte salıvereceklerdi.

Adamların çalışacağı yere geldiklerinde, Bravito yeniden endişelendi, çünkü bütün yerlilere maçete dağıtmışlar, sadece ona vermemişlerdi. Şimdi olup biten her şeye dikkat ediyordu. Adamlar otların arasına çömelip, maçetelerini düzenli bir şekilde sallayarak çalışmaya başlamışlardı. Muhafızlar gölgede hareketsiz duruyorlardı. Endişelendirici olan sessizlikti, toprağa çarpan maçete darbelerinin ritim verdiği bir sessizlik...

O sırada Çavuş Torre Bravito'ya doğru yaklaştı. Tuğla rengi geniş yüzü terden parlıyordu. Gözleri başka yerdeydi. "Gel, senin için şurada başka bir iş var," dedi. Yürümeye başladı ve Bravito da onu izledi. Dev adam resmi geçitteymiş gibi uygun adım yürüyordu. Böylece nehre, bir portakal bahçesinin bulunduğu yere kadar ilerlediler. Çavuş, Bravito'ya portakal bahçesine girmesini işaret etti. Ağaç dizileri boyunca kimseler yoktu. Yerli mahkûmların maçete sesleri iyice uzaktan geliyordu. Kimi zaman nehrin üstünden motorunu bağırtarak bir oyma kayık geçiyordu. Çavuş Torre bahçenin ortasında durdu ve Bravito'ya bir portakal ağacını gösterdi. "Çıkıp portakal topla ve onları yere at," diye emretti. Bravito ağacın tepesine, güneşin meyveleri olgunlaştırdığı yere çıktı. Yüksek dallardan kışla ve hastaneyi, yere eğilmiş ot biçen adamları görebiliyordu. Büyük çamurlu nehirde kayıklar kayıyordu. Bravito portakalları toplayıp yere atarken, çavuş ağacın dibinde purosunu tüttürerek volta atıyordu. Bravito meyve toplamayı bitirince ağaçtan indi. Çavuş ona sırtını dönmüştü. Bravito geniş sırtındaki üniforma gömleğinin tere batmış olduğunu görebiliyordu. Çavuş birdenbire, hiç arkasını dönmeden garip bir şekilde tiz ve kaygılı bir sesle, "Git! Kaç!" dedi. O za-

man Bravito tabanca kılıfının boş olduğunu gördü ve burada, bu portakal bahçesinde öleceğini şimşek gibi anladı. Çavuş onu buraya bu nedenle getirmişti, bu nedenle sesi bu kadar sahte, bu kadar kaygılı çıkıyordu. Kalbi yerinden çıkacak gibi çarpan, başı dönen Bravito, kaçacağına bütün gücüyle siyah adamın ayaklarına atıldı, adam külçe gibi arkaya devrildi. Onun gibi bir adam ayaktayken hedefini asla ıskalamazdı. Ama yerde aynı şey söz konusu değildi. Bravito portakal ağaçları arasında zikzaklar çizerek, bütün gücüyle koşmaya başladı. Geride tabancanın patlamaları sessizliği delik deşik ediyordu. Bravito portakal bahçesinin çitini bir sıçrayışta aştı ve önünde ormanı gördü. Hiç duraksamadan çalılıkların arasına daldı, öne eğilmiş, geyik kovaladığı zamanlarda yaptığı gibi hiçbir şey düşünmeden koşuyordu. Ancak gece bastırdığında durdu. Bitkin, soluk soluğa ormanın içinde, büyük bir ağacın dibinde kendine bir yer seçti; gecenin gürültülerini ve giderek sakinleşen kalbini dinleyerek nemli toprağa uzandı.

Bravito kurtuluşuna, Tres Bocas'ya doğru yürüyordu. Orada, kumsalda, nehrin sularının yanında, balıkçı bir kuş gibi Nina'nın uzun ve bir gölge kadar siyah siluetini görecekti. Orada ormanın bağrında dallardan yapılmış bir evleri olacak ve kötülükten uzaklaşıp oraya sığınabileceklerdi. Kimse onlara ulaşamayacaktı.

Gece yarısından beri durmadan, geriye bakmadan yürüyordu. Muhafızların onu takip etmeyeceğini biliyordu. Çavuş Torre çalılıkların arasından geçemeyecek kadar iriyarı ve şişmandı. Motorlu kayığa binmeleri gerekirdi, ama su düzeyi henüz çok alçak olduğu için akıntılara ancak iki günde ulaşabilirlerdi. Bravito Tres Bocas'ya onlardan önce varacak, hem Nina'yı, hem onun annesini ve babasını götürecek, birlikte *cimarrone*'ler gibi ormanda gizleneceklerdi. Sonra Atlantik Okyanusu kıyısında, Acandi'de gemiye binecekler ve Kolombiya'ya, Turbo'ya, hatta Carthagena'ya gidecekler, hayatlarını değiştireceklerdi.

Bravito, ormandaki yerliler gibi, hızlı yürüyordu. Yalınayaktı ve gömleğini yırtılmasın diye beline bağlamıştı. Güneş ağaçların tepesini aydınlatıyor, ıslak topraktan buharlar çıkarıyordu. Bravito göze çarpmamak için nehirden epey uzakta yürüyordu. Kimi zaman bir menderese yaklaşıyor ve akan

suyun gürültüsünü duyuyordu. Sonra yeniden ormanın sessizliğine kavuşuyordu.

Akşama doğru ilk tepeleri ve Morgan'ın nehrin üstündeki evini gördü. Kaynak tarafında gökyüzü kararmıştı, şimşekler durmadan dans ediyordu. Yaprakların üstünde ilk damlalar tıpırdadı. Bravito acele etmeye başladı. Tepeleri koşarak tırmandı, Amerikalı'nın evinin uzağından geçti. Rüzgâr uğulduyordu. Birden Bravito Nina'nın babasının evini önünde gördü. Hiçbir tehlikeyle karşılaşmayacağından o kadar emindi ki, nehir boyunca kaçakçıların izinden ilerledi. Ama eve yaklaştığında algıladığı sessizlik onu kaygılandırdı. Etrafına bakmak için bir an durdu. Önünde yağmur nehri örten karanlık bir perde oluşturuyordu. Kaynak tarafında gümbürdeyen gök gürültülerinden yer sarsılıyordu. Yağmur suyu Bravito'nun yüzünden aşağı ağzına ve bedenine akmaya başladı. İlerledi, ama kalbi sıkışıyordu, çünkü Nina'nın evi boştu. Ağaçların oluşturduğu karanlık duvara bitişik evin ölümcül, tehditkâr, kaçma isteği uyandıran bir havası vardı. Ama gözleri boş eve dikili, neredeyse kendine rağmen ilerlemeye devam etti.

Önce merdivenin dibine uzanmış, kafası gövdesinden neredeyse ayrılmış köpeğin cesedini gördü. Evin kazıklarının altından geçti, ayakları çamura gömüldü. Uzaktan eski püskü bez yığınları sandığı şeye yaklaştı ve Nina'nın annesiyle babasını tanıdı. Katillerinin onları ayaklarıyla itip düşürdükleri yerde kalmışlardı. Yaşlı yerli kadının uzun saçları yüzünü ve zayıf göğüslerini örtüyordu ve ölümüne neden olan yaraların izleri görünmüyordu. Ama siyah adamın bedeni çok sayıda maçete darbesiyle doğranmış ve yanı başında çamurun içinde koyu renkli büyük bir kan birikintisi oluşmuştu. Kan yağmur dereciklerine karışıyordu. Derisi garip, gri,

gerçekdışı bir renk almıştı. Bravito ölümü ilk kez görüyordu. Evin döşemesinin altına çömelmiş, çamura düşmüş ve alacakaranlıkta birbirlerinden ayırt edilemeyen iki bedene hiç kıpırdamadan bakıyordu. Damdan aşağı akan yağmurun tekdüze gürültüsünü ve nehrin kaynağında homurdanan fırtınayı dinliyordu.

Geri geri giderek, yavaşça oradan çıktı. Korku ve baş dönmesi onu geri itiyordu. Derisine yapışan ıslak giysilerini yırtarak çıkardı ve yağmurun altında çırılçıplak, evin etrafında koşmaya başladı, sonra Nina'ya seslenerek nehre doğru gitti. Bilmeden, kaçakçıların ölümcül çılgınlığından kaçan Nina'nın tuttuğu yolu izliyordu. Kumsala geldiğinde durdu. Yağmur sel gibi yağıyor ve yukarıda şimşekler ağaçlardan fışkırıp bulutlara kök salan beyaz alevler gibi göğü çizgi çizgi aydınlatıyordu. Üç sel suyu yataklarından dışarı taşmıştı ve çamurla, kırık dallarla dolmuş su birikintileri taşmıştı. Bravito kıyıyı araştırarak boş yere nehir boyunca ilerledi. Kimi zaman Nina'nın bedenini sahilde gördüğünü sanıp, kalbi çarparak duruyordu. Bazen de şimşekler onu yanıltıyor, kızın kaçan gölgesini ormanın ağaçları arasında gördüğünü sanıyor ve kollarını uzatıp haykırarak koşturuyordu. Görüşü engelleyen yağmurun altında saatlerce nehrin kıyılarını dolaştı, Morgan'ın evinin altındaki akıntılara kadar çıktı. Şimşeklerle aydınlanan gece kapkaranlıktı. Sanki bütün adamlar ve kadınlar yeryüzünden silinmiş ve dünyanın sonu gelmişti. Bitkin düşen Bravito, Nina'nın kaybolduğu kumsalın önünde, bir ağacın kuytusuna oturdu. Taşan nehrin toprağı ve ağaç dallarını koparışını, hiç susmayan bir motor homurtusuyla aşağı doğru akışını izliyordu.

Şafak sökmeden yağmur biraz dindi ve Bravito ağacın dibinde, ürpermelerle sarsılarak uyudu.

Uyandığında nehre baktı. Uçsuz bucaksız kumsal kan rengi suyun altında kaybolmuştu. Sonra güneş çıktı, nehrin yüzeyinde parıldadı. Gökyüzü inanılmayacak kadar duru ve boştu.

Bravito, maçetesi elinde, kulaklıklarını kulağına taktığı radyosu omzunda, sel suyu vadisi boyunca, dağlara doğru yürüyordu. Radyodan çıkan sesler dışında başka hiçbir şey duymadan günlerdir ormanda dolanıyordu. Şiddetli güneş yüzünü karartmıştı ve bakışları, *zambo*'nun ölmeden önceki bakışları gibi, garip bir şekilde sabitleşmişti. Tres Bocas'dan ayrıldığından sonraki ikinci geceydi: Kaçakçıların kokusunu almış ve gürültü çıkarmadan çalılıkların arasına gizlenerek yaklaşmıştı. Siyahlar ormanın içindeki bir açıklığa, bir derenin kıyısına yerleşmişlerdi. Bravito hiç kımıldamadan beklemişti. Sonra João ayağa kalkmış ve uyumaya gitmeden önce işemek için çalılıklara ilerlemişti. Bravito ses çıkarmadan kayarak onun yanına kadar ulaşmıştı. Bacakları açık, ayakta duran siyah devi görmüş, hatta idrarın kekremsi kokusunu bile duymuştu. O zaman Bravito elinde tuttuğu sivri taşı iyice sıkmış ve bir hamlede devin alnına, gözlerinin arasına saplamıştı. João sendelemiş, elleriyle alnından fışkıran kanı durdurmaya çalışmış ve arkaya doğru düşmüştü. Bravito onun maçetesini almış ve hiç bağırmadan kaçakçıların ortasına sıçramış, yüzlere, gırtlaklara, göğüslere, karınlara maçetesini indirmiş ve hepsi ölmüştü. Ormanın ortasındaki açıklık kan doluydu, dere ayışığında kapkara kesilmişti. Bravito maçetesiyle her birinin bir parmağını kesmiş ve Nina'nın tuttuğu balıklara yaptığı gibi, parmakları bir sarmaşığa dizmişti. Bravito kaçakçıların çantalarında yiyecek, peksimet, yulaf aramıştı. Gitmeden önce Nina'ya bıraktığı radyoyu *zambo*'nun yanında

bulmuştu. Radyoyu omzuna asıp kulaklıkları kulaklarına takmıştı.

Şimdi dar vadi boyunca ilerliyordu. Radyodan çıkan sesler kulaklarını, ormanı, hatta güneşin kavurduğu gökyüzünü dolduruyorlardı. Çıplak göğsünde kolyesine asılı parmaklar onun yürüyüş ritmine uyarak ölü balıklar gibi sallanıyordu. Güneşten çoktan kavrularak kararmış küçük tahta parçalarına benzemişlerdi.

Boğaza ulaştığında tepelerin üstündeki bulutlar büyüdü, en yüksek dağların doruklarını örttü. Sel yatağı dikleşmiş, su büyük bir merdivenin basamaklarından aşağı iner gibi kayadan kayaya çağlayarak akıyordu. Birden soğuk bastırdı ve vadide rüzgâr esmeye başladı. Bravito'nun bedeni ter kaplıydı, kalbi hızla çarpıyordu, ama korkmuyordu. Şimdi ölümden korkmuyordu artık. Kulaklarında müziğin yerini fırtınanın çıtırtıları almıştı. Korku büyük bir boşluk bırakarak bedenini terk etmişti. Artık onun içinde ne acıya, ne de kine yer vardı. Bu yüzden durmadan yürüyor, taşlara tırmanıyor, sel yatağının üstlerine, kaynağa doğru çıkıyordu. Daha yukarıda, beyaz bulutların ağaçlara asılı durduğu yerde, etrafları koyu kızıl taştan, tepesi bulutların içinde kaybolan yüksek bir surla çevrili geniş bir kayalık düzlük vardı. Sel suyunun kaynağı orasıydı. Su, ormanın derinliklerinden fışkıran dereler halinde çağlayanlar yaparak aşağı, büyük karanlık bir havuza kadar iniyordu. Kayalık düzlüğün üstünde gökyüzü mürekkep rengine bürünmüş ve yağmur perdesi ağaçların üstüne doğru ilerlemeye, dalgalarının altında onları eğip gizlemeye başlamıştı. Bravito yara doğru koşmaya koyuldu. Taştan duvarda, çıkıntı yapan bir kayanın mağara gibi örttüğü bir girinti bulduğunda, ilk damlalar yüzüne çarpmıştı.

Korkunç ve büyülü fırtına birdenbire patladı. Dağların üstündeki kapkara gökyüzünü, gök gürültüsü dalgaları gönderen, hareketli su perdesini kör edici bir ışıkla aralayan şimşekler yırtıyordu. Yarın bütün duvarlarından aşağı yağmur suları akıyor, ormanın yamaçlarından aşağı sanki hortumla su sıkılıyordu. Havuz bir anda dolup taştı, Bravito'nun az önce yürüdüğü vadiye çamurlu dalgalar gönderdi. Pek güvenilir olmayan sığınağına büzüşen Bravito şimşeklere bakıyor, selin ardı arkası kesilmeyen homurtusunu dinliyordu. Ama korkacak bir şeyi yoktu. O yağmur perdesinin öbür tarafında, gök gürültüsünün üstündeydi. Gözünü kırpmıyordu. O artık *hocco*'nun, gökyüzü gibi simsiyah büyük yabani hindinin arazisinde, alev alev yanan şimşekler kraterindeydi. *Hocco*, davulunu gümbürdeterek dağın üstünde dans ediyor ve kabararak dolaşıyordu.

Muhafızlar sonunda Tres Bocas'ya gelmişlerdi. Birkaç gündür yağan tufan gibi yağmurlar nehri kabartmış ve kayığın 95 beygir gücündeki motorunun uğultusu içinde nehrin akıntılarını aşmasını sağlamıştı. Çavuş Torre, kampını bir zamanlar Nina'nın balık tuttuğu kumsalda kurmuştu. Torre ve adamları etrafı kolaçan ederken fırtınada yarı yarıya çökmüş evi ve Nina'nın annesiyle babasının cesetlerini bulmuşlar, kokudan dolayı yüzlerine birer tülbent bağlayıp onları aceleyle gömmüşlerdi. Mezarların üzerine kim olduklarını belirtecek bir işaret bile koymamışlardı. Yerliler vahşi hayvanlar gibi yaşar ve ölür, diyordu Torre. Öldükten sonra onları kim umursar ki? Yine de telsizle bir rapor göndermiş ve bu iki ölümün sorumlusunun 'kaçak' diye nitelediği Bravito olduğunu belirtmişti. Yeniden vahşi olmuş bu adamın efsanesi nehrin çevresini şimdiden dolaşmaya başlamıştı ve polislerin kampına avlanan yerliler, nehrin aşağısındaki köylerden siyahlar geliyordu. Olağanüstü şeyler anlatılıyor, onun çıplak, bedeni rengârenk boyanmış halde, *cimarrone* birliklerine komuta ederken görüldüğü, kulaklıklı bir telsizle iletişim kurduğu, yoluna çıkan herkesi öldürdüğü söyleniyordu. Yılanlara ve orman hayvanlarına bile hükmedebildiği anlatılıyordu. Çavuş Torre kendisine bunları nakleden

adamlarını dinliyor, ama kalın yüzünde hiçbir ifade görülmüyordu. Omuz silkmek ve yağmurdan önceki akşam serinliğinin tadını çıkararak hamağında sallanmakla yetiniyordu. "Bunlar kocakarı hikâyeleri," diyor ve bir başka puro yakıyordu. Kaçak yalnızdı, ezbere bildiği ormanda yaşıyordu, vahşi bir hayvan kadar hızlı yer değiştirebiliyordu. Ama bir süre sonra açlık onun hakkından gelecekti. Yiyecek çalmayı denemek için köylere ya da kampa yaklaşacaktı. Yeri belirlenir belirlenmez, çavuş makineli tüfekli birliğini gönderecek ve güzel bir av partisi olacaktı.

Sonraki günler yağmur kesilmiş ve nehrin su düzeyi inmiş, tekrar o düz rengini almıştı. Tres Bocas'daki kampta Çavuş Torre'nin adamları sabırsızlanmaya başlıyorlardı. İnsanların anlattığı kocakarı hikâyeleri hayal güçlerini harekete geçirmişti. *Cimarrone* birliklerinin saldırıya hazırlandığı söyleniyordu. Avcılar uzaktan, nehrin kaynağından gelen davul çağrıları duymuşlardı. Tepelerde, sınırın yakınında yolcular katledilmiş kaçakçıların cesetlerini bulmuşlardı. Bu işi tek kişi yapmış olamazdı, çünkü kaçakçılar silahlıydı. Cesetlerin sakatlandığı, sağ ellerinden birer parmağın kesildiği söyleniyordu. Bütün bunlar insanı düşündürüyordu. Çavuş Torre hamağında sallanmaya ve purolarını tüttürmeye devam ediyordu, ama belli belirsiz bir kaygı kocaman bedeninde bir çatlak açıp içine girmişti.

Bir akşam gece bastırırken güçlü bir motor gürültüsü muhafızların kampındaki sükûneti bozdu. Bir elektrikli fenerle önünü aydınlatan bir kayık Tres Bocas kumsalına yanaştı. İki adam kayıktan inip kampa kadar yürüdüler. Muhafızlar tüfeklerini doğrultmuştu, ama Çavuş Torre, Amerikalı'nın iriyarı siluetini tanıdı. Morgan'ın yanında yaşlı bir adam, İsviçreli Schelling vardı. Çavuşun hamağının

önünde taşların üzerine yerleştiler ve sigaralarını yaktılar. Morgan sözcükleri arayarak koyu bir Amerikalı aksanıyla konuşuyor ve Schelling ona yardım ediyordu. Önce sıcak, yağmurlar, vb. hakkında birkaç cümle etti. Sonra ona yer açmak için haklarından vazgeçmek istemeyen yerlilerden yakındı. Helikopterine bir iniş pisti yapmak ve malzemelerini yerleştirmek için çok araziye ihtiyacı vardı. Sel sularının taşıdığı çamurları yıkamak için bir emme basma tulumba getirtmesi gerekiyordu, ama yerliler gitmek istemiyorlardı. Kurduğu bütün tesis tehlikedeydi. Çavuş Torre hamağında sallanmaya devam ederek onu dinliyor ve yüzünde ne onaylama ne de kınama ifadesi görülüyordu. Morgan'ın bu altın arama faaliyetinin neyi gizlediğini herkes biliyordu. Aslında Amerikalı, Orta Amerika'nın en büyük *huacas*, yani Kolombiya mezar taşları kaçakçısıydı. Söylenene göre, Chiriqui'nin altın kurbağalarını ve yol inşaatlarında bulunan diğer oyuncakları ABD'de satarak servet yapmıştı. Şimdi bu ücra köşeye gelmişse, bunun nedeni kesinlikle derelerin çamurunu temizlemek değildi. Morgan konuşur ve Schelling onun söylediklerini çevirirken, Torre'nin purosunun kırmızı ucu gecenin içinde onlara sessizce cevap verir gibi aralıklarla yanıp sönüyordu.

Morgan, "Bir yabani hindi resminin bulunduğu vadiden söz edildiğini duydunuz mu?" diye sordu. Çavuş Torre düşündü ve başını salladı. "Hayır. Neredeymiş bu?" "Buradan fazla uzakta olmayan bir yerden çıkan bir sel suyu," diye açıkladı Morgan. "Kuzeye, dağlara doğru." "Niye bu yabani hindinin olduğu söyleniyor, biliyor musunuz?" diye sordu Schelling. Çavuş Torre omuzlarını silkti. Bilmiyordu. Bu ormanın bütün derelerinde dolaşan bütün efsaneleri nasıl bilsindi? "Yerliler, bu vadinin yukarısında, boğazları geçtikten sonra yuvarlak bir alana

gelindiğini ve orada, dağın üstünde sarı, siyah renklerde büyük bir yabani hindi resminin olduğunu anlatıyorlar. Bu resmi şeytanın yaptığını söylüyorlar." Çavuş Torre yine omuzlarını silkti. "Peki siz bu yabani hindiyi gördünüz mü?" Schelling cevap vermedi. Bir an suskunluk oldu, sonra sözü Amerikalı aldı: "Aradığınız adam orada." Çavuş hamağın yumuşak salınımını durdurdu ve ilk kez yerinde dikildi. "Nereden biliyorsunuz?" "Adamlarımdan biri onun izlerini takip etti. Sel suyundan yukarı çıkmaya başladı, ama kötü hava yüzünden daha ileri gidemedi. Orada saklanıyor, bu kesin." Morgan ağır bir hareketle yerinden kalktı, İsviçreli de onu taklit etti. "Yerinizde olsam onu yakalamakta gecikmezdim. Onun gibi bir adamın serbestçe dolaşmasına izin vermek çok tehlikeli bir şey." Çavuş elektrikli fenerini gözlerini kısan ve öfkelenen Amerikalı'nın yüzüne tuttu: "Kesin şunu!" Çavuş hamağından indi ve iki adamı, bir yerlinin onları beklediği kayığa kadar geçirdi. "Bekleyin, size bir şey göstereceğim," dedi. Kayıktan bir tüfek aldı ve çavuşa uzattı. Torre el fenerinin ışığında silahı inceledi: Üst üste konmuş, iki farklı kalibreli namlusu olan bir tüfekti. "22'likle deneme yapıyor, 30'lukla öldürüyorum!" Morgan bunu gülerek söylemişti. Ardından ekledi: "Bununla sizin kaçakçınızı, hatta yabani hindiyi bile avlayabilirim!" Kayığa bindiler ve yerli motoru çalıştırdı. Pruvada Schelling bir eliyle kancayı, diğeriyle elektrikli feneri tutuyordu. Çavuş sesini yükselterek, "Yarın ava çıkacağız," dedi. Kayık, akıntıdan aşağı inip ormanın ortasında büyük bir caddeye benzeyen karanlık nehrin üzerinde kaydı. Çavuş Torre ağır ağır hamağına döndü. Uzandı, cibinliği indirdi. Kumsalda, ormanda, her şey sessizdi. Dağda, sel sularının kaynağına doğru şimşekler en ufak bir gürültü çıkarmadan dans ediyorlardı.

Çavuş makineleşmiş hareketlerle gömleğinin cebinden kutusunu çıkardı, kapağını açtı ve kıymetli tozdan bir tutam alıp, serçeparmağının bir çay kaşığı kadar uzun olan tırnağına koydu. Sonra kutuyu özenle kapattı ve uzun tırnağındaki tozu burun deliğinin dibine kadar götürdü. Gecenin aydınlanmasını beklerken, başını arkaya devirip uzun uzun nefes aldı.

Yağmurlar başladığından beri Bravito yabani hindi vadisinin yukarısında kalmıştı. Onun için zaman gerçekten durmuştu. Her gün güneş ormanın üstünde beliriyor ve sel yatağının taşlarını kavuruyordu. Sonra güneş en yüksek noktaya tırmanınca dağın üzerine bulutlar yığılıyor, gökyüzü yavaş yavaş kararıp sonunda gece gibi kapkara kesiliyordu. Artık Bravito şimşeklerden korkmuyordu. Soğuk yağmur düşmeye başlayınca koşup yarın dibindeki mağarasına sığınıyor ve gök gürültülerinin sel sularının çatırtısına karışmasını dinliyordu.

Kimi zaman tam önüne yıldırımlar düşüyordu. Büyük ağaçlar parçalanıp alev alıyor ya da rüzgârın da yardımıyla yere devriliyorlardı. Yağmur perdesi inip her şeyi suyla örtüyordu. Soğuk katlanılmaz hale gelince, Bravito kuru yapraklara sarınıyor ve mağaranın dibinde hareketsiz duruyordu. Çok uzun süredir ateş yüzü görmemişti. Kaçakçıların çantalarından aldığı her şey, konserveler, yulaf tükenmişti. Elinde sadece radyo ve kulaklıklar kalmıştı. Bravito onları kullanmadığı zaman mağaranın dibine, kuru yaprakların altına saklıyordu. Gece kulaklıkları takıyor ve konuşuyor veya müziğin sesini hatırlayabilmek için şarkı söylüyordu.

Ona en çok acı çektiren, açlıktı. Bravito hayatta kalabilmek için taşla kuş avlıyor ya da vantuzlarıy-

la sel yatağındaki taşlara tutunan kedibalıklarını yakalıyordu. Avlarını çiğ çiğ yiyordu. Ormandan rasgele topladığı yabaniüzüm, kuşkirazı, sıtma ağacı meyvesi, hurmaları da yiyordu. Kimi zaman öyle acıkıyordu ki ot ve toprak yiyordu. Başka adamların gelip gelmediğini kollayabilmek için, genellikle boğazların yukarı tarafındaki kayaların üstünde, boynunda parmak kolyesi ile bekliyordu. Ama fırtına çıkınca aceleyle vadinin altına doğru kaçan muhafızların seferinden ve Amerikalı Morgan sel yatağındaki çamur selinin sürükleyip götürdüğü iki namlulu güzel tüfeğini kaybettiğinden beri, kimse bu taraflarda maceraya atılma yürekliliğini gösteremişti.

Her gün aynı saatte humma bastırıyordu. Bunu içinde hissediyor, yavaş yavaş yaklaşıyor, cildini ürpertiyor ve kalbini hızlı hızlı çarptırıyordu. Güneş o kadar fazla yakıyordu ki, sanki yeryüzünün merkezine kadar bir delik açıyordu ve bir an sonra gökyüzü mürekkep rengine bürünüyor ve soğuk yeniden vadiyi kaplıyordu.

Taşların arasındaki çatlağa gizlenmiş Bravito, şimşekler fışkırtarak ve yeri titreterek çarpışan bulutları seyrediyordu. Bulutlar büyülü resimler çiziyorlardı: Atlar, yılanlar, ateş ağaçları ve kimi zaman havuzun karanlık sularında ateşler dans ediyordu, bunlar da ölülerin ruhlarıydı. Onun için, sadece onun için, o yağmur perdesini aşabilsin, öte dünyanın girişine varabilsin diye sel sularını dizginlemişti.

Artık her şey mümkündü. Dağın dar yarığı arasında titremelerle sarsılan Bravito, taşlık düzlüğe ve yağmurla taşan büyük havuza bakıyor, Nina'nın bir gölge kadar ince ve siyah siluetinin elinde zıpkınıyla sulardan çıkacağı ânı bekliyordu. O ancak yağmur güçlendiğinde ve şimşekler gözleri kamaştı-

rırken gelebilirdi. Belki o zaman etrafı yıldırımlar ve gök gürültüleriyle çevrilmiş büyük sarı, siyah kuş dağın tepesinde ayağa kalkar, Nina ile Bravito'yu bakışlarının içine alır, dağ büyük bir gürültüyle yarılır ve ne ölümün ne de açlığın var olduğu yeni bir dünya başlardı.

Güneş her sabah dupduru bir gökyüzünde doğuyordu. Ağaç yaprakları geceden kalma suyla ışıldıyorlardı. Av arayan Bravito, dinginleşmiş sel suyunun kıyısına gidiyordu. Bir sabah hiç kıpırdamadan bir balığın saklandığı yeri gözlüyordu ki, yakınından gelen bir hışırtıyla yüreği hopladı. Aynı anda keskin kokuyu duydu. Siyah bir jaguar su içmek için yanında durdu ve ona baktı. Jaguar Bravito'yu saydam gözleriyle süzüyordu. Bravito, postundaki her kılın güneşte parladığını görebiliyor, aynı zamanda jaguar nefes aldıkça böğrünün inip kalktığını ve bu hareketle birlikte beneklerinin renk değiştirdiğini, uzun kuyruğun sabırsızlıkla sallandığını görüyordu. Ama hiç korkmuyordu. Jaguar uzunca bir süre gözlerini onun gözlerine dikti, sonra kafasını çevirdi ve yeniden su içmeye başladı; Bravito, şapırdayan kalın dilin çıkardığı dingin sesi duyuyordu. Göğsünde kalbi çok hızlı çarpıyordu, ama bunun nedeni korku değil, hayvanın o büyülü güzelliğiydi. Dünyanın bu tarafında, bu kayıp vadinin üstünde artık korku diye bir şey var olamazdı. Siyah jaguar sel yatağından su içmek için bir tanrı gibi dağın tepesinden aşağı inmişti. Bravito gözleriyle Nina'yı aradı. Ona bunu göstermek, anlatmak isterdi. O da kaçmayı bırakıp geri dönerdi. Gözlerini yeniden sel yatağına çevirdiğinde jaguar ortadan kaybolmuştu. O kadar usulca gitmişti ki Bravito hiçbir şey duymamıştı. Ama suyun kenarında, çamurun içinde cinayet aleti küçük yastığın iziyle birlikte çiçek biçimindeki ayak izlerini gördü.

Bu karşılaşmadan sonra Bravito değişti. Parmaklı kolyeyi çıkarmıştı ve radyoyu da artık yanında taşımıyordu. Sadece jaguarın dönüşünü beklemek için gidip sel suyunun yanında oturuyordu. Eskiden Nina'yı da kumsalda böyle beklerdi. Genç kızın ve jaguarın siluetleri, renkleri aynıydı; Nina da derin sulardan dışarı çıktığında cildi ışıl ışıl olurdu. Özellikle de bakışları aynıydı. Bravito sanki içinden geçip bedeninin merkezine ulaşan ve ruhunu değiştiren gözbebeklerinin o açık renkli ışığını hâlâ capcanlı ve güçlü bir biçimde kendi gözlerinin dibinde taşıyordu. Kimi akşamlar yağmurda siyah silueti sel yatağının kenarında görüyordu. O Nina mıydı, jaguar mı? Artık bunu anlamaya çalışmıyordu. Gündüz jaguarın kayalardan yukarı çıkan, görülür görülmez bir patikadan ormanın içine kayan izlerini takip ediyordu. Gözleri izi yitirince, yüzünü yere yapıştırıyor ve kokuyu buluncaya kadar uzun uzun kokluyordu. Sonra fırtına bütün şiddetiyle bastırıyor ve Bravito sel yatağının yakınındaki sığınağına geri dönüyordu. Artık ateşlenmiyordu. Bravito ormanda, jaguarın izinden giderken alt tarafı güçlü dişler tarafından kemirilmiş bir ağaç gövdesi bulmuştu. Bravito da acı kabuğu kemirmiş ve hummadan kurtulmuştu. Ona ağacı jaguar göstermiş ve Bravito buna hiç şaşırmamıştı. Burası başka bir dünyaydı, hayvanların henüz konuşmayı bildiği, kötülükten önceki dünya...

Bir başka seferinde ormanın en sık yerinde büyük bir gürültü duymuştu. Ormanın derinliklerinden fırlayan bir yabandomuzu sürüsü Bravito'nun hemen yanından, ona zarar vermeden geçmişti. Sadece ona bakmışlar ve keskin homurtular salarak uzaklaşmışlardı. Sonra gözden kaybolmuşlardı ve Bravito onların yerin altına, yaşadıkları gizli dünyaya girdiklerini biliyordu.

Artık Bravito ne kuş ne de geyik öldürüyordu. Ne zaman balık ya da tatlısu karidesi tutsa, bir bölümünü sel yatağının kenarına, siyah jaguarın su içmeye geldiği düz kayanın üstüne bırakıyordu. Gece yağmur yağarken jaguarın geldiğini duyuyordu. Bu bir gürültü değil de, sanki sessizliğin kendisi gibi bir şeydi, sanki bir gölge geçiyordu usulca. Bravito bir kez daha "Nina! Nina!" diye haykırmak istiyor, ama her şeyin bir anda sona ereceğini bildiğinden buna cesaret edemiyordu. Sabah çamurdaki ayak izlerini, çiçek yaprakları gibi birbirinden ayrılmış dört parmağı görmek için sel yatağına kadar gidiyordu. Sunaklarını bıraktığı taşı her seferinde tertemiz buluyordu.

Artık insanlar gelmiyordu. Şimdi, bütün nehir boyunca Yaviza'ya kadar, yeniden vahşi olmuş, fırtınaların koruduğu kayıp vadide yaşayan bir adamın efsanesi dolaşıyordu. Çavuş Torre'nin muhafızlarıyla Amerikalı ona yaklaşmak istediğinde, gökyüzünün kapkara kesildiği, gece rengine büründüğü ve selin bir saniye içinde kabarıp büyük bir çamur dalgası fırlattığı anlatılıyordu. Vahşi adamın artık adı yoktu, kimse onun yüzünü hatırlamıyordu. Zaman zaman nehirlerden aşağı inip köylere gittiği ve öldürdüklerinin giysilerini üzerine geçirdiği için kimsenin onu tanıyamadığı ve parmaklı kolyeyi de gömleğinin altına sakladığı bile söyleniyordu. Köylerde barlara girip içiyor ve muhafızların planlarını boşa çıkarmak için onların neler anlattıklarını dinliyordu.

Kadınlar onun kolyesini görmüş, onu tanımışlardı. Kadınlar çamaşır yıkamak üzere nehre gittiğinde onların yolunu gözlediği ve genç kızları kaçırıp ormana kaldırdığı söyleniyordu. Ve her gün kolyesine bir parmak ekliyordu, öyle ki artık her boyda

bir sürü parmaklı kolyesi olmuştu. İnsanlar bunları akşamları, aralarında konuşuyorlardı. Siyahların köylerinde kaçağın yanında şimdi bir sürü vahşi yerli olduğu, telsiziyle onlara uzaktan kumanda ettiği ve bir gün nehir boyunca aşağı inip ona kötülük yapmak istemiş herkesi öldürecekleri anlatılıyordu. Hem muhafızları hem de Amerikalı Morgan'ı öldüreceklerdi, çünkü o helikopterine pist yapmak için yerlileri topraklarından kovmak istiyordu.

Uzun süredir kaçakçılar artık dağa gelmiyorlardı. Vahşi adam efsanesi sınırların ötesine taşmıştı.

Tres Bocas'da, muhafızların kampında, Çavuş Torre, Morgan'ın anlattıklarını dinliyordu. Bu işin başından beri yaşlı İsviçreli Schelling de onun yanında kalmıştı. Bunun nedeni, çıkardan çok, onda bu ülkeye bağlılık duygusunun yerini tutan o eğlenceli meraktı. Morgan, "Bu adam tehlikeli bir deli," diyordu, "herkesi altüst ediyor." Schelling, "Tek başına bütün dünyaya savaş ilan etmiş," diyordu. Morgan, Çavuş Torre'den bir tepki bekliyor, ama onun koca yüzünde sıkıntılı bir umursamazlıktan başka bir ifade görülmüyordu. Morgan, "Ona karşı bir ordu seferber etmezseniz, ki bu da gülünç olur, hakkından gelemezsiniz," diyordu. "Kendiliğinden teslim olması için onunla konuşmak, sağduyuya çağırmak gerek." Schelling'e doğru döndü: "Siz onu iyi tanıyorsunuz, bu işi yapar mısınız?" Yaşlı İsviçreli sessizce güldü. "Ben gitmem. Parmaklarım hâlâ kıymetli!" Sonra, "Bir yerlinin gitmesi gerek," dedi, "onlar bizim bilmediğimiz şeyleri biliyorlar. Onunla konuşmaya bir yerli giderse belki teslim olur." Çavuş Torre hamağında biraz dikildi ve hamağı tutan ağaçlar gerilen bağların etkisiyle çatırdadı. "Siz kaçakla gidip konuşacak bir yerli tanıyor musunuz?" "Belki," dedi Schelling. Yaşlı Teclé'nin çelimsiz si-

lueti aklına gelmişti; yerlilerin hepsi şu ya da bu zamanda, bir öğüt almak ya da bir hastalık için ona danıştıklarından, adama 'amca' derlerdi. Bravito nehre geldiğinde onu da Teclé tedavi etmişti. Amerikalı meşhur helikopter pisti için yerlilerin gitmesini isteyince, Schelling önce onunla görüşmüştü. Evleri yıkılacağı için öfkelenen herkese yaşlı Teclé şöyle demişti: "Niye kızıyorsunuz? Yoksa toprak size mi ait? Bütün bunları Tanrı ödünç vermedi mi bize?" O zaman yerlilerin çoğu başını sessizce eğmiş ve başka bir yere gitmeyi kabul etmişti.

Birkaç saat sonra yaşlı Schelling ve Morgan, Teclé'nin yanındaydı. Yaşlı adam, nehrin öbür tarafında, diğerlerinden biraz uzak bir kulübede oturuyordu. İki adam çamuru umursamadan Teclé'nin kulübesine kadar yürüyüp, yukarı çıkmışlardı. Yaşlı büyücü bir tabureye oturmuş nehre bakıyor, evin ortasına çömelmiş karısı ise ateşi körüklüyordu. Yaşlı Teclé onlara hoş geldiniz dedi. Morgan sabırsızdı, hemen konuya girmek istiyordu. Sözü uzatmadan yaşlı adamın kaçakla konuşmayı kabul edip etmeyeceğini sordu. Para vaat etti. Teclé başını salladı: "Niye sizi değil de beni dinlesin ki? Bir hayvan gibi olduğu, delirdiği söyleniyor." "Sen gitmezsen muhafızlar gidecek ve onu öldürecekler," dedi Schelling. Teclé düşündü: "Peki ben ona ne diyebilirim ki?" Schelling bir sigara yakıp yaşlı yerliye verdi. "Korkacak bir şey bulunmadığını, teslim olmasını söyle." Tecle yeniden başını salladı. "O şimdi hiçbir şeyden korkmuyor. Siz ondan korkuyorsunuz. Bu sözlere inanmaz. Eğer gidersem beni öldürür." Yeniden nehre doğru döndü ve Schelling ile Morgan oradan ayrıldılar. Yaşlı Teclé'nin parmakları arasındaki sigara kendi başına yanıyordu.

Tres Bocas'daki kampta Çavuş Torre akşama kadar Morgan'ın geri dönüşünü bekledi. Gecenin

bastırdığını görünce hamağına döndü ve iç çekerek uzandı. Kimse gidip kaçakla konuşmak istemiyordu. Alacakaranlıkta çavuş artık neredeyse boşalmış küçük kutuyu çıkardı. Serçeparmağının ölçüsüz uzunluktaki tırnağıyla bir tutam toz alıp, bir nefeste içine çekti. Şimdi sakinleşmişti ve her şey açık, basit görünüyordu gözüne. Sel yatağının yukarısına kendisi gidecekti.

Aylardır yağmursuz geçen ilk geceydi ve Çavuş Torre uyumamıştı. Bütün gece, cibinliği yukarı kaldırılmış hamağında uzanmış, yıldızlarla dolu gökyüzünü seyretmiş ve kurbağaların konserini dinlemişti. Hatta bir ara kampın hemen yakınından bir jaguarın usulca geçtiğini hissetmiş, ama onu görememişti. Gökyüzü aydınlanınca kalktı ve hazırlandı. Tabancasının asılı olduğu kemerini bağladı, vahşi hayvan derisinden ağır çizmelerini giydi. Adamları bir şey demeden ona bakıyorlardı. Hepsi çavuşun açığa alındığını ve yeni komutan gelir gelmez tutuklanacağını biliyorlardı. Ama sel yatağından yukarı, kuzeye doğru yürüyüp giderken kimse onu durdurmaya kalkışmadı.

Çavuş Torre, yakıcı güneşin altında şimdi neredeyse kurumuş olan sel yatağını izledi. Boğazın girişini tıkayan kayalara güçlükle tırmanıyordu ve giysileri tere batmıştı, nabzı boynunda hızlı hızlı atıyordu. Zaman zaman soluk almak için duruyordu. Kalbinin ve soluğunun gürültüsü dar vadiyi kaynağa kadar tamamen dolduruyormuş gibi geliyordu ona. Bu vadide kaçağa doğru niye tek başına yürüdüğünü bilmiyordu. Sanki bunun düşünü görmüştü ve düş şimdi gerçekleşiyordu.

Çağlayanın yukarısına varınca güneşte parıldayan beyaz taşlı düzlüğü ve daha uzakta karanlık,

büyük yarı gördü. Uzun süre kaçağın kendini göstereceğini umarak bekledi. Ama her şey sessiz, her yer ıssızdı. Gökte bulut yoktu ve güneş şimdiden dağlara doğru alçalmaya başlamıştı.

Çavuş Torre kayalık düzlüğün ortasına doğru yavaş yavaş yürüdü, sel suyunun kaynağını aldığı karanlık suyla dolu havuza kadar ilerledi. Ayak sesleri yarda garip bir yankı yapıyordu ve başını kaldırdığında Torre dağdaki yarıkların etrafında, çok yukarılarda dönen kuşları gördü. Gökyüzünün tam ortasında iki akbaba sonu gelmez bir şekilde süzülüyordu. Ama yerde ne bir ses ne de bir hayat işareti vardı.

Çavuş ışıktan gözleri kısılmış halde ilerlemeye devam etti. Iriyarı silueti sallanıyor, düzlüğün ortasında tuhaf bir biçimde öne çıkıyordu. Havuzun kıyısına, Bravito'nun jaguarla ilk kez karşılaştığı taşa kadar geldi. Orada oturup beklemeye başladı. Başının üstündeki dupduru gökyüzü içinden ışık çıkan baş döndürücü bir uçurumdu ve canlıymış gibi görünen vadiyi dolduran bu ışıktı. Çavuş birçok kez taştan taşa sıçrayan kaçağın siluetini gördüğünü sandı. Gökten gelen ışıkta üstüne çöken, onu kollayan o bakış vardı; bu bir insan bakışı değil, bir hayvanın dilsiz ve hareketli varlığıydı. Çavuş yine de korkmuyordu. Her şey sanki yaşanmadan önce var olmuş bir düşte geçiyordu. Saatler ağır ağır, sessizlik içinde, kavurucu güneşin altında geçiyordu. Taşların altında gölgeler büyüyor ve havuzun suyu kararıyor, derinleşiyordu. Şimdi böcek kovalayan kuşlar daha yakından geçiyor ve çavuş onların keskin çığlıklarını, kanatlarından çıkan hışırtıyı açık seçik duyuyordu.

Çavuş taşın üzerinden çevresindeki manzarayı inceliyordu. Akşam karanlığı kırmızı yarı daha da yüksek gösteriyor ve düzlüğün çevresindeki orma-

nın ağaçları aşılmaz bir duvar oluşturuyordu. Torre kaçağın hemen orada, yakınında olduğunu biliyordu. Belki ağaçların arasına, belki de sel yatağının kenarındaki bir taşın kovuğuna gizlenmişti. Birçok kez haykırarak ona seslendi, ama adını bilmediği için yarda yankılanan bir hayvan çağrısı yükseldi boğazından: "Haa-oohh!" Adamı, bir kayanın üzerinde ayakta, elinde maçetesi, boynunda parmaklardan yapılma kolyesiyle düşünüyordu. Ama ondan korkmuyordu. Buraya gelmeye karar verdiğinden beri, Çavuş Torre içinde yenilmez bir güç hissediyordu. Bu vadinin sessizliğinde, bu yalnızlıkta hüküm süren adama artık kin duymuyordu. Sadece onunla konuşmak, içinde taşıdığı ve ne anlama geldiğini pek kavrayamadığı sözcükleri ona söylemek istiyordu.

Sonunda Torre'nin sesi, "Adın ne?" dedi. Kaçağın kendisini duyduğundan emin değildi, ama onunla konuşmalı, bu vadinin sessizliğinde ışık yok olurken ona sözcülerini söylemeliydi.

"Adın ne senin? Seni tanıyorum, ama adını bilmiyorum. Beni hatırlıyor musun? Ben seni orada, portakal bahçesinde öldürmek isteyen adamım. Şimdi seni görmeye geldim, seninle konuşmaya geldim. Hatırlıyor musun? Beni duyuyor musun?"

Dağın ve ormanın üstünde gökyüzü soluk renkli ve boştu, tek bir bulut yoktu ve kayalık düzlük, yar, bütün yeryüzü küçücük görünüyordu. O anda büyük bir huzur vardı ve bir sarsıntı... Bir ürperti ya da bir sarsıntı, çünkü bir şeyler olacaktı ve hiçbir şey kımıldayamıyordu. Çavuş Torre, en küçük parçası bile hareket etmiyor gözükse de, bedeninin titrediğini hissediyordu.

"Beni hatırlıyor musun? Beni duyuyor musun? Seni öldürmek istedim, günlerce izledim ve şimdi buraya seni görmeye, seninle konuşmaya geldim."

Bu sarsıntıyı sözcükler yaratıyordu. Bravito insanların dilini duymayalı uzun zaman olmuştu. Sözcükler burgaçlar gibiydi, insanı saran ve sarsan, gözlerine ve kulaklarına basınç yapan, ağzını zorlayan bir su, ağza giren bir dil gibiydi. Çavuş Torre onu görmeden, hatta söylediği sözlerin manasını bile anlamadan çok yavaşça konuşmaya devam ediyordu. Sözler başka bir yerden geliyor, beyaz taşların, yüksek yarların, ormanın, hiç durmadan yerin altına kadar inen sel suyunun manzarasından doğuyor, onun ağzına üfleniyordu. Çavuş Torre daha önce hiçbir zaman, düşlerinde bile böyle konuşmamıştı.

"Uzun süredir seninle konuşmak istiyordum," diyordu çok kısık sesi, bir mırıltı gibi... "Uzun süredir, sen ormana kaçtığından beri. Yanına gelmek istiyordum, ama cesaret edemiyordum. Korkuyordum, hem senden korkuyordum kaçak hem de bu şeytan vadisinden, sellerden, fırtınalardan, anlatılan her şeyden, o kocakarı masallarından, o yabani hindi resminden korkuyordum. Gelmek istiyordum, ama sana ne söyleyeceğimi bilmiyordum. Şimdi görüyorsun, tek başıma geldim..."

Kayaların arkasına saklanmış Bravito sesi dinliyordu. Çavuşu öldürmeye hazırlandığı sivri taşı elinden bırakmıştı. Kulaklıklar kulaklarındaydı, ama artık radyoya bağlı değillerdi. Uzun saçlarına karışmış, omuzlarından aşağı sarkıyorlardı. Kolye göğsünde soluğunun ritmine uyarak sallanıyordu. Sel suyunun havuzu boyunca ilerleyerek konuşan davetsiz konuğa biraz daha yaklaştı. Bravito o kadar yakındı ki taşını bir fırlatsa onun kafatasını göçertebilir veya dizlerini kırabilirdi.

Ses, "Eğer istesen şimdi beni öldürebilirdin," diyordu, "belki ben de tabancamla seni öldürebilirdim. Belki de bunun için, seni öldürmek için gelmiş-

tim. Seni öldürmek için yola çıktığımı düşünen çok insan var, ama yanılıyorlar. Ben bunun için gelmedim. Şimdi buradayım, seninle baş başayım ve korkmuyorum. Bu, hayatımda başıma ilk kez geliyor kaçak, beni duyuyor musun? Artık korkmuyorum, özgürüm, özgürüm!"

Gölgeye sinmiş Bravito, Çavuş Torre'nin yüzünü araştırıyor, kalın yüzünde kıpırdayan dudaklarını seyrediyor ve sözün hareketlerini kendi dudaklarıyla taklit etmeye çalışıyordu. Belki de hayali ordusuna, üzerlerinde hayvan postlarıyla öbür dünyadan çıkıp gelen yabandomuzlarına, mağara kuşlarına, yılanlara, hatta arılara ve küçük sineklere bile komuta ediyordu. Ya da belki siyah jaguarı, gizli yollarında rüzgâr esintisi gibi hiç ses çıkarmadan ilerleyen gecenin jaguarını yanına çağırıyordu.

Torre'nin neredeyse işitilmez hale gelmiş sesi, "Benimle birlikte gelmelisin kaçak," diyordu. "Geri dönmelisin. Ben yanına kadar geldiğime göre artık her şey bitti. Tek başına savaşamazsın. Artık dünyaya karşı savaşamazsın. Sana bunu söylemeye, benimle birlikte geri dön demeye geldim. Eğer benimle gelirsen, yemin ederim artık hiçbir zaman ne savaş ne de adaletsizlik olacak. Artık kimse korkmayacak. Her şey yeni olacak, her şey buradaki gibi, yeryüzü cennetindeki gibi olacak. Kimse aç kalmayacak, kadınlar artık doğurdukları çocukları öldürmeyecek ve erkekler birbirlerini öldürmeye çalışmayacak. Beni duyuyor musun kaçak? Orada olduğunu ve beni dinlediğini biliyorum. Benimle gelmelisin, yeniden vadiye inmelisin. Artık kimse korkmayacak, artık acı olmayacak. Kurtulman için sana yardım edeceğim."

Kayalık düzlüğe gece çabuk çöküyordu. Çavuş Torre geceyi geçirmek için bir sığınak ararken içgüdüsüyle yara doğru yürüdü. Sonunda Bravito'nun

yaşadığı kovuğun yakınında, duvarın dibine, çakılların üstüne uzandı. Orada bir sigara yaktı ve gökyüzünün yıldızlarla dolmasını seyretti. Hiçbir zaman gece ona bu kadar güzel görünmemişti. Gökyüzünün karanlığına rağmen kayalar ve yar seçilebiliyordu ve sel suyu kıvılcımlarla doluydu. Çavuş kısık sesle, ağır ağır, sözcüklerini arayarak konuşmaya devam ediyordu; sözcüklerini arıyordu çünkü bunlar anılara benzeyen sözcüklerdi. İçinde onun sözcükleri, onun sözleriyle hatırlayan bir başkası vardı. Bu sözler zamanın öbür ucundan, belki de bu dünyanın öbür ucundan, sayısız savaş ve cinayetin içinden geçip bu vadinin yukarısındaki bu kumsala, zamanın artık akamadığı bu yere kadar ulaşıyordu. Gölgeye sinmiş Bravito adamın sesini dinliyor ve sözcüklerin içinden geçtiğini hissediyordu. Bir an öfke gözlerini parıldattı ve sivri taşı yumruğunda sıktı. Sonra kulaklıkları çıkardı. Dudakları titriyor ve harcadığı çaba nedeniyle boyun kasları ağrıyordu. Sözleri daha fazla duymamak için gürültü yapmadan uzaklaştı.

Güneş yeniden kayaların oluşturduğu çemberin üzerinde belirdiğinde Çavuş Torre yola koyuldu. Hantal yürüyüşüyle uzaklaşıyor, vadinin aşağısına doğru iniyordu. Geriye hiç dönüp bakmasa da kaçağın arkasından yürüdüğünü biliyordu. Bravito kayaların arasından kayıyor, sözlerin kendisini bağladığı polisin siluetini izliyordu. Sel sularının derin yarıklar açtığı dar geçitte sular bir gök gürültüsü sesi çıkararak akıyordu. Bravito, kolyesi boynunda sallanarak, radyoyu sıkı sıkı tutarak taş basamaklardan aşağı iniyordu. Tanımadığı adamın sözlerini, kulaklarında hâlâ çınlayan o yumuşak ve tanıdık sesi duymak istiyordu. Sanki uzun süredir bedeninin içinde uyuyakalmışlar ve davetsiz konuğun söz-

leriyle uyanmışlar gibi, başka sözler, isimler de hatırlıyordu şimdi. Kalbi göğsünde çok hızlı atıyordu.

Çavuş Torre geçitten çıktığında kayaların ardına gizlenip tüfeklerini doğrultmuş muhafızları gördü. Durdu ve bir şey anlamadan onlara baktı. Sonra geri döndü ve Bravito'yu gördü. Kanyonun ortasında, güpegündüz ayakta duruyordu. Güneş karanlık siluetini büyütüyor, uzun saçlarında parlıyor ve parmaklardan yapılmış kolye göğsünde büyülü bir hayvan kabuğu gibi sallanıyordu. Bravito da ona bakıyordu ve bu bakış incecik, kopmaya hazır bir ipti. Kaçağın gırtlağından çıkmaya çalışan, iki heceli bir sözcük vardı: *Nina.* Ama bunun ne anlama geldiğini bilmiyordu. Aşağısında Çavuş Torre bir kayanın üzerinde dengede durmuştu ve dalgın bakışları hareketsizdi. Bravito, bacakları gerilmiş, kolları açık taş basamağın kenarına kadar ilerledi ve sabah ışığı saçlarıyla omuzlarında parladı. Bir an bedenine saplanan kurşunlara direniyormuş gibi göründü, sonra arkaya kayanın üstüne düştü. Pusuyu hazırlamış olan teğmen birkaç adamla birlikte kayaları tırmanıp, yerde yatan bedenin yanına geldi. Maçetesinin ucuyla kolyeyi kesti, aldı ve merakla inceledi. Sonra kemerine taktı. Muhafızlardan biri radyoyu aldı, düğmelerini çevirdi. "İşi bitmiş bunun! İçinde pil bile yok!" Sel yatağının taşlarına doğru fırlattığı radyo paramparça oldu. Küçük birlik hızla dar vadiden aşağı indi ve sendeleyen Çavuş Torre'nin etrafını çevirdi. Dağların üstünde siyah bulutlar birikmeye başlamıştı bile, gök gürültüleri duyuluyordu.

Tres Bocas'da teğmen kampın hemen kaldırılmasını emretti. Her şey kayığa yüklendiğinde yağmur yağmaya başladı. Akıntılardan aşağı inip, nehrin oluşturduğu uzun caddeye girdiler. Çavuş Torre başı açık, bileklerinde kelepçeler kayığın ortasına

oturmuştu, ama yüzünde o eski canı sıkılan, umursamaz ifade vardı. Kaderine, hapse, belki de akıl hastanesine doğru gidiyordu. Daha aşağıda, dağların çıkışında kayık Morgan'ın adamlarının yıkmaya başladığı Elvira'nın evinin önünden geçti. Helikopter iniş pistinin yapılacağı yerde durmuş Amerikalı ve ihtiyar Schelling nehre doğru bakıyorlardı. İhtiyar Schelling az daha bir işaret yapacaktı, ama Çavuş Torre'nin tutuklandığını zamanında anladı ve bundan caydı. Nehrin karşı yakasında yerliler yaşlı Teclé'nin kulübesinin çevresine evlerini inşa etmeye başlamışlardı. Çalışmayı kesip, bir motor uğultusu içinde geçen muhafızların kayığına baktılar. Adamlar sevinç çığlıkları attı, gülerek hareketler yapıyorlardı. O akşam köy tamamlanacak ve üç gün üç gece sürecek bir eğlence ve içki âlemi düzenlenecekti. Nehrin kenarındaki yamaçta, yağmurun altında çırılçıplak çocuklar koşuşuyordu. Nehrin kıyısında hiç kimse, ebedi yalnızlığı içinde ağlayan kadının keskin şarkısını duymuyordu.

Jacona,
Eylül 1985.

2008 NOBEL EDEBİYAT ÖDÜLÜ

LE CLÉZIO

OKYANUS KOKUSU VE ANGOLI MALA

CAN

ROMAN

2008 Nobel Edebiyat Ödülü'nü alan **Jean-Marie Gustave Le Clézio**, günümüz Fransız edebiyatının en saygın yazarlarından. Le Clézio, kendi özgür ve özgün anlatımını oluşturdu; insanlığın çağdaş uygarlık ve küreselleşmenin gelişmesi karşısında yitirdiği değerlere sahip çıkan bir felsefe benimsedi.

Okyanus Kokusu, Kuzey Afrika kökenli on iki yaşındaki Nesime ile her şeyden elini eteğini çekmiş eski film yönetmeni Juan Moguer'in öyküsü. Yitirdiği babasına kavuşmak umuduyla Azzar adlı gemiye gizlice binen Nesime ile kızından ayrı düşmüş, yaşlılığın eşiğindeki Juan Moguer arasında gelişen bağ, bu iki farklı insanı beklenmedik yerlere sürükleyecektir.

Angoli Mala'nın kahramanı Bravito ise, Beyazlar tarafından büyütülen, sonradan kabilesine dönen, kaçakçılarla mücadele eden bir Yerli. Bravito'nun, Nina adlı melez kıza duyduğu aşkla bütünleşen mücadelesi, hüzünlü bir orman şiirine dönüşür ve bir söylence olur çıkar. Le Clézio, bu yapıtında, insanın doğayla bütünleşmesinin önünü kesen uygarlığa derinlikli bir eleştiri getirir.

ISBN 978-975-07-0124-5

9 789750 701245

http://www.canyayinlari.com

KAPAK RESMİ: ALEX NIKADA

KDV İÇİNDEDİR